

КУМИТАИ ДАВЛАТИИ САРМОЯГУЗОРӢ
ВА ИДОРАИ АМВОЛИ ДАВЛАТИИ ҶУМӢУРИИ ТОҶИКИСТОН

ҲАМКОРОНИ РУШД 2018

Душанбе 2018

**Кумитай давлатии сармоягузорӣ ва идораи
амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон**

ҲАМКОРОНИ РУШД

2018

Душанбе 2018

Ҳамкорони рушд - 2018

© Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон
734025, Ҷумҳурии Тоҷикистон
ш. Душанбе, куч. Шоҳтемур, 27
Тел.(992 372) 227 59 09, 221 71 28
Почтаи электронӣ: info@investcom.tj, ms@investcom.tj
Сомонаи электронӣ: www.investcom.tj

Хонумон ва ҷанобони арҷманд!

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон (КДСИАД), ки мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи кумаки беруна мебошад, ба баланд бардоштани сатҳи шаффофият ва ҳисоботдиҳӣ, рушди механизмҳои ҳамкорӣ байни иштирокчиёни миллӣ ва байналмилалӣ раванди кумаки беруна ва ҳамкориҳои баҳри рушд аҳамияти махсус медиҳанд. Яке аз воситаҳои муҳими баланд бардоштани сатҳи шаффофият ва огоҳии тамоми тарафҳои манфиатдор дар соҳаи кумаки беруна маълумотномаи «Ҳамкорони рушд» мебошад, ки маълумоти муфассалро дар бораи фаъолияти шарикони рушд дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, барномаҳо ва лоиҳаҳои онҳо, афзалиятҳои минтақавӣ ва соҳавии кумак дар бар мегирад.

Хусусияти хоси наشري маълумотномаи «Шарикони рушд – 2016» дар он аст, ки он дар арафаи ду марҳилаи муҳими инкишофи ҳамкориҳои байналмилалӣ ба табъ мерасад. Тавсифномаи мухтасари навшудаи шарикони рушд дорои маълумот дар бораи барномаю лоиҳаҳои собиқае, ки аз ҷониби онҳо дар доираи Ҳадафҳои рушди ҳазорсола амалӣ шудаанд, инчунин маълумот дар бораи барномаҳои ояндае мебошад, ки дар доираи Ҳадафҳои рушди устувори моҳи сентябри соли 2015 аз ҷониби Ассамблеяи генералии СММ қабулгардида амалӣ хоҳанд шуд.

Маълумоти дар ин маълумотнома овардашуда имконият медиҳад, ки амалҳои муштаракӣ вазорату идораҳо, мақомоти идоракунии ҳокимияти маҳаллӣ, ҳамкорони рушд, баҳши хусусӣ ва ҷомеаи шаҳрвандӣ ҷиҳати бомуваффақият амалӣ намудани санадҳои нави стратегияи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон – Стратегияи миллии рушд барои давраи то соли 2030 ва Барномаи рушди миёнамуҳлат барои давраи солҳои 2016 - 2020 беҳтар ҷамоҳанг гардонида шаванд.

Меҳоҳам ба ҳамкорони рушд барои пешниҳоди маълумот дар бораи фаъолияти худ ва мусоидат дар омода намудани маълумотномаи мазкур ва аз ҳама муҳим, барои ҳамкорӣ ва дастгирӣ дар ислоҳоти демократӣ ва рушди иҷтимоию иқтисодии Тоҷикистон арзи сипос намоям.

Бо эҳтиром,

Фаррух Ҳамрализода

**Раиси Кумитаи давлатии сармоягузорӣ
ва идораи амволи давлатии
Ҷумҳурии Тоҷикистон**

МУНДАРИҶА

I. ПЕШГУФТОР.....	7
II. УСЛУБИ (МЕТОДОЛОГИЯИ) ОМОДАСОЗИИ МАЪЛУМОТНОМА	8
III. КУМИТАИ ДАВЛАТИИ САРМОЯГУЗОРӢ ВА ИДОРАИ АМВОЛИ ДАВЛАТИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН - МАҚОМИ МАРКАЗИИ ҶАМОАҲАНГСОЗИИ КУМАКИ БЕРУНА	9
IV. ҶАМКОРОНИ РУШД.....	19
Агентии ҳамкориҳои байналмилалӣи Япония.....	21
Агентии ҳамкорӣ ва рушди Туркия.....	23
Агентӣ оид ба ҳамкориҳои техникӣ ва рушд	24
Агроаксияи Олмон	26
Ассотсиатсияи ҳуқуқшиносони Амрико / Барномаи волоияти қонун	27
Ассотсиатсияи кумак ва дастгирӣ, Япония	28
Барномаи Озуқаворӣи Ҷаҳонӣ.....	29
Барномаи муштараки СММ оид ба ВНМБ/АНМБ	31
Барномаи рушди Созмони Милали Муттаҳид (СММ) дар Тоҷикистон	33
Бонки Аврупои таҷдид ва рушд	37
Бонки Осиёи рушд.....	39
Бонки Ислондӣ рушд.....	40
Глобал Партнерс, Британияи Кабир.....	43
Гуруҳи Бонки умумиҷаҳонӣ.....	44
Гуруҳ оид ба ҳифзи муҳити зист, манбаъҳои барқароршавандаи неру (энергия) ва ҳамраёӣ	46
Донишгоҳи Осиёи Марказӣ	47
Дафтари ҳамкориҳои Швейтсария/ Консулгарӣ дар Тоҷикистон.....	52
Идораи байналмилалӣи назорати маводи муҳаддир ва тартиботи ҳуқуқӣ.....	54
Иттиҳоди Аврупо	55
Каритас Олмон дар Тоҷикистон.....	59
Каритас Тоҷикистон	60
Каритас Швейтсария дар Тоҷикистон	61
Корпоратсияи байналмилалӣи молиявӣ, узви Гуруҳи Бонки умумиҷаҳонӣ	63
Кумитаи байналмилалӣи Салиби Сурх дар Ҷумҳурии Тоҷикистон (намояндагии КБСС дар ҶТ).....	66
Намояндагии Hilfswerk Austria International дар Ҷумҳурии Тоҷикистон	67
Намояндагии Ташкилоти умумиҷаҳонӣи тандурустӣ дар Тоҷикистон	68
Олмон/Бонки Олмонӣ рушд.....	72
Оҷонсии ИМА оид ба рушди байналмилалӣ дар Тоҷикистон.....	73
Раёсати Комиссари Олии СММ оид ба гурезагон.....	75
Раёсати СММ оид ба маводи нашъадор ва ҷинояткорӣ, намояндагии минтақавӣ дар Осиёи Марказӣ.....	77
CESVI ҶАМКОРӢ ВА РУШД	79
«СММ-Занон».....	81
Созмони амният ва ҳамкорӣ дар Аврупо	83
Созмони байналмилалӣи муҳоҷират.....	86
Ташкилоти байналмилалӣи меҳнат.....	87
Ташкилоти ОКСФАМ Британияи Кабир дар Ҷумҳурии Тоҷикистон	89
Ташкилоти Оғо Хон оид ба рушд	91
Ташкилоти озуқа ва кишоварзии СММ	94
Федератсияи байналмилалӣи ҷамъиятҳои Салиби Сурх ва Ҳилоли Аҳмар	96
Филиали Ташкилоти «Save the Children International» дар Ҷумҳурии Тоҷикистон	99
Фокус кумаки башардӯстона дар Тоҷикистон	101
Фонди ҷамъиятии "Манзил барои шахрвандон - Тоҷикистон" (Habitat)	103
Фонди Тоҷикистони Оғо Хон.....	104
Хадамоти Оғо Хон оид ба маориф, Тоҷикистон	109
Хадамоти Оғо Хон оид ба тандурустӣ дар Тоҷикистон	111
Ҳазинаи байналмилалӣи асбоб.....	117
Ҳазинаи байналхалқӣи рушди кишоварзӣ.....	118
Ҳазинаи Каритас Люксембург.....	120
Ҳазинаи қудакони Созмони Милали Муттаҳид.....	121
Ҳазинаи Оғо Хон оид ба рушди иқтисод \ Хадамот оид ба рушди саноат – Минтақаи Осиё.....	124
Ҳазинаи Созмони Милали Муттаҳид дар соҳаи нуфус	126
Ҳайати Шафқат дар Тоҷикистон	127

Ҳукумати Ҷумҳурии Ислонии Эрон*	131
Ҳукумати Ҷумҳурии Ҳиндустон.....	132
Ҳукумати Ҷумҳурии Туркия	133
Ҳукумати Ҷумҳурии Федеративии Олмон	134
Ҳукумати Ҷумҳурии Халқии Хитой*	136
Ҳукумати Фаронса*	137
Ҳукумати Федератсияи Россия.....	138
Ҳукумати Япония	139
Ҷамъияти олмонӣ оид ба ҳамкориҳои байналмилалӣ	140
Шурои таҳқиқоти байналмилалӣ ва мубодила*.....	142
Шуроҳои америкой оид ба таҳсилоти байналмилалӣ дар Тоҷикистон	143
Шуъбаи "Миссияи Шарқ" дар Тоҷикистон.....	145
Шуъбаи Оперейшн Мерсӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон	146
Шуъбаи Ташкилоти байналмилалӣ Институти «Ҷамъияти кушода» - Бунёди мадад дар Тоҷикистон	150
V. ҲАМКОРОНИ РУШД ДАР МИНТАҚАҲО	153
VI. ҲАМКОРОНИ РУШД ДАР БАХШҲО	157
VII. ДИРЕКТОРИЯ	Ошибкa! Закладка не определена.

Эзоҳ: Номи ҳамкорони рушд, ки маълумотро оид ба соҳаҳои хеш нав накардаанд бо нишони * зикр шудаанд.

I. ПЕШГУФТОР

Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар Паёми навбатии худ ба Маҷлиси Олӣ қайд намудаанд, ки “Ҳукумати мамлакат бояд дар татбиқи уҳдадориҳои Тоҷикистон дар ҷаҳорҷӯи созмонҳои байналмилалӣ минтақавӣ ва ҷалби беҳтари ин созмонҳо ба иҷрои барномаҳо ва лоиҳаҳои муҳими кишвар, аз ҷумла Стратегияи миллии рушд барои давраи то соли 2030 чораҳои зарурӣ роҳандозӣ намояд”. Айни замон, дар раванди расонидани кумаки беруна ба Тоҷикистон тақрибан 80 ҳамкории рушд аз ҷумлаи кишварҳои донор ва ташкилотҳои донор, ташкилотҳои байналмилалӣ бисёрҷониба ва ғайриҳукумати иштирокдоранд.

Яке аз ҷузъиёти асосии ҷамоҳангсозӣ огоҳии тамоми иштирокчиёни раванди ҷалб ва истифодаи кумаки беруна дар бораи фаъолияти ҳамкории рушд ва вазъият дар самти кумаки беруна мебошад. Принсипи шаффофият ва ҳисоботдиҳӣ қариб ки дар ҳамаи санадҳои байналмилалӣ оид ба самаранокии кумак дида мешавад.

Тоҷикистон, аз Форуми Парижи соли 2005 инҷониб дар муколамаи байналмилалӣ оид ба самаранокии кумак иштироки фаъол дорад. Ҳаёти кишвари мо дар форумҳои байналмилалӣ сатҳи баланд дар Аккра соли 2008, Бусан соли 2011 ва Мехико соли 2014 ва 2015 дар Бусан ширкат дошт.

Дар Анҷумани ҷаҳоруми сатҳи баланд оид ба масъалаҳои самаранокии кумаки беруна, ки соли 2011 дар ш. Бусан (Ҷумҳурии Корея) баргузор шуд, қайд гардид, ки дар даврони ҷаҳонишавӣ, ки кишварҳо бо ҳамдигар робитаи зич доранд, масъалаи расонидани кумаку мусоидати беруна ҳалли ҷаҳонӣ худро тақозо дорад. Иштирокчиёни Форум ба чунин мувофиқат расиданд, ки зарурати гузариш ба «қолаби (сохти) нави мушорикат ва ҳамкорӣ» ба миён омадааст, ки ба масъулияти умумӣ асос ёфтааст. Тибқи ин масъулият кишварҳои донор новобаста аз бӯҳрони молиявӣ барномаҳои кумакро идома медиҳанд, кишварҳои кумакиранда ҳадафҳои равшани рушдро муайян месозанд, уҳдадориҳои хешро иҷро меkunанд ва бо ҷомеаи шаҳрвандӣ ҳамкорӣ ба роҳ мемонанд, донорҳои нав ва бахши хусусӣ кушишҳоро шиддат мебахшанд ва уҳдадориҳои ҷасуронадаре дар мавриди ҷудо кардани кумак ба зимма мегиранд. Дар чунин шароит муҳимияти (вижагии) масъалаҳои шаффофият ва ҷамоҳангсозии фаъолият ба маротиба меафзояд. Дар робита ба ин аз тарафи иштирокгарони Форум уҳдадориҳо дар мавриди беҳтар сохтани дастрасӣ ба иттилоот дар бораи ҳамкорӣ баҳри рушд барои доираҳои васеи ҷомеа қабул карда шуд.

Дар баёноти (коммюнике) ҷамъбастиҳои вохурии аввалини сатҳи баланди Шарикии глобалӣ оид ба ҳамкории самарабахш баҳри рушд, ки дар Мексика 15-16 апрели соли 2014 баргузор гардид чораҳои мушаххас оид ба натиҷаҳои аз лиҳози иҷтимоӣ фарогир ва устувори рушд инъикос ёфтаанд. Ин чораҳо ба чунин ҷанбаҳо ба монанди шарикӣ бо афзалиятҳои ба натиҷаҳо равонашудаи рушди кишварҳои ру ба тараққӣ, ҳамшарикии фарогир ва инкишоф, шаффофият ва ҳисоботдиҳӣ ва ғ. равона шудаанд. Иштирокчиёни вохурӣ тарафдории худро нисбат ба уҳдадориҳои Бусан оид ба ноилшавӣ ба натиҷаҳои устувор ва намоён ва имкониятҳои барои ҳамаи кишварҳои ру ба тараққӣ, дастгирии ислоҳоти иҷтимоӣ иқтисодӣ ва таъмини ояндаи босуботи онҳо, тасдиқ намуданд.

Ҳадафи маълумотномаи «Ҳамкории рушд» баланд бардоштани дараҷаи огоҳии ҳамаи иштирокчиёни мавҷуда ва эҳтимолии раванди расонидани кумаки беруна ба Тоҷикистон дар бораи хусусияту самтҳои фаъолияти ҳар як ҳамкори рушд бо назардошти махсусгардонӣ мебошад. Ҳар сол нав кардани маълумотнома барои огоҳ будан аз тағйироте, ки дар фаъолияти ҳамкории рушд руҳ медиҳанд, шароит фароҳам меорад.

Ғайр аз ин, иттилооти маълумотнома бояд ба баланд шудани дараҷаи ҳамкорӣ, ҷамоҳангсозии фаъолият ва муттаҳидсозии кушишҳои ҷонибҳои манфиатдори раванди расонидани кумак ба Тоҷикистон мусоидат намояд.

«Ҳамкории рушд - 2018» нашри понздаҳум ин маълумотнома мебошад. Нашрҳои пешинаи он аз ҷониби ташкилотҳои гуногуни ватанию хориҷӣ дархост шуда, мавриди баҳои сазовори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва шарикони рушди байналмилалӣ гардид.

Нашри маълумотномаи навбатӣ бо назардошти нав кардани иттилооти вобаста ба профилҳои ҳамкорони рушд, тағйироти соли охир дар феҳристи ташкилотҳои ба Тоҷикистон кумакрасон пешомада ва мушаххастар сохтани нақшаҳои ояндаи наздик таҳия шудааст.

Дар маълумотнома дар бораи вазифаҳо ва ваколатҳои мақомоти ҳокимияти давлатии барои ҷамоҳангсозии кумаки беруна, ҷалби сармоя, дастгирии соҳибкорӣ, идораи молияи давлатӣ масъул – Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон (минбаъд КДСИАД), ки ҳамкори асосии донорҳо ва ташкилотҳои байналмилалӣ дар соҳаи ҷалб, ҷамоҳангсозӣ ва мониторинги кумаки беруна дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад, иттилоот дарҷ гардидааст. Вазифаҳои асосии КДСИАД дар соҳаи кумаки беруна аз тақмили ҷамоҳангсозии раванди ҷалб ва истифодаи кумак барои рушд, роҳандозӣ кардани ҷамоҳангсозии минтақавию соҳаҳо, беҳтар намудани идоракунии маҷмуи лоиҳаҳои давлатии сармоягузорию Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ғ. иборат мебошад.

Дар маълумотнома иттилоот вобаста ба иштироки ҳамкорони рушд дар лоиҳаҳои соҳавию минтақавӣ ҷамъбаст гардидааст, то ба ташкилотҳои ҳавасманди ватанию хориҷӣ маълум карда шавад, ки дар айни замон кадом соҳаю минтақаҳои Тоҷикистон бо дастгирии ҳамкорони мушаххаси рушд фаро гирифта шудаанд. Бо мақсади аёнияти ҳарчи бештар ва беҳтар дарк гардидани иттилоот оид ба ташкилотҳои байналмилалӣ дар соҳаю минтақаҳо дар шакли нақша пешниҳод шудааст.

Ин маълумотнома барои мутахассисони мақомоти ҷумҳуриявии идоракунии давлатӣ, мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, созмонҳои ҷамъиятӣ, дигар ташкилоту муассисаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳангоми омода сохтани пешниҳоду барномаҳои лоиҳавиашон, ҳамчунин барои намояндагони кишварҳои донор ва ташкилотҳои байналмилалӣ ҳангоми таҳияи нақшаҳои ҳамкориашон бо Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи расонидани кумаки беруна муфид хоҳад буд. Ин маълумотнома ҳамчунин барои донишҷӯён ва омузгорони макотиби олии муфид буда метавонад.

II. УСЛУБИ (МЕТОДОЛОГИЯИ) ОМОДАСОЗИИ МАЪЛУМОТНОМА

Манбаъҳо ва шаклҳои пешниҳоди иттилоот

Манбаъҳои иттилоот барои таҳияи маълумотномаи мазкур ҳамкорони рушд мебошанд, ки шакли муайяншудаи стандартҳои самти фаъолияти ташкилотро ҳонапурӣ/таҷдид карда, онро ба Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон месупоранд. Шакли муайяншудаи стандартҳои иттилооти дархостшаванда самти фаъолияти ҳамкори рушд мубошад, ки аз се қисмати асосӣ иборат аст. Қисмати якум маълумоти умумиро дар бораи ташкилот ном, нишонӣ, маълумотномаи ташкилот ва намояндагӣҳои он, иттилоот дар бораи роҳбарон ва дигар шахсони мансабдори онро дар бар мегирад.

Дар қисмати дуюм категорияҳои зерин дарҷ мешаванд:

- (а) **Соҳаи ташкилот** иттилоотро дар бораи ҳамкори рушд, агентӣ ё сохтори тобеи онро дар бар мегирад, ки барои пешниҳоди кумак ба Ҷумҳурии Тоҷикистон масъул мебошад. Қисмати мазкур ба ташкилотҳои ҳавасманди Тоҷикистон шароит фароҳам меорад то ҳамкорони рушдро пайдо намоянд.
- (б) **Барномаҳои қаблӣ ва ҳозира** иттилооти мухтасарро дар бораи лоиҳаҳо ва барномаҳои ҳам хотимаёфта ва ҳам дар айни замон таҳти амал буда, бахш, намуди барнома (маблағгузориҳои асосӣ, тақвияти неру, қарзу грантҳо) ва ҳаҷми мусоидати дастрасшавандаро дар бар мегирад.
- (в) **Дар самтҳои, барномаҳои оянда** нақшаҳои намунавӣ, ки аз ҷониби ҳамкорони рушд барои оянда таҳия мешаванд, ҳамчунин бахш, ба кучо равона гардидани мусоидат ва ҳаҷми нақшагиришаванда дарҷ меёбанд. Баъзе ҳамкорони рушд феҳристи муфассали лоиҳаҳо/барномаҳо ва ҳаҷми тахминии маблағгузорию пешниҳод намуданд. Ин ҷамоҳангсозии кумаки беруна ва барномаҳоро беҳтар месозад, ҳамчунин барои тезонидани суръати корӣ пайдо намудани лоиҳаҳо ва манбаи маблағгузорию онҳо ба ташкилотҳои ҳавасманди ҶТ шароит фароҳам меорад.

Қисмати сеюм шакли стандартӣ аз мундариҷаи зерин иборат аст:

- бахшҳое, ки дар онҳо лоиҳаҳо/барномаҳо амалӣ гардонида мешаванд;
- минтақаҳое, ки дар онҳо лоиҳаҳо/барномаҳо амалӣ гардонида мешаванд;
- иттилоот барои тамос гирифтани.

III. КУМИТАИ ДАВЛАТИИ САРМОЯГУЗОРӢ ВА ИДОРАИ АМВОЛИ ДАВЛАТИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН - МАҚОМИ МАРКАЗИИ ҲАМОҲАНГСОЗИИ КУМАКИ БЕРУНА

Барои беҳтар намудани ҳамоҳангсозӣ ва баланд бардоштани самаранокии истифодаи кумаки беруна возеҳ муайян намудани ҳадафҳо, вазифаҳои бартариятдошта ва захираҳои зарурӣ барои иҷрои онҳо лозим мебошад. Дар ин самт соли 2007 зимни таҳияи Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2015, ки дар он ҳадафҳои дароҳмӯҳлат ва афзалиятҳои рушди кишвар зикр ёфтаанд, қадами муҳим гузошта шуд. Стратегияҳои паст кардани сатҳи камбизоатӣ, ки таи солҳои 2007 ва 2010 қабул шуда буданд, ҳуҷҷатҳои асосии миёнамуҳлат барои ноил гардидан ба мақсадҳои пешгузоштаи Стратегияи миллии рушд ба шумор мерафтанд. Барои солҳои 2013-2015 аз ҷониби Ҳукумат Стратегияи баланд бардоштани сатҳи некуаҳволии мардуми Тоҷикистон қабул гардид.

Дар ин ҳуҷҷатҳои стратегӣ афзалиятҳо ва ҳадафҳои рушд зикр ва вазифаю тадбирҳое, ки барои амалӣ сохтани онҳо ҷалби захираҳои беруна заруранд, муайян карда шудаанд.

Чун дастгирии байналмилалӣ ба Тоҷикистон аз ҷониби бисёр донорҳо сурат гирифта ба бисёр соҳаҳои ҳаёту фаъолияти кишвар равона сохта мешавад ва табиист, ки гирандагони чунин кумак зиёданд, ҳамоҳангсозии он аҳамияти хеле калонро молик мебошад. Президент ва Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба раванди ҷалб ва истифодаи кумаки беруна ҷиҳати ҳалли проблемаҳои паст кардани сатҳи камбизоатӣ ва рушди иқтисодию иҷтимоии мамлакат дар асоси Стратегияи миллии рушд ва стратегияҳои миёнамуҳлати он аҳамияти ҷиддӣ медиҳанд.

Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мақоми давлатии ваколатдори идоракунандае, ки вазифаҳои он масъалаҳои ҳамоҳангсозии кумаки берунаро дар бар мегирад, Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқи «Низомномаи Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон», ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28 декабри соли 2006, № 590 тасдиқ шудааст, фаъолияти худро ба роҳ мемонад. Бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 03 март соли 2011 таҳти №135 ба Низомномаи КДСИАД тағйироту иловаҳо ворид гардида, тибқи он муқаррар гардидааст, ки Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон мақоми марказии ҳокимияти давлатии иҷроия буда, дар доираи ваколатҳои худ сиёсати давлатӣ ва танзими меъёрии ҳуқуқиро дар соҳаи сармоягузорӣ, тадбирҳо оид ба ҷалби мақсаднок, ҳамоҳангсозӣ ва мониторинги кумаки беруна, идораи амволи давлатӣ, роҳбарӣ ва иҷрои раванди ғайридавлатӣ ва хусусигардонии моликияти давлатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон зимни ифода кардани манфиатҳои давлат ҳамчун молик ва фаъолияти татбиқи барномаҳои дастгирии соҳибкорию амалӣ менамояд.

Яке аз сохторҳои муҳими КДСИАД, тибқи Низомномаи он, Сарраёсати сармоягузорӣ ва ҳамоҳангсозии кумаки беруна мебошад, ки тамоми қисмати масъалаҳои вобаста ба фаъолияти сармоягузорӣ ва кумаки беруна ба вазифаҳои он марбут аст. Дар нақшаи 2 сохтори Сарраёсати мазкур нишон дода шудааст.

Ба таркиби Сарраёсати сармоягузорӣ ва ҳамоҳангсозии кумаки беруна ду раёсати зерин дохил мешаванд:

- Раёсати ҳамоҳангсозии кумаки беруна ва мониторинги лоиҳаҳо;
- Раёсати пешбурди фаъолияти сармоягузорӣ.

Нақ. 1 Сохтори Сарраёсати сармоягузорӣ ва Ҳамоҳангсозии кӯмаки берунаи КДСИАД

Сохтори нав имкон фароҳам овард, ки таъминоти кадрӣ КДСИАД баҳри иҷрои самараноки вазифаҳои ба он воғузошта васеъ гардад.

Дар асоси Низомномаи худ КДСИАД дар соҳаи фаъолияти сармоягузорӣ ва кӯмаки беруна ваколатҳои зеринро анҷом медиҳад:

- тадбирҳоро оид ба беҳтар кардани муҳити сармоягузорӣ дар мамлакат, фароҳам сохтани шароити ҳуқуқӣ ва дигар шароитҳое, ки ба ҷалби сармоягузорӣ мусоидат менамоянд, омода ва амалӣ месозад;

- дар таҳия ва татбиқи барномаҳои сармоягузорӣ, ташаккул додани шартномаҳои имтиёздор (консессионӣ) иштирок менамояд, ҳамзамон манфиатҳои давлатро чун молик дар доираи талаботи дар санадҳои меъёрии ҳуқуқии дахлдори Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷонибдорӣ мекунад;

- ҷиҳати татбиқи барномаҳои давлатӣ лоиҳаҳои бартариятдоштаи иҷтимоӣ, аз ҷумла аз ҳисоби қарзу грантҳои ташкилотҳои байналмилалӣ иқтисодӣ, молиявӣ ва кишварҳои донор мусоидат менамояд;

- Ҳамоҳангсозии умумии қараёни ҷалб, истифода ва мониторинги кӯмаки беруна, инчунин таъмини нақшаю чорабиниҳое, ки дар барномаҳо ва стратегияҳо оид ба ҷалб, истифода ва мониторинги кӯмаки беруна пешбинӣ шудааст, ба роҳ мемонад (дар таҳрири қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 03.03.2011, №135);

- ташкили системаи самараноки ҳамкорӣ бо сармоягузoron, мусоидат ба таъмини риояи кафолатҳои зимни қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон муқарраргардида, ҳамчунин ҳифзи ҳуқуқҳо ва манфиатҳои сармоягузoron;
- ҳамоҳангии фаъолияти мақомоти давлатиро ҳангоми кор бо сармоягузoron амалӣ мегардонад;
- кори таҳлили чараёни воридшавии сармоя, омузиши ҷамъбаст кардани таҷрибаи ҷаҳониро дар бобати ҷалб ва ҳавасмандсозӣ сурат медиҳад;
- омодагии пешниҳодҳои вобаста ба иҷрои тадбирҳои беҳтар гардидани муҳити сармоягузорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, аз ҷумла ҳамкориҳои байналмилалӣ сармоягузорӣ амалӣ месозад;
- дар ҳамоҳангӣ бо вазорату идораҳои дахлдор дар омода сохтан ва имзои созишномаҳои байналмилалӣ вобаста ба масъалаҳои фаъолияти сармоягузорӣ ва тамоми намуди кумаки беруна, ки ба Ҷумҳурии Тоҷикистон ворид мегардад, иштирок менамояд;
- маъракаиҳои рекламавӣ иттилоотиро оид ба имкониятҳои сармоягузориҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон сурат медиҳад;
- пешниҳоду лоиҳаҳои аз ҷониби муассисаҳои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон манзуршударо тибқи тартиботи муайяншудаи қонунгузорӣ ҷамъбасту таҳлил намуда, роҳандозии минбаъдаи онҳоро дар мақомоти марказӣ ва маҳаллии иҷроияи Ҷумҳурии Тоҷикистон таъмин месозад;
- яқоя бо мақомоти давлатии ҳавасманд ҳисобгирӣ ва ҳисобдорӣ доир ба ҷалб ва истифодаи сармоягузориҳо ташкил менамояд (дар таҳрири қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 03.03.2011, №135);
- муштарақан бо мақомоти ҳавасманди давлатӣ бо мақсади паҳн кардан ва тарғиби дастовардҳо ва имконоти сармоягузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон мулоқоту ҳамоиш, семинару муаррифосозӣ, конфронсҳо ва дигар чорабиниҳо дар Тоҷикистон сурат медиҳад;
- оид ба масъалаҳои фаъолияти худ бо сармоягузoron, ташкилотҳои байналмилалӣ ва ғайра ҳамкориро амалӣ мегардонад;
- дар доираи ваколатҳои худ вобаста ба лоиҳаҳои сармоягузорӣ санҷишу таҳқиқи (экспертиза) қарордодҳо ва дигар ҳуҷҷатҳо ташкил менамояд ва сурат медиҳад;
- иҷрои шарту талаботи истеҳсолию техникӣ, талаботи истеҳсолию техникӣ, иқтисодӣ, экологӣ, молиявӣ, андозсупорӣ ва ғайраи қарордодҳои имзошударо таҳлил менамояд;
- гирифтани ҳамагуна ҳуҷҷатҳои мувофиқа ва иҷозатдиҳии барои амалӣ сохтани лоиҳаҳои сармоягузорӣ заруриро таъмин менамояд;
- мониторинг ва бозрасии иҷрои лоиҳаҳои сармоягузорӣ, ҳамчунин назорати риояи шартҳои қарордодҳо сурат медиҳад;
- дар воситаҳои ахбори омма ҷоп шудани санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ вобаста ба татбиқи лоиҳаҳои сармоягузорӣ, феҳристи лоиҳаҳои қарордодшуда, маблағи сармоягузорӣ ба лоиҳаҳо ва миқдори ҷойҳои муҳайёшавандаи кориро таъмин месозад;
- тибқи тартиботи муқарраршуда бо мақомоти давлатии давлатҳои хориҷӣ, ташкилотҳои байналмилалӣ дар соҳаи фаъолияти муайянгардида ҳамкорӣ мекунад;
- мустақилона гузаронидани гуфтушунид бо ташкилотҳои байналмилалӣ молиявӣ, донорҳо ва сармоягузoronи хориҷӣ барои ҷалби воситаҳои зарурӣ ҷиҳати маблағгузории лоиҳаҳои афзалиятнок;
- ба маҳзани маълумот ворид намудани лоиҳаҳо (созишномаҳо), ки аз ҳисоби кумаки беруна маблағгузорӣ мегарданд;
- омода намудани ҳисобот оид ба рафти татбиқи лоиҳаҳои сармоягузорӣ, вазъи чараёни ҷалби кумаки беруна барои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- иштирок намудан дар таҳия ва мувофиқаи лоиҳаҳои барномаҳои сармоягузории давлатӣ;
- андешидани тадбирҳо оид ба таъмини шаффоф, боадолатона ва самарабахши чараёни хариди мол, кор ва хизматрасонӣ дар доираи лоиҳаҳои сармоягузории давлатӣ;
- ташкили фаъолият оид ба кушодани дархостҳои тендерӣ барои хариди мол, кор ва хизматрасонӣ дар доираи татбиқи лоиҳаҳои сармоягузории давлатӣ;

- мониторинги фаъолияти харид дар марказҳои татбиқи лоиҳаҳои давлатии сармоягузорӣ;
- таҳия ва амалӣ намудани Низоми идоракунии иттилоотии кумаки беруна, амалисозии ҷамъоварӣ, коркард, нигоҳдорӣ ва паҳнкунии иттилоот дар бораи татбиқи лоиҳаҳои кумаки беруна дар Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- таҳия ва оморасозии шакли намунавии пешниҳодҳои лоиҳавӣ чиҳати ҷалби сармоягуздорон;
- иштирок намудан дар чорабиниҳои вобаста ба муаррифии имкониятҳои сармоягузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- омузиш ва таҳлили иҷроӣ шартҳои созишномаҳо, шартномҳо оид ба сармоягузорӣ;
- омода ва ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод намудани лоиҳаҳои созишномаҳо ва ёддошти тафҳум оид ба ҳифзи мутақобилаи сармоягузорӣ ва беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ (дар таҳрири қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 03.03.2011, №135).

Бо назардошти ҳадафу вазифаҳои худ КДСИАД дар соҳаи кумаки беруна фаъолияти бисерҷанбаро амалӣ менамояд, ки омилҳои зеринро дарбар мегирад:

- ҷамоҳангсозии кумаки беруна, аз ҷумла вобаста ба минтақаю соҳаҳо ва идоракунии воридшавии он;
- ҳамдастӣ бо Ҳамкории рушд;
- идоракунии Низоми идоракунии иттилоотии кумаки беруна;
- ҳамкорӣ бо вазорату идораҳо ва мақомоти маҳаллии идоракунӣ оид ба масъалаҳои расонидани кумаки беруна ва амалӣ сохтани лоиҳаҳои сармоягузорӣ;
- ҷамоҳангсозии истифодаи захираҳои пулии лоиҳаҳои сармоягузорӣ;
- ҳамкорӣ бо ташкилотҳои донорӣ чиҳати зиёд кардани ҳаҷми кумаки беруна;
- иштирок дар амалӣ сохтани Барномаи давлатии сармоягузорӣ;
- омода сохтан ва интишори нашрияи «Ҳамкории рушд» ва «Ҳисобот дар бораи кумаки беруна»;
- ба ташкилотҳои манфиатдор ва аҳли ҷомеа расонидани иттилоот дар бораи кумаки берунаи пешниҳодшаванда.

Ҷамоҳангсозии кумаки беруна

Яке аз самтҳои муҳими фаъолияти КДСИАД ҷамоҳангсозии кумаки беруна мебошад. Баҳри иҷроӣ мандати муносиб КДСИАД корҳои зайлро анҷом медиҳад:

- ҷамъоварӣ ва интишори иттилоот дар бораи Ҳамкории рушд ва ҷараёни воридшавии кумаки беруна;
- ҳамкорӣ бо донорҳо оид ба масъалаҳои дар асоси созишномаҳои дахлдор аз ваъда ба уҳдадорҳои мушаххаси пешниҳоди кумаки беруна ба Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаштан ва дар доираи лоиҳаҳои мушаххас амалӣ сохтани онҳо;
- ҷамоҳангсозӣ ва мониторинги фаъолияти ташкилотҳои байналмилалӣ, дар бобати аз ҷониби онҳо расонидани кумак ба Тоҷикистон;
- мониторинги амалӣ сохтани лоиҳаҳо, ки аз ҳисоби кумаки беруна амалӣ мегарданд;
- таҳлили вазъи корҳои ҷалб ва истифодаи кумаки беруна ва таҳияи пешниҳоду тавсияҳо чиҳати беҳбуд бахшидани он;
- иҷроӣ тадбирҳо вобаста ба беҳбуд бахшидани ҷамоҳангсозии фаъолияти ташкилотҳои ватанӣ ва хориҷӣ дар ҷараёни пешниҳоди кумаки беруна иштирокдошта, ҷустуҷуи манбаъҳои маблағгузорию лоиҳаҳои нав, муайян намудани ташкилотҳои иҷрокунанда ва ғайра.

Яке аз иқдоми муҳим дар ташкили низоми институтсионалии ҷамоҳангсозии кумаки беруна, аз ҷониби Ҳукумати кишвар, қабул намудани «Қоидаҳо оид ба ҷалб, истифода, ҷамоҳангсозӣ ва мониторинги кумаки беруна дар Ҷумҳурии Тоҷикистон», дар соли 2010 ба ҳисоб меравад. Қоидаҳои мазкур вазифаҳои ҳамкори асосии ҳукумати барои тамоми донорҳо ва созмонҳои байналмилалӣ, ки дар Тоҷикистон доир ба пешниҳоди кумаки беруна фаъолият менамоянд, ба КДСИАД вобаста намудааст.

Ҳамкорӣ бо Шарикони рушд

Қисмати муҳимтарини фаъолияти КДСИАД бо назардошти ҷамоҳангсозии амалҳои тарафҳои манфиатдор оид ба масъалаҳои дастрас кардани кумаки беруна ба Ҷумҳурии Тоҷикистон, роҳандозӣ кардан ва рушди ҳамдастӣ бо ҳамкорони рушд, мубодилаи доимии иттилооти дахлдор, мусоидат ба ҳамдигар дар ҳалли вазифаҳои дар назди тарафҳо пешистода, ҳамчунин дигар масъалаҳои вобаста ба расонидани кумаки беруна ба Тоҷикистон мебошад.

Дар асоси Низомномаи амалкунандаи КДСИАД он сохтори асосии ҳукуматиест, ки ҳамкориҳо бо тамоми ҳамкорони рушд оид ба ҳамаи масъалаҳои расонидани кумаки беруна ба Тоҷикистон таъмин месозад.

Ҳамдастии КДСИАД бо ҳамкорони рушд имкон дорад дар самтҳои зайл сурат гирад:

- ҷамоҳангсозии масъалаҳои ҳамдастии ҳамкорони рушд бо зинаҳои гуногуни мақомоти давлатӣ;
- ташкили ҳамкорӣ ва сурат додани мулоқоту машваратҳо бо намоёндагони мақомоти идоракунӣ ҳокимияти маҳаллӣ;
- баррасии натиҷаҳои мониторинги лоиҳаҳои муштаракӣ сармоягузорӣ ҷиҳати андешидани чораҳои таъҷилӣ барои ҳалли масъалаҳои проблемаҳои пешомада;
- кумак ба ҳамкорони рушд дар ҷустуҷу ва интиҳоби лоиҳаҳои пешниҳоди кумаки беруна ва дар навбати аввал дар доираи Барномаи давлатии сармоягузорӣ;
- аз ҷониби ҳамкорони рушд нав сохтани маълумоти НИИ кумаки беруна;
- муштаракан гузаронидани конференсҳо, семинарҳо ва тадбирҳо вобаста ба дастрас сохтани кумаки беруна ба Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- машварату мубодилаи афкор оид ба масъалаҳои расонидани кумаки беруна ба Тоҷикистон аз ҷониби ҳамкорони рушд, истифодаи мақсадноку пурсамари он, муайян намудани соҳаҳои лоиҳаҳои афзалиятнок ва ғайра.

Намунаи барҷастаи ҳамкории самараноки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бо шарикони рушд ин татбиқи Стратегияи муштаракӣ ҳамкории кишварӣ барои давраи 2010-2012, инчунин дар Форуми рушди Тоҷикистон қабул намудани санади “Муқаррароти умумии ҳамкории Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва шарикони байналмилалӣ барои рушди Тоҷикистон” (МУҲ) ба ҳисоб меравад.

Муқаррароти умумии ҳамкорӣ чӣ тарз ҳамкорӣ кардани Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, сохторҳои давлатии он ва иштирокгарони миллӣ, ва ҳамчунин, шарикони байналмилалӣ рушд ва Шурои ҷамоҳангсозии рушдро дар мавриди дастгирии инкишофи Тоҷикистон дар заминаи афзалиятҳои миллӣ ва санадҳои байналмилалӣ оид ба самаранокии кумаки беруна ва ҳамкорӣ баҳри рушд тасвир менамояд.

Шарикони рушд ва Ҳукумат барои муайян намудани асоси умумии фаъолияти ҳамҷоя бо мақсади беҳтар сохтани самаранокии кумак бо мувофиқсозии панҷ муқаррароти асосии Изҳороти Париж ва чор муқаррароти Форуми сатҳи баланди Бусан ба шароити Тоҷикистон дахл муқаррароти умумии самаранокии кумакро ҷамоҳанг сохтанд. Ин муқаррарот ҳамчун дастур барои ҳамкории амиқтар на танҳо ба таври дучониба, балки дар муносибатҳои густурдаи бисёрҷонибаи шарикӣ таҳия гардидаанд.

Вазифаҳои асосии Муқаррароти умумии ҳамкорӣ иборатанд аз:

- ҷамоҳангсозии фаъолият ва кумаки шарикони рушд бо ҳадафҳои Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон то соли 2015 ва Стратегияи баланд бардоштани сатҳи некуаҳволии мардуми Тоҷикистон дар солҳои 2013-2015 мебошад;
- пешниҳоди далелгузори кумаки ҳамҷоя;
- ихтисор кардани хароҷоти амалиётӣ;
- пешбурди равиши барномавӣ, яъне пешбурди кумаки ҷамоҳангшуда ба бахш ё барномаи мушаххас;
- устувор сохтани ҳисоботдиҳӣ ба ҳамдигар.

Идоракунии ва татбиқи Низоми идоракунӣ иттилоотии кумаки беруна

НИИКБ низоми худкорест, ки ба технологияҳои муосири иттилоотиву коммуникатсионӣ асос ёфтааст ва барои ташкили ҷамъоварӣ, ҳифз, таҷдид, коркард, таҳлил ва пешниҳоди маълумот роҷеъ ба кумаки беруна ба истифодабарандагони манфиатдор тибқи дархостҳои онҳо дар речаи мустақим таъйин гардидааст.

Рушди соҳаи технологияи иттилоотӣ, куҳнашавии маънавии Махзани маълумоти қаблии ҚДСИАД, ҷараёни сушт ва душвори ҷамъоварии иттилоот, коркард, таҳлил ва нашр намудани иттилоот оид ба кумаки беруна сабабҳои асосии таъсиси НИИКБ-и нав ба ҳисоб меравад.

НИИКБ ҷараёни ҷамъоварии ахборот ва навсозии маълумотро оид ба лоиҳаҳои кумаки беруна дар речаи мустақим (он-лайн) таъмин менамояд. НИИКБ-и мазкур дар асоси таҷрибаву маҳоратҳои байналмилалӣ таъсис дода шуда, имкон медиҳад, ки ҷараёни ҷамъоварии маълумот оид ба лоиҳаҳо ва созишномаҳои кумаки беруна ба таври назаррас осон гардида, сифат ва саривақтии ҷамъоварии он тақмил ёфта, дастрасии тамоми истифодабарандагони манфиатдорро ба натоиҷи тамоми маълумоти ҷамъоваришуда таъмин намояд.

Дар амал татбиқ додани НИИКБ “тақсими меҳнат”-ро дар раванди ҷамъоварии маълумот, таҳияи ҳисобот ва мониторинг тақмил дод. То ба кор даровардани НИИКБ ҳамаи маълумот аз руи ҳар як лоиҳа/созишнома аз тарафи кормандони Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатӣ ба Махзани маълумот оиди кумаки беруна дар усули речаи ғайри мустақим ворид мегардид, ки вақт ва манбаи зиёд талаб мекард. Акнун маълумот бевосита аз тарафи шарикони рушд, дар речаи мустақим, аз макону маҳалли дилхоҳ ворид карда мешавад. Дар баробари ин масъулияти шарикони рушд дар мавриди боварибахш будани иттилоот ва пешниҳоди фаврии онҳо боло рафтааст.

Бо шарофати муттасилии низоми нав ва қаблӣ ва кучонидани ахбороти Махзани маълумоти қаблӣ оид ба кумаки беруна, дар бахши иттилоотии НИИКБ маълумот оид ба тамоми лоиҳаҳо ва созишномаҳо, ки аз руи онҳо ба Ҷумҳурии Тоҷикистон аз соли 2002 то ҳол кумаки беруна пешниҳод мегардад, ҷойгир шудааст. Ҳамкорони рушд акнун имконият доранд, ки маълумотро дар бораи лоиҳаҳои аз ҷониби онҳо татбиқшаванда ворид ва нав кунанд ва инчунин тавассути интернет бевосита дар коргоҳи худ маълумоти мухталифро аз руи дархост дастрас намоянд.

НИИКБ ба истифодабарандагони худ имкон фароҳам меоварад, ки иттилооти лозимӣ аз ҷумла иттилооти зеринро барои таҳлил ва ҳалли масъалаҳо:

- оид ба миқдори лоиҳаҳо ва созишномаҳои амалишаванда, арзиши онҳо, муҳлати татбиқ, манбаи маблағгузорӣ, агентҳои иҷроия ва татбиқкунанда;
- оид ба уҳдадорҳои ҷорӣ ҳамкорони рушд;
- оид ба қарз ва грантҳои пешниҳодгардида ва иҷроии онҳо;
- оид ба тақсимбандии кумаки беруна аз руи навъҳои хароҷот;
- оид ба ҳолати ҷорӣ пардохтҳо аз руи ҳамкорони рушд;
- оид ба ҳолати татбиқи лоиҳаҳо аз руи бахшҳо ва минтақаҳо;
- оид ба робитаи лоиҳаҳо ва созишномаҳо бо афзалиятҳои Стратегияи баланд бардоштани сатҳи некуаҳволии мардуми Тоҷикистон, ва дигар иттилооти муфид дастрас намоянд.

Қисмати таҳлили НИИКБ имкон медиҳад, ки дар мавриди гузаронидани таҳлили кумаки беруна ҷадвалҳои гуногуни таҳлилӣ, диаграммаҳо, нақшаҳо ва ҳисобот тартиб дода шавад. НИИКБ модули пешрафти харитасозии кумаки берунаро дар бар мегирад, ки дар он маълумот оид ба тақсими географии кумаки беруна аз руи минтақаҳои мухталифи Тоҷикистон пешкаш мегардад.

НИИКБ воситаи муҳимтарини ҳамоҳангсозии кумаки беруна аст, ки дар заминаи аз тарафи ҳамкорони рушд ворид кардани иттилоот роҷеъ ба кумаки берунаи расонидашаванда ва коркарди он имконият фароҳам меояд, ки баррасии ҳамаҷониба ва баҳодиҳии ҳолати кор дар соҳаи кумаки беруна амалӣ карда шавад, дар мавриди боло бурдани пурсамарӣ ва мақсаднокии истифодаи он чораҳои ҳамоҳангшуда андешида шавад.

Бинобар ин ҚДСИАД ба ҳамкорӣ бо тамоми ҳамкорони рушд аҳамияти калон дода, итминон дорад, ки онҳо муҳим будани ин масъаларо дарк ва зимни саривақт нав сохтани иттилооти НИИКБ амалан мусоидат менамоянд.

НИИКБ низоми фаъолест, ки мунтазам таҷдид ва тақмил дода мешавад. ҚДСИАД якҷоя бо лоиҳаи Барномаи рушди СММ/Вазорати рушди байналмилалӣ Британияи Кабир “Дастгирии ҳамоҳангсозии самараноки миллий ва мониторинги кумаки беруна” зернизоми нави НИИКБ-ро таҳти унвони Низоми сармоягузори давлатии ба натиҷа равонагардида (НСДНН)

таҳия намуд, ки фарогирии тамоми силсилаи лоиҳавӣ ва ба афзалиятҳои СБНМТ ва стратегияҳои бахшҳо беҳтар равона намудани кумаки пешбинӣ менамояд.

Дар натиҷаи муаррифии пурраи низоми нав вазорату идораҳои соҳавӣ дар асоси истифодаи НСДН имконият пайдо мекунанд, ки фаъолиятҳои ҷиҳати ба афзалиятҳои бахш тавассути якхела сохтан ва автоматикунони бизнес-қараёнҳои ҳама марҳилаҳои силсилаи кумаки берунаи пешбиникунандаи тадбирҳои мазкур ба роҳ монанд, аз он ҷумла:

- ташаққули пешниҳодоти лоиҳавии афзалиятнок оид ба дастгирӣ ва рушди бахш;
- ташаққули номгуи пешниҳодоти лоиҳавии афзалиятноки соҳавӣ (ПЛАС);
- мусоидат ба пешбурди ПЛАС барои пешниҳоди он ба донорҳо бо мақсади маблағгузорӣ.

Ҳамкорӣ бо вазорату идораҳо, ҷамоҳангсозии соҳаҳо

КДСИАД дар бобати ҷамоҳангсозии кумаки беруна дар ҳамдастии ҳамкории зич бо вазоратҳои корҳои хориҷӣ, молия, рушди иқтисод ва савдо, адлия, вазорату идораҳои соҳавии ҷумҳуриявӣ ва инчунин мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии маҳаллӣ фаъолият менамояд.

Тибқи Қоидаҳои қабулгардида, КДСИАД бояд аз манфиатҳои вазорату идораҳои соҳавӣ ҳангоми муносибат бо ҳамкории рушд оиди масъалаҳои расонидани кумаки беруна намоёндагӣ ва барои роҳандозӣ кардани лоиҳаҳои пешниҳоднамудаи онҳо мусоидату манбаъҳои маблағгузорию онҳоро дарёфт карда, мониторинги яққоии амалӣ гардонидани онҳоро сурат диҳад.

Марҳалаи нави беҳбуд бахшидани ҳамкории КДСИАД бо вазорату идораҳо бо рушди ҷамоҳангсозии соҳавии кумаки беруна алоқаманд аст, ки барои афзоиши ҳаҷм, беҳтар намудани самаранокӣ ва мақсаднокии истифодаи кумаки берна ҷиҳати ҳарчи бомуваффақият амалӣ сохтани барномаҳои стратегияи рушди соҳаҳо имкон фароҳам меорад.

Вақтҳои охир дар бобати ҷамоҳангсозии соҳавии кумаки беруна дар доираи соҳаҳои бартариятдоштаи иқтисодии Тоҷикистон: нигоҳдории тандурустӣ, маориф, соҳаи иҷтимоӣ ва ғайра таҷрибаи кофӣ фароҳам омадааст.

Дар айни замон КДСИАД ҷиҳати беҳтар намудани раванди ҷамоҳангсозии соҳавӣ тадбирҳо меандешад. Ҳамзамон ба такмили равандҳои ҷамоҳангсозӣ дар соҳаҳои афзалиятнок аҳамияти махсус дода мешавад. Ҳамин тавр, КДСИАД дар ташкил намудани Гуруҳи кории байниидоравӣ оид ба дастгирии бахши хусусӣ бо иштироки намоёндагони вазорату идораҳои манфиатдор, ҳамкории рушд, бахши хусусӣ, бизнес-ассотсиатсияҳо ва ҷомеаи шарвандӣ ташаббус нишон дода, фаъолияти онро ҷамоҳанг месозад.

Ҳамасола, КДСИАД дар бораи кумаки берунаи дар соли гузашта умуман ба кишвар, инчунин ба даҳ бахши афзалиятнок расонидашуда бюллетенҳои иттилоотиро таҳия намуда, ба ҳамаи шарикони рушд, Ҳукумат ва вазорату идораҳо ирсол менамояд. Бюллетенҳои иттилоотӣ дорои иттилооти фароҳам дар бораи кумаки беруна мебошад, ки маълумотро дар бораи ҳаҷми кумак дар шакли қарзу грант, гуруҳҳои созмонҳои байналмилалӣ, категорияҳои хароҷот дар бар мегирад. Бюллетенҳои иттилоотӣ ҳамчунин дорои маълумот дар бораи ҳамаи лоиҳаҳои кумаки берунаи дар бахшҳо, зербахшҳо, минтақаҳо ва ноҳияҳои кишвар татбиқшаванда мебошанд. Дар онҳо нишондиҳандаҳои асосии пешрафти лоиҳаҳо, ки барои амалӣ намудани мониторинги рафти татбиқи лоиҳаҳои кумаки беруна имконият медиҳанд, ва иттилооти зиёди дигари муфид пешниҳод карда шудаанд.

Ҳамкорӣ бо мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, ҷамоҳангсозии минтақавӣ

Вобаста ба раванди такмили сохтори идоракунии мақомоти марказии ҳокимият дар сохтори мақомоти идоракунии воҳидҳои маъмурии минтақавии мамлакат: вилоятҳо, шаҳру ноҳияҳо низ тағйироти муайян ба амал омад.

Масалан, дар сатҳи вилоятҳо раёсатҳо оид ба сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатӣ ташкил ёфтанд, ки бояд ба татбиқи вазифаҳои Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар сатҳи вилоят мусоидат намоёнд.

Ин раёсатҳо ҳамчун мақомоти идоракунии сатҳи вилоятӣ аз руи вазифа дар тобеияти КДСИАД мебошанд.

Дар сохтори раёсатҳои сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии вилоятӣ вучуд доштани се шӯъбаи зерин дар назар аст:

- сармоягузорӣ;
- дастгирии соҳибкорӣ;
- идораи амволи давлатӣ.

Ҳамоҳангсозии фаъолияти иштирокчиёни манфиатдори соҳаи кумаки берунаро дар сатҳи минтақавӣ шӯъбаҳои вилоятӣ сармоягузорӣ сурат медиҳанд.

Шӯъбаҳои сармоягузори вилоятӣ робитаи байниҳамдигариро бо ташкилотҳои байналмилалӣ дар вилоят фаъолиятдошта роҳандозӣ менамоянд. Онҳо бо мақсади баррасии масъалаҳои ҳамоҳангсозии раванди ҷалб ва истифодаи кумаки беруна дар вилояти дахлдор бо роҳбарони ин ташкилотҳои байналмилалӣ мунтазам мулоқотҳо доир мекунанд. Шӯбаи сармоягузориҳо дар ҳамкорӣ бо дигар мақомоти манфиатдор ҷиҳати муайян намудани эҳтиёҷоти вилоят бо захираҳои берунӣ барои амалӣ сохтани лоиҳаҳо барномаҳо баҳри паст кардани сатҳи камбизоатӣ ва рушди иқтисодиёти вилоят равонагардида корҳоро сурат медиҳад.

Бо мақсади минбаъд роҳандозӣ кардани ин лоиҳаҳо шӯъбаҳои вилоятӣ сармоягузорӣ яқоя бо ташаббускорони пешниҳодҳои лоиҳавӣ иттилооти дахлдорро ба дастгоҳи марказии КДСИАД, ки ҷиҳати ҷустуҷӯи манбаъҳои маблағгузорӣ номаҳои дахлдорро ба ташкилотҳои гуногуни донорӣ ва намоёндагӣҳои дипломатии кишварҳои хориҷӣ ирсол менамояд, пешкаш мегардонанд.

Дар айни замон аз ҷониби КДСИАД ҷиҳати такмили ҳамоҳангсозии минтақавӣ кумаки беруна, такмили тарзу усул ва расмиёт дар сатҳи вилоятӣ ноҳия, ки ба афзоиши ҳаҷми кумаки берунаи ҷалбшаванда мусоидат менамояд, баланд бардоштани дараҷаи истифодаи мақсадноку пурсамари он бевосита дар минтақаҳо тадбирҳои андешида мешаванд.

Ҳамоҳангсозии рафти амалӣ сохтани захираи маблағҳои лоиҳаҳои сармоягузорӣ

Истифодаи пурсамари кредит ва грантҳо аз донорҳо ва ташкилотҳои байналмилалӣ молиявӣ гирифтаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои амалигардонии лоиҳаҳои давлатии сармоягузорӣ вазифаи муҳими раванди ҷалб ва истифодаи кумаки беруна мебошад.

Ҳамоҳангсозии захираи маблағҳои қарзӣ фаъолияти гуногунсоҳаи КДСИАД-ро иборат аз омилҳои зерин дар назар дорад:

- ҳамоҳангсозии равандҳои омодаасозӣ ва татбиқи лоиҳаҳо дар доираи захираи маблағҳои сармоягузори қарзҳои ташкилотҳои байналмилалӣ молиявӣ;
- таҳлили гузоришҳо ва дигар иттилооте, ки аз вазорату идораҳои ҷумҳурӣ, ташкилотҳои донории байналмилалӣ, ҳамчунин марказҳои татбиқи лоиҳаҳо, истифодаи захираҳои кредитии ба Ҷумҳурии Тоҷикистон дастрасшаванда, ворид мегарданд;
- ҳамкорӣ бо намоёндагӣҳо ва ҳайатҳои (миссияҳои) ташкилотҳои байналмилалӣ молиявӣ дар бобати шарҳу баҳодиҳии истифодаи захираи маблағҳои қарзгирифта, таҳияи нақшаи амалиёт бо Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷиҳати амалӣ сохтани он;
- мониторинг ва арзёбии лоиҳаҳои муштараки сармоягузорӣ.

Нақши КДСИАД дар бобати мониторинги қараёни амалисозии лоиҳаҳои сармоягузорӣ, ки ташкилоту агентҳои давлатӣ иҷро менамоянд аз он иборат аст, ки таҳлили мунтазам ва баҳодиҳии рафти татбиқи лоиҳаи таҳти амал ва натиҷаҳои фаъолияти марказҳои татбиқи лоиҳаҳо сурат дода, дар ин хусус ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон маълумот дастрас карда, ҷиҳати ҳалли масоили дар қараёни иҷрои лоиҳа пешомада чораҳои дахлдор андешида шаванд.

Барои ин КДСИАД доир ба ҳамаи ҷиҳатҳои лоиҳаҳои сармоягузори таҳти амал ва фаъолияти марказҳои татбиқи лоиҳаҳо мунтазам маълумот ҷамъ оварда коркард менамояд, ба қараёни татбиқи лоиҳаҳо, саривақт ва хушсифат иҷро шудани тадбирҳои нақшагиришуда назорат анҷом медиҳад.

Фаъолияти иттилоотӣ ва омодаасозии ҳисоботҳо

Барои таъмини озодбаёнӣ ва шаффофияти раванди пешниҳоди кумаки беруна КДСИАД дар бобати ба Ҳукумат, ташкилотҳои байналмилалӣ ва аҳли ҷомеа дастрас намудани маълумот оид ба вазъи ҷалби захираҳои беруна ва натиҷаҳои ноилгардида қорхоро сурат медиҳад.

Дар асоси дастур КДСИАД дар ҳар се моҳ ва аз руи натиҷаҳои ҷамъбасти сол ба Ҳукумат ва Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи фаъолияти агентҳои татбиқкунанда ва иҷроияи лоиҳаҳои муштаракӣ сармоягузорӣ маълумот пешниҳод менамояд.

Маълумотномаи «Ҳамкории рушд» ҳар сол барои интишор омода карда ва нашр мегардад, ки дар он иттилоот дар бораи ҳамкории рушд, самтҳо ва хусусияти фаъолияти онҳо, ҳамчунин «Ҳисобот дар бораи кумаки беруна» дар асоси иттилооти таҷдидшудаи дар НИИКБ ҷойгиршуда ва вазъи пешниҳоди кумаки беруна ба Тоҷикистон дастрас карда мешавад.

Бо мақсади баланд бардоштани дараҷаи огоҳии иштирокчиёни ҳавасманд ва шаффофияти раванди кумаки берунӣ соли 2007 сомонаи (сайти) расмӣ КДСИАД www.investcom.tj ташкил карда шуд.

Дар сомонаи мазкур маълумоти муфассал дар бораи мамлакат ва КДСИАД, ҳуҷҷатҳои стратегии Ҳукумат ва донорҳои асосӣ, маълумотномаи Ҳамкории рушд ва Ҳисобот дар бораи кумаки беруна, заминаи қонунгузорӣ ва меъёри ҳуқуқӣ, иттилоот дар бораи мулоқотҳои Гуруҳи машваратии донорҳо оид ба Тоҷикистон ва форумҳои рушд, мониторинги рафти татбиқи захираи маблағҳои лоиҳаҳои сармоягузорӣ ва ғайра фароҳам омадаанд. Сомона саҳифаи навгониҳо дорад, ки дар он хабарҳо дар бораи фаъолияти рузмарраи КДСИАД таҷдид мешаванд. Дар сомонаи Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон дастрасӣ ба НИИ кумаки беруна, ки қисми муҳими таркибии он Харитаи кумаки берунаи Тоҷикистон мебошад, таъмин гардидааст. Харитаи мазкур имкон медиҳад, ки истифодабарандагон тасаввуроти аёнӣ роҷеъ ба тақсироти ҷуғрофии кумак ҳосил кунанд. Дар сомона ҳамчунин озмунҳо ва ҷойҳои холии қорӣ дар доираи татбиқи лоиҳаҳои муштаракӣ сармоягузорӣ эълон мегарданд.

Барои амалӣ гардонидани самтҳои асосии фаъолияти худ ва вазифаҳои пешистода Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои ба дараҷаи сифатан нав баланд бардоштани ҳамоҳангсозии фаъолияти ҳамаи ташкилотҳои ҳавасманд ҷиҳати боло бурдани самаранокӣ ва истифодаи мақсадноки кумаки беруна кушиш ба ҳарч дода, иқдомҳои мушаххасро амалӣ мегардонад.

IV. ҲАМКОРОНИ РУШД

Эзоҳ: Номи ҳамкории рушд, ки маълумотро оид ба самтҳои фаъолияти ҳеш нав накардаанд бо нишонаи
* зикр шудаанд.

Агентии ҳамкори байналмилалӣ Япония

Тамос: Ҷ-би Киёши Ишии
Намояндаи доимӣ
Тел: (+992 37) 881 26 33/34/35
Почтаи электронӣ: tj_oso_rep@jica.go.jp,
Ishii.Kiyoshi@jica.go.jp
Сомона: www.jica.go.jp
Суроға: 734013, Тоҷикистон, ш. Душанбе, х. Рӯдакӣ 14, ошёнаи
4-ум ва 5-ум.

Самтҳои асосии фаъолият

Агентии Ҷопон оид ба ҳамкори байналмилалӣ (JICA) агентии мустақили давлати буда, ҷамоҳангсозии ҷараёни Кумаки расмӣ барои рушдро (KPP) аз номи Ҳукумати Ҷопон дар амал татбиқ менамояд. Вазифаи асосии JICA ин кумак намудан ба давлатҳои ру ба инкишоф ҷиҳати тараққиёти иқтисодиёи иҷтимоии онҳо ва мусоидат кардан ба ҳамкориҳои байналмилалӣ мебошад. JICA яке аз калонтарин ташкилотҳои дуҷониба оид ба рушд дар ҷаҳон гардид, ки дар маҷмӯъ 97 намояндагӣ дар мамлакатҳои хориҷ ва лоиҳаҳои гуногун дар 150 давлати дунё дорад.

JICA ҳамкориҳои техникии худро бо Тоҷикистон дар соли 1993 бо даъват намудани 21 нафар хизматчиёни давлатии Тоҷикистон барои омузиш дар Ҷопон оғоз кард. Шумораи кули хизматчиёни давлатии Тоҷикистон, ки дар барномаҳои омузиш дар Ҷопон иштирок намудаанд, зиёда 1896 нафарро аз оғози соли 1993 то апрели соли 2014 дарбар мегирад. Дар оғози ҳамкорӣ фаъолияти асосӣ ба таъмини амният ва сулҳу суббот равона шуда буд. Омузиши хизматчиёни давлатии Тоҷикистон дар Ҷопон қисми зиёди ҳамкориҳои техниро фаро мегирифт ва соли 2003 лоиҳаҳо дар асоси кумаки грантӣ ба амал бароварда шуда, соли 2006 дар шаҳри Душанбе намояндагии JICA кушода шуд.

Айни замон JICA барномаҳои зеринро дар ҷумҳурии Тоҷикистон маблағгузори ва амали мегардонад: барнома оиди ҳифзи саломатии модар ва кудак; барнома оиди таъминоти об; барнома оиди коҳиш додани сатҳи камбизоатӣ тавассути рушди хоҷагии қишлоқ; барнома оиди беҳтар намудани инфрасохтори роҳ, авиатсия ва энергетика; барнома оиди идоракунии сарҳад ва барнома оиди рушди потенсиал. Ба ҳолати соли 2014 маблағи умумии кумаки грантӣ 213.67 миллион доллари амрикоӣ (ва кумаки умумии техникӣ 54.02 миллион доллари амрикоӣро ташкил медиҳад (* ин кумаки грантии аз тарафи Ҳукумати Ҷопон пешниҳодшудаҳо ҳам дар бар мегирад).

JICA диққати асосиашро ба вилояти Хатлон равона кардааст, чунки ин минтақа дар Ҷумҳурии Тоҷикистон камбизоаттарин минтақа эътироф гардида, сатҳи паस्तтаринро дар Индекси рушди потенсиали инсонӣ (ИРПИ) ишғол менамояд, ва инчунин дар наздикии Афғонистон воқеъ мебошад.

Лоиҳаҳои татбиқшуда

Лоиҳа оид ба беҳтар кардани системаи хизматрасонии тиббӣ барои модар ва кудак дар вилояти Хатлон;
Лоиҳа оид ба беҳтар кардани таҷҳизоти тиббӣ ва системаҳои обтаъминкунии канализатсионӣ дар муассисаҳои ҳифзи саломатии модар ва кудак;
Лоиҳа оид ба беҳтарсозии системаи таъминоти оби нушоқӣ дар ноҳияи Мир Саид Алии Ҳамадонии вилояти Хатлон (марҳилаи 1 ва 2);
Лоиҳа оид ба расонидани кумаки озуқаворӣ барои фермерҳои камбизоат (2KR) (марҳилаи 1 ва 2);
Барномаи кумаки озуқаворӣ барои Тоҷикистон дар ҳамкорӣ бо Барномаи Умумиҷаҳонии Озуқаворӣ;
Лоиҳа оид ба беҳтар намудани роҳи Дустӣ-Панҷи Поён (марҳилаи 1 ва 2);
Лоиҳа оид ба таҷдиди роҳи Қурғонтеппа-Дустӣ (марҳилаи 1 ва 2);
Лоиҳа оиди беҳтар намудани дониш роҷеъ ба хоҷагии қишлоқ тавассути баланд бардоштани потенсиали ташкилотҳои хоҷагидорӣ;
Лоиҳа оид ба таъминкунии бо таҷҳизоти махсуси тиббӣ барои назорати бемориҳои сироятӣ (ЕРІ) (марҳилаи 1 ва 2);
Лоиҳа оид ба харидории доруворӣ мутобиқи дастури давлатӣ барои ҳифзи саломатии кудакон (марҳилаи 1 ва 2);
Лоиҳаи омузиш оид ба истифодабарӣ ва идоракунии системаи таъминоти оби нушоқӣ дар ноҳияи Ҳамадонии вилояти Хатлон;
Лоиҳаи омузиши парвариши устувори гиёҳҳои давоӣ;
Ташаббуси Тоҷикистону Афғонистон роҷеъ ба коҳиш додани сатҳи камбизоатӣ;
Лоиҳа оид ба рушди деҳот дар ноҳияҳои наздӣ сарҳадии Тоҷикистону Афғонистони Вилояти Мухтори Кухистони Бадахшон;
Лоиҳа оид ба беҳтар кардани таҷҳизот барои нигоҳдории роҳҳо дар вилояти Хатлон ва ноҳияҳои тобеи марказ;
Таҳқиқоти ибтидоӣ оид ба парвариши ширинбия.

Лоиҳаҳои ҷорӣ:

Лоиҳа оид ба беҳтар кардани таҷҳизот барои нигоҳдории роҳҳо дар вилояти Суғд ва қисми шарқии вилояти Хатлон;
Лоиҳа оид ба рушди потенсиал барои нигоҳдории роҳҳо;
Лоиҳа оид ба истеҳсоли қувваи барқ тоза бо роҳи ҷорӣ намудани системаи генератори электрикии офтобӣ (барномаи кумак барои муҳофизати табиат);

Лоиҳаи стипендиявӣ оид ба ташаккули неруи инсонӣ (стипендия барои 7 нафар барои таҳсил дар магистратура дар Япония);

Барномаҳои омузишӣ дар Чопон (зиёда аз 80 нафар хизматчиёни давлатӣ ҳарсола ба Чопон барои хондан дар курсҳои кутохмуддат даъват мешаванд (курсҳои гуруҳӣ, минтақавӣ, махсус ва барномаи барои роҳбарони ҷавон);

Барномаи кутохмуддат оиди даъват намудани ихтиёриёни калон (омузгорони забони чопонӣ) ба донишгоҳҳои Тоҷикистон;

Лоиҳаи омузиши истифодабарӣ ва малакаҳои идоракунии системаи обрасонӣ дар ноҳияи Панҷи вилояти Хатлон;

Лоиҳаи барқарорсозии системаҳои таъминкунии оби нушокӣ дар ноҳияи Панҷи вилояти Хатлон;

Лоиҳа оид ба беҳсозии некуаҳволӣ дар манотиқи назди сарҳадии Тоҷикистону Афғонистон (LITACA);

Лоиҳаи беҳтарсозии идоракунии мубориза бар зидди малаҳ дар Ҷумҳурии Қирғизистон, Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҷумҳурии Ислонии Афғонистон;

Лоиҳа оид ба беҳтар намудани Фурудгоҳи байналмилалӣ Душанбе;

Лоиҳа оид ба рушди потенциал барои хизматрасонии ҳаракати ҳавой;

Лоиҳаи мусоидат ба ҳамкории байнисарҳадӣ тавассути идоракунии самараноки сарҳади Тоҷикистону Афғонистон.

Самти барномаҳои оянда

1. Рушди деҳот дар вилояти Хатлон;
2. Беҳтарсозии системаи оби нушокӣ дар вилояти Хатлон;
3. Беҳтар намудани ҳифзи саломатии модар ва кудак дар вилояти Хатлон;
4. Фароовардани ҷоиҳои кори ҳолӣ тавассути рушди деҳот;
5. Беҳтар намудани инфрасохтори нақлиёт дар Хатлону Суғд;
6. Беҳтар намудани инфрасохторҳои электроэнергетикӣ;
7. Беҳтар намудани соҳаи авиатсия;
8. Рушди потенциали кормандони давлатӣ.

Агентии ҳамкорӣ ва рушди Туркия

Тамос: Ч-би Тарик Мете Ҳамоҳангсозии барномаи ТИКА дар Душанбе Тел: (+992 37) 221 90 41 Факс: 251 01 22 Почтаи электронӣ: dušanbe@tika.gov.tr Сомона: www.tika.gov.tr Суроға: Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. Абдулло Командир 7

Самтҳои асосии фаъолияти ташкилот

Ҳадафи асосии Агентии ҳамкорӣ ва рушди Туркия дастгирӣ ба рушди иқтисодӣ ва иҷтимоии кишварҳои ру ба тараққӣ мебошад. АҲРТ дар доираи барномаи худ як қатор барномаҳо ва лоиҳаҳои идораҳои ҳамоҳангсозиро амалӣ месозад. Идораҳои ҳамоҳангсозии АҲРТ дар 50 кишварҳои ҷаҳон, се қитъа, Осиё, Аврупо ва Африқо ҷойгир мебошанд. Агентии ҳамкорӣ ва рушд дар давоми солҳои 1992 – 2014 барои рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба маблағи 18,419,111 млн. доллари ИМА кумаки расмӣ расонидааст.

Барномаҳои пешина ва амалкунанда

Кумаки расмӣ рушди (КРР) Туркия асосан тавассути АҲРТ ба роҳ монда мешавад. Айни ҳол, дар соҳаҳои афзалиятноке, ки АҲРТ дар Тоҷикистон фаъолияти худро ба роҳ мондааст, инҳо мебошанд:

- Рушди инфрасохтор дар соҳаи маориф;
- Рушди инфрасохтори тандурустӣ;
- Омодагии касбӣ.

Лоиҳаҳои асосии ҷорӣ:

Соҳа: Идора

Ном: Маркази матбуоти ҷумҳуриявӣ.

Ҷойгиршавӣ: Вазорати корҳои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Фаъолият: Барқарорсозии бино, ва таъмин намудани таҷҳизоти техникӣ.

Соҳа: Тандурустӣ

Ном: Таъмири маркази ташхису табобатӣ.

Ҷойгиршавӣ: Донишгоҳи давлатии тибии Тоҷикистон ба номи А. Сино шаҳри Душанбе.

Фаъолият: Барқарорсозии бино.

Соҳа: ВАО

Ном: Тақомули омодагардонии касбии инфрасохтор.

Ҷойгиршавӣ: Агентии миллии иттилоотии Тоҷикистон (ХОВАР-и) назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон шаҳри Душанбе.

Фаъолият: Барқарорсозии бино, таъмин гардонидан бо таҷҳизоти техникӣ.

Самти барномаҳои оянда

АҲРТ мақсад дорад, ки фаъолияти худро дар Тоҷикистон мутобиқи афзалиятҳо ва ҳадафҳо, ки дар «Стратегияи миллии рушд дар давоми то соли 2020» оварда шудаанд, идома диҳад.

Агентӣ оид ба ҳамкориҳои техникӣ ва рушд

Тамос: Д-р Рано Мансурова
Ҳамоҳангсози шуъбаи АХТР дар ҚТ
Тел: (+992 37) 224 64 25; 224 64 22 / Факс : 510112
Почтаи электронӣ: dushanbe.administration@acted.org
Сомона: www.acted.org
Суроға: Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. Достоевский 7

Самтҳои асосии фаъолият

ACTED чун созмони ғайриҳукуматие, ки соли 1993 таъсис ёфтаасту идорааш дар Париж қарор дорад, дар 36 кишвари ҷаҳон фаъолияти хешро ба роҳ мондааст. Ҳамчун созмони хусусӣ, мустақил ва ғайритиҷоратӣ ACTED бетарафии ҷиддии сиёсӣ мазҳабии худро нигоҳ дошта, тибқи муқаррароти шаффофӣ ва адами таъбиз кор мекунад.

Рисолати ACTED аз дастгирии гуруҳҳои осебпазири аҳоли, ки дар натиҷаи ҷанг, офатҳои табиӣ ва/ё буҳронҳои иқтисодӣ иҷтимоӣ зарар дидаанд, ва расонидани ёри ба онҳо барои ояндаи беҳтар ва расидан ба Ҳадафҳои Рушди Ҳазорсола иборат аст.

Барномаҳои, ки аз тарафи ACTED дар Осиё, Африқо, Шарқи Наздик, Америкаи Лотинӣ ва ҷавзаҳои баҳри Кариб амалӣ мегарданд (бештар аз 480 барнома дар як сол), ба эҳтиёҷоти он сокинон равона гардидаанд, ки дар натиҷаи ҷангҳо, офатҳои табиӣ ва ё буҳронҳои иқтисодӣ иҷтимоӣ хисорот дидаанд. Фаъолияти ин созмон соҳаҳои сершумори кумаки башарӣ ва ошкор сохтани раванди буҳронро тавассути муносибати байнисоҳавӣ дар бар мегирад, ки дар як вақт ҳам ба сатҳи ҷаҳонӣ ва ҳам маҳаллӣ тааллуқ дошта, ба ҳар як ҳолати мушаххас мутобик гардонидани менамояд.

Бо мақсади он ки мунтазам меъёрҳои баланди табиғотӣ ва истифодабарандагии худро нигоҳ дошта тавонад, ACTED ба як силсила созмонҳои шомил аст, ки дорои ҳадафҳои арзишҳои ҳамгун мебошанд. Иттиҳоди (Альянси) 2015 шабакае иборат аз ҳашт созмонҳои ғайриҳукуматии (CFX) аврупоие мебошад, ки дар соҳаи ҳамкорӣ ба хотири рушд кор мекунанд ва фаъолиятҳои ба расонидани кумак барои амалӣ гаштани Ҳадафҳои Рушди Ҳазорсола равона гардидааст. ACTED *Узви Баширдустонаи Ҳисоботдиҳандаи Ҳамкорист*, ки дар бораи ҷавобгӯӣ буданаш ба ҳисоботдиҳандагӣ ва меъёрҳои сифати идоракунӣ шартҳои медиҳад.

ACTED узви шабакаи Овоз мебошад, ки аз 85 созмони ғайриҳукуматии аврупоӣ иборат аст ва онҳо дар соҳаи кумаки башардустона дар саросари ҷаҳон, ҳамчунин дар самти Ҳамоҳангсозии шабакаи фаронсавии созмонҳои дар соҳаи расонидани кумак фаъолият мекунанд.

ACTED ҳамчунин яке аз созмонҳои пешбаре аст дар ташаббуси таъсиси *Форуми Ҷаҳонии Ковергенсия*. *Форуми Ҷаҳонии Ковергенсия*, ки соли 2008 оғоз гардида буд, дар Европа аввалин заминае буд, барои бунёди ковергенсияи нав байни бахшҳои давлатӣ ва хусусӣ ва ба ҳамдилии амалгарон барои пешбурди Ҳадафҳои Рушди Ҳазорсола асос ёфтааст, то ки сатҳи фақру бенавоӣ ва норасоӣ дар кишварҳои мутараққӣ ва ру ба инкишоф паст карда шавад.

Барномаҳои қаблӣ ва ҷорӣ

Барномаҳои глобалии ACTED ба се равияи стратегӣ тақсим мекунанд: 1) Ба Ҳолатҳои Фавқулода ақсуламал нишон додан ва баланд бардоштани устуворӣ ба офатҳои табиӣ, 2) Аз навсозии самаранокии сохторҳои идоракунӣ, 3) Мусоидат ба рушди иқлибӣ ва устуворӣ.

20 сол аст, ки дар Тоҷикистон мунтазам фаъолият мекунанд ва дар соҳаи рушд дар самтҳои гуногун лоиҳаҳо ба анҷом расонидааст, аз он ҷумла дар самти худидоракунӣ маҳаллӣ, рушди кишоварзӣ ва идоракунӣ захираҳои табиӣ. Дар айни ҳол муҳофизати ACTED Тоҷикистон оид ба афзудани занҷираи арзиши устувор, баланд бардоштани идоракунӣ захираҳои табиӣ ва об, устувории рушди манотиқи деҳот тавассути мусоидат ба устувории соҳаи кишоварзӣ, идоракунӣ муштараки ҷомеаҳо, пешбарии технологияҳои каммасраф ва дастгирии корхонаҳои хурд ва миёна ва ташкилотҳои миёнаравӣ соҳибкорӣ равона карда шудааст.

Бо мақсади муҳофизати ҳар як барнома, ACTED дар 6 соли охир усули харитасозии REACH барои лоиҳаҳо ва тадқиқотҳои худ фаъолони истифода мекунанд. REACH дар соли 2010 таъсис дода шуда буд, бо ташаббуси якҷояи ду ташкилоти ғайридавлатӣ (ташаббусҳои IMPACT ва ACTED) ва Институти Созмони Милалӣ Муттаҳид барои барномаҳои омӯзишӣ ва тадқиқотӣ (UNITAR). Барномаи табиқӣ фаъолияти системаи радифии (UNOSAT) ин олати навинест, ки дар худ ғоидамандии технологияҳои муосири иттилоотиро ба монанди ВЕБ ва ГИС дар асоси хаританигорӣ бо усули босуръат ва ҳуб рушдёфтаи баҳгозурӣ ба ҳам пайвастааст.

Ҳадафи REACH мусоидат ба кумак ба рушди маҳсулотии иттилоотие мебошад, ки суръати қабули қарор ва банақшагирии захираҳои созмонҳои башардустонаро дар ҳолатҳои фавқулодда, барқарорсозӣ ва рушди ҳолатҳои афзуда, фаъолиятро дар доираи раванди ислоҳоти гуманитарӣ дастгирӣ менамояд.

Самтҳои ояндаи Барномаҳо

Барномаҳои ояндаи АСТЕД ба се муқаррароти асосии дар боло зикр шуда така мекунад: 1) Ба Ҳолатҳои фавқулода ақсуламал нишон додан ва Устувор кардани имконоти мубориза бо офатҳо; 2) Мустаҳкам кардани ҷомеаи шаҳрвандӣ, идоракунии самарабахш ва муттаҳидии иҷтимоӣ; 3) Мусоидат ба рушди инклюзивӣ ва муназзам.

Гуруҳи якуми муқаррароти АСТЕД ин устуворӣ дар заминаи муносибати он ба идоракунии хатари офатҳои табиӣ мебошад. АСТЕД эътироф мекунад, ки изтиробу фишорҳо яке аз омилҳои сершуморест, ки ба осебпазирӣ ва боло рафтани муқовимати аҳолии зарардида дар заминаи ҷамаҷониба мусоидат мекунад. Дар Тоҷикистон, қушишҳои барномаҳои оянда бо мақсади беҳтар намудани сифати об ва идоракунии захираҳои табиӣ, ки дар ҳар як сатҳ, ҳамчун механизми паст кардани басомад ва зарари офатҳои табиӣ дар минтақаҳои осебдидаи кишвар.

Дар чорчубаи принципи дуум мутобики Ҳадафҳои Рушди Устувор, АСТЕД ба он нукта эътибори бештар медиҳад, ки ҷаҳон ва муътадилӣ, ҳамчунин, ошкоро будан, самарабахшӣ ва ҳисоботдиҳандагии ҳукумат ва мақомоти давлатӣ унсурҳои асосии мубориза бо камбизоатӣ, баланд бурдани сатҳи зиндагӣ ва афзудани натиҷаҳои рушд мебошанд. Дар доираи мусоидат ба истикрори сулҳ ва муттаҳидии иҷтимоӣ дар доираи муқаррароти баъдина, нуқтаи воридшавии АСТЕД афзудани ҳамкории байнигуруҳӣ ва муколама дар заминаи эътибори бештар ба муносибати инсон ба инсон ва бунёди муҳити таҳаммулпазирӣ ва боварӣ мебошад. Аз ин лиҳоз, дар ядрои ҳар кадоме аз муҳолиаи АСТЕД Тоҷикистон, ба беҳтар намудани худидоракунии маҳаллӣ ва ташкил ва мустаҳкам намудани платформа барои беҳтар намудани ҳамкорӣ байни ҷамоатҳо ва мақомоти дар ҳар як сатҳ ба даст гуногунандеш ва ваколатдор, ҷомеаи граждонӣ, институтҳои ҷамъиятии самаранок ва мутаассир, ва устувории ягонагии иҷтимоӣ нигаронида шудаанд.

Дар охир, принципи сеюми муҳолиаи АСТЕД, он аст, ки ба пешрафти инклюзивӣ ва устувори афзоиши, АСТЕД дар Тоҷикистон фаъолияти худро ба мусоидат ба рушди устувори иқтисодӣ аз ҷиҳати иқтисодӣ пешрафти деҳот тавассути баланд бардоштани самаранокии соҳаи кишоварзӣ ва мутобикшавӣ ба тағйирёбии иқлим, рушди устувори занҷираи арзиши иловашудаи кишоварзӣ ва устувор гардонидани соҳаҳои гуногуни ҷомеа, ба монанди туризм равона хоҳад дод. Муҳолиа дар доираи ин гуруҳҳои аввал беҳтар намудани амнияти озуқаворӣ дар сатҳи хонавода, ба барқарорсозии воситаҳои зиндагӣ, ба таълими фаъолияти худтаъминкунӣ ва фаъолияти даромади-тавлид тавассути муносибати хонавода равона шудаанд, ки бо дастгирии он, АСТЕД оид ба пешбурди равиши ЭКО-системаи ба соҳаи кишоварзӣ ва истеҳсоли маҳсулоти бехатар, баландсифат, маҳсулоти кишоварзӣ, ҳамин тавр дар ҳифзи муҳити зист ва беҳтар намудани шароити иҷтимоӣ ва иқтисодии деҳқонон ва ҷамоатҳои маҳаллӣ мебошад. Ғайр аз ин, баъди қаноатбахш гардидани талаботҳои асосӣ дар ҷамаҳои мақсаднок, АСТЕД доир ба рушди бахши хусусӣ, махсусан корхонаҳои хурд ва миёна (КХМ), ва самаранокӣ дар иқтисодиёти ғайрирасмӣ диққати худро ҷалб мекунад.

Агроаксияи Олмон

Тамос: Хонум Роми Ленс
Директори минтақавӣ дар Тоҷикистон
Тел: (+992 37) 2241362 Факс: (+992 37) 2241367
Почтаи электронӣ: romy.lehns@welthungerhilfe.de
Сомона: www.welthungerhilfe.de
Суроға: 734003, Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. Фирдавсӣ 16

Профили ташкилот

Deutsche Welthungerhilfe E.B. (Welthungerhilfe / WHH пештар Агроаксияи Олмон) яке аз калонтарин ташкилотҳои ғайридавлатии Олмон мебошад, ки соли 1962 дар зери Ҷимояи ташкилотӣ озуқа ва кишоварзии СММ таъсис ёфтааст. Welthungerhilfe фаъолияти худро дар Тоҷикистон аз соли 1994 оғоз кардааст.

Аз он лаҳза Ташкилоти Агроаксияи Олмон аз ташкилоти кумақрасони таъҷилӣ ба созмони рушди устувор табдил ёфтааст. Мудохилаи мо ба консепсияи Кумаки муттаҳид дар барқарорсозӣ ва рушд (КМБР) рост омада, бо ҷомеаи маҳаллӣ ва ташкилотҳои шарик ҳамкорӣ зич ба роҳ мондан мебошад. Welthungerhilfe аъзои альянси Аврупоӣ ташкилотҳои байналмиллалӣ аст, ки дар мустақкам кардани ҳамкорӣ кор мекунад. Аъзоёни Альянс 2015 дар Тоҷикистон аз соли 2013 ташкилотҳои CESVI, ACTED, Helvetas ва WELTHUNGERHILFE мебошанд.

Аз соли 1994 инҷониб Агроаксияи Олмон зиёда аз 90 лоиҳаро барои осон гардонидан ва тараққӣ додани гардиши мол ба маблағи беш аз 90 млн. евро бомуваффақият татбиқ намудааст. Уҳдадорӣ молиявии Агро Аксияи Олмон аз саршавии барномаи он дар Тоҷикистон 10 миллион евро-ро ташкил кард. Дар асл маблағи умумии лоиҳаҳо тақрибан 4 млн евро-ро ташкил кард. Шарикони асосии ААО дар Тоҷикистон ин Иттиҳоди Аврупо (ИА, ҳамчунин Созмони Амният ва Ҳамкорӣ дар Аврупо) ва вазорати рушди иқтисодӣ ва ҳамкорӣ Олмон мебошанд. Донорҳои дигар ҳам ба ААО дар амалкунии лоиҳа ёрӣ мерасонанд.

Ҳамкорони ААО бар зидди гурӯснагӣ дар тамоми ҷаҳон, беҳарати озуқаворӣ ва ғизогири мубориза мебаранд. Инчунин ба қитъаҳои муайяни кишоварзӣ кумақ мерасонанд, аз он ҷумла дастрасӣ ба оби тоза, аз нигоҳи экологӣ таъмин намудан бо энергияи тозаи табиӣ, беҳтаркунии тандурустӣ ва маориф. ААГ асосан дар ноҳияҳои деҳот амалӣ мекунад. Ҳадафи умумии фаъолияти мо аз он иборат аст, ки захираҳои моддии онҳо самаранок истифода шуда, воридоти онҳо устуворона зиёд гардад. Мақсади ААО рузе нодаркор хоҳад шавад ва аз ин ҷиҳат бо дигарон дар ин масъала ба ҳам дидан дорад, то ки ҳавасмандон дар рушди ҳамкорӣ тавонанд ба худ коилан ёрӣ расонанд ва рузе ояд, ки дар муҳтоҷи ҳамкорӣ набоянд.

Барномаҳои пешина ва амалкунанда

Агроаксияи Олмон дар бахшҳои зерин ба таври устуворона фаъолият менамояд: кумаки фавқуллода, хоҷагии қишлоқ устувор, сохторҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ, идоракунии захираҳои табиӣ ва истифодаи самараноки барқ дар хоҷагиҳо, инфрасохтори деҳот, омодагӣ ба камбизоатӣ, рушди минтақавӣ деҳот ва пешбурди иқтисоди маҳаллӣ.

Дар давоми давраи ҳисобот аз соли 2015/2016 ҳамагӣ 11 лоиҳа фаъолияти худро дар ноҳияҳои зерин ба роҳ мондаанд: Вилояти Суғд – водии Зарафшон, ноҳияҳои Айни ва Панҷакент, инчунин Вилояти Хатлон, ноҳияҳои Балҷувон ва Темурмалик ва водии Рашт. Фаъолияти бисёри лоиҳаҳо аз тарафи ТШМ ба роҳ монда шудаанд. Ҳангоми татбиқи лоиҳаҳо сокинони вилоятҳои дар боло зикршуда истеҳсолоти маводи хоҷагии қишлоқро зиёд гардониданд, самаранокии истифодаи қувваи барқро тақмил дода, инчунин, имконияти афзоиши даромад аз ҳисоби истифодабарии беҳтарин роҳи гирифтани даромад ба мисли коркарди асал. Фаъолият ба баланд бардоштани таъсирнокии энергия ва истифодабарии сарчашмаҳои барқароргаштаи энергия равона карда шудааст, ва инчунин идоракунии комплекси захираҳои табиӣ тавассути сохторҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ ба роҳ монда шудааст. Зиёда аз 20 деҳоти водии Зарафшон ва Рашт бо системаҳои садамавии алоқа дар қорҷубаи лоиҳа дар соҳаи хатари офатҳои табиӣ таҷҳизонида шудаанд.

Самти барномаҳои оянда

Барномаи Агроаксияи Олмон ҷамъиятҳои деҳотро дар тақмили шароити зиндагии онҳо тавассути истифодаи устувори захираҳои табиӣ ва таъсиси имкониятҳои алтернативии даромад дастгирӣ менамояд.

Барномаи мазкур барои фаъл кунонидани аҳолии деҳот нисбати таъмин намудани натиҷаҳои дарозмуддат дар соҳаи идоракунии захираҳои табиӣ равона карда шудааст. Агроаксияи Олмон стратегияи оид ба захираҳои устувори тақмили шароити зиндагӣ ва пайдории шароити иқтисодиро тарҳрезӣ намудааст. Дар нақши марказии бояд ба мустақкам намудани қобилияти худидоракунии дода мешавад. Вазифаи ташкилотҳои ҳамшарикӣ маҳаллӣ аз иҷрои чараҳои рушд дар якҷоягӣ бо гурӯҳҳои зерҳадаф иборат аст ва Агроаксияи Олмон устувори фаъолиятро кафолат медиҳад. Агроаксияи Олмон фаъолияти устувори худро дар бахшҳои зерин ба роҳ мемонад: идораи захираҳо (инчунин рушд ва қорӣ намудани истифодаи самараноки қувваи барқ, усулҳои маишӣ дар сатҳи хоҷагиҳо), хоҷагии қишлоқ, пешгирии офатҳо, ва муқаррар намудани имкониятҳои нави даромади ғайрикишоварзӣ. Ҷанбаи аз ҳама муҳим ин устувор намудани иқтисодии шарикӣ маҳаллӣ ва ҷалби занҳо ба чараҳои рушд ба ҳисоб хоҳад рафт.

Ассотсиатсияи ҳуқуқшиносони Амрико / Барномаи волоияти қонун

Тамос: Қ-би Девид Рубино,
Директори АБА РОЛИ дар Тоҷикистон ва Гурҷистон
Тел: (+992 37) 221 15 02 Факс 227-17-14
Почтаи электронӣ: david.rubino@abaroli.org
Сомона: www.abanet.org
Суроға: 734024, Тоҷикистон, ш.Душанбе, куч. Истаравшан,
хонаи 8

Самтҳои асосии фаъолият

Ассотсиатсияи ҳуқуқшиносони Амрико /Барномаи Волоияти Қонун (АҲА/БВҚ) ташкилоти ғайритиҷоратиест, ки идораи асосии он дар шаҳри Вашингтон ҷойгир шудааст. Барномаи Волоияти Қонун соли 1990 ҳамчун Ташаббуси Ҳуқуқии Аврупои Марказӣ ва Аврупои Осиё таъсис ёфта, соли 1991 аввалин идораи он дар шаҳри Софиyaи Болгария кушода шуд. АҲА/БВҚ филиалҳои худро дар Осиё соли 1998, дар Африқо, Америкаи Лотинӣ ва баҳри Кариб соли 2000 таъсис додаст. Соли 2003 АҲА/БВҚ барномаҳоро дар Шарқи наздик оғоз намуд. Барномаҳои ин минтақа ба наздикӣ ба як ташкилот тахти унвони АҲА/БВҚ муттаҳид карда шуданд. Барномаи волоияти қонун ислоҳоти ҳуқуқиро дар беш аз 40 мамлакати дунё дар соҳаҳои зидди коррупсия, ислоҳоти ҳуқуқи ҷиноятӣ, баробарии гендерӣ, ҳифзи ҳуқуқи инсон, рафъи низоъ, ислоҳоти таҳсилоти ҳуқуқшиносӣ, ислоҳоти судӣ ва ислоҳоти касби ҳуқуқӣ дастгирӣ менамояд. Барномаҳои қаблӣ ва амалкунанда

Дар муддати якчанд соли охир АҲА/БВҚ дар Тоҷикистон диққати худро ба ислоҳоти адолати судӣ, барномаи зидди хариду фуруши одамон, сайқал додани касб ва иқтисоди касби ҳуқуқшиносӣ ва беҳтар кардани ҳимояи ҳуқуқи шаҳрвандон равона кардааст. Мақсади барномаҳои ҷорӣ АҲА/БВҚ ин тақвият бахшидани институти адвокатура, барпо намудани ягонагӣ дар ҷомеаи адвокатӣ ва беҳсозии сифати хизматрасонӣ нисбати парвандаҳои ҳуқуқӣ ба аҳолии камбизоат тавассути тағйироти ҳуқуқию институтсионӣ ва рушди захираҳои мебошад. Фаъолиятҳои дахлдор баҳри таъсис додани Маркази Дастгирии Адвокатура, ташкил кардани системаи ҷамъонибаи идоракунии парвандаҳои барои ҳимоятгарон, таҳрезӣ намудани стандартҳои ягонаи касбӣ барои ҷомеаи адвокатӣ ва давом додани барномаи омӯзиши ҳуқуқӣ барои ҳимоятгарон равона шуданд. Инчунин, айни замон АҲА/БВҚ бо Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мақсади дастгирии лоиҳаи ислоҳоти таҳсилоти ҳуқуқӣ ҳамкорӣ дорад. Дар доираи ин лоиҳа, АҲА/БВҚ бо Донишгоҳи Давлатии Тоҷикистон ва Донишгоҳи Словакияи Русӣ-Тоҷикӣ ҷиҳати мусоидат намудан дар робита бо дигар ҳамтоёни хориҷӣ ва таҳкими муносибатҳо ва ҳамкориҳо байни донишгоҳҳои ҳуқуқии зикршудаи тоҷик кор бурда истодааст. Фаъолияти лоиҳа ҳамчунин доир ба тақмил додани мазмуни курсҳо ва усулҳои таълим тавассути таҳия ва таҷдиди китобҳои дарсӣ, таҷдиди маводҳои таълимӣ ва мусоидат дар васеъ намудани китобхонаҳои ҳуқуқии электронӣ ва анъанавӣ равона шудааст. Ғайр аз ин, АҲА/БВҚ барои таҳия ва ворид намудани барномаи таълимӣ онд ба тақмили маҳоратҳо ва дигар фаъолиятҳои берун аз синфӣи донишҷӯёни хатмкунанда кумак мерасонад.

Самти барномаҳои оянда

АҲА/БВҚ нақша дорад, ки мусоидати техникӣ ва дастгирии амалисозии ислоҳоти соҳаи волоияти қонунро давом диҳад. Ташаббусҳои минбаъда ба беҳсозии сифати хизматрасонии ҳуқуқӣ, ки аз ҷониби ҳимоятгарон пешниҳод мегардад, пешниҳод намудани омӯзиш ба ҳимоятгарон ва ҳуқуқшиносон, беҳсозии дарки тағйироти нав дар Кодекси муҳофизати ҷиноятӣ дар байни ҳуқуқшиносон ва ҷомеа муттаҳид гардонда шудаанд. АҲА/БВҚ инчунин нақша дорад, ки ба Иттифоқи Адвокатҳо дар таъсиси як созмони пурсамар ва фаъолиятнок тавре, ки дар қонуни нави адвокатура пешбинӣ шудааст, мусоидат намояд. АҲА/БВҚ инчунин имкониятҳои барномавии ислоҳоти таҳсилоти ҳуқуқшиносиро барои минбаъд истифода бурдан ҷангоми дастгиркунии пешакӣ ва вусъат додани экспертизаи тиббиро дар парвандаҳои судӣ дида мебарояд.

Ассотсиатсияи кумак ва дастгирӣ, Япония

Тамос: Ч-би Юки Сакураи
Директори минтақавӣ
Тел: (+992 37) 227 03 04
Почтаи электронӣ: aartajik@tajnet.com
Сомона: <http://www.aarjapan.gr.jp/english>
Суроға: Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. Пушкин 16

Самтҳои асосии фаъолият

Ассотсиатсияи кумак ва дастгирӣи Япония (АҚД Япония) – ташкилоти ғайридавлатӣ буда, ҳадафи он аз таъмини кумаки фавқуллода, кумак ба шахсони қобилияти маҳдуддошта, омузиши масъалаҳои хавфи ба кор даровардани мина ва ғайра иборат мебошад.

Ассотсиатсияи кумак ва дастгирӣи Япония соли 1979 ҳамчун ташкилоти ба масъалаҳои сиёсӣ, ғоявӣ ва динӣ мансубиятнодшта таъсис ёфтааст. АҚД Япония ҳоло дар 8 кишварҳои ҷаҳон филиалҳои худро таъсис додааст.

Барномаҳои қаблӣ ва амалкунанда

- 1) Лоиҳаи АҚД Япония оид ба сохтмони беморхона ва таъмини роғғони таҷҳизоти техникаи тиббӣ барои сокинони ноҳияи Нуробод дар солҳои 2006 – 2007. (Вазъи иҷроиш: анҷомёфта);
- 2) Лоиҳаи АҚД Япония оид ба замбуруғпарварӣ барои маъҷубони ноҳияҳои Рашт ва Тавилдара дар солҳои 2006 – 2007 (Вазъи иҷроиш: анҷомёфта);
- 3) Лоиҳаи АҚД Япония оид ба таъмини роғғони таҷҳизоти техникаи гуногуни тиббӣ ба Беморхонаи Ноҳиявии Марказии ноҳияи Рашт дар солҳои 2007 – 2010. (Вазъи иҷроиш: анҷомёфта);
- 4) Лоиҳаи АҚД Япония – АИОН оид ба: а) пешниҳоди курсҳои дузандагӣ баҳри маъҷубон, б) таъмини роғғони таҷҳизоти дузандагӣ, фойтунҳо барои маъҷубон, ҳайвоноти ҷаҳорпой, асбобҳои масҳ барои маъҷубон аз ноҳияҳои шаҳри Душанбе, Рудакӣ, Тоҷикобод, Турсунзода, Ҳисор, Шаҳринав, Данғара, Хуросон, Шуробод дар соли 2010. (Вазъи иҷроиш: анҷомёфта);
- 5) Лоиҳаи АҚД Япония оид ба таъминоти роғғони таҷҳизоти гуногуни техникаи тиббӣ, сохтмони боми хонаҳо, таъмири зали варзишӣ ва гузаронидани омузишҳо / тренинҳо дар Институти миллии тадқиқотӣ дар соли 2010. (Вазъи иҷроиш: анҷомёфта);
- 6) Лоиҳаи АҚД Япония – АИОН- ХАКУХОКАИ-ФЕЛИСИМО оид ба: а) пешниҳоди курсҳои дузандагӣ барои маъҷубон, ва б) таъминоти роғғони таҷҳизоти дузандагӣ ба муассисаҳои ки бо маъҷубон дар соли 2011 сару кор доранд. (Вазъи иҷроиш: анҷомёфта);
- 7) Лоиҳаи АҚД Япония оид ба пешниҳоди кумаки бебозгашт тавассути тақомули маҳзани «Иттиҳоди миллии маъҷубони Тоҷикистон» ва «Ҷамъияти маъҷубони шаҳри Душанбе» (Сохтмони Маркази бисёрҳадаф бо элементҳои фазои бесангар баҳри маъҷубон, инчунин гузаронидани семинарҳо ва курсҳои омодагии ихтисос) дар соли 2011. (Вазъи иҷроиш: анҷомёфта);
- 8) Лоиҳаи АҚД Япония оид ба таъмини бо мошинаҳои дузандагӣ барои Мактаб Интернати Ҷумҳуриявӣ барои кудакони маъҷуб дар ноҳияи Ҳисор дар соли 2011 (Вазъи иҷроиш: анҷомёфта);
- 9) Лоиҳаи АҚД Япония – ФЕЛИСИМО – Фонди Байналмиллалӣ оид ба Ҳамкории Япония - Курсҳои дузандагӣ барои шахсони маъҷуб (Вазъи иҷроиш: анҷомёфта);
- 10) Лоиҳаи АҚД Япония – ЧИСФ - Курсҳои пухтупаз дар соли 2012 (Вазъи иҷроиш: анҷомёфта);
- 11) Лоиҳаи АҚД Япония оид ба таъмири бом ва гармхона дар мактаб интернати ҷумҳуриявӣ барои кудакони маъҷуб дар ноҳияи Ҳисор дар соли 2012 (Вазъи иҷроиш: анҷомёфта);
- 12) Лоиҳаи АҚД Япония оид ба таъмир ва барқарорсозии корхонаи истеҳсоли аробаҷаҳои маъҷубӣ дар ноҳияи Вахш, ва таъмини аробаҷаҳои маъҷубӣ дар соли 2012 (Вазъи иҷроиш: анҷомёфта);
- 13) Барқарорсозии маркази ҷумҳуриявии барқароркунии кудакона дар шаҳри Ваҳдат (соли 2012-2013);
- 14) Барқарорсозии корхонаи истеҳсоли аробаҷаҳои маъҷубӣ дар ноҳияи Вахш, ва таъмини аробаҷаҳои маъҷубӣ (соли 2012-2013);
- 15) Рушди таҳсилоти фарогир дар шаҳри Душанбе дар солҳои 2014, 2015 ва 2016.

Барномаи Озуқавории Ҷаҳонӣ

Тамос: Ҷ-би Паоло Маттей Намояндаи БОҶ Тел: +992 44 6252001 Факс: (+992 37) 251 00 87 Почтаи электронӣ: Wfp.dushanbe@wfp.org Сомона: www.wfp.org Суроға: Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. Л. Толстой 7

Самтҳои асосии фаъолияти ташкилот

Барномаи озуқавории ҷаҳонӣ (БОҶ) оҷонсии Созмони Миллалӣ Муттаҳид буда, пешсафи мубориза ба зидди гуруснагӣ дар олам мебошад. Ҳамасола, БОҶ ба ҳисоби миёна ба 70 миллион нафар аҳолии 70 кишвари олам кумаки озуқаворӣ мерасонад.

БОҶ СММ фаъолияти худро дар Тоҷикистон соли 1993 бо расонидани кумак барои рафъи оқибатҳои ҷанги шаҳрвандӣ оғоз намудааст.

Фаъолияти БОҶ дар Тоҷикистон ба дастгирии ташаббусҳои Ҳукумати кишвар дар самти таъмини дастрасӣ ба озуқаворӣ ва беҳдошти ҳолати ғизоӣ тавассути: сохтан ва таҳияи системаи шабакаи иҷтимоӣ бо тамаркуз ба амнияти озуқаворӣ ва ғизоӣ, бо ҳадафгирии хонаводаҳои ниёзманд ва осебпазир аз назари амнияти озуқаворӣ; ва болобарии эътинои ҷомеаҳои ниёзманд дар истодагари ба хатароти офатҳои табиӣ ва шокҳои иқтисодӣ, равона шудаанд.

БОҶ чунин фаъолиятҳоеро аз қабилӣ таъмини хурока барои мактаббачагон, хурока ба ивази барқарор кардани дороиҳо, дастгирии маризони сил ва аъзои оилаи онҳо, расонидани маводҳои озуқаи серғизо барои кудакони то панҷсола ва таъмини маводи озуқаворӣ ба зарардидагонии офатҳои табиӣ ва хонаводаҳои, ки аз таъсири болоравии нархҳо ва бӯхронҳои иқтисодӣ зарар дидаанд, амалӣ менамояд.

БОҶ бо туфайли саҳмгузориҳои ихтиёрии мамлакат ва ташкилотҳои донор ва дигар донорҳои инфиродӣ фаъолият мекунад.

Барномаҳои қаблӣ ва ҷорӣ

Аз соли 1999 то 2001, БОҶ Барномаи аввалини худ оид ба Кумаки дарозмуддат ва барқарорсозиро амалӣ намуда (PRRO 6087: «Кумаки озуқаворӣ ба гуруҳҳои осебпазир ва фаъолият оид ба барқарорсозӣ») ба беш аз ним миллион одамон тавассути барномаҳои худ: «Озуқа барои гуруҳҳои осебпазир» ва «Хурока барои барқарорсозии иншоот» кумаки озуқаворӣ расонидааст.

Бо расидагӣ ба мурочиати Президенти кишвар ба ҷомеаи байналмилалӣ чиҳати кумак расондан ба аҳолии Тоҷикистон, ки дар натиҷаи хушксолӣ зарар дидаанд, БОҶ соли 2000 Барномаи навро оид ба расонидани кумаки фаврӣ (EMOP 6288: «Кумаки фаврӣ ба зарардидагонии хушксолӣ»)–ро таъсис дод. Мувофиқи ин барнома бо мақсади барқарор карани иншооти ҳоҷагии қишлоқ мебоист ба 1,2 миллион нафар аҳолии деҳот ба воситаи лоиҳаҳои «хурока барои гуруҳҳои осебпазир» ва «Хурока барои барқарорсозии иншоот» кумаки озуқаворӣ расонида шавад.

Шуруъ аз соли 2010, БОҶ диққати асосиро на ба барномаҳои барқарорсозӣ ва таҷдид балки ба Барномаҳои Рушд бо тамаркуз ба баланд бардории иқтисодӣ шарикон равона намуд. Ду барномаи Рушд - «Таъмину дастрасӣ ба кудакон барои таҳсилот» ва «Дастгирии беморони сил ва аъзои оилаи онҳо» дар давраи 2010-2015 амалӣ гардиданд. Ин тағйирот аз афзалиятҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки ба ҳалли устувор ва дарозмуддати масоили марбут ба амнияти озуқаворӣ ва ғизоӣ равона гардидааст, маншаъ мегирад.

Дар давраи солҳои 1993 то 2015 БОҶ ҳудуди 784.286 тонна маводи ғизоиро ба зиёда аз 1 миллион нафар одамон тақсим кардаас ва арзиши ин саҳмгузориҳо ба 297.065 миллион доллари ИМА баробар аст.

Танҳо соли 2015, БОҶ 10.397 тонна маводи озуқавориро бо арзиши 11.461 миллион доллар дар тамоми мамлакат масраф намуд. БОҶ тавассути идораҳои худ дар вилояти Суғд, Хатлон, ВМКБ, ноҳияи Рашт ва шаҳри Душанбе фаъолият менамояд.

Самти барномаҳои оянда

Барномаи панҷсолаи кишварии БОҶ (2008-13) аз ҷониби Куммитаи Иҷроияи БОҶ моҳи августи соли 2016 тасдиқ гардидааст. Барнома бо буҷети 80,6 миллион доллари ИМА, моҳи апрели соли 2016 дар ҳамкорӣ бо Ҳукумати ҶТ шуруъ гардида тавассути он 948.900 одамон дастгирӣ меёбанд. Ин барнома ду компоненти асосӣ иборат аст: системаи шабакаи иҷтимоӣ ва болобарии эътинои ҷомеаҳо. БОҶ баҳри сохтан ва таҳияи системаи шабакаи иҷтимоӣ бо тамаркуз ба амнияти озуқаворӣ ва ғизоӣ, бо ҳадафгирии хонаводаҳои ниёзманд ва осебпазир аз назари амнияти озуқаворӣ тавассути барномаҳои ғизоӣ мактабӣ, дастгирии маризон сил ва таъмини хурокаи серғизо амал менамояд. Бо мақсади болобарии эътинои ҷомеаҳои ниёзманд дар истодагари ба хатароти офатҳои табиӣ ва шокҳои иқтисодӣ БОҶ фаъолиятҳои Хурока барои барқарорсозии дороиҳо, Паст кардани хавфи офатҳои табиӣ ва мутобиқшавӣ ба тағйирёбии иқлимро амалӣ намуда тавассути онҳо ба масъалаҳои заминавӣ, ки боиси ноамнии озуқаворӣ ҷомеаҳо мешаванд, диққати хоса медиҳад.

БОҶ СММ дар якҷоягӣ бо шарикон - идораҳои давлатӣ ва ташкилотҳои байналмилалӣ «Низомии Мониторинги Амнияти Озуқаворӣ» (НМАО) ва “Усули Фарогири гуруҳбандии Амнияти озуқаворӣ”–ро бо мақсади

муайян намудани ҳолати дастрасӣ ва таъминоти озуқаворӣ дар минтақаҳои кишвар ҷорӣ намуда, амалӣ менамояд. Таввасути НМАО ноҳияҳои афзалиятдор барои аз ҷониби БОҶ пешниҳод намудани кумак муайян карда мешаванд.

Вазорату идораҳои соҳавӣ ширикони асосӣ дар татбиқи Барномаи Кишварии барои солҳои 2016-2020 мебошанд. БОҶ бо Ҳукумат ва Широкии усули системавии баланд бардории зарфиятҳои истифода бурда, мақсад дорад ба тақвияти иртибот, фарогирӣ ва ҳамкорӣ дар самти рушди устуворӣ иқтисодӣ ва кишоварзӣ, ҳифзи иҷтимоӣ ва паст кардани хавфи офатҳои табиӣ ҳамчун факторҳои асосӣ барои ноил гаштан ба ҳадафҳои амнияти озуқаворӣ ва ғизоии устувор ноил гардад.

Барномаи муштаракӣ СММ оид ба ВНМБ/АНМБ

Тамос: Д-р Улугбек Аминов
Рохбари БМСММ оид ба ВНМБ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон
Тел: (+992 44) 600 58 31
Почтаи электронӣ: aminovu@unaids.org
Сомона: www.unaids.org
Суроға: 734025, Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. Бохтар 37/1, ошёна 5, хучраи 506

Самтҳои асосии фаъолияти ташкилот

Барномаи муштаракӣ Созмони Милалӣ Муттаҳид оид ба ВНМБ/АНМБ (ЮНЭЙДС - UNAIDS) дар сохтори Созмони Милалӣ Муттаҳид барномаи нави махсусро намоёндаги менамояд, ки тамоми кушишҳо ва захираҳои 11 барномаи СММ дар роҳи мубориза бо эпидемияи ВНМБ/АНМБ, дар самти пешгирӣ, табобат, парасторӣ ва паст бурдани зарари ин эпидемия, амалӣ менамояд.

Барномаи Муштаракӣ СММ оид ба ВНМБ/АНМБ (СММ АНМБ) дар асоси қарори Шурои Иқтисодӣ ва Иҷтимоии СММ соли 1994 таъсис дода шуда буд ва он соли 1996 ба қарор шурӯъ намуд. UNAIDS ВНМБ/АНМБ амалу захираҳои 11 ташкилоти СММ - спонсорҳо - шарикон: Фонди кудакони СММ (UNICEF), Барномаи рушди СММ (UNDP), Фонди нуфуси СММ (UNFPA), ЮНЕСКО (UNESCO), СУТ (WHO), Бонки умумичаҳонӣ (ВҶ), Раёсати СММ оид ба маводи нашъаовар ва ҷинойт (UNODC), Ташкилоти байналхалқии меҳнат (ILO), Барномаи умумичаҳонии озуқа (WFP) ва Раёсати комиссариати Олии СММ оид ба гурезагон (UNHCR)-ро муттаҳид месозад ва СММ ЗАНОН (UN WOMEN). UNAIDS дар доираи кишвар ба воситаи гуруҳи соҳавии СММ оид ба ВНМБ/АНМБ қарор мекунад. Гуруҳи Соҳавии СММ оид ба ВНМБ/АНМБ барои дастгирӣ қардан ва густариш додани муқовимати бисёрҷониба ба эпидемияи ВНМБ/АНМБ дар доираи системаи Намоёндагии Доимии СММ таъсис шуда, минбаъд механизми асосии ҳамоҳангсозӣ ва амалиёти яққояи СММ дар доираи кишвар ғардид.

Нигоҳи UNAIDS: Пурра пешгирӣ қардани ВИЧ-бемориҳои нав. Пурра барҳам додани таъбиз. Набудани ягон ҳолати марг дар натиҷаи ВНМБ.

UNAIDS, Барномаи муттаҳидаи СММ оид ба ВИЧ/ВНМБ - ин ҳамкориҳои инноватсионист (навбунёдест), ки ҷаҳонро ба ноил ғардидан ба дастрасии умумии пешгирӣ, табобат, муолиҷа ва дастгирии вобаста ба ВИЧ роҳбаладӣ ва раҳнамоӣ мекунад.

ЮНЭЙДС вазифаи худро дар ҷаҳон бо чунин роҳҳо амалӣ мегардонад:

- **Муттаҳид намудани кушишҳо** ва ҳамоҳанг намудани фаъолияти маблағгузорони СММ, ҳукумат, ҷомеаи шаҳрвандӣ, одамоне, ки бо ВНМО зиндагӣ мекунад ва онҳое, ки аз ин вирус осеб мебинанд;
- **Дастгирии шахсони бештар осебпазир**, эҳтироми қадру манзалат, ҳуқуқи инсон ва баробарии гендерӣ;
- **Сафарбаркунии захираҳо** (сиёсӣ, техникӣ, илмӣ ва молиявӣ) ва назорати натиҷаҳои бадастамомада аз ҷониби ҳуди барнома, шарикон ва ҳамчунин тақвияти қорҳо дар самти муборизаи бомуваффақона бар зидди ин эпидемия;
- **Пешниҳод намудани иттилооти стратегӣ** барои қабули қарорҳои сиёсӣ, банақшагирии стратегӣ, ки ба самти қорӣ намудани барномаҳо барои мубориза бар зидди ин эпидемия равона ғардидаанд;
- **Дастгирии ҳамаҷонибаи роҳбарии кишвар** дар таъмини ҳамаҷониба ва қораҳои устувор, ки дар барномаҳои миллий дар соҳаи тандурустӣ, рушд ва қисми ҷудонашавандаи ин барномаҳо мебошанд.

UNAIDS дар Тоҷикистон тақвияти қораҳои миллиро бар зидди эпидемияи ВИЧ/ВНМБ тавассути адвокатсия, пурзур ғардонидани имконоти миллий, бунёди муҳити мувофиқ ва таъмини дастрасии ҳамагонии гуруҳҳои мақсаднок ба пешгирӣ, табобат ва нигоҳубин дастгирӣ менамояд.

Лоиҳаи муштаракӣ СММ оид ба дастгирии соҳаи ВНМБ/АНМБ (UN JAP), ки онро чандин агентҳои СММ (Барномаҳои СММ, СММ ВНМБ/АНМБ, Фонди нуфуси СММ, Ҳазинаи кудакони СММ) дастгирӣ менамоянд, дар Тоҷикистон аз соли 2005 амал мекунад. Сатҳи асосии лоиҳа инҳоянд: дастгирии бештар дастрас қардани хизмати пешгирии беморӣ, табобат ва нигоҳубин; татбиқ намудани «принсипҳои сегона», ки мақсад аз онҳо бештар ҳамоҳанг сохтан аст, банақшагирии стратегӣ ва системаи миллии мониторинг ва арзбӣ; ва ҳамчунин баланд бардоштани дараҷаи ҳабардории аҳоли, аз ҷумла гуруҳҳои серхавф оид ба масъалаҳои пешгирии ВНМБ/АНМБ ва дастгирии гуруҳҳои ташаббусқори одамони мубталои ВНМБ. Фаъолияти лоиҳаҳо гуруҳи соҳавии СММ ба ВНМБ/АНМБ дар Тоҷикистон ҳамоҳанг месозад. Фаъолияти лоиҳаи мазкур ба ҳамкориҳои зичи сохторҳои давлатии секторҳои гуногун, ташкилотҳои ғайриҳукуматӣ ва воситаҳои ахбори омма асос меёбад. Лоиҳаи мазкур ёрӣ мерасонад, ки ба Муқовимати миллий ба эпидемия ва ба татбиқи тарзу усулҳои нави, ки ба огоҳонии ҳамаҷонибаи аҳоли ба мисли муқолаҳои кушодаи телевизионӣ ва «ток - шоу», истифодаи тарзҳои гуногуни релаи иҷтимоӣ барои тарғиби қораҳои пешгирӣ ва технологияҳои нав равона ғардидааст, ҳамкорони нави ба нави ҷалб қарда шаванд.

Барномаҳои қаблӣ ва амалкунанда

Намудҳои асосии фаъолият дастгирии техникии Ҳукумат дар густариши посухи миллий ба мушкилии АНМБ/ВНМБ мебошанд бо роҳи банақшагирии стратегӣ: таҳияи барномаи миллии мубориза бар зидди эпидемияи АНМБ/ВНМБ барои солҳои 2011-2015, нақшаи стратегияи миллий ва нақшаи мониторинг ва баҳодихии он, Ҳамоҳангсозӣ байни созмонҳои байналхалқӣ дар самти дастгирии посухи миллий (нақшаи муттаҳидаи кории ҳамкории манфиатдор), равона кардани захираҳо (дастгирии техникии дар мавриди омода сохтани пешниҳоди лоиҳавӣ барои гирифтани грант аз Фонди Глобалӣ расонида шудааст), Ҳимояи манфиатҳои гуруҳҳои махсусан осебпазир, дастгирии СҲ, ки дар самти АНМБ/ВНМБ фаъолият мекунанд бо ҷалби шахсоне, ки ба АНМБ мубтало ҳастанд, ва ҷалби гуруҳҳои ҳадафманд ба иҷрои барномаи мубориза бар зидди эпидемияи АНМБ/ВНМБ, дастгирии техникии ва молавӣ дар мавриди афзоиши захираҳои миллий барои иҷрои барномаи миллии мубориза бо АНМБ/ВНМБ, ошқору назорат кардани паҳншавии беморӣ ва андешидани чораҳо зидди он, дастгирии мониторинг ва баҳодихӣ, ки дар кишвар дар мавриди АНМБ/ВНМБ гузаронида мешаванд ва дастрас намудани маълумот, ки ба иттилооти стратегӣ асос ёфтааст. Ташкилоти ЮНЭЙДС баҳри расидан ба ҳадафҳои 90-90-90, яъне то соли 2020 решакан намудани ВНМО/БПНМ ҷидду ҷаҳд менамояд. Ҳадафҳои мазкур инҳо мебошанд: 90% гирифтронии ВНМО оид ба бемории худ маълумот доранд, 90% онҳое, ки оид ба бемории худ бемори доранд, таботат мегиранд ва 90% нафароне, ки табобат мегиранд, сарбории вирусашон ниҳоят паст карда шудааст.

Самти барномаҳои оянда

Дастгирии Ҳукумат барои пешбурди кори бисёрҷониба бар зидди паҳншавии ВНМБ/АНМБ ва Ҳамоҳангсозии фаъолият: таҳияи барномаҳои соҳавӣ оид ба ВНМБ/АНМБ; тайёр кардани ҳисоботи миллий оид ба қорӣ кардани Эълумияи СММ оид ба тарадорӣ кардани мубориза бар зидди АНМБ; расонидани кумаки техникии барои қорӣ кардани грантҳои Хазинаи Глобалӣ оид ба мубориза бар зидди ВНМБ/АНМБ, бемории сил ва табларза. Шуруъ кардани кор оид ба Барномаи ҳифзи манфиатҳои гуруҳҳои шахсони ниҳоят осебпазир (маҳбусон, гомосексуалистҳо, муҳочирон). Оғоз ёфтани кор доир ба қорӣ намудани Барномаҳои баландбардории савияи иттилоотдории аҳоли ва паҳн кардани иттилоот бо истифодабарии васоити ахбори умум. Ҷамъияти шаҳрвандӣ: дастгирии ташаккули шабакаи Ташкилотҳои ғайридавлатии шахсони гирифтори ВНМБ; амалӣ намудани дастгирии техникии ва милавий дар барқарорсозии системаи назорат (мониторинг) арзёбии ВНМБ дар Тоҷикистон; зиёд намудани миқдори коршиносони миллии соҳаҳои гуногун. Таҳкими низоми миллии мониторинг ва баҳодихии барномаҳо оид ба мубориза бо ВНМО / БПНМ, бо мақсади ба даст овардани иттилооти стратегӣ ба таври мунтазам, қорӣ намудани технологияҳои нави иттилоотӣ. Ҳамчунин, рушди барномаҳои омузишӣ барои омузиши мунтазами коршиносон оид ба ВНМО / БПНМ, аз ҷумла, дар бораи мониторинг ва баҳодихӣ, бо роҳи иштирок дар курсҳои омузишӣ миллий ва минтақавӣ ва семинарҳои байналмилалӣ.

Барномаи рушди Созмони Милали Муттаҳид (СММ) дар Тоҷикистон

Тамос: Ҷ-би Ян Харфст
Рохбари кишвари БРСММ
Тел: (+992 44) 600 56 13 Факс: 600 55 96
Почтаи электронӣ: registry.tj@undp.org
Сомона: <http://www.undp.tj>
Суроға: 734024, Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. Айни 39

Самтҳои асосии фаъолияти ташкилот

БРСММ шабакаи рушди глобалии СММ махсус ёфта, мамолики ҷаҳонро дар соҳаҳои илм, таҷриба ва захираҳои муттаҳид намуда, ба мардум дар бунёди ҳаёти беҳтар кушиш ба харҷ медиҳад. Дар сатҳи глобалӣ, БРСММ раёсати Гуруҳи рушди СММ (ГРСММ), ки дар он муассисаҳои калидии СММ дар соҳаи рушди байналмилалӣ шомил мебошанд, ба уҳда дорад. БРСММ инчунин дар самти тақвияти иқдомҳои муштарак дар соҳаи рушд тавассути Шурои иқтисодӣ ва иҷтимоӣ, ва инчунин Асамблеяи генералии СММ кумак мерасонад. Мо дар 177 кишвари дунё фаъолият намуда, яққол бо онҳо бо назардошти андешаҳои онҳо дар пайгирӣ аз ҷиҳати рушди глобалӣ ва миллий кор мекунем. Дар таҳкими иқтисодӣ маҳаллии худ, онҳо аз таҷрибаи кормандони БРСММ ва дигар шарикони он истифода менамоянд.

Барномаи рушди СММ аз соли 1994 инҷониб дар Тоҷикистон фаъолият менамояд. Имруз сулҳу орош дар Тоҷикистон пайдо буда, иқтисодиёт бовусъат инкишоф меёбад. Ҳадафи Барномаи рушди СММ дастгирии Ҳукумати Тоҷикистон дар ҷаҳонгосозии ташаббусҳои оид ба рушд, идоракунии молияи давлатӣ, пешниҳоди хизматҳои асосии давлатӣ ва банақшагириву қабули қарорҳои мебошад. Ҳадафу барномаҳои Барномаи рушди СММ бо афзалиятҳои рушди дар Ковенсияи ҷолабии Созмони Милали Муттаҳид оид ба расонидани кумак (ЮНДАФ), Стратегияи миллии рушд (СМР) ва Ҳадафҳои устувори рушд (ҲУР) ифодагардида мувофиқ гардонидани шудаанд. Гарчанде Индекси Инкишофи Иқтисодӣ Инсон (ИИИИ) дар Тоҷикистон пастрарин дар минтақа боқӣ монад ҳам, дар кишвар афзоиши устувори он ба назар мерасад (129-юм ҷой дар байни 188 мамлакат). Таъини чанд соли охир аз татбиқи барномаҳои лоиҳаҳои Барномаи рушди СММ дар соҳаи маблағгузори хурд, машваратдиҳӣ оид ба бизнес-хизматҳо, рушди муассисаҳои тиббӣ ва хизматрасонӣ оид ба рушди деҳот тақрибан ба 500000 – 600000 шахрвандони Тоҷикистон фоида оварда шуд.

Бо вуҷуди ин, ҷумҳурии ҳоло ҳам мушкилоти даврӣ гузаришу пас аз низоъро паси сар накардааст. Фаъолияти БРСММ дар ҷумҳурии аз маҷмуи васеи ҷорабиниҳои дар доираи ҷор бахш иборат аст:

- Дастрасӣ ба адлия ва хизматрасонии сифатнок;
- Рушди иқтисодии устувор;
- Адолати иҷтимоӣ ва муҳофизати гуруҳҳои осебпазир;
- Устуворӣ ва пайдории экологӣ.

Ҳар сол Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Барномаи Рушди СММ фаъолиятро барои соли оянда аз руи ҳар як барнома ва лоиҳа дақиқ муайян карда, Нақшаи солонаи кори ба имзо мерасонанд. Тавре, ки қайд гардид, аксари лоиҳаҳои БРСММ дар Тоҷикистон ҳам ба самтҳои фаъолияти глобалии БРСММ ва ҳам ба Барномаи бунёдии СММ оид ба кумак барои рушд тааллуқ доранд.

Барномаҳои қаблӣ ва амалкунанда

Барномаҳои/лоиҳаҳои амалкунанда:

Дастрасӣ ба адлия ва хизматрасонии сифатнок:

- Мусодиқат ба ҳамкориҳои байнисарҳадӣ ба воситаи идораи самараноки марзи Тоҷикистон бо Афғонистон;
- Дастгирии Шурои ҷаҳонгосозии рушд;
- Мусодиқат ба рушди касбии кормандони Вазорати корҳои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба хотири воқуниши беҳтар ба масъалаҳои пешомадаи Сиёсати хориҷӣ, Марҳилаи 4;
- Лоиҳаи «Дастрасӣ ба адлия дар Тоҷикистон»;
- Вусъати волоияти қонун ва ҳуқуқҳои инсон барои васеъ гардонидани имкониятҳои аҳолии Тоҷикистон;
- Дастгирии ислоҳоти САҲШ;
- Дастгирии устувори ҷаҳонгосозии кумаки беруна ва ҳамкориҳои самаранок барои рушд;
- Тақвияти шароитҳои муфид ва тавсеаи пешгирӣ, таъбабат ва нигоҳубин барои пешгирии эпидемияи ВНМБ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- Тақвияти барномаи мубориза бар зидди бемории сил ва пешгирии он дар доираи Ислоҳоти соҳаи тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Рушди иқтисодии устувор:

- Ташаббуси камбизоатӣ ва муҳити зист, Марҳилаи II;
- «Аврупои бузург: Дастгирии тичорат дар Осиёи Марказӣ, Қафқози ҷанубӣ ва шарқи ИДМ». Марҳилаи III (2014-2017);
- Вусъати ҳуқуқи имкониятҳои ҷамоатҳои деҳот бо беҳтар намудани некуаҳволӣ ва ҳифзи иҷтимоии мардум
- Лоихаи баланд бардоштани сатҳи некуаҳволӣ дар минтақаҳои наздисарҳадии Тоҷикистону Афғонистон (LITACA);
- Беҳтар намудани некуаҳволии 1 000 000 аҳолии деҳот дар 9 ноҳияи Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- Интиқоли технология ва рушди бозор барои неругоҳҳои хурди барқи обӣ дар Тоҷикистон;
- Лоихаи таъмини об ва беҳдошт дар Тоҷикистон, Марҳилаи 2;
- Мусоидат ба идоракунии яққояи захираҳои обӣ ва тақвияти муҳовараи байнисарҳадӣ дар Осиёи Марказӣ;
- Мусоидат ба низоми самараноки идорасозӣ ва ҷалби бахши хусусӣ барои таъмини оби нушокӣ ва низоми беҳдошт дар Тоҷикистон.

Адолати иҷтимоӣ ва муҳофизати гуруҳҳои осебпазир аз хушунат ва таъбиз:

- Лоихаи муштараки СММ оид ба Адвокатсияи ВНМО/БПНМ ва масъалаҳои ҳифзи иҷтимоӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон

Устувори ва пойдории экологӣ:

- Ҳамкории байнисарҳадӣ бо мақсади таъмин намудани сулҳ ва рушди устувор, ташаббуси муштараки БРСММ Қирғизистон ва БРСММ Тоҷикистон;
- Дастгирӣ дар иҷро намудани Барномаи амалиётҳои зидди минаҳо дар Тоҷикистон;
- Дастгирӣ дар амалӣ намудани сиёсат ва таҷрибаи ягона ва мувофиқ карда шуда оид ба паст кардани хатари офатҳои табиӣ дар Тоҷикистон;
- Чорабиниҳои оид ба барқарор ва таъмири иншоотҳои баъд аз обхезии моҳи июли соли 2015;
- Давраи аввали ба тадриҷ аз истеҳсолот ва истифода баровардани ГХВК (гидрохлорфторкарбон) дар кишварҳо бо иқтисодиёти дар давраи гузариш қарор дошта (минтақаи Осиёи Марказӣ);
- Баланд бардоштани иқтидор оид ба ҷорӣ намудани системаи идора ва мониторинги маълумоти экологӣ дар Тоҷикистон;

Грант барои омода намудани лоиха "Нигоҳ доштан ва истифодаи устувори системаҳои экологии Помиру Олой ва Тяньшан бо мақсади ҳифзи шумораи палангон ва таъмин намудани манбаҳои устувори даромад дар сатҳи ҷамоатҳо".

Барномаҳо/лоихаҳои қаблӣ

Паст кардани сатҳи камбизоатӣ ва ноил гаштан ба ҚРҲ:

- Тақвият бахшидани иқтидор дар самти идоракунии низоъҳо барои гузаронидани муколама дар ноҳияҳои Тоҷикистон, ки дар онҳо низоъ ҷой дорад;
- Пешниҳоди хизматрасониҳои зарурӣ касбӣ ба аҳолии камбизоати деҳот;
- Аврупои бузург: Дастгирии тичорат дар Осиёи Марказӣ, Қафқози ҷанубӣ ва шарқи ИДМ. Марҳилаи I ва 2;
- Ташаббуси камбизоатӣ ва муҳити зист, Марҳилаи I;
- Барномаи рушди иқтисодии деҳот (БРИД) дар вилояти Суғд;
- Тақвияти идоракунӣ ва мониторингу арзёбии СМР/СПКСК;
- Беҳтар намудани бехатарии санитарӣ, фитосанитарӣ ва байторӣ барои таъмини амнияти ҷамъиятӣ ва баланд бардоштани рақобатнокӣ дар бозорҳои беруна;
- Дастгирии ҷамоаҳангсозии самараноки миллии кумаки беруна ва мониторинги иҷроиши Стратегияи миллии рушд (СМР) барои солҳои 2007-2013 ва Стратегияи баланд бардоштани сатҳи некуаҳволии мардуми Тоҷикистон барои солҳои 2013-2015 (СБНМТ), Марҳилаи 2;
- Тақвияти идоракунӣ ва мониторингу арзёбии СМР/СПКСК.

Коҳиши бори бемориҳои ВНМО/БПНМ, вараҷа ва сил:

- Кумак ба иҷроиши барномаи БРСММ оид ба мубориза бар зидди бемориҳои ВНМО, сил ва вараҷа;
- Тақвияти муҳити зисти муносиб ва тавсеаи пешгирӣ, табобат ва нигоҳубин барои пешгирии эпидемияи ВНМБ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- Бартараф кардани бемории вараҷа дар Тоҷикистон барои солҳои 2009-2014;

- Тақвияти барномаи мубориза бар зидди бемории сил ва пешгирии он дар доираи Ислоҳоти соҳаи тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- Лоиҳаи табиғоти муштараки СММ оид ба ВНМО.

Идоракунии самаранок:

- Идоракунии сарҳад дар Осиёи Марказӣ, Марҳилаи 6, 7 ва 8);
- Кумак ба ҳамоҳангсозии самаранокҳои миллии кумаки беруна ва пешбурди сармоягузорӣ;
- Татбиқи концепсияи рушди инсон дар Тоҷикистон, Марҳилаи 1 ва 2;
- Ислоҳоти идоракунии ҷамъияти/таҳкими институтсионалӣ;
- Мусоидат ба рушди касбии кормандони Вазорати корҳои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Марҳилаи 1, 2 ва 3.

Пешгирии бӯҳрон ва барқарорсозӣ:

- Омодагии аҳолии минтақаҳои хатарноктарини Тоҷикистон ба офатҳои табиӣ;
- Ташкили чораҳои беҳтар барои коҳиши офатҳои табиӣ дар водии Зарафшон;
- Идораи хатарҳои офатҳои табиӣ, баланд бардоштани иқтидор оид ба нақшагирӣ ва ҳамоҳангсозии (координатсия) корҳо дар ҳолати офатҳои табиӣ дар сатҳи маҳаллӣ ва миллий; Таҳкими ҳамоҳангсозӣ, Барқарорсозии саривақтӣ ва мониторинг/Огоҳсозии бармаҳал дар Тоҷикистон;
- Кумак ба пурзуркунии иқтидори миллий дар воқуниш ба хатари офатҳои табиӣ дар Тоҷикистон;
- Кумак баҳри таҳкими иқтидор дар ҷустуҷу ва наҷот дар маҳалҳои шаҳрнорин дар Душанбе;
- Таҳкими иқтидор дар барқарорсозии бармаҳал дар Тоҷикистон;
- Нақша-чорабинии шашуми DIPECHO: Пурзуркунии иқтидор дар коҳиши хатари офатҳои табиӣ дар Осиёи Марказӣ;
- Амалиётҳои ҷавобӣ ба сели моҳи майи соли 2010 дар Кулоб;
- Воқуниши изтирофӣ ба заминларзаи Рашт;
- Рушди иқтидор барои пешгирии оқибатҳои хатари офатҳои табиӣ бо сабаби тағйирёбии иқлим дар Тоҷикистон.

Муҳити зист ва рушди устувор:

- Намоиши усулҳои нав дар минтақаҳои ҳифзшаванда ва идоракунии биогунгунии қуҳҳои Ҳисор;
- Намоиши амалиётҳои ҷавобӣ ба муборизаи зидди деградатсияи замин ва мукамалгардонии идоракунии устувори захираҳои замин дар ҷанубу ғарби Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- Пешбурди муносибатҳои маҷмӯӣ ба идоракунии хавфҳои иқлимӣ дар Тоҷикистон;
- Дастгирии гуногунии кишоварзӣ бинобар тағйирёбии иқлим дар Тоҷикистон;
- Кумаки техникӣ барои арзёбии иқтидори ирнститутсионалӣ ва баланд бардоштани маърифат оид ба тағйирёбии иқлим дар Тоҷикистон – барномаи озмоишӣ оид ба мутобиқгардонӣ ба тағйирёбии иқлим;
- Фаъолият оид ба омода сохтани Тоҷикистон ба Ҷаласаи сеюми миллий (ҶСМ) дар доираи Конвенсияи қолабии Созмони Милалӣ Муттаҳид оид ба тағйирёбии иқлим;
- Кумак ба Конфронси байналмилалӣ сатҳи боло оид ба арзёбии комплекси миёнамуҳлати раванди иҷроиши Даҳаи байналмилалӣ барои амал, “Об барои ҳаёт” 2005-2015;
- Кумак ба Конфронси байналмилалӣ илмию техникӣ “100 солагии кули Сарез” – ҷолишҳо, воқуниш ва истифодаи оқилонаи захираҳои об;
- Лоиҳаи оиди гузаронидани маъракаи оид ба баланд бардоштани боҳабарии аҳоли дар бораи татбиқи намудани принципҳои ҳуқуқи инсон (ТПҲИ) оид ба ҳуқуқҳо ва уҳдадорӣ барои об;
- Омузиши экологӣ ва иштироки тарафҳои манфиатдор, ҳамчун усулҳои таъсири глобалии экологӣ ва паст кардани сатҳи камбизоатӣ;
- Лоиҳа оид ба обтаъминкунӣ ва санитария дар Тоҷикистон, давраи 1;
- Мусоидат намудан дар идораи ҳамгирошудаи захираҳои об (ИҲЗО) ва гузарондани мусоҳибаи байнисарҳадӣ дар Осиёи марказӣ;
- Истифодаи манбаъҳои барқароршавандаи энергия ва истифодаи устувори энергия барои рушди ноҳияҳои деҳоти Тоҷикистон;
- Лоиҳаи байни якҷанд кишварҳо оиди баланд бардоштани иқтидор оид ба идораи устувори захираҳои замин.

Самти барномаҳои оянда

Дар чорчубаи марҳилаи нави нақша-чорабиниҳои барномаи кишварӣ (2016-2020), Барномаи рушди СММ дар Тоҷикистон кумаки худро ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар татбиқи афзалиятҳои асосии рушд, ки дар Стратегияи миллии рушд (2016-2030) ва Стратегияи миёнамуҳлати рушд (2016-2020) идома хоҳад дод. Дар соли 2016 Барномаи рушди СММ диққати хешро ба якҷанд самтҳои афзалиятнок, аз қабili нуфуз ва натиҷаҳо; густариши ҳамкорииҳои нав; сафарбаркунии захираҳо; диққати махсус ба самаранокӣ, навсозӣ ва навоҳарӣ; тақвияти бештари тамомияти раванди корӣ дар асоси принцип ва арзишҳои асосии умумӣ, равона месозад.

Барномаи рушди СММ бо истифода аз муносибатҳои шарикӣ устувори худ бо муассисаҳои давлатии ҳамаи зинаҳо пайваста ва босубот ислоҳот гузаронида, ҷиҳати афзун намудани иқтидор ва вусъати фаъолият барои ҳалли масъалаҳои афзалиятноки барномавӣ корхоро ба сомон хоҳад расонд. Фаъолияти Барномаи рушди СММ ба дастгирии Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар фаъолияти оид ба Ҳадафҳои устувори рушд, гузаронидани ислоҳоти иқтисодӣ ва демократӣ, беҳтар намудани муҳити зист ва пешбурди иштироки ҷомеаи шаҳрвандӣ дар чараёнҳои рушд дар сатҳи миллий ва маҳаллӣ равона гардида, ба таъмини баробарии гендерӣ ва вусъати ҳуқуқи имкониятҳои занон ҳамчун омили дигаргуниҳо ва пешсафи чараёни рушд мусоидат хоҳад кард. Барномаи рушди СММ ба вусъат бахшидани соҳаву миқёси ҳамкории Ҷануб-Ҷануб ва ҳамкории сеҷониба ҷиҳати пешбурди дурнамои рушд, ба хусус дар ҷунин соҳаҳо, ба монанди идоракунии маҳаллӣ, дастрасӣ ба адлия ва ҳамгирони иҷтимоӣ кушиш ба харҷ медиҳад.

Мутобиқи нақшаи стратегии Барномаи рушди СММ (солҳои 2014-2017) барнома ба натиҷаҳои назарраси рушд дар соҳаҳои зерини афзалиятнок равона хоҳад шуд: (а) беҳтар намудани идоракунии давлатӣ, волоияти қонун ва дастрасӣ ба адлия, ки Барномаи рушди СММ дар ин замина сиёсату имкониятҳоро барои ҳукумати самаранок, шаффоф, ҳисоботдеҳ ва таъсирпазир ҷиҳати расонидани фоидаи бештар ба шаҳрвандон ва баланд бардоштани боварии онҳо ба муассисаҳои ҷамъиятӣ дастгирӣ хоҳад кард; (б) рушди устувору объективии иқтисодӣ дар заминаи дастгирии минбаъдаи рушди бахши хусусӣ аз ҷониби Барномаи рушди СММ тавассути фароҳам овардани муҳити мусоид барои пешбурди соҳибкорӣ, тиҷорат ва ҷалби сармоягузориҳои мустақими хориҷӣ; (в) адолати иҷтимоӣ ва ҳифзи гуруҳҳои осебпазирӣ аҳоли аз зурварӣ ва поймолкунии ҳуқуқ бо дастгирии Ҳукумат аз ҷониби Барномаи рушди СММ дар ҳалли масъалаҳои хизматрасониҳои иҷтимоӣ ба нафарони осебпазир (аз ҷумла маъюбон ва гирифтронии ВНМО) ва суръат бахшидани ислоҳоти глобалӣ дар соҳаи ҳифзи иҷтимоӣ; ва (г) тағйирпазирӣ ва устувории экологӣ, ки дар ин замина Барномаи рушди СММ ба пешбурди муносибатҳои маҷмуии рушд, бо дарназардошти ҷанбаҳои гендерӣ, устурии ҷамоатҳо ба тағйирёбии иқлим ва хатарҳои бо иқлим алоқадоршта мутобиқи Нақшаи стратегии Барномаи рушди СММ мусоидат хоҳад кард.

Бонки Аврупоии таҷдид ва рушд

Тамос: Хонум Айтён Рустамова
Рохбари намоёндогии БАТР дар ҚТ
Тел: (+992 37) 221 35 43, 221 07 63 Факс: 251 01 78
Почтаи электронӣ: jonesr@ebrd.com
Сомона: www.ebrd.com
Суроға: 734025, Тоҷикистон, ш. Душанбе, х. Рӯдакӣ 34

Самтҳои асосии фаъолияти таъшиқот

Бонки аврупоии таҷдид ва рушд (БАТР) соли 1991 ҳамчун ҷораи ҷавобӣ ба дигаргуниҳои назаррас дар фазои сиёсӣ ва иқтисодии Аврупои Марказӣ ва Шарқӣ созонӣ дода шуд. БАТР муассисаи байналмилалӣ аст, ки қароргоҳи асосии он дар шаҳри Лондон, Британияи Кабир воқеъ мебошад.

БАТР муассисаи байналмилалӣ молиявӣ буда, аз Аврупои Марказӣ то Осиёи Марказӣ лоиҳаҳои гуногунро сармоягузорӣ мекунад. Муассисони БАТР 64 кишвар, инчунин Иттиҳоди Аврупо ва Бонки Сармоягузори Аврупо мебошанд. Бонк дар навбати аввал дар бахши хусусӣ, ки талаботҳои онро бозор ба пуррагӣ қонеъ гардонида наметавонад, сармоягузорӣ карда, дар раванди гузариш ба иқтисодиёти бозаргонии демократӣ мусоидат мекунад. Дар ҳама амалиёти худ, мо стандартҳои олии идоракунии корпоративӣ ва рушди устуворро риоя мекунем. Ҳадафи БАТР аз мусоидат ба рушди иқтисодиётҳои бозаргонӣ иборат аст, ки дорои хусусиятҳои зерин мебошанд: фаъолияти хуби иқтисодӣ бозаргонӣ, рақобатпазирӣ корхонаҳо, ҳавасмандкунии навоҷариҳо, даромадҳои оилавӣ, ки инъикоскунандаи баландшавии сатҳи шуғли аҳоли ва истеҳсолот мебошад, шароити экологӣ ва иҷтимоии инъикоскунандаи талаботи аҳоли.

БАТР ягона сармоягузори калонтарин дар минтақа мебошад ва ба ғайр аз ҷудо намудани маблағҳои худ, ҳаҷми калони сармоягузори мустақими хориҷиро ҷалб менамояд. Новобаста аз он ки саҳмдоронаш аз бахши давлатӣ мебошанд, БАТР асосан дар якҷоягӣ бо ҳамкории таҷорати худ корхонаҳои хусусиро сармоягузорӣ мекунад. БАТР ба бонкҳо, корхонаҳо ва ширкатҳо, чи дар фаъолияти наф ва чи дар барномаҳои корхонаҳои мавҷуда маблағ ҷудо менамояд. Он инчунин ҷиҳати дастгирии раванди хусусигардонӣ, азнавташкилдиҳии корхонаҳои давлатӣ ва тақмилдиҳии хизматрасониҳои коммуналӣ бо корхонаҳои давлатӣ ҳамкорӣ мекунад. БАТР аз муносибатҳои зичи худ бо кишварҳои минтақа ҷиҳати пешбурди сиёсате, ки ба беҳтар намудани фазои соҳибкорӣ мусоидат мекунад, истифода мебарад.

Стратегияи нави БАТР оид ба Тоҷикистон аз ҷониби Шӯрои директорони бонк 22-юми июли соли 2016 тасдиқ гардид. Фаъолияти БАТР дар ҷумҳурӣ ба соҳаҳои зерин равона карда мешавад:

Мусоидат намудан ба рушди ботавозун ва устувори иқтисодӣ тариқи дастгирии тавсияи сектори хусусӣ, рушди инфрасохтори бонкӣ ва муоидат намудан ба беҳтаргардонии муҳити соҳибкорӣ; Баландравии сатҳи иқтисодиёт ба таври номуносивӣ аз ҳисоби интиқоли маблағҳо таъмин карда мешавад, рушди сектори хусусии рақобатпазир бошад, бо сабаби заифии сектори молиявӣ мушкил гардидааст. Бонк рушди соҳибкорӣ хусусиро тариқи якҷоякунии сармоягузори мақсаднок ва хизматрасониҳои машваратӣ ва омӯзиши таҳассусӣ, инчунин мусоҳиба оид ба сиёсати беҳтар намудани муҳити соҳибкорӣ дастгирӣ менамояд. Ин расонидани кумаки муайян ба занҳои соҳибкор, ва рушди бисёртарафаи фаъолияти Бонкро дарбар мегирад. Бонк ҷиҳати минбаъд устувор гардонидани сектори бонкӣ ва тавсияи дастрасӣ ба маблағгузорӣ ва таҷрибаи донишҳо барои соҳибкорӣ хурд миёна тариқи воситаҳои гуногун, аз ҷумла рушди МММ бо роҳи дастгирӣ намудани маблағгузориҳои хурд ва пешниҳод намудани маблағҳо бо асбоби маҳаллӣ, инчунин машваратҳои соҳибкорӣ ҷаҳд мекунад.

Мусоидат намудан ба беҳтаргардонии хизматрасониҳои коммуналӣ, инчунин самаранокӣ истеҳсоли ва иқтисодии онҳо аз ҳисоби таҷоратӣ ва корпоративӣ гардонидани онҳо. Тоҷикистон аз норасонии мавсимии неруи барқ азият мекашад, ки ин боиси талафоти калони иқтисодӣ мегардад, дар ҳоле ки дар бахши об ва ҳадамоти дигари коммуналӣ корхонаҳои бесамар ва аз ҷиҳати молиявӣ ноустувори коммуналӣ баргари доранд, ки аз инфрасохтори фарсуда ҳибаста буда, ба тағйиротҳои иқлимӣ соҳибпазир мебошанд. Бонк бо корхонаҳои давлатии коммуналӣ ба мақомоти ҳокимияти давлатӣ дар маҷмӯъ дар бахшҳои муниципалӣ, энергетикӣ ва нақлиётӣ ҳамкорӣ менамояд, то ин ки ба сохтмон ва барқарорсозии инфрасохтор кумак расонад ва ба таҷоратӣ гардонидани онҳо бо мақсади ноил шудан ба беҳтаргардонии нишондиҳандаҳои истеҳсоли ва хизматрасониҳо мусоидат менамояд, инчунин омилҳои дахлдори алоқамандии умумиро баррасӣ менамояд.

Мусоидат ба пайвастшавӣ ва ҳамроҳшавӣ ба иқтисодиёти минтақавии васеътар. Тоҷикистон аз ҳама тараф бо хушкӣ ихота карда шудааст, ва имкониятҳои таҷорати байнисарҳадӣ онро бо ҳамсояҳо шароитҳои мураккаби логистикӣ ва алоқавӣ маҳдуд гардониданд. Паси сар кардани чунин шароитҳои номуносивӣ боз бо сабаби набудани инфрасохтори нақлиётӣ мураккабтар гардонидани шудааст. Аз ҳамин сабаб, пайвасткунии босамартари мамлакат бо бозорҳои берун аз ҳудуди мустақими он вазифаи аввалиндараҷаи ҳукумати наф мебошад. Бонк сармоягузориҳои мустақими хориҷии босифатро ҳавасманд ва дастгирӣ намуда, барои сармоягузори намудани савдо ва машваратҳои соҳибкорӣ бо мақсади расонидани кумак ба ширкатҳои воридкунандаи молу маҳсулот маблағҳо пешниҳод мекунад, инчунин дар мусоҳиба оид ба масъалаҳои сиёсати паст кардани сатҳи монеаҳо ҳам дар сармоягузориҳои хориҷӣ ва ҳам дар содирот иштирок мекунад. Бонк инчунин барои дастгирӣ намудани лоиҳаҳои алоҳида оид ба пайвасткунии инфрасохторҳои, ки метавонанд дар доираи ваколатномаи гузарандаи он ва дар сурати маблағгузориҳои кофӣ якҷоя аз тарафи донорҳо ҳангоми зарурат ва дар сурати асоснок будан таъбиқ карда шаванд, имкониятҳои ҷустуҷу менамояд. Бонк ҷиҳати дастгирӣ намудани рушди ботавозуни иқтисодиёт ва пайвастагӣ дар тамоми минтақаҳои Тоҷикистон ҷаҳд мекунад.

Дар доираи чунин самтҳои асосии стратегӣ Бонк барои мусоидат намудан ба **мутабиқат ба тағйирёбии иқлим ва баробархуқуқии гендерӣ** талош мекунад. Ба Тоҷикистон тағйиротҳои иқлимӣ дар ҷиҳати он, ки маъноҳои обро ташкил медиҳанд, саҳт таъсир мекунад, ва Бонк кушиш мекунад, ки усулҳои навобаронаро барои мутабиқ шудан ба тағйирёбии иқлим дар лоиҳаҳои худ оид ба инфрасохторҳои коммуналӣ роҳандозӣ намояд.

То моҳи июни соли 2016 БАТР ба 103 лоиҳа ба маблағи умумии 604 миллион евро қарз ва маблағгузорию шарикӣ пешниҳод намудааст.

Лоиҳаҳои ҷорӣ аз рӯи соҳаҳо

Энергетика (аз ҷумла захираҳои табиӣ ва қувваи барқ)

Муассисаҳои молиявӣ (сармоягузорию корхонаҳои хурду миёна тавассути миёнаравони молиявиро дар бар мегирад)

Саноат, савдо ва агробизнес (истеҳсолот ва хизматрасониҳо, моликияти ғайриманқул, туризм ва телекоммуникатсияро дар бар мегирад)

Инфрасохтор (инфрасохтори муниципалӣ, экологӣ ва нақлиётро дар бар мегирад)

Самти барномаҳои оянда

Рушди корхонаҳои хурд дар афзудани ҷойҳои корӣ ва паст кардани сатҳи камбизоатӣ дар Тоҷикистон нақши муҳимро мебозад. Бо мақсади рушди бахши хусусӣ пеш аз ҳама бояд рушди корхонаҳои хурд бо истифода аз маблағгузорию хурд ва воситаҳои гузариши барвақтӣ, хатҳои қарзӣ ва Барномаи мусоидат ба тиҷорати БАТР дастгирӣ карда шавад. Моҳи апрели соли 2011 БАТР низомии қарзгузорию бо пули миллий ба роҳ монд, ки тибқи он Бонк бо пули сомонӣ ба бонкҳо, созмонҳои микрофинансӣ ва қарзгирандагони муштарак қарз медиҳад. Соли 2015 Бонк барномаи нави **CLIMADAPT** (маблағгузорӣ бо асъори миллий барои бонкҳои тиҷоратӣ бо мақсади сармоягузорӣ намудани корхонаҳо барои баланд бардоштани устуворӣ бар зидди тағйиротҳои иқлимӣ)-ро оғоз намуд.

Дар бахши инфрасохторӣ Бонк иштироки бомуваффақияти худро дар рушди инфрасохторҳои коммуналӣ ва экологӣ идома дода истода, ду Лоиҳаи навро дар шаҳрҳои Хучанд ва Хоруг ба имзо расонид. Ба шарофати маблағгузорию муштарак ба шакли грант аз тарафи Фонди Швейтсария оид ба ҳамкорихо иқтисодӣ (“SECO”) Лоиҳа ба натиҷаҳои беҳтарин ноил гардидааст. Бонк инчунин ҳамкории худро дар бахши партовҳои саҳтӣ маишӣ васеъ намуда истода, лоиҳаи партовҳои саҳтро дар шаҳри Норақ ба имзо расонид, ки он аз ҳисоби фонди махсуси муассисони БАТР («SSF») маблағгузорӣ карда мешавад. Моҳи апрели соли 2016 Бонк Лоиҳаи Партовҳои Саҳт-2-ро дар шаҳри Хучанд ба имзо расонид. Моҳи декабри соли 2015 Бонк инчунин Лоиҳаи Нақлиёти Ҷамъиятиро дар шаҳри Хучанд ба имзо расонид ва лоиҳаҳои аллакай имзошудро татбиқ намуда истода, густариши дигар лоиҳаҳо дар қисмҳои ҷанубӣ ва шимолии кишвар якҷоя бо донорҳои байналмилалӣ идома дода истодааст. Бонк ҳамчунин имконияти иҷроиши лоиҳаҳо оид ба идора кардани партовҳои саҳт, об ва корез дар шаҳрҳои наҷандон калон баррасӣ менамояд.

Дар бахши нақлиёт Бонк лоиҳаи аввалинро ба кафолати давлатӣ бо ҶСК «Фурудгоҳи байналмилалӣ ш. Хучанд» ба имзо расонид, ки дар доираи он насб кардани системаи таҷҳизоти нишаст маблағгузорӣ карда шуд. Соли 2014, Бонк лоиҳаи хизматрасонии техникии роҳҳо оид ба хариди таҷҳизот барои хизматрасонии техникии роҳҳо ва дастгирӣ намудани ислоҳот дар соҳаи роҳдорӣ ба имзо расонид. Моҳи июни соли 2016 Бонк сармоягузорию аз Бонки Осиёи Сармоягузорӣ дар Инфрасохтор барои давраи дуҷуми лоиҳа оид ба барқарорсозии роҳи сарҳадии Душанбе-Узбекистон сафарбар намуд.

Дар бахши саноат, тиҷорат ва агробизнес Бонк соли 2015 се лоиҳаи навро ба имзо расонид: Ашан (ҳисса дар сармояи оинномавӣ, якумин гипермаркет дар Тоҷикистон), Кока-Кола (маблағгузорӣ дар соҳтмони заводи нав), ва Интерфитнес (маблағгузорӣ дар соҳтмони бинои маркази фитнес).

Дар бахши энергетика Бонк дар якҷоягӣ бо БСА (Бонки Сармоягузорию Аврупо) ва IFCA Лоиҳаи кам кардани талафоти нерӯи барқ дар вилояти Суғдро ба имзо расонд, ки айни ҳол иҷроиши он идома дорад. Соли 2014 Бонк якҷоя бо Барномаи пилотӣ оид ба мутабиқат ба тағйирёбии иқлим Лоиҳаи барқарорсозии НБО-и Қайроқум (фазаи 1)-ро ба имзо расонд. Соли 2015 Бонк лоиҳаи CASA 1000 (маблағгузорӣ ба лоиҳаи минтақавии байналмилалӣ)-ро имзо намуд.

Бонки Осиёи рушд

Тамос: Ҷ-би Прадип Сривастава Намояндаи доимии БОР дар Тоҷикистон Тел: (+992 37) 221 05 58 Факс: (+992 37) 2289128 Почтаи электронӣ: adbtjrm@adb.org Сомона: www.adb.org/tajikistan Суроға: 734001, Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. Советский 45
--

Самтҳои асосии фаъолият

БОР, ки соли 1966 таъсис дода шудааст, моҳи декабри соли 2016 50-солагии шарикиро оид ба рушди Осиё ва минтақаи уқёнуси Ором таҷлил хоҳад кард. Аз лаҳзаи таъсисёбаш БОР ҷиҳати баланд бардоштани сатҳи зиндагии мардум дар минтақа мекушад. Мақсади БОР аз қашшоқӣ озод дидани Осиё ва минтақаи Уқёнуси Ором мебошад. БОР баҳри паст кардани сатҳи камбизоатӣ тавассути рушди иқтисодӣ ба манфиати ҳамаи кишварҳои аҳоли, бо дарназардошти суботи экологӣ ва ҳамгироии минтақавӣ кушиш ба харҷ медиҳад. Қароргоҳи асосии (Штаб квартира) БОР дар Манила ҷойгир шудааст. Роҳбарони бонк аз 67 кишварҳои руи ҷаҳон ҳастанд, ки 48 -тои онҳо аз ҳуди ҳамаи минтақа мебошанд. Асбобҳои асосии БОР барои кумак расонидани кишварҳои ру ба тариқи ин аст: муколамаи сиёсӣ, қарзҳо, сармоягузорӣ дар сармояи саҳомӣ, кафолатҳо, грантҳо ва кумаки техникаи лоиҳаҳо. Соли 2015 ҳаҷми умумии кумаки БОР 27,2 миллиард доллари ШМА, аз ҷумла ҳаммаблағгузорӣ ба андозаи 10,7 миллиард доллари ШМА-ро ташкил дод.

Барномаҳои қаблӣ ва амалкунанда

БОР бо Тоҷикистон аз соли 1998 инҷониб ҳамкорӣ менамояд. Дар давраи то охири соли 2014, БОР дар маҷмуъ маблағи тақрибан 1,3 млрд. доллари ШМА-ро дар шакли қарзҳои имтиёзнок, грантҳо ва кумаки техникаи барои кишвар тасдиқ намуд. Фаъолиятҳои БОР ба аҳоли мусоидат менамоянд то изолятсияи коҳиш дода шавад, иртибот (коммуникатсия) афзояд, дастрасӣ ба неруи барқ густариш ёбад, ҳадамоти иҷтимоӣ тақмил ёбад ва имкониятҳо оид ба пешбурди фаъолиятҳои даромадҳо фароҳам оварда шаванд. Тоҷикистон бо сабаби сатҳи камбизоатӣ, хавфи сатҳи қарзҳо ва нишондиҳандаҳои нисбатан пастӣ иҷтимоӣ иқтисодӣ қарзгиранда аз Ҳазинаи Рушди Осиё мебошад. Дар давраи аз соли 2008 то соли 2015 ба андозаи 100% маблағҳои аз ҷониби ХРО ба кишвар дар шакли грант ҷудошударо мегирифт. Вале аз соли 2015 ХРО ба 50% маблағгузории грантӣ ва 50% қарзӣ гузашт.

Стратегияи ҳамкории кунунии БОР бо Тоҷикистон ба ҳамкории тақмилёфта, амнияти қувваи барқ ва рушди бахши хусусӣ равона шудааст.

Самти барномаҳои оянда

Ҳоло стратегияи нави ҳамкории БОР бо Тоҷикистон барои солҳои 2016-2020 таҳия шуда истодааст. Ба нақша гирифта мешавад, ки дар доираи стратегияи нав ба Ҳукумат барои ноил гардидан ба рушди устувор ва фарогири иқтисодӣ кумак расонида мешавад, то ин ки нисбати таъсири омилҳои беруна устувортар бошад ва ҷойҳои кории бештари хуб пардохтшаванда таъсис дода тавонад. Интизор меравад, ки кумак тавассути идомаи сармоягузорӣ ҷиҳати барқарорсозии инфрасохтор ва дастгирии ислохот оид ба бехтар намудани муҳити сармоягузорӣ расонида мешавад. БОР ҳамчунин дастгирии бехтар намудани амнияти озуқаворӣ, идоракунии захираҳои об ва мутобиқшавӣ ба тағйирёбии иқлимро ба нақша гирифтааст. Дар назар аст, ки ҳаҷми умумии барномаи кумаки фарогири БОР ба Тоҷикистон дар соли 2016-ум 90 миллион доллари ШМА-ро ташкил хоҳад дод. Аз онҳо 65 миллион доллари ШМА ба таҷдиди роҳи автомобилгарди Душанбе – Қӯрғонтеппа равона карда мешавад. БОР ҳамчунин лоиҳаҳо ба андозаи 25 миллион доллари ШМА барои бехтар намудани идоракунии захираҳои об ва тақвияти устуворӣ ба тағйирёбии иқлим дар минтақаи Чубе омода намуда истодааст, ки он барои зиёд гардидани даромади кишоварзон мусоидат хоҳад кард.

Бонки Исломии рушд

Тамос: Ч-би Ҳишам Толиб Маъруф
Директории идораи минтакавӣ дар Алмаато
Тел: (+7 7272) 727000 Факс: (+7 7272) 501 303
Почтаи электронӣ: idsdbroa@idsdb.org
Сомона: www.isdb.org
Суроға: Қазоқистон, ш. Алмата, П.Я. 194, куч. Айтеке би 67

Профили ташкилот

Бонки Исломии рушд созмони байналмилалӣ молиявӣ буда, тибқи Изҳорот дар бораи мақсадҳо таъсис ёфтааст, ки онҳо дар ҷамъбасти Конференсияи вазирони молияи кишварҳои исломӣ дар Чидда моҳи зулҳиҷҷаи соли 1393 ҳиҷрий қамарӣ мутобиқ ба декабри соли 1973 таҳия ва қабул гардидаанд. Чаласаи аввалини Шурои мудирон дар моҳи раҷабӣ соли 1395 ҳиҷрий мутобиқ ба июли соли 1975 баргузор гардида, Бонк дар таърихи 15 моҳи шавволи ҳиҷрий мутобиқ ба 20 октябри соли 1975 расман ифтиҳо гардид. Ҳадафи Бонк мусоидат ба пешрафти иқтисодӣ ва рушди иҷтимоии кишварҳои аъзо ва ҷомеаҳои исломӣ ҳам аз тариқи инфиродӣ, ҳам бо кушиши якҷоя тибқи муқаррароти шариат, яъне қонунҳои исломӣ мебошад. Ба вазифаҳои Бонк, ба иловаи расонидани кумаки молиявӣ ба кишварҳои аъзо, ки дар марҳалаҳои дигари рушди иқтисодиву иҷтимоӣ қарор доранд, иштирок дар сармояи худӣ ва қарзҳои грантӣ барои лоиҳаҳо ва муассисаҳои истеҳсолӣ дохил мешавад. Ба иловаи таъсиси фондҳои боварӣ (трастӣ), Бонк бояд барои мақсадҳои мушаххас фондҳои махсус таъсис диҳад ва идора намояд, аз он ҷумла, фонди кумак ба ҷомеаҳои мусулмонӣ, ки дар кишварҳои ғайриаъзои Бонки Исломии рушд қарор доранд. Бонк ҳуқуқ дорад амонатҳо қабул намояд ва захираҳои молиявии худро бо роҳҳои мутобиқ ба қонунҳои Шариат мавриди истифода қарор диҳад. Бонк барои расонидани кумак ба рушди тиҷорати беруна байни кишварҳои аъзо, хусусан дар мавриди молҳои инвестиционӣ, расонидани кумаки техникӣ ба кишварҳои аъзо масъул аст. Ҳамчунин Бонк барои вуъат додани имконоти таълими ҳайати кормандоне, ки дар фаъолияти марбут ба рушди кишварҳои мусулмонӣ тибқи Шариат ширкат мекунанд, масъулият бар душ дорад. Дар айни замон 56 кишвар аъзои Бонки Исломии рушд ҳастанд. Шартҳои асосии узвият он аст, ки кишвари талабгори узвият бояд узви Созмони ҳамкории исломӣ (СҲИ) бошад, ба сармояи Бонк саҳм гузорад, барои қабули шартҳо ва муқаррароте, ки бо қарори Шурои мудирони Бонки Исломии рушд пазируфта шудаанд, омода бошад. То охири соли 1412 ҳиҷрий (июни соли 1992) сармояи оинномавии Бонки Исломии рушд 2 млрд. динори исломиро (ДИ) ташкил медод (воҳиди пулии ҳисобии БИР мутаносиб аст ба як ҳаққи қарзи махсуси (SDR) Фонди байналмилалӣ асбӯр (ФБА).

Мутобиқи қарори чаласаи ҳарсолаи 38-уми Шурои Мудирон сармояи оинномавии БИР ба 100 млрд.ДИ ва сармояи саҳомии он ба 50 млрд.ДИ зиёд карда шуд. Идораи асосии Бонк дар Чиддаи Арабистони Саудӣ қарор дорад. Чор шӯъбаи минтакавӣ дар Работ, Марокаш (1994), Куала-Лумпур, Малайзия (1994), Олмаато, Қазоқистон (1997) Дакар, Сенегал (2008) кушода шуд. Он ҳамчунин ду шӯъба дар Анқара (Туркия) ва Ҷакарта (Индонезия) намояндагӣҳо дар маҳал дар 14 кишвари аъзо (Афғонистон, Озарбойҷон, Бангладеш, Буркина-Фасо, Гвинея, Эрон, Мали, Пакистон, Судон, Туркменистон, Ўзбекистон, Яман, Мавритания ва Либия). Соли молиявии Бонк соли ҳиҷрий қамарӣ мебошад, аммо аз 1-уми январӣ соли 2016 инҷониб, Бонк соли Грегорио барои амалиёти молиявӣ ва ҳисоббаробаркунӣ қабул намудааст. Забони расмӣ Бонк арабӣ буда, ба ғайр аз он инчунин забонҳои англисӣ ва франсузӣ ба сифати забонҳои корӣ истифода карда мешаванд.

Барномаҳои пешина ва имруза.

Тоҷикистон ба БИР соли 1996 бо ҳиссаи сармоя дар ДИ 4960000 (0.04%) шомил гардид. Ба ҳолати то 1 июли соли 2016 маблағи умумии тасдиқнамудаи гуруҳи БИР барои фаъолият дар Тоҷикистон **447.7 млн.доллари ШМА-ро** ташкил медиҳад, ки он маблағи тасдиқгардидаи БИР ба андозаи **334.9 млн.доллари ШМА**, Корпоратсияи исломии рушди баҳши хусусӣ (КИРБХ) - **58 млн.доллари ШМА**, Корпоратсияи исломии тиҷоратӣ молиявӣ – **54 млн.доллари ШМА** ва Барномаи Махсуси Кумак – **0.84 млн.доллари ШМА** дар бар мегирад. БИР 52 лоиҳа ва фаъолияти амалиётиро дар соҳаи тандурустӣ ва маориф, бахшҳои инфрасохтори роҳ, энергетика, кишоварзӣ ва маблағгузории хурд маблағгузорӣ намуд. Сарфи назар аз он, ки бисёри лоиҳаҳо ба анҷом расиданд, сандуқи лоиҳаҳои амалкунанда то ҳол назаррас буда, 9 лоиҳаҳо бо маблағгузории 157,6 млн. доллари ШМА-ро дар бар мегирад. Аз ҷумлаи лоиҳаҳои инҳо мебошанд: Сохтмони роҳи Кулоб – Қалъахумб, (20 млн.доллари ШМА), лоиҳаҳои Обёрии водии Данғара, марҳилаи III (26,7 млн.доллари ШМА), Таҷдиди зеристгоҳи барқии Равшан (13.07 млн. доллари ШМА), таҷдиди мактабҳои таҳсилоти умумӣ, марҳилаи III (17,5 млн.доллари ШМА), барномаи омузиши касбии техникӣ (9,9 млн.доллари ШМА), лоиҳаи CASA-1000 (70 млн.доллари ШМА), кумаки техникӣ барои таҳкими иқтисодии Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатӣ (0.25 млн.доллари ШМА), кумаки техникӣ барои Дастгирӣ намудани пешгирии гузариши инфексияи ВНМО аз модар ба кудак (0,4 млн.доллари ШМА) ва лоиҳаҳои дигар. Лоиҳаҳои анҷомёфта муваффақ баҳогузорӣ шуда, ба рушди иҷтимоию иқтисодии кишвар таъсири устувор доранд.

Дигар муассисаҳои зерӣ тобеяти Бонки Исломии рушд низ дар Тоҷикистон фаъолона иштирок менамоянд. ICD ба як қатор бонкҳои тиҷоратӣ дар Тоҷикистон маблағгузорӣ пешниҳод кардааст ва мустақиман якҷанд лоиҳаҳоро маблағгузорӣ намудааст. ITFC Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар харидории таҷҳизоти кишоварзӣ онд ба ҷамъоварии пахта дастгирӣ кардааст.

Дар моҳи май соли 2013 дар Ҷумҳурии Тоҷикистон Воҳурии 38-уми Шурои мудирони Гуруҳи Бонки Исломии рушд баргузор гардид, ки мансабдорон ва иштирокгарони сатҳи баландро аз 56 кишвари аъзои Бонки Исломии рушд гирд овард. Дар воҳурӣ ҳамчунин доираҳои корӣ ва аҳли илм ширкат варзиданд, ки дар баргузории машваратҳо ва семинарҳои гуногун

саҳм гирифтанд. Дар Воҳурии ҳарсола Президенти Бонки Исломии Рушд доктор Аҳмад Муҳаммад Алӣ кишварҳои аъзоро аз минтақаи Осиёи Марказӣ даъват намуд, ки баҳри рушди иқтисодӣ ба фаъолияти якҷоя камар банданд. Пас аз он, ки моҳи майи соли 2016 дар ҷаласаи ҳарсолаи гуруҳи БИР дар Чакарта, Индонезия аз ҷониби Бонки исломии рушд Барномаи махсус барои Осиёи Марказӣ (БМОМ) таҳия ва қабул гардид, ки рушди энергетика, нақлиёт, инфрасохтор, инчунин паст кардани сатҳи камбизоатӣ дар минтақаи Осиёи Марказиро фаро мегирад, Гуруҳи БИР уҳдадорихоро аз руи бастаи иборат аз 6 миллиард доллари ШМА барои амалӣ намудани БМОМ ба зимма гирифт.

Дар чорабиниҳои дар боло зикргардида БИР ба тариқи самаранок кушиш мекунад, ба кишварҳои кумаки молиявӣ расонад, ки ба он эҳтиёҷ доранд, то ки онҳо мушкилоти фаврӣ ва буҳронии худро ҳал намоянд. Бо ин мақсад БИР бо Фонди Билл ва Мелинда Гейтс созишнома ба имзо расонид, то маблағгузори он ба лоиҳаҳои марбут ба бахши иҷтимоӣ ва амнияти озуқаворӣ дар баъзе кишварҳои иштирокчии БИР равона карда шавад. Минтақаи Осиёи Марказӣ, ҷумҳуриҳои Тоҷикистон ва Қирғизистон тибқи созишномаи фавқузикр гирандагон хоҳанд буд.

Самти барномаҳои оянда

Дар давраи оянда дар назар аст, ки Бонки Исломии рушд рисолати барномавии худро дар Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом диҳад, то ки самтҳои имконпазири ҳамкориро муайян кунад ва номгуи лоиҳаҳои имконпазири Бонки Исломии рушдро таҳия созад.

Вазорати Британияи Кабир оид ба рушди байналмилалӣ (DFID)

Тамос: Ҷ-би Питер Фернандес Карди Рохбари DFID дар Осиёи Марказӣ Тел: (+992 37) 224 22 21 Факс: (+992 37) 227 17 26 Почтаи электронӣ: P-FernandesCardy@dfid.gov.uk Website: www.dfid.gov.uk Адрес: Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. Мирзо Турсунзода 65
--

Профили таъшиқот

Вазорати Британияи Кабир оид ба рушди байналмилалӣ (ВРББК), дар Британияи Кабир амал мекунад, ки ба кам кардани камбизоатӣ, татбиқи ҳадафҳои ҷаҳонӣ, ва ба ҳалли мушкилоти глобалӣ бо стратегияи Бритониё кумаки худ мерасонад.

ВРББК дар Тоҷикистон 13 соли охир фаъолият дорад. Дар муддати ҳамин солҳо ВРББК маъмурияти давлатиро ва гузариш ба иқтисоди бозаргонӣ дастгирӣ намуд. Ин дастгирӣ барои Ҳукумат кумак намудааст, ки таъсиси соҳибкорӣ дар кишвар мусоидат кунад, кумак барои фермерҳо ва соҳибкорон ва ба рушди зиндагонии онҳо ба воситаи дастрасӣ ба хизматрасониҳои молиявӣ ва замонавӣ идоракунии молияи давлатӣ ва идоракунии мусоидат менамояд.

Барномаҳои амалкунанда

Барномаҳои ВРББК аз руи ду самти асосӣ фаъолият менамояд: аввалан, мусоидат ба рушди иқтисодӣ ва рушди бахши хусусӣ, барои таъмини ҷойҳои нави корӣ ва даромад барои маблағгузориҳои барномаҳои рушди иқтисодӣ ва иҷтимоӣ дар Тоҷикистон; ва дуюм, маъмурияти давлатии молияи давлатӣ, ки ба баланд бардоштани самаранокӣ, ҳисоботдиҳӣ ва шаффофияти молияи давлатӣ.

1. Рушди иқтисодӣ:

- Барнома ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ - кам кардани монеаҳои танзимкунанда ба соҳибкорон ва тақмили идоракунии бахши хусусӣ бо мақсади сарфакори ва сармоягузориҳои бештар аз ҷониби ширкатҳои маҳаллӣ ва бахши хусусӣ;
- Лоихаи тавоноӣ ва дороии зан – беҳтар намудани некуаҳволии ва дороиҳои барои 65.000 занон дар 17 ноҳияи деҳоти Тоҷикистон;
- Болоравии иқтисодиёти кишоварзӣ дар Тоҷикистон - дастгирии рушди иқтисод дар ноҳияҳои деҳот тавассути беҳтар намудани муҳити соҳибкорӣ; баланд бардоштани сатҳи иқтисодӣ ва дастрас ба захираҳои молиявӣ ва баланд бардоштани даромад аз тичорати наздисарҳадӣ.

2. Самти Идоракунии давлатӣ:

- Лоҳияи Ислоҳоти молияи давлатӣ - дастгирии дар таҳияи буҷети давлатии беҳтар гардонидашуда ва ба таври самаранок ба нақша гирифташуда, ки бештар шаффоф буда ҷавобгуи талабот аст ва ба шаҳрвандон ҳисоботдеҳ мебошад.

Барномаҳои оянда

Дар 2016/17 ВРББК лоихаҳои рушди иқтисодӣ ва идоракунии давлатиро давом хоҳад дод.

Глобал Партнерс, Британияи Кабир

Тамос: Ч-би Грегори Ли Гэмбл Директор Тел: (+992 37) 224 33 14 Почтаи электронӣ: gpdushanbe@gmail.com Сомона: www.globalpartnersinternational.com Суроға: Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. Зайнаб-бибӣ 184
--

Самти асосии фаъолият

«Глобал Партнерс» (ГП БК) – ташкилоти британиягии ғайридавлатии башардустона ва ғайрисиёсӣ мебошад. Қароргоҳи асосии он дар Редхил (Британияи Кабир) ҷой гирифтаанд.

Мақсади асосии ГП БК – рушди маориф ва сабук намудани машаққати одамон мебошад. Глобал Партнерс лоиҳаҳоро дар қаламрави ҷумҳурий онд ба расонидани кумак ба одамон, ки дар ҳолати камбағалӣ ва нодор қарор доранд, амалӣ месозад.

Соли 1998 ГП БК ҳамчун ташкилоти башардустона дар Вазорати корҳои хориҷии ҚТ таҳти рақами № 049 ба қайд гирифта шудааст ва инчунин аз нав дар соли 2009 таҳти рақами № 1112 дар Вазорати адлияи ҚТ ҳамчун Шуъбаи ширкати башардустона ба қайд гирифта шудааст.

ГП БК дар давлатҳои зиёд, аз он ҷумла дар Тоҷикистон, Афғонистон ва Хитой ва гайра фаъолият мекунад.

Лоиҳаҳои қаблӣ ва амалкунанда

Лоиҳаҳои ГП дар Душанбе:

- Лоиҳаи ҷохсозӣ
- Ёрӣ ба беморхонаи Махавиҳо
- Лоиҳаи оби нушокӣ I
- Лоиҳаи оби нушокӣ II
- Лоиҳаи ҷарҳаи оббарорӣ дар Душанбе

ВМКБ:

- Барқароркунии каналҳои обёрикунанда Фасли - II
- Лоиҳаи соҳилмустаҳкамкунии дар деҳаи Курговад
- Сохтмони меҳмонхона
- Лоиҳаи таъмир ва барқароркунии хонаҳои зист
- Лоиҳаи таъмири роҳҳои автомобилгарди ВМКБ Фасли - II

Панҷакент:

- Лоиҳаҳои оби нушокӣ
- Лоиҳаи хуроқтаёминкунӣ

Самти барномаҳои оянда

- Лоиҳаҳои оби нушокӣ
- Лоиҳаҳои ВМКБ
- Обтаёминкунӣ
- Лоиҳаи хуроқтаёминкунӣ дар ш. Панҷакент

Гуруҳи Бонки умумиҷаҳонӣ

Тамос: Ҷ-би Ян-Петер Олтерс
Намояндаи доимӣ дар кишвар
Тел: (+992 48)701 5800, 701 5810 Fax: (+992 48)701 5837
Почтаи электронӣ: pveeverscarter@worldbank.org
Сомона: www.worldbank.org/en/country/tajikistan
Суроға: 734024, Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. Айни 48, Маркази
Сохибқории "Созидание"

Самтҳои асосии фаъолияти ташкилот

Гуруҳи Бонки умумиҷаҳонӣ иборат аз панҷ ташкилот мебошад, аз ҷумла: Бонки байналмилалӣ таҷдид ва рушд (ББТР), Ассотсиатсияи байналмилалӣ рушд (АББ), Корпоратсияи байналмилалӣ молиявӣ (КБМ), Агентии бисёрҷониба оид ба кафолати сармоягузориҳо (АБКС) ва Маркази байналмилалӣ ҳалли бахшҳои сармоягузорӣ (МБҲБС). Ҳадафи асосии Гуруҳи Бонки умумиҷаҳонӣ дастгирии паст кардани сатҳи камбизоатӣ ба ҳисоб меравад.

ББТР ва АБР ба кишварҳои аъзо барои татбиқи лоиҳа ва барномаҳое, ки ба рушди иқтисодӣ ва иҷтимоӣ мусоидат мекунанд тавассути кумак дар баланд бардоштани маҳсулноқӣ ҷиҳати беҳтар намудани шароити зиндагии аҳоли қарз пешниҳод мекунанд. Дар баробари қарзҳо/кредитҳо, Бонки умумиҷаҳонӣ машварат оид ба масоили сиёсат ва кумаки техникӣ пешниҳод мекунанд ва дар сафарбар намудани захираҳои зарурӣ кумак мерасонад.

ББТР соли 1945 ташкил шуда айни замон 188 кишвар шомили он мебошанд. АБР бошад соли 1960 ташкил гардида айни замон 172 кишвар шомили он мебошанд. АБР ба кишварҳои нодортарин, ки ба талаботҳои ББТР ҷавобгу намебошанд кумак пешниҳод мекунанд. Кумаки АБР аз пешниҳоди грантҳо ва қарзҳо иборат аст. Кишварҳои узви АБР ба қарзҳои имтиёзнок дастрасӣ доранд: муҳлати пардохти онҳо аз 40 сол иборат аст, бо 10 соли муддати имтиёз ва меъёри фоизи сифрӣ (бо ҳаққи хизматрасонии иборат аз 0.75%).

Ҷумҳурии Тоҷикистон 4 июни соли 1993 аъзои Бонки умумиҷаҳонӣ шуд. Дафтари алоқаи Бонк моҳи октябри соли 1996 ташкил шуда, баъдан моҳи декабри соли 1998 ба намоёндагии мукаммали Бонк дар кишвар табдил дода шуд.

Тоҷикистон соли 2002 ба узвияти Агентии байналмилалӣ кафолатҳои сармоягузорӣ (АБКС) шомил гардид. АБКС то ҳануз барои лоиҳаҳои сармоягузориҳои Тоҷикистон ягон кафолат аз хавфҳои сиёсӣ надодааст.

Барномаҳои қаблӣ ва амалкунанда

Ассотсиатсияи байналмилалӣ рушд аз соли 1996 ба Тоҷикистон дар шакли қарзу грантҳо ва Фонди трастӣ тақрибан 1,11 млн.доллари ШМА пешниҳод намуд, аз ин маблағ 858 млн. доллари ШМА пардохта шудааст. Портфели БУ лоиҳаҳои аз ҷониби Ассотсиатсияи байналмилалӣ рушд (АБР) маблағгузоришаванда ва фондҳои трастӣ аз ҷониби АБР маъмуришавандаро дар бар мегирад. Тақсими портфел аз руи бахшҳо чунин аст: идоракунии давлатӣ, сиёсати иқтисодӣ ва молия (26%), сипас, кишоварзӣ (16%), обтаъминтаъминкунӣ (13%), энергетика (12%), тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоӣ (10%), маориф (8%), рушди шаҳр ва деҳот (8%), нақлиёт ва ТИК (4%), муҳити зист (2%) савдо ва рақобатпазирӣ (1%).

Тибқи Стратегияи нави шарикӣ бо кишвари (СШК) Гуруҳи Бонки умумиҷаҳонӣ барои солҳои 2014-2018 ба мусоидат ҷиҳати паст кардани сатҳи камбизоатӣ ва баланд бардоштани некуаҳволии умум дар Тоҷикистон идома дода мешавад. СШК-и нав гузариш ба модели нави рушдро, ки ба сармоягузорӣ ба бахши хусусӣ ва содирот асос ёфта, барои беҳтар намудани имкониятҳо ҷиҳати даромад ба даст овардани 40 фоизи аҳолии камбизоат равона гардидааст, дастгирӣ менамояд. Дар СШК ба се самти асосӣ таваҷҷуҳи аввалиндараҷа дода мешавад:

- Мусоидат ба рушди бахши хусусӣ тавассути беҳтар намудани муҳити сармоягузорӣ ва баланд бардоштани рақобатнокии бахшҳои асосӣ оид ба ҷалби сармоя ва таъсиси ҷойҳои нави корӣ;
- Мусоидат ба ҳамгироии иҷтимоӣ тавассути вусъат бахшидани дастрасӣ ба хизматрасонии иҷтимоӣ, аз он ҷумла маориф, тандурустӣ, кумақҳои иҷтимоӣ, обтаъминкунӣ ва канализатсия;
- Вусъат бахшидани робитаҳои минтақавӣ бо мақсади васеъ кардани дастрасӣ ба бозорҳои минтақавӣ ва иттилооту донишҳои глобалӣ.

Ҷорӣ намудани барномаҳо ва ҷанбаҳо оид ба тағйирёбии иқлим, тақмили идоракунии ва ихтисори фарқияти гендерӣ ҳамчунин тадбирҳои муҳим дар тамоми бахшҳои СШК боқӣ мемонанд.

Ҳоло портфели амалкунандаи Бонки умумиҷаҳонӣ дар Тоҷикистон аз 23 лоиҳа (бо шумули лоиҳаҳои минтақавӣ АБР) бо маблағи умумии уҳдадориҳо ба андозаи 355.23 млн.доллари ШМА иборат мебошад. Ҳиссаи калонтарин дар портфел ба обтаъминтаъминкунӣ (24%), сипас энергетика (14%), нақлиёт (13%), идоракунии давлатӣ (9%), маориф (9%), рушди шаҳр ва деҳот (9%), тандурустӣ (8%), кишоварзӣ (6%), муҳити зист ва захираҳои табиӣ (4%), савдо ва рақобатнокӣ (3%), ҳифзи иҷтимоӣ ва меҳнат (1%) рост меояд. Фаъолияти фонди мақсаднок тақмили барномаи Бонки ва маблағгузориҳои доираи васеи лоиҳаҳо дар соҳаҳои стратегӣ асосӣ, аз ҷумла маориф, энергетика, кишоварзӣ, таъмини амнияти озуқаворӣ ва хизматрасониҳои иҷтимоӣ.

Тоҷикистон соли 1994 узви АБР - воҳиди Гуруҳи Бонки умумиҷаҳонӣ оид ба бахши хусусӣ гардид. Соли 1997 АБР барои дастгирии 52 лоиҳа дар бахши хусусӣ дар соҳаҳои молия, гидроэнергетика, савдои чакана, туризм ва бахши истеҳсолӣ 192,5 млн.доллари ШМА сармоягузорӣ намуд.

Самтҳои барномаҳои минбаъда

Барномаи тахминӣ барои лоиҳаи нав дар солҳои молиявии 2016-2017 соҳаҳои зерини фаъолиятро оид ба рушд фаро хоҳад гирифт:

- Маблағгузори иловагии Лоиҳаи тижоратикунонии бахши кишоварзӣ;
- Саҳмгузори ба лоиҳаи CASA-1000;
- Рушди доираи сисё дар Тоҷикистон – 1: Таҳкими инфрасохтори муҳим барои таъмини муқовимат ба офатҳои табиӣ;
- Лоиҳа барои барқарорсозии НБО-и Норақ марҳилаи I;
Барқарорсозии обёрикунӣ ва идоракунии ҳавзаи дарёи Зарафшон.

Гуруҳ оид ба ҳифзи муҳити зист, манбаъҳои барқароршавандаи неру (энергия) ва ҳамраъӣ (ГЕРЕС)

Тамос: Ҷ-би Арман Блондо
Сарвари Миссия
Тел: (+992) 93 55511 08
Почтаи электронӣ: a.blondeau@geres.eu
Сомона: www.geres.eu
Суроға: Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. Академик Раҷабовҳо 7

Самтҳои асосии фаъолияти ташкилот

ГЕРЕС - Гуруҳ оид ба ҳифзи муҳити зист, манбаъҳои барқароршавандаи неру (энергия) ва ҳамраъӣ - ташкилоти ғайридавлатии фаронсавӣ буда, дар соли 1976 баъд аз Бухрони якуми нафӣ барпо гардидааст. Муҳити атроф, паст кардани ивазшавии иқлим, баланд бардоштани сатҳи зиндагии мардуми камбизоат - фаъолияти асосии ГЕРЕС мебошад. Кормандони ГЕРЕС бо ҳамкории тарафҳои ҳавасманд ва ҷамъиятҳо барои рушд ва таъмин намудани таҷрибаи муайяни техникӣ мебошанд ҷалб карда шудаанд.

Фаъолияти ГЕРЕС аз гузаронидани лоиҳаҳои сарфаҷуи неру, таъмин намудани хизматрасонии энергетикӣ барои рушди иқтисоди маҳаллӣ, дастгирӣ намудани манбаъҳои барқароршавандаи неру ва пеш бурдани роҳбарии истифодаи партовҳо.

Имруз, беш аз 238 нафар кормандони ГЕРЕС аз рӯи 71 лоиҳаҳои рушди инноватсионӣ ва устувор дар Фаронса ва дар 14 кишварҳои ру ба тараққӣ кор мекунанд.

Барномаҳои қаблӣ ва амалкунанда

Лоиҳаи ИА "Рушди устувори кишоварзӣ" (2011-2013);

Лоиҳаи Агентии рушди Франсавӣ «кам сарф кардани қувваи барқ дар хоҷагиҳои Тоҷикистон барои баланд бардоштани рушди иқтисодӣ ва тақмили шароити зиндагӣ» (2012-2015);

Лоиҳаи GIZ "Паҳн намудани ҳалли қувваи каммасрафи барқ тавассути бахши хусусӣ" (2013-2015);

Лоиҳаи Фонди Аббе Пер "Ташаббусҳои пилотӣ барои хонаҳои сабз дар Тоҷикистон" (2015-2017).

Самти барномаҳои оянда

Стратегияи фаъолияти ГЕРЕС дар Тоҷикистон аз се самт асос меёбад:

1. Мусоидат дар истифодаи қарорҳои каммасрафи қувваи барқ:

- бо роҳи ташкили талаботи устувор, ва паҳн намудани иттилоот тавассути Маркази иттилоотии энергетикӣ;
- бо роҳи тақвияти бахши хусусӣ ва рушди хонаи сабз дар бахши сохтори биноҳо.

2. Барои баланд бардоштани устуворӣ ба тағйироти иқлим дар маҳалҳо:

- дар рушди малакаи аҳоли ва ҳукуматҳои маҳаллӣ оид ба муайянсозӣ ва шиносони тағйироти иқлим;
- бо роҳи ҳавасмандкунӣ ва тақвияти практикаи истифодабарии устувори замин.

3. Барои тақвияти иқтисоди аграрӣ:

- аз ҳисоби зиёд кардани истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ;
- бо роҳи пешниҳоди дастгирӣ баҳри васеъгардонии дастрасӣ ба бозорҳо;
- бо роҳи таъмини таҷрибаи заминистифодабарии устувор.

Донишгоҳи Осиёи Марказӣ

Тамос: Д-р Богдан Кравченко
Директори генералӣ
Тел: (+996 312) 910 822
Факс: (+996 312) 910 835
Email: info@ucentralasia.org
Сомона: www.ucentralasia.org
Суроға: 720040, Қирғизистон, ш. Бишкек, куч. Панфилов 207

Самтҳои асосии фаъолият

Донишгоҳи Осиёи Марказӣ (ДОМ) соли 2000 дар доираи созишномаи байни ҳукуматҳои Қазоқистон, Қирғизистон, Тоҷикистон ва Волоҳазрат Оғо Хон бо мақсади мусоидат намудан ба рушди иҷтимоию иқтисодии Осиёи Марказӣ умуман ва аз ҷумла ҷомеаҳои куҳистони минтақа таъсис дода шудааст. Шартномаи таъсисӣ ва Оинномаи ин Донишгоҳи хусусии дунявӣ аз ҷониби президентони се ҷумҳурӣ ба имзо расонда шуда, аз ҷониби парламентҳои се кишвар тасдиқ гардида, дар Созмони Милалӣ Муттаҳид ба қайд гирифта шудаанд. Президентони се ҷумҳурӣ мақоми Ҳомӣи Донишгоҳро дороянд, Волоҳазрат Оғо Хон бошад, мақоми Ҳомӣ- Муассис ва Канслерро дорост.

Донишгоҳ ҳамчун муассисаи таълимӣ барои пешниҳоди маълумоти олии сатҳи байналмилалӣ дар Осиёи Марказӣ, ҳамзамон ҳамчун ташкилот оид ба рушд таъсис дода шудааст, аз ин ру дар ҳамкорӣ бо Донишгоҳ агентҳои фаръӣ аз Ташкилоти Оғо Хон оид ба рушд фаъолият мекунанд. Донишгоҳ муассисаи таълимии дар саросари ҷаҳон эътирофгардида дар Осиёи Марказӣ ҳоҳад буд. Заминаи концептуалии (ғоявӣ) Донишгоҳ ва қарор дар мавриди таъсиси он ба ҳайси донишгоҳи минтақавӣ аз тавсияҳои дар рафти фаъолияти солҳои 1995-1998 таҳияшудаи Комиссия оид ба таъсиси мактаби олии байналмилалӣ, ки мутахассисони шинохтаи хориҷӣ ва минтақавӣ шомили он буданд, маншаъ мегирад.

Рисолати ДОМ аз тақонбахшии рушди иҷтимоию иқтисодии Осиёи Марказӣ ва бахусус ҷомеаҳои манотиқи куҳистони он, ҳамзамон кумақрасонӣ ба ҳалқиятҳои мухталифи минтақа дар ҳифзи анъанаҳо ва мероси фарҳангӣ ва истифодаи онҳо ба сифати захираҳо барои рушди оянда иборат аст. Донишгоҳ маҳсулот ва барномаҳои муосири таълимиро пешниҳод хоҳад кард, ки дар доираи онҳо омодагории мутахассисони дорой тафаккури эҷодӣ ва баландсатҳи амалӣ мегардад. Ин мутахассисон қобилияти саҳмгузори назаррас тавассути роҳбарӣ, ғояҳо ва навоариҳо дар рушди иқтисодиёт ва ҷомеаҳои минтақаро доранд.

Донишгоҳ аз Мактаби маълумоти касбӣ ва давомдор (аввалин зерсохтори амалкунандаи Донишгоҳ); ва Мактаби илмҳои гуманитарӣ ва дақиқ (бакалаврият), инчунин Мактаби тақмили таҳсилот (рушд) (магистратура ва докторантура) иборат мебошад, ки дарҳои худро пас аз анҷоми сохтмони шаҳракҳои донишгоҳӣ (кампусҳо) дар шаҳрҳои Хоруғ, Нарин ва Текели боз хоҳанд кард. Дар баробари ин, Донишгоҳ се иқдормо дар самти рушди имкониятҳои таълимӣ ва тадқиқотӣ дар минтақа амалӣ месозад – Барномаи омодагории ҳайати профессорону омӯзгорон, Лоихаи «Инсоншиносӣ»-и Оғо Хон ва Барномаи таҳқиқоти илмӣ.

Барномаҳои қаблӣ ва амалкунанда

Мактаби маълумоти касбӣ ва давомдор (ММКД)

Мақсади Мактаби маълумоти касбӣ ва давомдор (ММКД) мусоидат намудан ба рушди иҷтимоию иқтисодӣ ва қонеъ кардани талаботи ҷомеаҳоест, ки дар шаҳракҳои Донишгоҳ ҷойгир мешаванд. Чунин муносибат барои Донишгоҳ имкон медиҳад, ки шунавандагони зиёдтарро фаро гирад. Мактаби маълумоти касбӣ ва давомдор дар Осиёи Марказӣ пешқадам муассисаи таълимист, ки ба ҷавонон ва калонсолон баъди мактаби миёна таҳсили кӯтоҳмуддат ва гирифтани маълумоти касбҳои техникӣ пешниҳод мекунад ва имкони бо кор таъмин будану зиёд намудани даромади шунавандагонро афзун мегардонад. Марказҳои таълимии ММКД дар шаҳрҳои Хоруғ, Душанбе (Тоҷикистон), Нарин ва Бишкек (Қирғизистон), Текели (Қазоқистон) ва вилояти Бадахшон (Афғонистон) ҷойгир мебошанд. ММКД барномаҳои омӯзиши забони англисии корӣ (барномаи Палатаи савдо ва саноати Лондон), баҳисобгирии муҳосиботӣ (САР ва СІРА), технологияи иттилоотӣ (Академияи ТИ-и Microsoft) ва «Оператори туризми кӯҳӣ»-ро пешниҳод мекунад, ки пас аз хатми онҳо шаходатнома дода мешавад.

Дар Мактаб ҳамчунин барномаи маълумоти касбҳои техникӣ мавҷуд аст, ки дар доираи он омӯзиш аз руи як қатор ихтисосҳои сохтмонӣ техникӣ сураг мегардад. Ба ғайр аз ин, аз тарафи Мактаб якҷанд курсҳои кӯтоҳмуддат гузаронда мешаванд, ки бо дарназардошти дархосту талаботи сокинони ҷомеаҳо, ки дар он ҷо кампусҳои ДОМ ҷойгиранд, таҳия шудаанд. Дар байни онҳо курсҳо оид ба туризм, соҳибкорӣ ва технологияҳои иттилоотӣ амал мекунанд. Мактаб инчунин ношири асосии адабиёти таълимӣ мебошад – дар доираи барномаҳои худ ММКД зиёда аз 250 номгуи китобҳои дарсиро ба нашр расондааст.

Мактаб ҳамчунин барнома оид ба кор бо ҷомеаҳои маҳаллиро таҳия карда, мавриди татбиқ қарор додаст, ки он имкон медиҳад аҳолии деҳаҳои дурдастро, ки дастрасии бевосита ба захираҳои ММКД надоранд, фаро гирад. Бо ёрии чунин барномаҳо, аз қабилӣ «Забони англисӣ дар деҳот», «Математика дар деҳот» ва «Технологияи иттилоотӣ дар деҳот» мутахассисони Мактаб барои ҳалли мушкилоте, ки дар натиҷаи аз даст рафтани мутабиқати барномаҳои таълимӣ ва методологияи фанҳои мазкур дар мактабҳои давлатӣ эҷод шудаанд, мусоидат намуданд. Ин мушкилот дар мактабҳои деҳот бештар эҳсос мешавад.

Ҳамаи барномаҳои ММКД бо шаҳодатномаи хатм мавриди муқоисаи мунтазам бо барномаҳои беҳтарини ҷаҳонии ҳамсон (ба истилоҳ бенчмаркинг) қарор дода мешаванд. Интиҳоби омузгорони ММКД аз ҳисоби сокинони маҳаллӣ, ки баъдан омузиш дида, соҳиби шаҳодатномаҳои эътирофи байналмилалӣ мегарданд, амалӣ мешавад. Раҳёфти ММКД дар самти таъмини сифати маҳсулоти таълимии худ яке аз беҳтаринҳо эътироф гардидааст ва мутахассисони Мактаб ба муассисаҳои маълумоти давомдор дар Осиёи Марказӣ, Миср ва Покистон кумак мерасонанд: табодули таҷриба ва маводҳои таълимӣ мекунад, омузгоронро омода месозанд ва худашон ба ҳайси баҳодидҳандагони мустақил дар доираи раванди «ММКД иҷозат додааст» хизмат мекунад.

Аз замони таъсиси ММКД дар соли 2006, зиёда аз 85,000 донишомӯзон дар Осиёи Марказӣ, аз ҷумла зиёда аз 46,000 донишомӯзони он дар Тоҷикистон ба таълим фаро хонда шуданд. Хатмкунандаҳои ММКД дараҷаи баланди қаноатмандӣ аз барномаҳои ММКД-ро қайд мекунад: 97 дарсади хатмкардаҳо аз таҳсил дар Мактаб қаноатманданд ва ММКД-ро барои дигарон тавсия медиҳанд; 86 дарсад қайд мекунад, ки курсҳо «бениҳоят» ё «ба андозаи муассир» ба талаботашон мувофиқанд. Муҳимтар ин аст, ки аксарияти хатмкардаҳо қайд мекунад, ки барномаҳои ММКД омилест, ки ба беҳтарсозии сатҳи иқтисодии онҳо, пайдо кардани ҷойи кори нав, афзоиши даромад, оғози фаъолияти нав ва ё тавсеаи фаъолияти мавҷуда мусоидат намудааст (2015).

Бо мақсади тақвияти рушди соҳибкорӣ дар байни хатмкунандаҳои худӣ ва дар ноҳияҳое, ки ба эҳтиҷоташон Донишгоҳ расидагӣ мекунад, ММКД Маркази соҳибкорӣ ва қарзидиҳии хурдро боз мекунад, ки вазифаи он аз роҳандозии робитаҳо байни муассисаҳои қарзидиҳии хурд ва бизнеси хурд иборат мебошад. Мутахассисони ММКД дар таҳияи маҳсулоти қарзидиҳӣ, курсҳо барои омузгорон бобати банақшагирии бизнес ва молиёт, инчунин дар гузарондани таҳқиқот дар соҳаи соҳибкорӣ ва қарзидиҳии хурд бо мақсади таҳияи тавсияҳои амалӣ барои ташаққули сиёсат ва стратегия дар Осиёи Марказӣ ширкат хоҳанд кард.

Зиёда аз ин, ММКД 4 намуни барномаҳоро барои соҳибкорон пешниҳод мекунад: 1) Барномаҳои кутӯҳмуддат барои соҳибкорони ҷавон бо мақсади кумак баҳри дарёфти ҳалли мусбати проблемаҳои мубрам дар ҷамоаҳои онҳо. 2) Барномаҳои кутӯҳмуддат барои соҳибкорони калонсол, ки бо мақсади расондани кумак ба онҳо баҳри оғози соҳибкориашон ташкил шудаанд. 3) Барномаҳои кутӯҳмуддати соҳибкории хурд барои занон, ки бо мақсади таъмини банақшагирии бизнес, саводи молиявӣ роҳбарӣ ва малакаҳои муошират ташкил шудаанд, ва 4) Барномаҳои сертификатсионӣ дар бахши бизнеси хурду миёна баҳри ҷонибдорӣ намудани соҳибкоре, ки майли оғози бизнеси истеҳсоли коркардро бо истифода аз технологияи камхарҷ доранд. ММКД бо бонкҳо ва ташкилотҳои қарзидиҳии хурд баҳри таъмин намудани дастрасии хатмкунандагони худ ба маблағгузорӣ, ки тасмири оғоз ё васеъ намудани бизнеси хешро доранд, ҳамкорӣ мекунад. ММКД инчунин бо Донишқадаи тақмили ихтисоси хизматчиёни давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳамкорӣ қарор дорад, то ки тавассути барномаҳои сертификатсионӣ оид ба рушди иқтисодиёти маҳаллӣ ва ҷамоаҳо хизматчиёни давлатиро омузонад. Ин барнома аз якҷанб қисму модули оид ба иқтисодиёти маҳаллӣ, маъмурияти ҷамъиятӣ ва менеҷмент иборат аст.

Барномаи «Инсоншиносӣ»-и Оғо Хон (БИО)

Барномаи «Инсоншиносӣ»-и Оғо Хон (БИО) соли 1997 бо мақсади таҳқиқоти масъалаҳо бо дурнамои гуманитарии байнириштаӣ, ки дар пешруи фард ва ҷомеа қарор доранд, инчунин бо мақсади рушди малакаҳои тафаккури интиқодӣ ва навиштори академикӣ таъсис дода шудааст. Барномаи «Инсоншиносӣ»-и Оғо Хон соли 2007 ба ихтиёри Донишгоҳ аз Муассисаи Оғо Хон доир ба фарҳанг гузашт. Барнома бо олимони ва муҳаққиқон дар ҷумҳуриҳои минтақа ва кишварҳои хориҷи дур робитаи зич барқарор ва идома дода, бо мактабҳои олии ҳар се Давлати-муассис шартномаҳои шарикӣ (ҳамкорӣ) ба имзо расондааст.

Лоиҳа барои рушди барномаҳои алтернативӣ ва инноватсионии мактабҳои олии дар бахши илмҳои дақиқ мусоидат мекунад. Ҳадафҳои барномаҳои мазкур: кумак дар ҳалли мушкилоти марбут ба ҳалон идеологӣ ва қиёсҳои сифати таҳсилот дар фазои таҳсилоти пасошурӯӣ, кумак дар рушди гуногунандешӣ (плюрализм) ва эҷоди дарки фарқиятҳо ва арзишҳои фарҳангӣ, кумак дар манзури кишварҳои дунё сохтани фарҳанги халқиятҳои Осиёи Марказӣ, кумак барои ташаққули ҳисси хувияти миллӣ ва минтақавӣ, ки бар «эҳсоси ғамхорӣ дар ҳаққи тамоми инсоният» асос ёфтааст ва кумак барои рушди малакаҳои таълиму тадрис ва тафаккури интиқодӣ дар заминаи арзишҳои маънавий-ахлоқӣ, идроки фарҳангӣ ва зебопарастӣ.

Маводҳои таълимии Барномаи «Инсоншиносӣ»-и Оғо Хон воҳид, байнириштаӣ буда, аз эҷодкорҳои классикии муаллифони Шарқу Ғарб, анъанаҳои бойи фарҳанги шифоҳӣ хаттии халқиятҳои Осиёи Марказӣ маншаъ мегиранд. Дар маҷмӯъ дар доираи лоиҳаи мазкур ҳашт китоби дарсӣ: «Муқаддимаи илмҳои гуманитарӣ», «Фард ва ҷомеа», «Анъанаҳо ва тағйирот», «Хусусиятҳои ҷомеаи шахрвандӣ», «Адолати иҷтимоӣ», «Табиати инсон», «Дарки зебопарастии (эстетикӣ) санъат» ва «Вазн ва ҳаракат» ба нашр расидаанд. Китоби нухум дар ҳоли омодабод ба нашр аст, ки дар он куллияи мусиқии халқиятҳои Осиёи Марказӣ фароҳам оварда шудааст. Китоби мазкур дар ҳамдастӣ бо Ибтикори Оғо Хон дар бахши санъати мусиқӣ дар Осиёи Марказӣ омода шуда истодааст. Ин муассиса аз ҷониби Волоҳазрат Оғо Хон бо мақсади дастгирии ромишгарон ва ҷомеаҳои Осиёи Марказӣ дар самти ҳифз, рушд ва ба наслҳои оянда мерос гузоштани анъанаҳои санъати мусиқӣ, ки унсuri муҳими мероси муштараки фарҳангӣ ба ҳисоб меравад, таъсис дода шудааст.

Дар ҷавоб ба дархости ҳукуматҳои Осиёи Марказӣ оид ба расондани кумаки таълимӣ-методӣ, мутахассисони Барномаи «Инсоншиносӣ»-и Оғо Хон соли чандум аст, ки барои омузгорони мактабҳои олии Осиёи Марказӣ курсҳои доир ба шиносоии шунавандагон бо усулҳои инноватсионӣ, интерактивӣ ва донишҷугироии таълим гузаронда истодаанд. Дар ҳудуди Ҷумҳуриҳои Тоҷикистон, Қирғизистон ва Қазоқистон аз руи курсҳои тарҳрезии Барномаи «Инсоншиносӣ»-и Оғо Хон 126 мутахассисон дар 49 донишгоҳҳо, 25 коллеҷҳо ва 1 литсей курсҳоро мегузаронанд. Ҳамасола зиёда аз 13,400 донишҷӯён ба омузиш фаро гирифта мешаванд (2015). Дар Тоҷикистон 126 дастурдиҳандагон маводҳои дарсомузии барномаи «Инсоншиносӣ»-ро дар байни 18 муассиса тақсим намуданд, ки ҳамасола зиёда аз 4,400 донишомӯзон фаро гирифта мешаванд (2015).

Дар баробари курсҳои Барномаи «Инсоншиносӣ»-и Оғо Хон марказҳои захиравӣ ташкил кардааст, ки маҷмуи ғании китобҳои забонҳои англисӣ ва русӣ, рузномаҳо, нашрияҳои даврӣ ва маводҳои аудиовизуалиро фаро гирифта, дастрасӣ ба Интернет фароҳам оварда шудааст. Лоиха ҳамчунин намоиши кушоди кинофилмҳо ва лексияҳои оммавиро бо мақсади таҳрики минбаъдаи муҳофизаҳо ва табодули андешаи миёни шунавандагон ва оммаи васеъ роҳандозӣ менамояд.

Барномаи таҳқиқоти илмӣ ДОМ

Барномаи таҳқиқоти илмӣ соли 2008-ум бо мақсади ташаккули мақоми ДОМ ҳамчун маркази пешбари таҳқиқотҳои илмӣ дар Осиёи Марказӣ таъсис дода шудааст. Аз рузи таъсис то боз кардани барномаҳои бакалаврӣ ва магистрии ДОМ ҳадафҳои асосии Барнома аз таҳқиқи зарфиятҳои илмӣ-таҳқиқотӣ дар минтақа ва ташаккули бизнес – аз ҳисоби донишҳо, кадрҳо, маҳсулоти илмӣ таҳқиқотӣ ва маводҳои таълимӣ – барои доираи васеи барномаҳои нақшарезишудаи ДОМ иборат хоҳад буд.

Аз руи самти якум Барномаи таҳқиқоти илмӣ ДОМ ба олимони пешбар аз кишварҳои Осиёи Марказӣ ва хориҷи дур кумак мерасонад, ки аз руи мавзӯҳои дорои авлабияти кадмеӣ барои ДОМ таҳқиқоти илмӣ мебаранд. Дар доираи барномаи махсуси идропулиҳои барои таҳқиқоти илмӣ Донишгоҳи кумаки молиявӣ ташкилӣ расонад, ҷиҳати дастгирии таҳқиқотчиён дар анҷом додани мушоҳидаҳои сафарӣ, иштирок дар конференсу семинарҳо ва наشري рисолаҳо дар маҷаллаҳои илмӣ ба захираҳои худ дастрасӣ фароҳам меорад. Мутахассисони Барнома дорандаи дараҷаи илмӣ доктори фалсафа мебошанд, ки аз ҷониби мактабҳои олии пешбари ҷаҳон кадр карда шудаанд ва таҷрибаи таълиму тадрис дар мактабҳои олии дар хориҷа доранд. Самтҳои таҳқиқоти илмӣ инҳоянд:

- **Донишкадаи тадқиқоти ҷамоаҳои қуҳистон (ДТҚК) :** *Иқтисоди манотиқи қуҳистон*, аз ҷумла кишоварзӣ дар шароити банландқуҳ ва пасторализм (чорводорӣ хонагӣ), силсилаи бозорӣ дар шароити қуҳистон, муҳоҷирати меҳнатӣ, туризм ва эко-туризм; *Тағйирёбии муҳити зист ва танзими истифодаи захираҳои табиӣ*, аз ҷумла истифодабарии устувори замин, тағйирёбии иқлим ва мутобикшавӣ ба равандҳои муҳоҷират, ҳифзи гуногунии биологӣ; *офатҳои табиӣ – пешгирӣ ва рафъи оқибатҳо*, аз ҷумла таҳқиқи ниёзмандӣ ва рафъи оқибатҳои офати табиӣ ҳамчун хавфҳои зилзила, обхезӣ ва ярҷиҳатӣ ва тандурустӣ, аз ҷумла амнияти озуқаворӣ, проблемаҳои ғизои хуб, мушкилоти тандурустӣ дар манотиқи дурдаст; *энергетика дар манотиқи қуҳистон*, аз ҷумла манбаъҳои гуногуни энергия, ҳавасмандгардонии истифодаи манбаъҳои эҳёшавандаи энергия, таҳқиқи иҷтимоию экологии энергетика.
- **Донишкадаи сиёсати давлатӣ ва идоракунии.** Танзими иқтисодӣ, инчунин муносибатҳои минтақавӣ иқтисодӣ ва тиҷорат, иқтисодиёти рушд, сиёсати танзим ва сиёсати микроиқтисодӣ; *Ҳароҷотҳои самарабахш ва идоракунии хизматрасони бахши давлатӣ* дар се самт, ки барои беҳдошти инсон ва бюҷети давлат муҳим мебошанд: маориф, тандурустӣ ва дастгирии иҷтимоӣ; ва идоракунии самаранок, инчунин рушди тадбирҳои асосбунёд тавассути равандҳои самарабахш ва фарогир.
- **Мероси фарҳангӣ ва таърихи ҷомеа:** Таҳқиқи эҷодиёти шиғоҳӣ ва мусиқии халқҳои Осиёи Марказӣ. дин, фалсафа ва нақши анъанаҳои фарҳангӣ дар ташаккули ҳисси ҳувияти миллӣ.

Барномаи ДОМ оид ба таҳқиқи масъалаҳои ҷамоаҳои қуҳистон барои муҳаққиқоне, ки ба масоили ҷамоаҳои қуҳистон машғуланд, босуръат ба занҷири асосии пайванд табдил меёбад. Барномаи мазкур мунтазам маркази байналхалқӣ дорои вазифаҳои омӯзиши ҷанбаҳои тағйирёбии экологӣ, иқтисодӣ ва иҷтимоии манотиқи қуҳистон ва маркази қоршинуи оид ба таҳияи тавсияҳо бобати сиёсат ва стратегия барои ҷамоаҳо, ҳукуматҳои алоҳида ва созмонҳои бахши хусусӣ мегард. Тадқиқоте, ки Донишгоҳ ба роҳ мондааст, дар як қатормаводи ҷопии солҳои охир дарҷ мегарданд. Донишкадаи идоракунии давлат ва сиёсат дар қайдҳо ва маърузаҳои ҳеш зиёда аз 35 кори илмиро дар мавзӯи ҳамкорӣ минтақавӣ ва тиҷорат, инчунин дар мавзӯи равандҳои таҳияи сиёсати давлат нашр намудааст. Муаллифҳои қоршинуи минтақавӣ аз Осиёи Марказӣ ва Афғонистон мебошанд. Силсилаи қорҳои тадқиқоти Донишкадаи тадқиқоти ҷамоаҳои қуҳистон аз тадқиқотҳои фарогир оид ба мавзӯҳои калидӣ иборат буда, зимнан донишҳои мавҷуда ва масъалаҳои мубрамро ошкор месозанд. Ҳоло оид ба Пасторализм ва хоҷагии деҳқонӣ дар қуҳистони Осиёи Марказӣ, Истифодабарии устувори замин дар Ҷумҳурии Қирғизистон ва Тоҷикистон, Туризм дар қуҳсор ва Рушди устувор дар Ҷумҳурии Қирғизистон ва Тоҷикистон дар баробари дигар тадқиқотҳо мавҷуданд. Донишгоҳ дар доираи лоихаи оид ба ҳифзи мероси фарҳангӣ барои ҷопи зиёда аз 10 китоби муаллифони минтақавӣ, аз ҷумла *“Ҳаритаҳои бостоншиносии Помири Шарқӣ”* (2015) ва *Ҳаритаҳои бостоншиносии Помири Ғарбӣ* (2008), муаллиф Мира Бубнова ва *Санъати мусиқии Помир: ҷилди I-V* (2005), муаллифони Низом Нурҷонов, Файзулло Кароматов ва Баҳринисо Қобилова кумак расонд.

Дар доираи барнома ба ташаккули робитаҳои ҳамкорӣ (шарикӣ) бо муассисаҳо ва муҳаққиқон аз кишварҳои муҳталифи ҷаҳон, ки барои анҷом додани таҳқиқоти илмӣ дар Осиёи Марказӣ алоқаманданд, бештар таваҷҷуҳ зоҳир карда мешавад. Дар баробари иштироки муҳаққиқони хориҷӣ, ҳамкорони (шарикони) ДОМ дар рушди имкониятҳои олимони ҷумҳуриҳои минтақа, бо пешниҳоди дастрасӣ ба донишҳо ва таҷрибаи худ, тамос ва механизмҳои нақди илмӣ нақши муассир доранд. Дар заминаи ДОМ идордорони барномаи Фулбрайт, донишҷӯёни барномаҳои магистрӣ ва муҳаққиқони мустақил фаъолият мебаранд. Донишгоҳ барои муассисаҳои таълимии дигар, аз ҷумла Донишгоҳи славянии Қирғизистону Россия, Гуруҳи илмҳои ҷангаломӯзии Норвегия, Донишгоҳи аграрӣ Тоҷикистон, Донишгоҳи Карлтон, Донишгоҳи иёлати Мичиган, Донишгоҳи Торонто, Маркази илмӣ рушд ва муҳити зисти донишгоҳи Берн, Донишкадаи Байналхалқӣ Тадқиқоти Проблемаҳои Ҷаҳон, Донишгоҳи Алберт, Донишгоҳи Колумбияи Британия ва Донишгоҳи Торонто мақоми шарикӣ (ҳамкорӣ) илмиро дорад.

Донишгоҳ ба ҳайси маркази таҳқиқоти илмӣ оид ба мушкилоти манотиқи қуҳистон эътироф гардид ва барои Дафтари ҳамроҳангсозӣ оид ба Осиёи Марказӣ Барномаи швetsарии таҳқиқоти илмӣ «Шимол-Ҷануб» ва намоёндагии мушорикати қуҳӣ ва Анҷумани қуҳӣ дар Осиёи Марказӣ ҳамчун пойгоҳ қарор дода шуд. Донишгоҳ узви фаъоли ташкилотҳои зиёдаи таҳқиқотӣ ва муҷовир, ба монанди Eurasia Pacific Uninet (иттиҳодияҳои илмӣ-таҳқиқотӣ, ки дар назди Вазорати федеролии илм ва таҳқиқоти Австрия фаъолият доранд), Консорсиуми Ҷимолойии Донишгоҳҳо – шабакаи

мактабҳои олии дар ноҳияҳои ҳавзаи Ҳимолой, ки ба таҳқиқот дар бахши рушди устувор дар манотиқи қуҳистон машғуланд ва Ҷомеаи қуҳии байналмилалӣ мебошад.

Барномаҳои академикӣ ДОМ

Нуктаи марказии татбиқи дидгоҳи ДОМ таъсиси муассисаи таълимии сатҳи олии мебошад, ки дар он донишҷӯ таврид ва мавриди амал қарор дода мешаванд. Барномаҳои академикӣ дар худ муҳити донишҷугироӣ, ки барои мактабҳои олии пешбари санъати озод ҳос аст ва муҳити зеҳнии донишгоҳи таҳқиқотиро яққоя кардааст. Барномаҳои академикӣ ба анъанаҳои умумии маълумоти гуманитарӣ ва техникӣ асос ёфтаанд. Ҳамзамон ҳатмкунандаҳои соҳиби малақаҳои мегарданд, ки бозор тақозо мекунад ва аз принципҳои кунҷковӣ, ахлоқи ҳирфай ва рушди иқтисодӣ маншаъ мегиранд. Интиҳоби чунин намунаи таҳсилот бо он маънидод карда мешавад, ки маҳз он беҳтар аз ҳама ба рисолати Донишгоҳ – омодаасозии дастпарварони шоиности роҳбарӣ дар муҳити илмӣ, академикӣ, сиёсӣ ва эҷодӣ мутобикат мекунад.

Омузиши барномаҳои бакалаврӣ ва магистрӣ бо забони англисӣ сурат мегиранд, ҳамзамон ҳамаи донишҷӯи барномаҳои бакалаврӣ бояд бо забони модарӣ ва русӣ озод суҳбат кунанд. Аксарияти докталабонро ба эҳтимоли зиёд лозим меояд, ки аз руи фанҳои навиштори академикӣ англисӣ, технологияҳои компютерӣ ва тафаккури миқдорӣ омодагии ибтидоӣ гиранд. Ба донишҷӯи тозабориди бакалаврият барномаи яқсолаи омодагӣ, барои докталабони магистратура омодагии симоҳа пешбинӣ гардидааст.

Барномаҳои бакалаврӣ

Барномаҳои қорсолаи бакалаврӣ дар доираи Мактаби илмҳои гуманитарӣ дақиқ амалӣ мегарданд; донишҷӯи унвони бакалаври илм (BSc)-ро гирифта метавонанд. Ҳар як донишҷӯ аз қурсҳои базавис мегузарад, ки аз руи принциби муносибати байнириштавӣ таҳия шудаанд ва мақсади онҳо раванқ додани малақаи одатҳои ҳирфай, тафаккури миқдорӣ, муқотибот ва соҳибқорӣ мебошад. Барои донишҷӯи имконияти гирифтани таҳсили амалӣ фароҳам оварда шуда, дар доираи барнома ба таҷрибаомузи истаҳсоли фаро гирифта мешаванд, ки аз қониби Донишгоҳ дар ҳамқорӣ бо қорхонаи созмонҳои шарик дар тамоми минтақа ташкил мегардад. Инчунин ҳар як донишҷӯи барномаҳои бакалаврӣ уҳдадор аст лоиҳаи байнириштавино супорад, ки дар доираи он гузарондани тадқиқоти илмии асли дар бахши яқ аз масъалаҳои рузмарраи фанни ҳеш дар назар дошта шудааст.

Донишгоҳ барои таъмини мувофиқати сифату дониши ҳатмкунандагон бо барномаҳои академикӣ дар ҳамқорӣ бо ширкатҳои пешбари байналқалқӣ оид ба тадқиқоти маркетингии «Nielsen» тадқиқоти доманадори бозори таҳсилотро доир намуд. Дар рафти тадқиқот бо лидерони қамъияти роҳбарони қорхонаҳои пешбари Осиёи Марказӣ зиёда аз 55 вохури гузаронда шуда, инчунин фоқус-гурӯҳҳо ва қурсишҳо доир гардиданд, ки зиёда аз 800 донишҷӯи волидайнро фаро гирифтаанд.

Ҳар як шаҳраки донишҷӯи самтҳои таҳассуси барномаҳои бакалаврии худро хоҳад дошт. Дар шаҳраки Донишҷӯи Нарини (Қумҳурии Қирғизистон) Донишгоҳ, ки ифтиҳои он тирамоҳи соли 2016 дар назар аст, дар ибтидо ду барномаи бакалаврӣ: 1) «Улуми компютерӣ» ва 2) «Фарҳанг, қоммуникатсия ва васоити иттилоотӣ» -ро пешниҳод мекунад. Шаҳраки Донишҷӯи Хоруғ (Тоҷикистон), ки мутобики нақша соли 2017 ифтиҳои меёбад, барномаҳои бакалавриро дар соҳаҳои: «Иқтисодиёти байналмилалӣ» ва «Илм дар бораи Замин ва муҳити атроф» ва «Иқтисодиёт ва тичорати байналқалқӣ» пешниҳод карда мешаванд. Шаҳраки Текелӣ (Қазоқистон) дар нақша аст, ки соли 2020 ифтиҳои мешавад, ки барномаҳои «Бизнес ва соҳибқорӣ» ва «Илмҳои муҳандисии техникӣ» пешниҳод карда мешаванд.

Ба тамоми донишҷӯи, сарфи назар аз интиҳоби таҳассуси онҳо, имконияти гузарондани таҳсилоти яқ аз семестрҳо дар шаҳраки дигари донишҷӯи ДОМ фароҳам оварда мешавад, ки ин баҳри шиносии донишҷӯи бо фарҳанги нава қор карда баровардани идея(ғояҳо)и инкишофи минтақа мусоидат хоҳад қард.

Барномаҳои магистрӣ

Дар Мактаби олии рушди ДОМ барномаи магистрии илм (MSc) дар соҳаи рушди иқтисодӣ пешниҳод карда мешавад. Барномаи мазқур дар Бишкек барои ҳатмкунандагони нави мактабҳои олии ва хоҳишмандони идома додани таҳсилоти ҳеш пешбинӣ шудааст. Дар Мактаби олии се самт-«Сиёсати давлатӣ», «Соҳибқорӣ» ва «Иқтисодиёти манотиқи қуҳистон» пешниҳод хоҳад шуд.

Ҳайати муаллимон

Муаллимони барномаҳои бакалаврии магистрии ДОМ шаҳрвандони қумҳурии Осиёи Марказӣ ва профессорони байналқалқӣ хоҳанд буд. Ҳоло Донишгоҳ Барномаи тайёр намудани ҳайати муаллимону профессоронро амалӣ месозад, ки дар доираи он муҳаққони умедбахши қумҳурии Осиёи Марказӣ аз гирифтани қумаки таҳсилоти барномаҳои докторӣ дар мактабҳои олии пешбари қаҳон барқурдор хоҳанд шуд. Ҳатмкунандагони барномаи мазқур баъд аз ҳатми таҳсил ба фаъолияти муаллими муҳаққик ба Донишгоҳ бармегарданд.

Назари ДОМ ба таҳсилот

- **Шаҳраки академикӣ қамҷун қамоеи донишгоҳӣ:** таҳсилотро қам дар доҳили синфхонаҳо ва қам берун аз он қавасманд мегардонад ва равобити иҷтимоиро яқмра барқарор месозад.
- **Муҳити созқори донишҷӯи:** малақаи дониш бо дарназардошти нуқтаи назари донишҷӯи, тафовут дар тарзи дарқ ва таҷрибаи зиндагӣ омузонда мешаванд.
- **Таҳсилоти заминавӣ:** таҳсилот бо дарназардошти_заминаи экологӣ, фарҳангӣ, сиёсӣ, иқтисодӣ, ва иҷтимоии сиёсии Осиёи Марказӣ.
- **Раванди таҳсиле, ки қори мустақилонаи тадқиқотӣ дар он нақши муҳим дорад:** ин муҳаббатро ба дониш афзун намуда, ба барқурди қамачониба ва серқабҳаи қал намудани проблемаҳо мусоидат мекунад.

- **Таҳсилот тавассути таҷриба:** таҳсилоти таҷрибавие, ки дар муҳити аудиторӣ бо мутобиқшавӣ бо дунёи воқеъӣ тавҳам буда, барои рушди минтақавӣ мусоидат мекунад.
- **Салоҳиятҳои асосӣ:** тафаккури интиқодӣ, этика, муносибати тадқиқотӣ, тафаккури миқдорӣ, муқотибот ва соҳибкориро дар бар мегирад.

Дафтари ҳамкориҳои Швейтсария/ Консулгарӣ дар Тоҷикистон

Тамос: Хонум Валбурга Роос
Сардори идора/Консул
Тел: (+992 37) 224 73 16, 224 38 97 Факс: 44 600 54 55
Почтаи электронӣ: dushanbe@eda.admin.ch
Сомона: <https://www.eda.admin.ch/countries/tajikistan/en/home/representations/cooperation-office.html>
Суроға: Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. Л. Толстой 3

Самтҳои асосии фаъолияти ташкилот

Дафтари ҳамкориҳои Швейтсария дар асоси созишномаи дуҷониба дар бораи ҳамкорӣ ва кумаки башардустона миёни Ҳукуматҳои Швейтсария ва Тоҷикистон, ки 19 декабри соли 1999 имзо гардидааст, ташкил ёфтааст.

Ин дафтар мақоми дипломатӣ дошта, намоёндагии дипломатии Швейтсарияро, ки Ҳукумати Швейтсария онро барои идомаи ҳамкорӣ ва мушоҳидаи барномаи Швейтсария дар Тоҷикистон таъин намудааст, сарварӣ мекунад. Дафтари ҳамкориҳои Швейтсария аз соли 2001 ба ин ҷониб Агентии консулгарии Швейтсарияро, ки намоёндагии сафорати Швейтсария дар Қазоқистон ва Тоҷикистон мебошад, дарбар мегирад.

Дафтари ҳамкориҳои Швейтсария чор раёсати донории ҳукуматӣ: Раёсати Швейтсария оид ба рушд ва ҳамкорӣ (SDC), Бахши кумаки башардустона, ва Котиботи давлатии Швейтсария оид ба иқтисодиёт (SECO) дар назди Департаменти федералии умури иқтисодиёти Швейтсарияро намоёндагӣ мекунад. Ғайр аз ин, Дафтари ҳамкориҳои Швейтсария дар Тоҷикистон аз дигар шӯъбаҳои федералии Швейтсария, ҳамчунин Сафири Швейтсария, ки дар Қазоқистон муқимӣ ва дар Тоҷикистон ваколатдор гардидааст, намоёндагӣ менамояд. Ҳамкорӣ миёни Тоҷикистон ва Швейтсария ба он асос меёбад, ки Тоҷикистон ба гуруҳи намоёндагии Швейтсария дар институтҳои Бреттон-Вуд ворид мебошад. Дафтари ҳамкориҳои Швейтсария бо мақомоти давлатии Тоҷикистон дар соҳаҳои тандурустӣ, иқтисод, захираҳои обу энергетика, волоияти қонун ва дигар мақомоти марбут фаъолият мекунад. Дар ин соҳаҳо Дафтари ҳамкориҳои Швейтсария ҳамчунин бо ташкилотҳои ҷамъиятии маҳаллӣ, институтҳои ҷомеаи шаҳравандӣ, агентҳои СММ, Бонкҳои Рушд, институтҳои байналмилалӣ молиявӣ, агентҳои консалтингӣ ва созмонҳои байналмилалӣ ғайридавлатие, чун Каритаси Швейтсария, Ҳелветас Интеркооперейшн, ГОПА Консалтантс, Созмони ёрии башардустонаи Фокус, Фонди Оғо Хон, Маркази байналмилалӣ саломатии Швейтсарияи Институти тандурустии омма ва тропикии Швейтсария кор мекунад.

Лоиҳаҳои аз тарафи Ҳукумати Швейтсария маблағгузоришавандаро шарикони Дафтари ҳамкориҳои Швейтсария - созмонҳои байналмилалӣ, сохторҳои давлатии Тоҷикистон ва танҳо дар ниҳояти кор худи Дафтар татбиқ мекунад.

Лоиҳаҳои аз ҷониби Швейтсария маблағгузоришаванда вобаста ба барномаҳои миллии рушди Ҳукумати Тоҷикистон дар асоси созишномаҳои дутарафа бо давомнокии на камтар аз 2-3 сол таҳия мешаванд. Маблағгузориҳои лоиҳаҳо дар шакли грантҳо сурат мегирад. Дафтари ҳамкориҳои Швейтсария дар умум дар муносибат бо Ҳукумати Тоҷикистон вобаста ба лоиҳаҳои муайян ва иҷрои барномаи ҳамкориҳои Швейтсария бо Тоҷикистон масъул аст. Он ҳамчунин барои гирифтани ва таъмини баҳодиҳии пешакии пешниҳодҳои марбут ба расонидани кумақҳо уҳдадор мебошад. Қарори ниҳиии маблағгузорӣ метавонад, аз ҷониби Дафтари ҳамкориҳои Швейтсария сурат гирад ё ба яке аз агентҳои донории масъули ҳукумати Швейтсария барои баррасӣ ва тасдиқ ирсол гардад.

Барномаҳои пешина ва амалкунанда¹

- Лоиҳаи ислоҳоти соҳаи тандурустӣ ва тибби оилавӣ;
- Лоиҳаи тибби оилавӣ барои дастгирии маҳалҳо;
- Лоиҳаи ислоҳоти маорифи тиббии пеш аз дипломӣ;
- Беҳтар намудани сатҳи зиндагӣ дар Водии Рашт ба воситаи ҳамбастагии барномаҳои об таъминкунӣ ва тиб;
- Лоиҳаи автоматикунории каналҳо;
- Ҳамгироии идораи захираҳои обӣ -водии Фарғона;
- Лоиҳаи энергетикӣ хусусии Помир;
- Лоиҳаи обтаъминикунории шаҳри Хучанд;
- Лоиҳаи минтақавии таъмини оби нушакӣ ва санитария;
- Лоиҳаи эҳёи системаҳои обии шаҳрҳои шимолӣ Тоҷикистон;
- Таъмини оби нушакӣ ва санитария дар Тоҷикистон;
- Мустақкам намудани потенциал дар идораи хавфҳо;
- Лоиҳаи баҳодиҳӣ ва мониторинги хавфҳои дуршуда;
- Идораи ҳамбастаи захираҳои обӣ;
- Лоиҳаи беҳтар намудани фазои соҳибкорӣ дар Тоҷикистон;
- Лоиҳаи мустақкамгардонии инфрасохтори молиявӣ дар Осӣи Марказӣ ва Озарбойҷон;
- Лоиҳаи рушди институти волоии аудити беруна;
- Барномаи пешрафти тичорат;
- Дастгирии дохил шудан ба Созмони Умумиҷаҳонии Тичорат;

¹ Рӯйхати умумӣ ва маълумоти муфасссал дар бораи лоиҳаҳо дар нишонии зер мавҷуд аст:
<https://www.eda.admin.ch/countries/tajikistan/en/home/international-cooperation/projects.html>

- Дастрасӣ ба адолат ва ислоҳоти низоми судӣ;
- ислоҳоти низоми бақайдгирии САҲШ;
- Пешгирии зуроварӣ дар хонавода;
- БаБарномаи фарҳанг ва маданият;
- Барномаи грантҳои хурд (Ҳазинаи Дафтари ҳамкории Швейтсария).

Дар соли 2015 буҷет тақрибан 15,8 миллион доллари ИМА (ҳамчунин барномаҳои минтақавӣ)-ро ташкил кард.

Самти барномаҳои оянда

Дар доираи стратегияи нав барои солҳои 2012-2015 Швейтсария Ҳимояти молии худро ба чунин соҳаҳои Тоҷикистон – тандурустӣ, волоияти қонун, таъмини об ва санитария, рушди баҳши хусусӣ муттамарказ мекунад. Мақсади умумии ҳамкории Швейтсария дар Тоҷикистон дар доираи стратегияи нав дар расонидани кумак ба раванди гузариши ин кишвар ба воситаи мусоидат ба рушди иқтисодӣ ва бунёди институтҳо ва системаҳои, ки ба эҳтиёҷоти аҳоли посух мегуянд, ифода меёбад.

Буҷети нақшавӣ барои соли 2016 ҳудуди 17,8 миллион доллари амрикоиро ташкил медиҳад.

Идораи байналмилалӣ нозирати маводи муҳаддир ва тартиботи ҳуқуқӣ

Тамос: Ч-би Кристофер Грин
Муdiri шуъба (INL)
Тел: (+992 37) 229 2111 Факс: (+992 37) 229 2950
Почтаи электронӣ: greencl2@state.gov
Суроға: Тоҷикистон, ш. Душанбе, х. И.Сомонӣ 109 А

Самтҳои асосии фаъолияти ташкилот

Идораи байналмилалӣ нозирати маводи муҳаддир ва тартиботи ҳуқуқии Вазорати умури хориҷии ИМА (INL), дар тараққӣ додани сиёсат ва барномаҳои муборизаи байналмилалӣ зидди маводи муҳаддир ва ҷиноят, нақши асосиро мебозад. Бахшида ба тақвияти услуби/сохтори ҳуқуқи ҷиноятӣ, муборизаи гардиши ғайриқонунии маводи муҳаддир, ва каминсозии ҷинояти байналмилалӣ, INL, нақши пешвоиро дар тараққиёт ва ҳамроҳангсозии сиёсати байналмилалӣ татбиқи қонуният ва ҳамдастӣ, иҷро мекунад. Вазифаи INL, каминсозии таъсири ҷинояти байналмилалӣ ва маводи муҳаддир ба Иёлоти Муттаҳида ва шаҳрвандони он, ба воситаи таъмини ҳамдастии хориҷии самаранок ва ривочи ҳамкории ҷаҳонӣ мебошад.

Барномаҳои ҷорӣ ва қаблӣ

Дафтари INL дар Душанбе, Тоҷикистон соли 2003 барпо шуд. Ин дафтари сафоратхона барномаҳои татбиқи қонун, бехатарии сарҳад ва ҳуқуқи ҷиноятиро дастгирии фанӣ ва ҳамроҳангсозӣ мекунад, ки аз тарафи Вазорати умури хориҷии ИМА, дар асоси созишномаи дутарафаи ИМА\Тоҷикистон маблағгузорӣ мешавад. Дафтари INL бо Кумитаи давлатии амнияти миллӣ, Қушунҳои сарҳадии Кумитаи давлатии амнияти миллӣ, Вазорати умури дохилӣ, Вазорати адлия, Дафтари додситони кулл, Агентии нозирати маводи муҳаддир, Вазорати қорҳои хориҷӣ, Хадамоти гумрук ва дигар сохторҳои мубориза бо терроризм, ҷиноятҳои мутташакил, маводи муҳаддир, фасод, хариду-фуруши инсон барои мусоидати ислоҳоти соҳаи адлия ва волоияти қонун, ҳамкорӣ мекунад.

Иборат аз:

- Ҳамдастии рушди ҳифзи ҳуқуқ, бехатарии сарҳад, нозирати маводи муҳаддир, волоияти қонун, мубориза бо хариду-фуруши инсон;
- Таъмини инфрасохтор, ҳамдастии фанӣ тавассути идораи барномаҳои маблағгузаштаи Вазорати умури хориҷии ИМА-INL;
- Ҳамдастӣ ё таъмини машварат дар рушди муқарароти касбии сохторҳои ҳифзи ҳуқуқ, барномаҳои таълимӣ, забонҳои хориҷӣ ва донишқадаҳои касбӣ, дар ҷорҷубаи ахлоқи демократӣ ва волоияти қонун;
- Кушоиш додани муносибатҳои боваринок ва ҳамкории пулис бо ҷамъият, тавассути фалсафа ва таҷрибаҳои барномаҳои INL;
- Ҳамчун аъзои фаъол ва комили ҷомеаи атоқунандаҳои байналмилалӣ соҳаи ҳифзи ҳуқуқ хизмат кардан

Иҷроқунандагони асосии лоиҳаҳои INL дар Тоҷикистон, Раёсати Созмони Милалӣ Муттаҳид оид ба маводи муҳаддир ва ҷинояткорӣ, Созмони Байналмилалӣ Муҳоҷират, Филиали Ассотсиатсияи Ҳуқуқшиносони Амрико ва мисли он дигар ташкилотҳои ғайридавлатии маҳаллӣ мебошанд.

INL дигаргунии воридсозро тавассути машғулкунӣ омузгори тараққиёт ва ислоҳоти барнома дар институтҳои омузишии давлати Тоҷикистон таъмин кард. Барномаи Ҳифзи тартибот бо ҳамкорӣ ҷомеа, аъзои ҷомеа ва кормандони ҳифзи тартибот дар ҷомеаҳои қаламрави кишвар барои беҳтар кардани амнияти мардум ва суҳан кардани масъалҳои дахлдори мардум, яқоя меорад. INL ҳамчунин ба Қушунҳои сарҳадӣ ва дигар идораҳои барои тақмил додани инфраструктураи модии онҳо ва тренинҳои гуногун ва кумаки техникӣ пешкаш карда шуда ба кормандони ҳифзи тартибот ва сектори адлия барои ҷиҳозонидани онҳо бо маҳорати зарурӣ барои мубориза зидди ҷиноят ва ҷимоят кардани волоияти қонун кумак кард.

Самти барномасозии оянда

Барномаҳои ояндаи INL диққати худро ба кушишҳои барои тараққӣ додани қобилияти Тоҷикистон барои пешгирӣ кардани ҷараёни ғайриқонунии амвол ва одамон дар он тарафи сарҳад хангоме, ки кушиш кард барои тижорати қонунӣ, муҳоҷират ва мусофират; тақвият додани идораҳои тартиботи ҳуқуқии Тоҷикистон тавассути тренинҳо ва таъминоти таҷҳизот барои кумак ба барномаи ислоҳоти муфассали полиси Тоҷикистон; кумак кардан ба мубориза бар зидди хариду фуруши одамон (TIP) тавассути тренинҳои ҷорӣ; кумак кардан барои кушишҳои бар зидди маводи муҳаддир; ва мусоидат кардан ба волоияти қонун тавассути ёри ба адвокатураи кишвар ва институтҳои дигари сектори адлия ва кумаки техникӣ барои равиши ислоҳоти қонунбарор равона мекунад.

Иттиҳоди Аврупо

Тамос: Ҷбн Ҳидаёт Бишчевич Роҳбари Намояндагӣ/Сафир Тел: (+992 37) 221 74 07 Факс: (+992 37) 221 43 21 Почтаи электронӣ: Delegation-Tajikistan@ec.europa.eu Сомона: http://deltjk.ec.europa.eu Суроға: Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. Адхамов, 74
--

Нимруҳи созмон

Иттиҳоди Аврупо (ИА) аз 28 давлатҳои демократӣ, ки барои сулҳ ва пешрафт якҷоя кор мекунанд, иборат аст. Давлатҳои аъзои Иттиҳоди Аврупо ташкилотҳои умумиро, яъне Комиссияи Аврупо ва Хадамоти қорҳои хориҷии Аврупо таъсис карда, онҳоро вазифадор намуданд, ки дар ҳудуди ваколати худ қарорҳои оиди масъалаҳои гуногун қабул кунанд. Ин қарорҳо бояд ба таври демократӣ, аз нигоҳи манфиатҳои тамоми ИА дар як ташкилот қабул карда шаванд.

Дар ИА ба ҷараёни қабули қарорҳо се ташкилоти асосӣ ҷалб шудаанд:

- Парлумони Аврупо, ки бевосита аз ҷониби кишварҳои аъзои ИА интихоб мегардад ва манфиатҳои шахрвандони ИАро пеш мебарад;
- Комиссияи Аврупо, ки фаъолиятҳои дар маҷмӯъ ба ҳифзи манфиатҳои ИА равона гардидааст;
- Шурои Аврупо, ки аз кишварҳои мустақили аъзои ИА иборат мебошад.

Ин ташкилотҳо бевосита ба қабули санадҳои меъёрӣ ва қонунгузорӣ, ки баъд дар ҳамаи давлатҳои ИА татбиқ мешаванд, машғул ҳастанд.

Комиссияи Аврупо (КА) инчунин мақоми иҷроияи ИА ва ё ба ибораи дигар ин мақом қарор ва қонунҳои аз ҷониби Парлумон ва Шурои ИА қабулшударо дар амал татбиқ мекунанд. Он масъули иҷрои фармони қонунҳо, амалисозии барномаҳо ва ҳарҷоти маблағҳое, ки барои татбиқи ин барномаҳо ҷудо шудааст, мебошад.

Вазифаҳои асосии Комиссияи Аврупо инҳоянд:

1. Пешниҳоди лоиҳаи қонунҳо ба Парлумон ва Шурои ИА;
2. Иҷрои сиёсат ва буҷети ИА;
3. Татбиқи қонунҳои Аврупо (якҷоя бо Суди ИА).
4. ИА-ро дар арсаи байналхалқӣ намояндагӣ кардан, аз ҷумла манфиатҳои онро дар музокирот бо дигар мамлакатҳо пеш бурдан мебошад.

Намояндагии ИА дар Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолияти худро соли 2004 дар ш. Душанбе оғоз намудааст. То соли 2009 Намояндагӣ дар тобеяи дафтари Намояндагии ИА дар Қазоқистон қарор дошт. Дар охири соли 2009 ваколати Намояндагӣ афзуд ва он ба Намояндагии қомилҳуқуқ табдил ёфт, ки роҳбари он ҳоло ҷаноби Ҳидаёт Бишчевич, Сафир ва Роҳбари Намояндагӣ мебошад ва феълан бевосита тобеи Саридораи ИА мебошад.

Баъди эътибор пайдо кардани Шартномаи Лиссабон оиди ворид намудани тағйирот ба «Шартнома дар бораи ИА» аз 1 декабри соли 2009 Хадамоти қорҳои хориҷии Аврупо (ХКХА) фаъолияти худро аз 1 декабри соли 2010 шуруъ намудааст. ХКХА аз дигар сохторҳои Иттиҳоди Аврупо мустақил буда, сиёсати ягонаи хориҷии ИА-ро, аз ҷумла амният ва дигар масъалаҳои марбут, амалӣ мекунанд. ХКХА таҳти роҳбарии Намояндаи Олӣ оид ба қорҳои хориҷӣ ва сиёсати амният мебошад. Ин вазифа баъд аз ба имзо расидани Шартномаи Лиссабон ба вучуд омад. ХКХА бо ИА дар баъзе масъалаҳои муштараки дар салоҳияти ҳар ду ташкилот буда, ҳамкорӣ менамояд.

ИА ҳадафҳои стратегияи худро нисбати ҳамкорӣ бо кишварҳои Осиёи Марказӣ дар ҳуҷҷатҳои зайл муайян кардааст: "Стратегияи ИА барои ҳамкории нав бо кишварҳои Осиёи Марказӣ" ва "Шарҳи иҷроии стратегия ва самтҳои фаъолияти оянда", ки аз тарафи Шурои Аврупо моҳи июни соли 2012 қабул шуданд ва ҳамчунин дар "Созишномаи шарикӣ ва ҳамкорӣ (СШХ)", ки байни ИА ва Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соли 2004 ба имзо расида аз 1 январи соли 2010 ба эътибор даромадааст.

Барномаҳои қаблӣ

ИА барномаҳои ҳамкорияшро бо Тоҷикистон дар сатҳҳои марказӣ, минтақавӣ, зериминтақавӣ ва милли амалӣ месозад. Ин барномаҳоро лоиҳаҳо аз тарафи идораҳои воқеъ дар шаҳрҳои Брюссел, Остона, Бишкек ва Душанбе идора карда мешаванд.

Санади ҳамкории ИА ин "Механизми маблағгузори ҳамкорӣ ба хотири рушд" аст. Ин механизм низоми нави ИА барои банақшагирӣ ва пешкаши кумаки он буда, ба зиёдшавии самаранокии барномаҳоро лоиҳаҳо мусоидат мекунанд. Инчунин, механизми мазкур тибқи арзишҳои ИА масъулияти кишварҳои шарикро баланд бардошта, ба коҳиши камбизоатӣ, ислоҳоти бахши иқтисодӣ ва иҷтимоӣ, идоракунии беҳтар ва тағйироти институтсионалӣ ёрдам мерасонад.

Самтҳои афзалиятноки ҳамкориҳои минтақавӣ дар "Дурномаи ИА барои Осиёи Марказӣ: дурномаи шарикӣ нави муайян карда шуданд. Фаъолият дар ҷорӣ будани мазкур Муколама оид ба ҳуқуқи инсонро (ки дар заминаи он 11 июни соли 2015 дар ш. Брюссел ҷаласаи ҳафтуми Муколамаи ҳарсолаи оид ба ҳуқуқи инсон паси Семинари ҷомеаи шахрвандӣ оид ба озодии васонти ахбори омма, ки дар шаҳри Душанбе моҳи ноябри соли 2014 гузаронида шуда буд) дар бар мегирад. Инчунин тариқи барномаи ташаббусҳои Шурои Аврупо дар Осиёи Марказӣ замина доир ба гузаронидани муколама дар соҳаи ҳифзи муҳити зист, идоракунии захираҳои об, маориф ва волияти ҳуқуқ барпо гашт.

Ҳамкорӣ тавассути муколама ва барномаҳои минтақавӣ:

Энергетика ва ҳамгироии нақлиётӣ, рушди иқтисодӣ

Ҳамкориҳои Комиссияи Аврупо бо кишварҳои Осиёи Марказӣ дар ин самт тавассути барномаҳои зил ба беҳтар намудани роҳҳои ҳалли масоил дар сатҳи минтақавӣ роҷеъ ба сиёсати энергетикӣ ва ҳамгироии тадриҷии бозори энергетикӣ ин кишварҳо ба бозори Аврупо мебошад.

Масалан, дар ҷаҳорҷубаи барномаи "Созишнома оид ба интиқоли газу нафт ба Аврупо (INOGATE)" Комиссияи Аврупо дар кишварҳои Осиёи Марказӣ лоиҳаҳо дар соҳаи энергетика дар сатҳи минтақавӣ ва милли амалӣ месозад. Лоиҳаҳои мазкур ба ҳалли масъалаҳои сарфаи неру ва бехатарии интиқоли он, инчунин ташаббусҳои ба беҳтар намудани ҳамкориҳои минтақавӣ дар соҳаи танзими бозори энергетика, яқшавии бозорҳои энергетикӣ, ҷалб намудани сармоягузорӣ, паст кардани таъсири манфӣ ба муҳити зист, равона карда мешаванд.

Барномаи дигар "Гузаргоҳи нақлиётӣ байни Аврупо, Кафқоз ва Осиё (TRACECA)" мебошад. Он ба рушди муносибатҳои иқтисодӣ, савдо ва алоқаҳои нақлиётӣ тариқи сохтани шоҳроҳи нақлиётӣ байни Аврупо, Кафқоз ва Осиё нигаронида шудааст.

Барномаи сеюм ин "ИФКА" (IFCA) аст. Он механизми хоси ИА барои ҷалби сармоягузорӣ ба соҳаи энергетика ва муҳити зист буда (се лоиҳа дар ин самт алақай амалӣ шуда истодаанд), низ рушди соҳибкорӣ хурду миёнаро дар кишварҳои Осиёи Марказӣ дастгирӣ мекунад.

"Осиёи Марказӣ – Инвест" (Central Asia-Invest) ин барномаи махсусе, ки ҳадафи асосии он дастгирии соҳибкорӣ хурду миёна ва ҳамкориҳои минтақавист.

Муҳити зист

Барномаҳои ҳифзи муҳити зист дар Осиёи Марказӣ, ки аз тарафи Комиссияи Аврупо маблағгузорӣ мешаванд, ба идоракунии захираҳои об, аз ҷумла ба ҳалли мушкилоти истифодабарии обҳои байнисарҳадӣ ва таъсири низоми идораи захираҳои об дар майдонҳои обпарто, аз ҷумла дар сатҳи байнидавлатӣ, равона шуданд.

Ҳамкориҳои судманд байни ташкилотҳои гуногуни маҳаллӣ, ташкилотҳои донории байналхалқӣ дар соҳаи идораи захираҳои об ба роҳ монда шудааст.

Дигар ҳамкориҳо дар ин самт ин назорати аҳволи муҳити зист, зиёд кардани тобоварӣ ба тағйирёбии иқлим, коҳиши таъсири бади он ба муҳити зист, рушди иқтисодиёти аз нигоҳи экологӣ тоза, ривочи ҷангалпарварӣ ва ҳифзи гуногунии биологӣ мебошанд.

Маориф

Барномаи таълимии "Эразмус +" (барномаҳои собиқи "Темпус" ва "Эрасмус Мундус"ро дар бар мегирад) навсозиро дар ин соҳа тариқи фаъолияти мақсадноке, ки ба навсозии барномаҳои таълимӣ, усулҳои таълим ва баланд бардоштани дониши босифат нигаронида шудааст, дастгирӣ мекунад. "Эрасмус +" тавассути лоиҳаҳои аламисозӣ мешавад, ки асосан донишҷӯёну кормандони илмӣ мактабҳои олиро барои таҷрибаомӯзӣ ба хориҷа мефиристад ва иқтисоди тамоми сатҳҳои мактабҳои олиро пурзур мегардонад.

"Шабакаи илмӣ ва таълимии Осиёи Марказӣ" (CAREN) ба донишгоҳҳои марказҳои тадқиқотии панҷ давлати Осиёи Марказӣ имконияти дастрасӣ ба шабакаи Интернетӣ босуръат медиҳад. Ба тӯфайли ин лоиҳа олимони донишҷӯён метавонанд ба марказҳои илмӣ ва тадқиқотии байналмилалӣ Комиссияи Аврупо ҳамкорӣ дошта бошанд. Ин лоиҳа аз шабакаи интернетии Аврупо ба номи "ЦИАНТ" (GEANT) истифода мебарад.

Идораи сарҳадот ва мубориза алайҳи маводи мухаддир

Комиссияи Аврупо маблағҳои зиёдро ба Осиёи Марказӣ ҷиҳати беҳшавии идоракунии сарҳадоти давлатӣ тариқи ду барномаи алоҳида ва марбут ҷудо намудааст.

Як барнома "БОМКА" (BOMCA) барои идораи сарҳадот аст ва дигаре "КАДАП" (CADAP), ки мақсадаш мубориза бар зидди қочоқи маводи мухаддир, гузаронидани муолиҷа ва идоракунии стратегӣ маълумот мебошад.

Ин барномаҳо ба беҳтар намудани иқтисоди мақомотҳои маҳаллии ҳифзи ҳуқуқ тариқи пешниҳоди таълим, тақвияти иқтисоди кормандони соҳа, таъмини таҷҳизот, сохтани инфрасохтор, инчунин азнавсозии низоми идораи сарҳадот ва дастгирии савдои наздисарҳадӣ равона шудаанд.

Ғайр аз "Механизми маблағгузориҳои ҳамкорӣ ба хотири рушд", кумаки Комиссияи Аврупо ба Тоҷикистон асосан тариқи барномаҳои зерин расонида мешавад: "Барномаи мусоидати техникӣ ба Иттиҳоди Давлатҳои Мустақил (ТАСИС)", "Барномаи бехатарии озӯқаворӣ (FSP)", "Барномаи кумаки молиявӣ (EFA)", "Ташаббуси Аврупо оид ба демократикунӣ ва ҳуқуқи инсон (EIDHR)".

Кумаки башардустона

Аз соли 1992 инҷониб, Раёсати генералии Комиссияи Аврупо оид ба ҳифзи аврупоии шаҳрвандон ва амалиёти кумаки башардустона "ЭКО" (ЕСНО) барои татбиқи лоиҳаҳои гуногун дар Тоҷикистон, Қирғизистон ва дигар кишварҳои Осиёи Марказӣ беш аз 228 миллион евро ҷудо намуд ва аз он маблағ тақрибан 182 миллион евро барои Тоҷикистон ҷудо карда шуд.

Аз соли 2003 инҷониб "ЭКО" диққати худро ба паст кардани хавфи офатҳои табиӣ дар доираи барномаи ба истилоҳ "ДИПЭКО" (DIPESHO), ки бо Кумитаи ҳолатҳои фавқулодда ва мудофияи шаҳрвандии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҳамёрон аз ташкилотҳои ҷамъиятӣ, Созмони милалӣ муттаҳид, Ҷамъияти Салиби Сурх ва Ҳилоли Аҳмар ва инчунин дигар ҳамёрон дар Осиёи Марказӣ ҳамкорӣ мекунад, равона месозад. Лоиҳаҳои аз ҷониби "ДИПЭКО" маблағгузоришуда тавассути дастгирии стратегияҳои, ки ба онҳо дар самти омодагии беҳтар, кам кардани таъсир ва эътино ба офатҳои табиӣ имконият фароҳам меоваранд дар баланд бардоштани дараҷаи мутақаббат ва паст кардани осебазирии ҷомеаҳои маҳаллӣ ва муассисаҳои мусоидат мекунанд. Аз соли 2003, "ЭКО" зиёда аз 110 лоиҳаро тавассути нуҳ давраи "ДИПЭКО" дар Осиёи Марказӣ бо буҷети умумии тақрибан 42,8 миллион евро маблағгузорӣ намуд. Дар давоми давраи охирини "ДИПЭКО" IX, аз моҳи март соли 2015 то декабри соли 2016, "ЭКО" 10 лоиҳаи аз ҷониби ташкилотҳои ҷамъиятӣ, байналмилалӣ ва СММ амалишавандаро маблағгузорӣ карда истодааст. Диққати лоиҳаҳо асосан ба сохт ва институционалӣ кардани дастовардҳо дар соҳаи коҳиши хавфи офатҳои табиӣ (КХОТ) ва ҳамчунин татбиқи муносибати ҳамбаста ҷиҳати устувор кардани КХОТ ва баланд бардоштани иқтисодии давлатҳои Осиёи Марказӣ, хусусан Тоҷикистон, дар ҷодаи КХОТ. Ҳаҷми умумии маблағгузорӣ барои "ДИПЭКО" IX (ҳамроҳи кишварҳои Қавқози ҷанубӣ) 5,8 миллион евро аст ва аз он 2 миллион евро дар Тоҷикистон, ки баҳрабарандаи бузургтарини маблағҳои "ДИПЭКО" дар минтақа аст, сарф мешавад.

Ғайр аз ин, солҳои 2015 ва 2016, "ЭКО" тавассути Федератсияи байналмилалӣ ҷамъиятҳои Салиби Сурх ва Ҳилоли Аҳмар воқуниши таъҷилиро барои қурбониёни тармаҳо ва ярҷо дар Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшони Тоҷикистон (ВМКБ) ва водии Рашт дар моҳи июни соли 2015, зилзила дар ВМКБ дар моҳи декабри соли 2015 маблағгузорӣ кард ва ҳамчунин ба хонаводаҳои аз селобаҳои моҳи майи соли 2016 дар вилоятҳои Суғду Хатлон зарари бисёр дида, кумаки башардустона расонид. Ҳамаи ин лоиҳаҳо аз ҷониби Ҷамъияти Ҳилоли Аҳмар Тоҷикистон амалӣ карда шуданд.

Самти барномаҳои ҷорӣ ва оянда дар ҳамкории дучониба

Дар доираи Стратегияи нави ҳамкории ИА ва Осиёи Марказӣ барои солҳои 2014 – 2020, ки моҳи августи соли 2014 ба тасвиб расид, паст кардани сатҳи камбизоатӣ вазифаи асосӣ боқӣ мемонад ва барномаи индикативии бисёрсолаи Иттиҳоди Аврупо низ барои ин давра ба мақсад ва вазифаҳои ҳуҷҷатҳои стратегияи давлатӣ мувофиқ мебошанд.

Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳоло ҳамкории дучонибаи Иттиҳоди Аврупо асосан ба фаъолияти бахшҳои зерин нигаронида шудааст:

1. Тандурустӣ

- Таҳкими иқтисодии идоракунӣ ва роҳбарӣ дар соҳаи тандурустӣ, аз ҷумла механизмҳои маблағгузории тандурустӣ ва системаҳои иттилоотии соҳаи тандурустӣ;
- Тавсеаи фарогирии аҳоли бо хизматрасонии тиббӣ, ки хусусан барои аҳолии осебазир ва дар сатҳи кумаки аввалия дастрас, мувофиқ, одилона, арзон ва сифатнок бошад.

Илова бар ин, Иттиҳоди Аврупо аз дастовардҳои кумаки пешинаи худ, таҳкими низомии идоракунӣ ва беҳшавии идоракунии молияи давлатӣ истифода бурда, кумаки навро дар соҳаи тандурустӣ пешниҳод хоҳад кард.

2. Маориф

- Тақвияти тартиб, раванд ва иқтисодии банақшагирӣ, маблағгузорӣ ва идоракунии молиявӣ дар вазоратҳои, ки барои таҳсилоти миёна ва омӯзиши касбии техникаи масъул ҳастанд;
- Бо назардошти ниёзҳои ҳаррозаи ҷомеа беҳтар намудани сифати маълумоти миёна ва омӯзиши касбии техникаи, ки ин ба хатмкунандагони мактабҳои имкон медиҳад, ки барои кору зиндагӣ беҳтар омода шаванд.

3. Рушди деҳот

- Таҳкими низомии идоракунӣ дар сатҳи вилоят, ноҳияю маҳалла ва тақвияти иқтисодии деҳот дар таъмини рушди фарогир ва муҳтор;
- Баланд бардоштани тобоварии хоҷагҳои хурди деҳқонӣ дар муқобили хатарҳои табиӣ ва маҳдудияти маводу захираҳо;
- Сабук кардани оқибатҳои тағйирёбии иқлим тавассути таъсиси низомии ҳамбаста барои идоракунии об ва дигар захираҳои табиӣ ва ҷорӣ намудани низомии мудирӣ дар ҳудуди ҳавза(ҳо)ҳои дарёҳои интиҳобшуда.

Кумаки бебозгашт ба Тоҷикистон барои солҳои 2014-2020 дар доираи "Механизми маблағгузории ҳамкорӣ ба хошти рушд" ба маблағи умумии 251 миллион евро мерасад, яъне сола кишвар ба ҳисоби миёна 35 миллион евро хоҳад гирифт. Ин маблағ ба соҳаҳои рушди деҳот (110 миллион евро), тандурустӣ (62,2 миллион евро) ва маориф (75 миллион евро) равона мешавад ва 3,8 миллион евро бошад барои чораҳои дастгирӣ пешбинӣ шудааст. Ҳамаи қарордодҳои таҳти Барномаи аввалини рушди деҳот, ки буҷаи он ба 35 миллион евро баробар аст, бо ширкатҳои иҷрокунанда баста шуданд ва ҳамаи лоиҳаҳо моҳи июли соли 2016 шуруъ шуданд ва ҳоло Барномаи дастгирии таҳсилоти босифат бо буҷаи 15 миллион евро (барои таҳсилоти миёна ва таҳсилоти ибтидоии касбӣ) дар марҳилаи гузарондани тендер буда, баҳори соли 2017 амалӣ хоҳад гашт.

Ҳамкорӣ дар соҳаҳои маориф, нақлиёт, энергетика, об ва муҳити зист, бехатарии сарҳадот, ҳуқуқи инсон (барномаи EIDHR) таҳкими ҷомеаи шаҳрвандӣ (барномаи сохторҳои ғайридавлатӣ) ва волоияти қонун дар сатҳи миллий,

минтақавӣ ва марказонидашуда (Саридора дар Брюссел) идома дода мешавад. Ба зами он, Намояндагии Иттиҳоди Аврупо "Дурнамои муштаракӣ ҳамкории кишвар (СМҲК)"-ро имзо кардааст, ки мақсади ин ҳуҷҷат иҷрои иқдомҳои муҳим барои ҷорӣ намудани принципҳои ва арзишҳои Баёнияи Париж ва Нақшаи амали Аккра мебошад.

Каритас Олмон дар Тоҷикистон

Тамос: Хонум Парвина Таджибоева Директор Тел: (+992 44) 600-51-04 Факс: (+992 44) 600-51-04 Почтаи электронӣ: Parvina.Tadjibaeva@caritas.de parvina@caritas-germany.tj Сомона: http://www.caritas-international.de/ Суроға: 734003, Тоҷикистон, ш.Душанбе, куч. Павлов 20
--

Самтҳои асосии фаъолият

Каритас Олмон дар Тоҷикистон филиали Ассотсиатсияи Каритас Олмон мебошад, ки соли 1897 таъсис ёфта, яке аз калонтарин ассотсиатсияҳо оид ба таъмини иҷтимоӣ дар Олмон ба ҳисоб меравад. Ассотсиатсияи Каритас Олмон дар фаъолияти байналмилалӣ худ дар якҷоягӣ бо шабакаи 162 ассотсиатсияҳои миллии мустақили «Каритас» ба таъмини кумак ба зарардидагонӣ ҷаҳонӣ офатҳои табиӣ машғул буда, ба лоиҳаҳои кумаки наврасон, калонсолон, беморон ва шахсонӣ имконияташон маҳдуд дар тамоми қитъаҳои ҷаҳон маблағгузорӣ менамояд.

Асоси барномаи кишварии Каритас Олмон дар Тоҷикистон лоиҳаҳои иҷтимоӣ ба ҳисоб мераванд, ки дар ҳамкорӣ бо ташкилотҳои ғайриҳукуматӣ маҳаллӣ таҳия ва бештар аз ҷониби онҳо бо маблағгузориҳои Ассотсиатсияи Каритас Олмон ё дигар ташкилотҳо, ки ионат медиҳанд, амалӣ карда мешаванд. Каритас Олмон дар Тоҷикистон соли 2015 бо Вазорати Тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии ҚТ меморандум дар бораи ҳамкорӣ дар рушди хизматрасониҳои иҷтимоӣ, ки ба муассисаҳои давлатӣ ва ғайридавлатӣ пешниҳод мегарданд, ба имзо расонид.

Барномаҳои қаблӣва амалкунанда

Каритас Олмон дар Тоҷикистон ҷаҳор самти асосии фаъолият дорад:

- кори иҷтимоӣ бо наврасон ва ҷавонон;
- дастгирии одамони дорои имконияти маҳдуд тавассути тавонбахшӣ дар сатҳи ҷомеа;
- кори иҷтимоӣ бо пирон;
- ҳамдастӣ ба қорҳои иҷтимоии таҳассусӣ ва таъсиси иқтисодӣ маҳаллӣ баҳри таълими таҳассусии қоргарони иҷтимоии таҷрибавӣ;
- кумак ва офият ҳангоми офатҳои табиӣ.

Самти барномаҳои оянда

Каритас Олмон нақша дорад, ки фаъолияти худро дар ҳама бахшҳои барномаҳои дар боло зикршуда рушд ва идома диҳад. Ва низ ният дорад бо Вазорати Маориф меморандум дар бораи ҳамкорӣ дар рушди лоиҳаҳои маориф имзо кунад.

Каритас Тоҷикистон

Тамос: Ҷ-би Холов Ёрмаҳмад Директор Тел: (+992 37) 226-38-50, 6202174 Почтаи электронӣ: caritas.tj@ive.org Сомона: Суроға: Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. Титов 10, гузаргоҳи 21

Самтҳои асосии фаъолияти ташкилот

Каритас Тоҷикистон ин шуъбаи Каритас Интернасионализ дар Тоҷикистон мебошад. Каритас Интернасионализ ин созмони 162 муассисаи кумакдиҳанда, рушд ва хизматрасонии иҷтимоӣ мебошад, ки дар 200 мамлакати дунё бо мақсади ҷаҳони комил, махсусан барои камбизоатон ва дармондагон фаъолият мебаранд. Каритас дар фаъолияти худ сарфи назар аз эътиқод, наҷод, ҷинс ва мансубияти этникӣ қор бурда яке аз калонтарин шабакаи гуманитарӣ ба ҳисоб меравад.

Ваколати ташкилот рушди комил, пешниҳоди кумак дар ҳолатҳои фавқуллода, дастгирӣ, рушди сулҳ, риояи ҳуқуқҳои инсон ва дастгирӣ вобаста ба мудирияти муҳити зист ва манбаҳои оламро дарбар мегирад.

Фаъолияти Каритас дар таълимоти иҷтимоии калисо асос меёбад, ки ба номуси инсон нигаронида шудааст.

Фаъолияти Каритас бо он ягона аст, ки дар ҷамоат то, дар давом ва баъди ҳолатҳои бӯхрон фаъолият мебарад. Инчунин муҳим аст, ки як қисми ҷомеаи шаҳрвандӣ буда, барои камбизоатон дурнамо амалӣ намудан, Каритасдар ин ҳолат метавонад дар муддати дароз стратегияро ба шароити доимо тағйирёбанда мутобиқ намояд.

Барномаҳои пешина ва амалкунанда

Сандуқи барномаҳои Каритас дар Тоҷикистон дар гузашта ва ҳоло лоиҳаҳои дар самти об ва санитария, тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли ва ба қудакон нигаронидашуда бо ниёзҳои махсус, нафарони қуҳансол, ки ба кумак ниёз доранд, дарбар мегирад.

Барномаи Каритас дар соли гузашта чунин лоиҳаҳои дарбар мегирифт:

- Лоиҳаи кумаки иҷтимоӣ ба нафарони қуҳансол ва танҳомонда, Душанбе;
- Лоиҳаи таъминоти оби тоза, дар ноҳияи Ҷомӣ;
- Ифтитоҳ ва дастгирии шуъбаи қудаконаи кардиохирургия (қисми 3);
- Реинтеграциякунонии нафарони бе ҷои зист дар Душанбе.

Самти барномаҳои оянда

Стратегияи рушди барномаҳои кумаки Каритас самтҳои номбаршударо дарбар гирифта инчунин кумак дар ҳолатҳои фавқуллода мебошад.

Каритас Швейцария дар Тоҷикистон

Тамос: Ҷ-би Марк Глоклер
Каритас Швейцария дар ҶТ
Тел: +992 (44) 6005108
Почта электронӣ: ukhojaev@caritas.ch sostonaqulova@caritas.ch
Сомона: <http://web.caritas.ch>
Суроға: Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. Павлова 20

Самтҳои асосии фаъолият

Каритас Швейцария ин ташкилоти ғайридавлатии Швейцария мебошад, ки идораи асосии он дар соли 1901 дар шаҳри Люсерни Швейцария таъсис ёфтааст. Ташкилоти Каритас ҳам дар ҳудуди Швейцария ва ҳам дар хориҷ аз он ба камбизоатони 50 кишвар кумак ва дастгирӣ менамояд. Ташкилоти Каритас ҳазинаи хусусии худро доро мебошад, ки қисми зиёди он аз нисороти шахсони хусусӣ ё институтҳои хусусӣ буда, инчунин аз ҷониби ҳукумати Швейцария низ дастгирӣ меёбад. Ташкилоти Каритас дар иҷроиши бисёре аз лоиҳаҳо оид ба рушд ва омодагӣ/пешгирии офатҳои табиӣ дар тамоми ҷаҳон ҷалб гардидааст.

Ташкилоти Каритас аз соли 1994 дар Тоҷикистон фаъолият менамояд. Дар ҳамбастагӣ бо Ташкилотҳои Каритас Люксембург ва Каритас Олмон, Каритас Швейцария идораи минтақавии худро дар шаҳри Душанбе барпо намуд. Дар Тоҷикистон, Ташкилоти Каритас Швейцария ба татбиқи лоиҳаҳои вобаста ба амнияти ҳаёт (рушди аҳолии, обтаъминсозӣ барои аҳолии ва идораи маҳаллӣ), адолати иҷтимоӣ ва ҳолати фавқуллода ҷалбгардида, инчунин оид ба ҳимояи ҳуқуқи инсон фаъолият намуда, инсонҳо ва ташаббуси онҳоро дар мақоми аввал қарор медиҳад. Институтсионалӣ гардонидани таҷрибаҳои беҳтарини маҳаллиро ҳам дар сатҳи маҳаллӣ ва ҳам дар сатҳи миллий Каритас дастгирӣ менамояд.

Каритас дар Тоҷикистон бо маблағгузориҳои асли аз ҷониби Оҷонсии Швейцария оид ба рушд ва ҳамкорӣ (SDC) ва маблағгузориҳои лоиҳаҳо аз ҷониби Барномаи рушди Созмони Миллалӣ Муттаҳид, Комиссияи Аврупо оид ба расонидани кумакҳои башардустона (DIPECHO), фонди барномаи рушди кишоварзӣ (IFAD), Шуъбаи кумакҳои башардустонаи Иттиҳоди Аврупо (ECHO) ва ташкилоти олмонӣ (GIZ) инчунин бисёр маблағгузориҳои хурд, аз ҷумла фондҳои Швейцария ва маблағгузориҳои хусусӣ фаъолиятҳои худро амалӣ мегардонад. Каритас ҳоло ду мандатҳои лоиҳаҳои бисёрмилиониро низ амалӣ менамояд. Яке аз ин лоиҳаҳо аз ҷониби Раёсати Рушди Швейцария (SDC) ва дигаре аз ҷониби Бонки Рушди Олмон (KfW) маблағгузорӣ мешаванд. Каритас дорои як идораи корӣ дар шаҳри Душанбе мебошад ва ҳамчунин аксари фаъолиятҳои барномаҳо дар идораи сарҳадӣ Муъминобод амалӣ мешаванд. Ташкилот инчунин дорои сохторҳои идораи муваққатӣ хурд дар ноҳияҳои Фархор, Шурообод ва Ховалинг мебошад. Дар маҷмӯъ, ҳайати кормандон 55 нафарро ташкил мекунад, ки аз инҳо 5 нафараш мутахассисони хориҷиро дарбар мегирад.

Барномаҳои қаблӣ

Ташкилоти Каритас лоиҳаҳои худро дар якҷанд самтҳо амалӣ намудааст:

А) Амният дар ҳаёт: Ин соҳаи фаъолият дар татбиқи Лоиҳа оид ба тараққиёти маҳаллии ноҳияи Муъминобод дар солҳои 2000 то 2010 ба роҳ мондашуд, кионгоҳ Каритас рушди фаъоли ба нақшагирӣ ва идораи маҳаллиро дар сатҳи ноҳияҳо бо ҷалби аҳолии ва мақомоти маҳаллӣ, мардҳо ва занҳо баробар тарғибу ташфиқ мебуд. Аз моҳи июли соли 2010 татбиқи лоиҳаи Тақвияти даромадҳои занҳои камбизоат оғоз гардид, ки ҳадафи он паст кардани сатҳи камбизоатӣ байни занҳо ва афзудани иштироки онҳо дар банақшагирӣ ва идораи қарарҳои рушд иборат мебошад.

Б) Пешгирӣ ва омодагӣ ба офатҳои табиӣ: Каритас ҷомеаҳое, ки бо офатҳои табиӣ ру ба ру шудаанд тавассути сохтмони биноҳои ба заминларза тобовар ва тақмили дониш тақвият мебахшад. Дар ин бахш, Каритас татбиқи лоиҳаи Идораи хатари офатҳои табииро дар давраи аз соли 2007 то соли 2010 ба роҳ монда буд.

В) Ҳуқуқи инсон ва адолати иҷтимоӣ: Каритас дар ҳамбастагӣ бо ташкилотҳои ҳамшарик баҳри тарғиботи ҷорабиниҳо оид ба пешгирии поймолкунии ҳуқуқи инсон лоиҳаи Таҳсилоти фарогир ва офияти наврасони дорои қобилияти маҳдудро амалӣ менамояд.

Г) Вокунӣ ба офатҳои табиӣ ва муҳориба: Ташкилоти Каритас лоиҳаҳои оид ба сохтмон ва таҷдиди хонаҳои истиқоматиро дар ноҳияҳои зарардидаи Рудақӣ, Рашт, Хурӯсон ва Ванҷ амалӣ менамояд ва дар оянда низ идома хоҳад дод.

Д) Рушди иқтисодӣ ва кишоварзӣ дар деҳот (РИКД): Каритас лоиҳаи мазкурро бо ташкилотҳои маҳаллӣ ҷиҳати рушди иқтисодӣ дар минтақаҳои деҳот тавассути пешниҳоди хизматрасониҳои ва имкониятҳои тиҷоратӣ, ки ба рушди хоҷагии деҳот мусоидат мекунанд, амалӣ намуда истодааст.

Е) Идораи муштараки ҷангал (ИМЧ) лоиҳаи мутобиқшавӣ ба тағйироти иқлим, ки масъалаҳои идораи устувори ҷангал ва ҳифзи гуногунии биологиро ҳал менамояд, мебошад. Он ба рушди сарчашмаҳои таъмини зиндагӣ тавассути нақшаҳои нави дарахтзоркунӣ ё барқарор намудани ҷангалҳои харобшуда ва ё амалӣ намудани идораи устувори ҷангал мусоидат мекунанд.

Ё) Сарфанабудани энергия: тавассути лоиҳаи мазкур оташдонҳои каммасраф барои пухтупаз ва гарм намудани хона ба мардуми маҳал пешниҳод карда шуд, ки дар натиҷа харҷи сузишворӣ кам ва ҳамчунин таъсир ба ҷангалҳои мавҷуда коҳиш меёбад.

Ж) Лоиҳаҳои об: Каритас ҳануз аз соли 2009 лоиҳаҳои таъмин намудани обро бо иштироки ҷомеа тавассути идоракунии самаранок ва рушд амалӣ намуда истодааст. Маҳаллаҳои кумакиранда дар идораи оби ошомидани тавассути ташкил кардани кумитаҳои об, ки онҳо дар ҷамъ кардани пардохт барои истифодабарии об дар асоси обхисобкунаҳо уҳдадор мебошанд, иштирок карда истодаанд.

Барномаҳои амалкунанда

Барномаи ташкилоти Каритас дар Тоҷикистон асосан дар Шарқи Хатлон ҷойгир аст. Айни замон барнома панҷ лоиҳаҳоро дарбар мегирад:

1) Идоракунии Ҳамгиришудаи Ҳавзаҳои Обҷамъшав. Мақсади лоиҳа: “Мусоидат намудан ба паст кардани хавфи офатҳои табиӣ аҳоли дар ҳавзаҳои Обишур ва Чуқураки ноҳияи Муъминобод ба воситаи таъмини босуботи ҷараёни Идоракунии Ҳамгиришудаи Ҳавзаҳои Обҷамъшав”.

2) Мусоидат намудани ба устувории кишоварзӣ дар Шарқи Хатлон (PROSAKH). Мақсади умумии лоиҳа чунин аст: “Баланд бардоштани вазъи шароити зиндагонии сокинони деҳот ва ҳифзи муҳити зист дар Шарқи Хатлон”.

3) Мутобикат ба тағйирёбии иқлим тавассути устувории хоҷагии ҷангал дар самтҳои муҳими соҳилмустаҳкамкунии дарё дар Тоҷикистон (CAFT/JFM). Мақсади умумии лоиҳа чунин аст: Барқарорсозии, нигоҳдорӣ ва истифодаи устувори ҷангал ба мутобикатдони кишвар ба тағйирёбии иқлим ва нигоҳдории гуногунии биологӣ, инчунин ба баланд бардоштани вазъи шароити зиндагонии сокинони аҳолии маҳаллӣ дар минтақаҳои лоиҳа.

4) Тобоваркунонии Хатлон (ДИПЕКО) - Мақсади умумии лоиҳа чунин аст, «Мусоидат намудан ба кам кардани талафот ва зарар аз офатҳои табиӣ дар минтақаҳои хавфнокӣ Тоҷикистон дар робита ба маҷмуи маҳсулоти дохилии ҷаҳонӣ (GDP) соли 2030, мувофиқи Консепсияи Sendai барои паст кардани хавфи офатҳои табиӣ».

5) Таҳсилоти фарогир ва тавонбахшӣ барои қудратҳои имконияташон маҳдуд. Мақсади асосии лоиҳа чунин аст: “Ташкил кардани муҳите ки ба қудратҳои имконияташон маҳдуд имконияти фароҳам меоварад, ки ҳамчун шахсони ба худ боваридошта ва ҳар қадаре ки имконпазир аст, дар робитаи зич бо шахсони дигар дар ҷомеа зиндагӣ кунанд”.

6) Занҳои осебпазир даромади худро ба даст оварда, вазъи иҷтимоию иқтисодии худро дар оила ва ҷомеа беҳтар менамоянд. Ин ташаббусҳо аз руи андоза гуногун буда ва ба самти ду барномаҳо саҳмгузори менамоянд. А) Қоғиш додани хатарҳои офатҳои табиӣ ва мутобикати тағйирёбии иқлим ва б) Амнияти озуқаворӣ ва фаъолиятҳои даромадовар. Лоиҳаи ДИПЕКО инчунин як қисмати ҷудонашавандаи барномаи қоғиш додани хатарҳои офатҳои табиӣ ва мутобикат ба тағйирёбии иқлим мебошад, аммо ба барномаи амнияти озуқаворӣ ва фаъолиятҳои даромадовар низ саҳмгузори менамояд. Ин лоиҳа бо лоиҳаҳои дигар ҳамчун нақши функционалӣ дошта, барои барномаи Каритас муҳим аст.

Самти барномаҳои оянда

Дар оянда низ Ташкилоти Каритас Швейтсария ният дорад, ки самтҳои мавҷудаи фаъолияти худро дар соҳаҳои амният дар сарчашмаҳои таъмини зиндагӣ, пешгирӣ ва омодагӣ ба офатҳои табиӣ, ҳимояи ҳуқуқи инсон ва адолати иҷтимоӣ ва ҷавоб ба офатҳои табиӣ, рушди кишоварзӣ, идораи ҷароғоҳ ва ҷорводорӣ идома диҳад.

Корпоратсияи байналмилалӣ молиявӣ, узви Ғуруҳи Бонки умумиҷаҳонӣ

Тамос: Хонум Манижа Мамаднабиева
Намояндаи КБМ дар Тоҷикистон
Тел: (+992 48) 7011447 Факс: (+992 48) 7011448
Почтаи электронӣ: Mmamadnabieva@ifc.org
Сомона: <http://www.ifc.org/eca>
Суроға: Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. Айни, № 48, ошонаи 3

Самтҳои асосии фаъолияти ташкилот

Корпоратсияи байналмилалӣ молиявӣ (КБМ), ки ба Ғуруҳи Бонки ҷаҳонӣ дохил мешавад, муассисаи бузургтарини молиявии рушд мебошад, ки фаъолияти худро танҳо дар бахши хусусӣ дар кишварҳои ру ба тараққӣ ва иқтисодӣ дар марҳилаи гузариш қарордошта равона месозад. Мо ба рушди устувори кишварҳои ру ба тараққӣ тавассути сармоягузорӣ, пешниҳоди хизматрасониҳои машваратӣ ба ширкатҳо ва ҳукуматҳо ва ҷалби сармоя дар бозорҳои байналмилалӣ молиявӣ мусоидат мекунем. Соли 2015 сармоягузори дарозмуддати мо 17.7 млн. доллари ШМА-ро ташкил дод, ки нисбат ба соли гузашта 17 фоиз зиёд буда, ин иқтидори бахши хусусиро барои таъсиси ҷойҳои нави корӣ, ҷорӣ намудани инноватсияҳо ва ҳалли мушкилоти нисбатан мубрами ҷаҳонӣ дар соҳаи рушд баланд бардошт.

Хизматрасонии сармоягузорӣ

КБМ доираи васеи маҳсулоти молиявӣ ва ҳадамотро, ки барои таъмини рушди иқтисодӣ муайян шудааст ва паст намудани сатҳи камбизоатӣ мусоидат мекунад, вогузор менамояд. Дар тури якҷанд солҳои қаблӣ КБМ имкониятҳои барномаҳои сармоягузори худро дар Тоҷикистон бо сармоягузори 60 миллион доллари ИМА барои лоиҳаҳои дар бахши бозорҳои молиявӣ, истеҳсолот ва рушди инфрасохтор васеъ намудааст.

Ҳадамоти машваратӣ

Рушди бахши хусусӣ на фақат дастгирии молиявӣ, балки таваҷҷуҳи зиёдро талаб мекунад. Таҷрибаи нишон медиҳад, ки пешкаш намудани ҳадамоти машваратӣ бо мақсади вусъат додани ҳаҷми сармоягузорӣ нақши зиёдро бозида, барои васеъ намудани соҳибкорӣ ва ташкили ҷойҳои корӣ, мусоидат менамояд. Дар соли 2015 ҳарчи лоиҳа оид ба вогузор намудани ҳадамоти машваратӣ 202 миллион доллари ИМА-ро ташкил дод. Дар Тоҷикистон КБМ бо муштариёне ҳамкорӣ мекунад, ки бахши хусусӣ, Ҳукумат ва ҷомеаи шаҳрвандиро муаррифӣ менамоянд. Тавассути чунин ҳамкорӣ, КБМ таҷрибаи кордониро, ки аҳамияти ҷаҳонӣ дорад вогузор менамояд. КБМ ба банкҳо ва ширкатҳои тоҷикӣ ҷиҳати тақвият бахшидани амалиёт тавассути тақмили идораи ҳавфу хатарот, рушди назорати дохилӣ ва тақмили фаъолияти тижоратӣ, кумаки худро мерасонад. Барои тақмили фазои сармоягузорӣ ва ҷорӣ намудани усулҳои муосири рушди бахши хусусӣ, КБМ ҳамчунон дар сатҳи миллий кору фаъолият менамояд.

Барномаҳои қаблӣ ва амалкунанда

Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон якҷанд лоиҳа, ки хусусияти машваратӣ доранд мавриди иҷроиш қарор дорад.

- **Лоиҳа оид ба рушди инфрасохтори молиявӣ** бахше аз барномаи минтақавӣ оид ба рушди инфрасохтори молиявӣ дар Осиёи Марказӣ (Ҷумҳурии Қирғизистон, Тоҷикистон ва Узбекистон) ва Озёрбойҷон (лоиҳаи АСАФИ) буда, бо дастгирии молиявии Ҳукумати Швейтсария амалӣ мегардад. Мақсади лоиҳа бехтар намудани дастрасии соҳибкорони инфиродӣ, соҳибкорони хурду миёна (СХМ) ба маблағгузорӣ тавассути инкишофи низоми самаранокӣ устувори мубодилаи иттилоотӣ қарзӣ ва низоми замонати амволи манқул, инчунин гузаронидани омӯзиши стандартӣ барои кормандони муассисаҳои молиявӣ дар минтақа ва додани шаҳодатномаҳо оид ба идоракунии ҳавфҳо ва барномаи саводнокии молиявӣ барои аҳоли мебошад. Барнома айна ҳол дар марҳилаи сеюм (АСАФИ) амалӣ мешавад, ки моҳи январӣ соли 2016 оғоз гардида ва хотимаи он соли 2018 ба нақша гирифта шудааст;
- **Лоиҳаи хизматрасониҳои молиявии электронӣ ва рақамӣ** қисми барномаи минтақавӣ мебошад, ки ба фарогирӣ аҳолии бо хизматрасониҳои бонкӣ фаро гирифтанишуда ё ба ба қадри кофӣ фаро гирифтанишуда, инчунин афзоиши интиқоли пулӣ ба низоми расмӣ молиявӣ тавассути ташкил намудани хизматрасониҳои самаранокӣ устувори молиявии электронӣ ва рақамӣ дар кишварҳои иштирокӣ равона гардидааст. Ин хизматрасониҳои молиявии электронӣ ва рақамӣ метавонанд корти пешпардохт, ҳамёнҳои мобилӣ, банкингҳои мобилӣ, пардохтҳои мобилӣ, интернет-пардохтҳо ё намудҳои дигари пардохтҳои тавассути каналҳои алтернативӣ бо истифодаи технологияҳои замонавӣ анҷомшавандаро дар бар гиранд. Лоиҳа ба бунёди шакли устувори соҳибкорӣ ва хизматрасонии барои ҳамаи шарикон қобили қабул, инчунин фароҳам овардани шароити мусоид барои пешбурди соҳибкорӣ ва рушди тижорати хизматрасониҳои молиявии электронӣ ва рақамӣ мусоидат хоҳад кард. Сохтори Лоиҳа аз се сатҳ иборат мебошад: сатҳи меъёрӣ, ки ба дастгирии танзимгар барои ташкили заминаи самаранокӣ меъёриро ҳуқуқӣ; сатҳи бахш, ки ба кор бо бахшҳо ва шарикон бо мақсади дарки умумии бартариятҳои хизматрасонӣ нигаронида шудааст, инчунин сатҳи институционалӣ, ки дар он ба таҳвилгарони эҳтимоли барои инкишоф ва ба кор андохтани хизматрасониҳо кумак расонида мешавад. Маҳсулоти M-money ва баланд бардоштани сатҳи оғоҳӣ дар бораи ин шакли хизматрасонӣ. Татбиқи барнома моҳи январӣ соли 2016 оғоз ёфта, то моҳи декабри соли 2020 бояд ба анҷом расонида шавад;

- **Лоиҳа оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ва соҳибкорӣ (июли соли 2012 –соли 2017)** аз тарафи Котиботи давлатии Швейтсария оид ба иқтисодиёт (SECO) ва Вазорати рушди байналмилалӣ маблағгузорӣ мешавад. Дар чаҳорчубаи лоиҳа чунин кушишҳо ба ҳарч дода шудаистодаанд: (1) кам кардани харҷи риояи қонунгузорӣ ва бартараф намудани монсаҳо дар соҳаи танзими санадҳои меъёрию ҳуқуқӣ тавассути гузаронидани ислоҳот дар қонунҳои асосӣ ва татбиқ намудани тартиби батанзимдарорӣ; (2) такмил додани устувории ислоҳоти иҷрошудаистода тавассути эҷоди тавонмандии кормандони қабати миёна ва бартараф намудани тафовут байни уҳдадорӣ ва иҷрои онҳо тавассути гузаронидани ҷорабиниҳо, кӣ барои коҳиш додани тафовути ислоҳоти дэ-юре ва дэ-факто равона карда шудаанд; (3) такмили сиёсати сармоягузорӣ ва пуштибонии сармоягузoron; (4) баланд бардоштани сатҳи огоҳии намоёндагони соҳибкорӣ хурд миёна барои таъмини устувори иҷроиши ислоҳот ва иштироки бештари бахши хусусӣ дар раванди қабули тасмимоти сиёсӣ;
- **Лоиҳа оид ба идоракунии андоз дар Осиёи Миёна (июли соли 2012 – июни соли 2017)** бахше аз Барномаи митанқавӣ оид ба фазои сармоягузорӣ (Чумхурии Қирғизистон, Тоҷикистон ва Ўзбекистон) махсус меёбад ва барои (i) кам кардани харҷи риояи қонунгузории андоз барои соҳибкорон; (ii) қонунигардонӣ ва рушди фаъолияти соҳибкорӣ мавриди ҳадаф қарор дода шуда тавассути анҷом додани вазифаҳои зерин амалӣ мегардад (1) такмили идоракунии андоз дар сатҳи манотиқ тавассути ҷорӣ намудани тағйиру иловаҳои ба ҳуҷҷатҳои дахлдори ҳуқуқӣ оид ба андозбандӣ, реҷаи андозбандӣ ва тартиби ҳамроҳикунанда; (2) бунёди тавонмандии идораҳои андоз тавассути мустақкам гардонидани барномаҳои омузишӣ ва истифодаи васеътари интиқоли дониш аз ҷониби як корманди мақомоти андоз ба дигар корманд; ва (3) **такмили шаффофият ва такмили дониш дар бораи тартиби андозбандӣ.** **Лоиҳа аз тарафи** Котиботи давлатии Швейтсария оид ба иқтисодиёт (SECO) ва Вазорати рушди байналмилалӣ маблағгузорӣ мешавад;
- **Лоиҳа оид ба инфрасохтор дар Тоҷикистон (июли соли 2012 –соли 2017)** ифодакунандаи бахшҳои асосии таҳассуси КБМ дар гузаронидани ислоҳоти фазои сармоягузорӣ, вогузориҳои дастгирии машваратӣ барои амалисозии Шарикии давлат ва бахши хусусӣ, маблағгузориҳои лоиҳа бо мақсади мусоидат ба бахши хусусӣ ва санъати сармоягузорӣ дар бахши инфрасохтор дар Тоҷикистон мебошад. Лоиҳа ҳадафҳои зеринро дорад: (1) мусоидат барои иштироки бахши хусусӣ дар амалисозии Лоиҳаҳои сохтмони неругоҳҳои хурд дар Тоҷикистон дар асоси талаботи санадҳои муқаммалӣ меъёрий-ҳуқуқӣ, маълумоти муфассал барои сармоягузoron ва аз нигоҳи ҳуқуқӣ мақсаднок будани Лоиҳаҳои сохтмони неругоҳҳои хурд, кӣ ба системаи марказии энергетикӣ пайваст нестанд; (2) мусоидат ба рушди сармоягузорӣ тавассути қабули қонуни нав дар бораи Шарикии давлат ва бахши хусусӣ. Лоиҳа аз тарафи Котиботи давлатии Швейтсария оид ба иқтисодиёт (SECO) ва Вазорати рушди байналмилалӣ маблағгузорӣ мешавад;
- **Барномаи идоракунии корпоративӣ дар Тоҷикистон ва Чумхурии Қирғизистон II (2013-2017)** оғоз гардида аз ҷониби IFC аз моҳи май соли 2013 бо дастгирии молиявии DFID ва SECO амалӣ мегардад. Ба тӯфайли маблағгузориҳои дохилӣ барномаи SACGP II то охири соли 2017 тамдид карда шуд. Мақсади барнома иборат аст аз (i) расонидани кумак ба ширкатҳои маҳаллӣ барои беҳтар намудани таҷрибаи CG тавассути расонидани хизматҳои CG, аз ҷумла арзёбӣ, машваратдиҳӣ ва тренинҳо, (ii) афзоиши иқтидор ва тақвияти миёнаравони CG ва инфрасохтори бозор тавассути гузаронидани тренинҳо барои тренерон, тренинҳои инфиродӣ оид ба хизматрасонӣ аз руи CG, инчунин амалҳои дигар ба васеъ гардонидани фарогирии ширкатҳо бо ниҳодҳо ва миёнаравони бозор, ҳамчунин баланд бардоштани сатҳи ҳудудҳои онҳо, (iii) таҳкими заминаи меъёрию ҳуқуқӣ CG тавассути мусоидат дар тартиб додани лоиҳаи қонунҳо ва навсозии қонуни кодексҳо, инчунин машваратдиҳӣ оид ба масъалаҳои ҳифзи ҳуқуқ, (iv) баланд бардоштани сатҳи огоҳӣ дар хусуси бартариятҳои таҷрибаи пешқадами CG тавассути иштирок дар ташаббусҳои алоҳида оид ба баланд бардоштани сатҳи огоҳӣ ва интишори мавод оид ба таҷрибаи CG;
- **Лоиҳаи маблағгузориҳои соҳаи кишоварзии Осиёи Марказӣ** аз ҷониби Вазорати федералии молияи Австрия маблағгузорӣ карда мешавад. Ҳадафи ниҳои лоиҳа иборат аст аз (a) беҳтар намудани дастрасӣ ва захираҳои молиявӣ ва (b) баланд бардоштани маҳсулнокии ва дастрасии кишоварзон/истеҳсолкунандагони 4 канали молрасонӣ дар Қирғизистон, Тоҷикистон ва Ўзбекистон ба бозорҳо мебошад. Лоиҳа масъалаи дастрасии маҳсулоти кишоварзон/истеҳсолкунандагонро ба захираҳои молиявӣ аз ду нақтаи назари зерин баррасӣ хоҳад кард: малака/дониши кофӣ надоштани ниҳодҳои молиявӣ (дар бораи хавфҳо дар соҳаи кишоварзӣ ва мавҷудияти воситаҳои дахлдор) ва ҷалибияти пасти молиявии кишоварзон/истеҳсолкунандагон бинобар надоштани имконияту воситаҳо барои инкишофи ин иқтидор. Барои ҳалли ин мушкилот дар миқёси ниҳодҳои молиявӣ ва каналҳои молрасонии интиҳобшуда Лоиҳа ҳам бо ниҳодҳои молиявӣ ва ҳам бо каналҳои молрасонӣ (кишоварзон, истеҳсолкунандагон, иштирокчиёни дигар) ҷиҳати беҳтар намудани иқтидори онҳо ва ташкил кардани робитаи мустақками байни ҳамаи тарафҳо ҳамкорӣ мекунад.
- **Лоиҳа оид ба трансформатсияи ташкилотҳои молиявии хурд дар Осиёи Марказӣ ва Озарбойҷон.** Дар чаҳорчубаи лоиҳа бо шумораи интиҳобшудаи муассисаҳои молиявии хурд дар Қазоқистон, Чумхурии Қирғизистон ва Тоҷикистон барои дастгирӣ ба раванди трансформатсияи онҳо ба ташкилотҳои қарздиҳанда ва бонкҳо, тақвият бахшидан ва васеъ гардонидани фаъолияти онҳо ҳамкорӣ ба роҳ монда шуд. Лоиҳа барои рушди доираи васеи хадамоти молиявӣ тавассути вогузориҳои бастаи ягонаи машваратҳои пулакӣ оид ба баланд бардоштани дастбӯии соҳибкорӣ хурд ва умуман аҳолии минтақа ба молия, кумак мерасонад. Лоиҳа ҳамчунон бо сиёсатмадорон ва корхонаҳои саноатӣ бо мақсади такмили заминаи меъёрий-ҳуқуқӣ барои рушди маблағгузориҳои хурд, ҳамкорӣ ба роҳ мондааст. Ба наздикӣ дар чаҳорчубаи лоиҳа кор дар заминаи ҷорӣ намудани қарздиҳии бомасъулият бо иштироки ташкилотҳои молиявии хурд оғоз шуд;
- **Лоиҳа оид ба логистикаи савдо дар Осиёи Марказӣ**, ки аз Вазорати рушди байналмилалӣ Британияи Кабир (DFID) маблағгузорӣ мешавад, бо муассисаҳои назорати сарҳадӣ (хадамоти гумрукӣ, санитарӣ ва фитосанитарӣ, агентии стандартизатсия) ҷиҳати кам кардани миқдори ҳуҷҷатҳо, ки барои фаъолияти тиҷоратӣ заруранд, содда гардонидани расмиёти барасмиятдарории мол, аз ҷумла тавассути беҳтар намудани равандҳои бизнес, идоракунии қатъитари хавфҳо ва инкишофи барномаи ҳифзи савдогар (trusted trader program) кор бурда, ба Чумхурии Қирғизистон ва Тоҷикистон дар содда гардонидани чараёни барасмиятдарории молҳо кумак мерасонад, то ин ки тоҷирон молҳои худро нисбат ба ҳозира дида, тезтар ва бо хароҷоти камтар ба бозор расонида тавонанд. Натиҷаҳои тадқиқот дар мавриди вақти сарфшаванда барои барасмиятдарории мол, ки дар ҳарду кишвар гузаронида мешавад, барои муайян намудани самти чараёни ислоҳот маълумоти заминавӣ пешниҳод хоҳад кард.

То имруз Лоиҳа Идораи гумруки Тоҷикистонро дар таҳияи Номгуи нахустини миллии мол дастгирӣ намуд, инчунин котиботи Кумитаи миллиро оид ба мусоидат барои савдо дар ҳарду кишвар дастгирӣ менамояд, ки вазифаи он таъмини аз ҷониби Тоҷикистон иҷро гардидани шартҳои созишномаи СУС оид ба соддагардонии расмиёти савдо хоҳад буд;

- **Лоиҳа оид ба рушди маблағгузори кишоварзӣ дар Осиёи Марказӣ** аз ҷониби Вазорати федералии молияи Австрия маблағгузорӣ карда мешавад. Ҳадафи лоиҳа беҳтар намудани (а) дастрасӣ ба маблағгузорӣ ва (б) маҳсулнокиву дастрасии фермерони/ истеҳсолкунандагон 4 занҷири молрасонии таъминкунандаи истеҳсоли маҳсулот дар Қирғизистон, Узбекистон ва Тоҷикистон ба бозорҳо мебошад. Лоиҳа ба омузиши 2 ҷанбаи зерини дастрасии маҳдуди фермерон/истеҳсолкунандагон ба маблағгузорӣ равона гардидааст: нарасидани малака/дониш (марбут ба хавфҳо дар соҳаи кишоварзӣ ва мавҷудияти воситаҳои дахлдор) дар байни созмонҳои молиявӣ ва ҷозибияти пасти молиявии фермерон/истеҳсолкунандагон бинобар надоштани иқтидор ва норасоии самтҳо оид ба беҳтар намудани ин иқтидор. Бо мақсади ҳалли ин мушкилот дар миқёси созмонҳои молиявӣ ва занҷирҳои молрасонии интиҳобшуда, дар Лоиҳа ҳамкорӣ ҳам бо созмонҳои молиявӣ ва ҳам бо намояндагон аз ҷумлаи занҷири молрасонӣ (агрегаторҳо, истеҳсолкунандагон, иштирокчиёни дигар) бо мақсади вусъати иқтидор ва барқарор намудани равобитаи мустаҳкам миёни онҳо дар назар дошта шудааст;
- **Лоиҳа оид ба ҷорӣ намудани стандартҳо дар агробизнес дар Аврупо ва Осиёи Марказӣ** кумак мерасонад, ки корхонаҳои маҳаллӣ стандартҳои экологӣ ва иҷтимоӣ, инчунин стандартҳои амнияти озуқавориро дар тамоми силсилаи истеҳсолу фуруш ҷорӣ намоянд, инчунин таҳассуси машваратчиёни маҳаллӣ дар ин соҳа баланд бардошта шавад. Стандартҳои замонавӣ ба корхонаҳои агробизнес имконият медиҳанд, ки ба талаботи бозорҳои маҳаллӣ ва содиротӣ мутобиқ бошанд, барои ҷалби сармоягузорӣ замина мегузоранд ва ба соҳа кумак мерасонанд, ки иқтисорӣ худро амалӣ намояд. Барнома аз ҷониби Вазорати молияи Австрия маблағгузорӣ карда мешавад.

Кумитаи байналмилалӣи Салиби Сурх дар Ҷумҳурии Тоҷикистон (намоёндагии КБСС дар ҚТ)

Тамос: Ҷ.би Томас Але,
Сардори Намоёндагии КБСС дар Тоҷикистон
Тел: (+992 37) 2216823 (+992 37) 2211762,
(+992 37) 2218214, (+992 37) 2218660,
(+992 37) 2247636 Факс: (+992 37) 2510053
Почтаи электронӣ: dus_dushanbe@icrc.org
Сомона: www.icrc.org
Суроға: Тоҷикистон, ш. Душанбе, гузаргоҳи 1, куч. Н.
Муҳаммад 6А

Самтҳои асосии фаъолият

Кумитаи Байналмилалӣи Салиби Сурх (КБСС) созмони беғараз, бетараф ва мустақил буда, вазифаи ягонаи инсондустонаи он аз ҷимояи ҳаёт, шаъну эътибори қурбониҳои ҷанг ё ин ки вазъияти зуроварӣ дар дохили кишвар ва ба онҳо кумак расонидан иборат аст. Дар раванди низои ҷарбӣ, КБСС фаъолияти байналмилалӣ ҳаракат ва ёрии онро равона ва равия менамояд. Бо тарғибот ва баланд бардоштани сатҳи қонунгузории башардустона ва асосҳои универсалии инсондустӣ, Кумитаи Байналмилалӣи Салиби Сурх саъю кушиши худро барои пешгирии кулфатиҳои инсон равона месозад. КБСС дар соли 1863 таъсис ёфта, дар сарғаҳи ташкилшавии Ҳаракати Байналмилалӣи Салиби Сурх ва Ҳилоли Аҳмар истодааст.

Барномаҳои қаблӣ ва амалкунанда

Ҳамкорӣ бо Ҷамъияти Ҳилоли Аҳмари Тоҷикистон, ҳамкорӣ бо қувваҳои мусаллаҳ ва мақомотҳои ҳифзи ҳуқуқ оид ба ҳуқуқи байналмилалӣи башардустона ва меъёрҳои ҳуқуқҳои байналмилалӣи инсон, барномаҳои маълумотӣ ва ҳуқуқӣ дар паҳнкунӣ ва баамалбарории ҳуқуқи байналмилалӣи башардустона, инчунин сарватҳои инсондустӣ, фаъолият дар соҳаи тиб (баланд бардоштани иқтисоди табиирон дар ҳолатҳои фаврӣ ҳангоми ҷароҳатҳои васеъ), дар соҳаи хатари минаҳо ва дигар маводи ҷангии нотаркида (дастирии барномаи таълимии хатари минаҳо, ки аз ҷониби ҚҲАТ амалӣ мешавад), фаъолият дар соҳаи ҷимоя (фаъолият ба нафъи қурбониён ҳолатҳои хушунатомез, оилаҳои афроди бедаракшуда, хонаводаи боздоштшудагон, ва барқарории дубораи пайвандҳои хонаводаӣ).

Намояндагии Hilswerk Austria International дар Ҷумҳурии Тоҷикистон

Тамос: Ҷ-би Умед Асланов Сардори Ташкилот дар Ҷумҳурии Тоҷикистон Тел: (+992 37) 228 93 85 Почтаи электронӣ: aslanov@hilswerk.tj Сомона: www.hilswerk.tj Суроға: Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. М. Турсунзода 156
--

Самтҳои асосии фаъолият

Ташкилоти байналмилалӣ Hilswerk Austria International - ташкилоти башардустона, ғайриҳизбӣ ва аз ҷиҳати мансубияти динӣ муайян номаҳдуд буда, ба зарардидагонӣ ҷанги шаҳрвандӣ ва садамаҳои экологӣ кумак расонда, дар лоиҳаҳои муштарак оид ба рушд дар тамоми ҷаҳон иштирок менамояд. Ташкилоти мазкур дар Тоҷикистон аз соли 2001 фаъолият мекунад.

Самтҳои асосии фаъолият

- Кумак ба шахсони бар асари садамаҳои табиӣ зарардида;
- Рушди деҳот ва соҳаи кишоварзӣ;
- Дастгирии корхонаҳои хурд ва афзун намудани даромади аҳоли;
- Рушди ташкилотҳо ва таъсис додани ҷомеаи шаҳрвандӣ, инчунин самтҳои дигари фаъолият.

Барномаҳои қаблӣ ва амалкунанда

- Лоиҳаи "Барномаи интегратсионӣ оид ба тақмили баҳши иҷтимоӣ дар Тоҷикистон", ки аз ҷониби ИА маблағгузорӣ мегардад;
- Лоиҳаи "Барномаи интегратсионӣ оид ба таҳияи модели замонавии хизматрасонии иҷтимоӣ", ки аз ҷониби ИА маблағгузорӣ мегардад;
- Лоиҳаи "Дастгирии корхонаҳои хурд оид ба коркарди маҳсулоти меваю сабзавот", ки аз ҷониби ИА маблағгузорӣ мегардад;
- Лоиҳаи "Паст кардани сатҳи камбизоатӣ бо роҳи поён бурдани хавфҳои баландкуҳ", ки аз ҷониби ИА маблағгузорӣ мегардад;
- Лоиҳаи "Рушди иқтисодиёт дар Осиёи Миёна тавассути рушди ташкилотҳои соҳибкорӣ миёнарав ва КХМ дар соҳаи коркарди маҳсулот";
- Лоиҳаи "Дидгоҳи ҳамгарой нисбати пешбарӣ КХМ Осиёи Марказӣ оид ба коркарди чормағз, хушк мева ва асал".

Самти барномаҳои оянда

- Рушди босуботи деҳот;
- Рушди соҳибкорӣ хурду миёна.

Намояндагии Ташкилоти умумиҷаҳонии тандурустӣ дар Тоҷикистон

Тамос: Д-р Игор Поканевич
Сардори намояндагии ТУТ дар Тоҷикистон
Тел: (+992 48) 701 14 72 Факс: (+992 48) 701 14 84
Почтаи электронӣ pokanevych@who.int
Сомона: <http://www.euro.who.int/en/where-we-work/member-states/tajikistan>
Суроға: 734025, Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. Бохтар 37/1, ошёнаи 6, хонаи 603,605,606

Маълумот дар бораи ташкилот.

Ташкилоти умумиҷаҳонии тандурустӣ расман 7-уми апрели соли 1948 ҳамчун агентии махсусгардонидашудаи Созмони Милалӣ Муттаҳид (СММ) таъсис дода шуд. Ҳарчанд дар самти тандурустӣ ташкилотҳои зиёди СММ фаъолият доранд, танҳо Ташкилоти умумиҷаҳонии тандурустӣ дорои мандати махсуси дар ин самт фаъолият карданиро дорад. Ташкилот ҳайати роҳбарикунанда, аъзоён ва буҷети худро дорад. Созишномаи расмӣ бо СММ мубодилаи маълумоти зарурӣ ва амалиётҳои умумии маъмуриро фароҳам месозад.

Ҳадафи асосии Ташкилоти умумиҷаҳонии тандурустӣ, ки аз 194 давлати аъзо иборат аст, ин мусоидат дар ноил шудан ва муҳайё сохтани шароит ва хизматрасонии имконпазирӣ босифати тиббӣ барои солимии тамоми одамон мебошад. Конституцияи ТУТ соли 1946 қабул карда шуд ва расман 7-уми Апрель соли 1948 мавриди амал қарор дода шуд, ки ҳар сол ин рӯзро ҳамчун Рӯзи байналмилалӣ тандурустӣ қашн мегиранд. Ассамблеяи умумиҷаҳонии тандурустӣ сохтори асосии роҳбарикунандаи ташкилот мебошад. Ассамблея ҳар сол моҳи Май дар ш. Женеваи Швейтсария баргузор мегардад, ки сардафтарии ташкилот дар он ҷо ҷойгир шудааст. Дар Ассамблеяи мазкур ҳайати намояндагӣҳои ҳукумати тамоми давлатҳои аъзо иштирок менамоянд ва дар асоси қарорҳои дастаҷамъона қабулкардаи онҳо самтҳои минбаъдаи асосии фаъолияти ТУТ муайян карда мешаванд. Давлатҳои аъзо ҳаққи узвиятро ба буҷети доимии ташкилот месупоранд. Ҳар як давлати аъзо новобаста аз ҳаҷми ҳаққи узвият, як ҳуқуқи овоздиҳиро дорад. Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқи овоздиҳиро соли 2006-ум ба даст овард. Аммо, Ҷумҳурии Тоҷикистон имконияти минбаъд пардохт кардани ҳаққи узвиятро пайдо накард ва аз соли 2010-ум инҷониб аз ҳуқуқи овоздиҳӣ маҳрум гашт ки танҳо баъди пардохт кардани ҳаққи узвият барқарор карда мешавад.

Ҷумҳурии Тоҷикистон моҳи майи соли 1992 ба ТУТ ҳамроҳ шуд ва дар байни 53 давлати аъзо ки шомил ба идораи минтақавии ТУТ воқеъ дар ш. Копенгаген Дания мебошад, ҳамроҳ шуд. Намояндагии ТУТ-ро дар Ҷумҳурии Тоҷикистон сардори он муаррифӣ намуда фаъолият, пешбурди коргузори ва татбиқи барномаҳои намояндагиро роҳандозӣ менамояд. Фаъолияти зиёди намояндагии ТУТ дар кишвар бо дастгирӣ ва кумаки техникии коршиносон тибқӣ Созишномаи дусола оид ба ҳамкорӣ (СДХ) байни Вазорати Тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии ҚТ ва ТУТ, ба роҳ монда шудааст. Созишномаи дусола оид ба ҳамкорӣ ҳар сол бо назардошти самтҳои афзалиятноки соҳаи тандурустии кишвар таҳия карда мешавад. Дар чорҷубаи татбиқи СДХ, ТУТ дар асоси дархости Вазорати тандурустӣ дар ҳолатҳои фавқулодда, офатҳои табиӣ, тағйирёбии шадиди обу ҳаво ё хуруҷи бемориҳо, ҳаргуна ёрии техникӣ молиявӣ низ мерасонад. Дархостҳои вобаста ба дастгирии дарозмуддат, ки ба масъалаҳои тандурустӣ вобастагӣ доранд тавассути Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии кишвар татбиқ карда мешаванд. Вазорат аз ҷониби худ ин дархостҳоро ҷиҳати вобастагӣ ва алоқаманд буданашон ба вазифаҳои афзалиятноки соҳа баррасӣ намуда, роҳандозӣ менамояд. ТУТ қарз (кредит) ё грант ҷудо намекунад, аммо дар чорҷубаи СДХ сохти иқтисодӣ мутахассисони соҳаи тандурустиро ба воситаи гузаронидани машварат, семинарҳо, дастгирии гуруҳҳои корӣ, барномаҳои идропулии ТУТ дар самтҳои гуногун нигоҳ дошта, онро тақвият медиҳад.

Барномаҳои қаблӣ ва амалкунанда.

Барномаҳои зерин аз ҷониби намояндагии ТУТ дар ҚТ амалӣ шудаанд: ҳамоҳангсозии барномаҳои расонидани кумаки башардустона аз ҷониби ташкилотҳои байналмилалӣ дар бахши тандурустӣ, ислоҳоти соҳаи тандурустӣ, беҳдошти саломатии модару кудак, аз ҷумла саломатии репродуктивӣ, иммунизатсия, барнома оид ба мубориза бар зидди вараҷа, бемории сил ва ВНМБ/АНМБ, бехатарии хун, бемориҳои ғайрисироятӣ ва саломатии руҳӣ, амнияти озӯқаворӣ ва бехатарии ғизо, маҳсулоти хурукворӣ, омодагӣ ва воқуниш ба ҳолатҳои фавқулодда.

Барномаҳо ва самтҳои фаъолият барои солҳои 2016-2017:

Самтҳои асосии фаъолияти ТУТ дар ҚТ барои солҳои 2016-2017 инҳоянд:

1. Бемориҳои сироятӣ.

- Дастрасии умумӣ ба кумаки тиббӣ босифат барои нигоҳубини беморони сил тибқӣ ҳадафҳои стратегияи глобалии мубориза бо бемории сил пас аз соли 2015-ум;
- Васеъ намудани дастрасии аҳолии зери хавф қарордошта ба барномаҳои профилактикӣ ва табобати бемории вараҷа аз руи сафи аввали дорувориҳо барои ҳодисаҳои тасдиқшудаи ин беморӣ;

- Таъмини дастрасии васеъ ва устувор барои назорати бемориҳои тропикӣ ва чорабинӣ;
 - Васеъ кардани сатҳи фарогирии аҳолии дурдаст ва ҷамоатҳо бо иммунизатсия.
- 2. Бемориҳои ғайрисироятӣ.**
- Васеъ кардани дастрасӣ ба барномаҳои пешгирии ва идора кардани бемориҳои ғайрисироятӣ, хатар ва омилҳои онҳо;
 - Васеъ кардани дастрасӣ ба хизматрасониҳои вобаста ба мушкilotи солимии равонӣ ва истифодаи маводҳои токсикӣ;
 - Беҳтар ва васеъ кардани хизматрасониҳо оид ба тавонбахшии маъҷубон;
 - Паст кардани теъдоди омилҳои хатар вобаста ба физо.
- 3. Таҳкими саломатӣ дар тули ҳаёт.**
- Васеъ кардани дастрасӣ ба хизматрасониҳои тиббии санитарӣ бо мақсади таҳким додани саломатии занон, навзодон, кудакон ва наврасон;
 - Густариши сиёсат ва чорабиниҳои байнисоҳавӣ бо мақсади баланд бардоштан ва таъмини адолати иҷтимоӣ дар соҳаи тандурустӣ тавассути ҳалли нишондиҳандаҳои иҷтимоӣ саломатӣ;
 - Коҳиш додани хатарҳои экологӣ ба саломатӣ;
 - Васеъ намудани дастрасӣ ба об, беҳдошти он ва назорати самарноки сифати об дар деҳот.
- 4. Системаи тандурустӣ.**
- Тақвияти ҳамаҷонибаи сисёсати миллии дар самти тандурустӣ, стратегия ва нақшаҳои миллии, ки баҳри ноил шудан ба ҳадафҳои фарогирии умумии тандурустӣ сафарбар карда шудаанд;
 - Таҳкими сисёсати тандурустӣ, маблағгузорӣ ва захираҳои инсонӣ баҳри таъмин намудани дастрасӣ ба хизматрасониҳои тиббии ба одамон нигаронидашуда;
 - Беҳтар намудани дастрасӣ ва истифодаи оқилона, сифатнок ва бехатарии доруворӣ ва технологияҳои тиббӣ.
- 5. Таъмини омодагӣ, дидбонии эпидемиологӣ, эътино ва чораандешӣ.**
- Тақвият додани иқтисодии кишвар ҷиҳати таъмини устувор ва дар сатҳи лозима нигоҳ доштани омодагӣ барои эътинои фаврӣ, пешгуйкунанда ва самаранок ба эпидемия ва пандемияи мавқеашон бузург;
 - Ноил шудан ба уҳдадорӣ Қоидаҳои баналмилалӣ тиббӣ (2005);
 - Таҳким додани омодагӣ ва воқуниш ба пандемия зукор;
 - Таҳким додани сифати хизматрасониҳои лаборатории системаи тандурустӣ.

Дастовардҳои асосии намоёндагии ТУТ дар ҚТ:

1. дар самти Бемориҳои сироятӣ.

- Гузаронидани рузҳои миллии иммунизатсия бо мақсади баланд бардоштани иммунитетӣ кудакон бар зидди бемории фалач;
- Дастгирии ВТХИА ҚТ оид ба анҷом додани таҳияи “Барномаи миллии оид ба ВНМО барои солҳои 2016-2020”;
- Расонидани дастгирӣ баҳри таҳким додани системаи электронии маълумотҳо оид ба бемории сил;
- Дастгирӣ кардани таҳия ва татбиқи Барномаи миллии оид ба гузариш аз истифодаи iOPV ба bOPV соли 2016;
- Расонидани кумаки техникаӣ дар таҳияи Барномаи миллии бисёрсолаи иммунизатсия барои солҳои 2016-2020, ва таҳияи дастурамал «Иммунизатсия дар амал» ва минбаъд гузаронидани тренинги барои кормандони КАТС;
- Расонидани дастгирӣ дар бораи ҷалби шарикон ба таҳия, тасдиқ ва ҷамоҳангсозии лоиҳаи ГАВИ-2;
- Дастгирии маъракаи бекирмагардонии кудакон (5-14 сола);
- Дастгирии ВТХИА ҚТ оид ба дидбонии ротавирус барои соли 2016;
- Расонидани дастгирӣ дар баргузоришавии машварати ҷамоҳангсозӣ оид ба ҳамкориҳои наздисарҳадӣ дар самти маҳви вараҷа ва мубориза бо лейшманиоз дар ноҳияҳои наздисарҳадии Афғонистон ва Тоҷикистон;
- Расонидани дастгирӣ дар бораи беҳтар кардани дидбонӣ ва маълумотҳои эпидемиологӣ бемории лейшманиоз.

2. дар самти Бемориҳои ғайрисироятӣ.

- Дастгирӣ кардани таҳия ва татбиқи Стратегияи миллии ва нақшаҳои амал оид ба Физо ва Фаъолияти ҷисмонӣ (барои солҳои 2015-2024), таҳия ва татбиқи дастурамалҳои миллӣ оид ба пешбурди камғизоӣ шадид, дастурамал оид ба ғизодиҳии навзодону кудакон ва машваратдиҳӣ, дастурамал оид ба муайянкунӣ ва пешгирии камғизоӣ тибқи стандартҳои ТУТ оид ба рушди кудак;
- Тақвият додани иқтисодии кормандони тиб дар беморхонаҳо ва КАТС оид ба таҳким додани пешгирии ва назорати ҳамаи намудҳои камғизоӣ, синамакони ва ғизои иловагии кифоя, ғизои солим ва пешбурди фаъолияти ҷисмонӣ дар асоси дастури тавсияҳои аз ҷиҳати илмӣ асоснокшудаи ТУТ;
- Дастгирии ВТХИА ҚТ дар бораи тақвият додан ва тақмили механизмҳои назоратӣ маводи ғизоӣ ва системаи дидбонӣ;
- Тақвият додани ҳамкориҳои байнисоҳавӣ ва робита байни Вазорати тандурустӣ, Вазорати хоҷагии қишлоқ, Вазорати маориф ва илм ва дигар тарафҳои манфиатдор дар самти бехатарии ғизо ва амнияти озуқаворӣ, баҳодиҳии ҳолати ғизо ва мушкilotҳо ва таъсири он саломатии одамон бо таваҷҷуҳ ба рушди кудак ва таъсиси платформаи байнисоҳавӣ баҳри таҳия ва татбиқи сиёсат ва нақшаи амали байнисоҳавӣ тавассути расонидани дастгирии техникаӣ, мушовиратӣ, кумаки техникаӣ аз ҷониби коршиносон ва тавсияҳои Гузаронидани омӯзиш бо мақсади муайян кардани мавҷудияти транс-ҷарбҳо ва намак дар таркиби ғизоҳои омода барои истеъмол дар бозорҳои ш.Душанбе бо таваҷҷуҳ ба омилҳои хатари онҳо, ки ба бемориҳои ғайрисироятӣ мусоидат мекунанд, дар муқоиса бо кишварҳои Осиёи Миёна ва Қавқоз бо мақсади таҳия намудани тавсияҳо ва нақшаҳои амалӣ барои тавсифу ташвиқ бурдани ғизои дурусту солим ва бехатар ба аҳоли;

- Таҳия ва татбиқи нақша оид ба пешгирии фарбеҳшавии занон ва кудакон;
- Татбиқи ташаббуси ТУТ оид ба дидбонии фарбеҳии кудак дар кишвар;
- Барномаи давлатии Ҳимояи солимӣ ва ҳифзи иҷтимоии шахсони маъҷуб дар Тоҷикистон барои солҳои 2016-2020, ки аз ҷониби ВТХИА дар ҳамкории зич бо шарикон таҳия карда шуд ва ба Ҳукумати кишвар барои тасдиқ пешниҳод карда шуд;
- Таҳияи ҳуҷҷати шаш сола оид ба “Тандурустии беҳтар барои шахсони маъҷуб ва интеграцияи маъҷубон дар ҷомеа”;
- Омузонидани ду нафар духтур дар сатҳи байналмилалӣ оид ба “тиббӣ ҷисмонӣ ва тавонбахшӣ” ва ҷудо кардани идропулӣ барои чор нафар донишҷу барои таҳсил дар курси бакалавриати байналмилалӣ “Физиотерапия ва терапияи касбӣ”;
- Иштирок ва омузонидани 946 духтурон, ҳамшираҳои шафкат ва кормандони соҳаи тавонбахшӣ дар тренинги бахшида ба мавзӯи маъҷубон ва тавонбахшии онҳо, ки бо мақсади беҳтар кардани сифати хизматрасонии тавонбахшӣ ба шахсони маъҷуб тибқи стандартҳои байналмилалӣ, баргузор гардид;
- Дастгирии ВТХИА дар самти ҳалли эҳтиёҷоти тавонбахшии 422 кудакони маъҷуб, ки дар натиҷаи хуруҷи бемории фалаҷ соли 2016 маъҷуб шуданд. Ҳамчунин расонидани дастгирӣ бо мақсади пурзур намудани хизматрасонӣ дар самти таъмини маъҷубон бо курсҳои маъҷубӣ;
- Дастгирии ВТХИА дар ифтиҳо барномаи “Тавонбахшӣ дар сатҳи ҷамоат”, дар ҳамкорӣ бо ташкилотҳои ғайридавлатӣ дар бист ноҳияҳои кишвар;
- Дар самти бемориҳои ғайрисироятӣ: татбиқи нақшаи амали миенамӯҳлат барои солҳои 2013-2015 ва таҳияи нави нақшаи амали бисёрмӯҳлат барои солҳои 2016-2023. Мутобиқгардонӣ, тасдиқ ва татбиқи ҳуҷҷати “Маҷмуи бемориҳои асосии ғайрисироятӣ дар сатҳи КАТС”;
- Такмил додани иқтидори КАТС дар ноҳияҳои пилотӣ тавассути муаррифии ҳуҷҷати “Маҷмуи бемориҳои асосии ғайрисироятӣ бо назардошти маҳдудияти захираҳо. Гузронидани тренингоҳо барои духтурон ва ҳамшираҳои оилави дар ноҳияҳои пилотӣ. Дастгирӣ дар гузаронидани тренинг ва мониторинг барои Хадамоти давлатии назорати фаъолияти тиббӣ;
- Муколама бо ВТХИА ва донишгоҳҳои тиббӣ бо мақсади интитуционаликунонии ҳуҷҷати Маҷмуи бемориҳои асосии ғайрисироятӣ тавассути аз нав дида баромадани барномаҳои таълимӣ;
- Муколама ва банақшагирӣ бо ВТХИА оид ба бақайдгирии бемории саратон, табобати палиативӣ ва маълумкунии барвақтӣ;
- Омодагӣ ба татбиқи барномаи “Усули марҳила ба марҳила”-и ТУТ (STEPS) оид ба назорати эпидемиологӣ омилҳои хатари бемориҳои музминӣ;
- Таҳияи ҳуҷҷат “Қонун дар бораи назорати тамоку ва кодекси маъмурӣ” ва пешниҳод намудан ба Ҳукумат барои барассӣ ва тасдиқ;
- Уҳдадорҳои Ҳукумат оид ба таҳия ва татбиқи стратегияи миллӣ дар бораи бемориҳои ғайрисироятӣ ва иштироки фаъл дар лоиҳа, мусоидат карда шуд. Гузаронидани тренингоҳо байни шахсони масъули қабули қарор ва қароркунандагон самти бемориҳои ғайрисироятӣ барои баланд бардоштани сатҳи огоҳӣ ва сохти иқтидор мусоидат кард, ки бо мақсади пешгирӣ ва табobati бемориҳои ғайрисироятӣ ва самаранок чорабинӣ кардани нисбати ин ғуруҳи бемориҳо.

3. дар самти Таҳкими саломатӣ дар тули ҳаёт.

- Беҳтар кардани сифати нигоҳубини кудакони гирифтӣ бо бемориҳои кудаконаи маъмули тавассути мутобиққунӣ ва тасдиқи китобчаи кисагӣ “Расонидани кумаки тиббӣ ба кудакон дар беморхона. Дастурамал оид ба пешбурди бемориҳои маъмул дар шароити маҳдудияти захираҳо”, сохти иқтидори беш аз 300 духтурон-менечерон, таъмини беморхонаҳо бо 340 адад таҷҳизоти ҳаётан наҷотбахш ва 700 адад лавозимоти таъмини, дастгирӣ дар таъмини назорат, гузаронидани чорабиниҳо дар самти пурзур намудани эҳтироми ҳуқуқҳои кудак дар беморхонаҳо, таъсиси маркази захиравии маълумотҳо ва интитуционаликунонии тарзҳои дар асоси далелҳо асосёфтаи қор дар педиатрияи илмӣ ва клиникӣ;
- Таҳкими иқтидори кумитаи миллӣ оид ба таҳқиқоти махфӣи ҳодисаҳои фавти модарон, дастгирӣ дар нашри нахустин гузориш дар бораи таҳқиқи махфӣи фавти модарон дар соли 2013 ва татбиқи тавсияҳо оид ба ҳифзи ҳаёти модару кудак, қишлоқи қишлоқи мураккабиҳо ва беҳтар кардани сифати хизматрасонӣ ба модарон баҳри беҳбудии тамоми занони ҳомиладор, наводон ва аъзоёни оила;
- Таҷдиди воситаҳои қоркарди маълумот, тренингоҳо оид ба методологияи амалиётҳои тадқиқотӣ ва бизнес / забони илмӣ англисӣ, оғози аввалин соли таҳлили тадқиқотӣ дар қорҷубаи барномаи грантии ТУТ оид ба Рушди интитуционалии дарозмуддат;
- Татбиқи чорабиниҳо оид ба тақвият додани системаи ҳисоботдиҳии вобаста ба солимии занон ва кудакон тавассути мониторинги натиҷа ва захираҳо, таҳкими назорати фавти модарон ва воқуниш, таҳкими механизми миллӣ оид ба шарҳдиҳӣ ва масъулиятнокӣ ва тарғиботӣ таҳти дастгирии Комиссия иттилоотӣ ва ҳисоботдиҳии ТУТ.

4. дар самти Системаи тандурустӣ.

- Дастгирии ВТХИА дар таҳия кардани Нақшаи стратегӣ оид ба рушди тиббӣ оилавӣ, сатҳи КАТС дар Ҷумҳурии Тоҷикистон.

5. дар самти Таъмини омодагӣ, дидбонии эпидемиологӣ, эътино ва чораандешӣ.

- Дар қорҷубаи барномаҳои худ, ТУТ муассисаву марказҳои тандурустиро бо маводу таҷҳизотҳои зерин дастгирӣ менамояд: таҷҳизотҳои лабораторӣ (tubes, reagents), реагент ва таҷҳизот барои лабораторияи вирусологи, таҷҳизотҳои лаборатории ташхисӣ дар қорҷубаи барномаи Expand TB: таҷҳизотҳои технологияи иттилоотӣ, таҷҳизотҳои тиббӣ барои пурзур кардани муассисаҳои тиббии ноҳиявӣ, ИЕНКs, маводҳои иловагӣ, КИТ – асбобу лавозимот барои қароқатбардорӣ дар қорҷубаи татбиқи барномаи беҳтари беморхонаҳо: лавозимоти тиббӣ барои наҷотдиҳӣ дар беморхонаҳои таъҷилӣ: таҷҳизотҳои тиббии педиатрӣ,

гузаронидани рузҳои байналмилалӣ тандурустӣ, сохти иқтидор оид ба масъалаҳои бехатарии ғизо ва амнияти озуқаворӣ, таҳким додани иқтидори лабораторӣ оид ба муқовимати зиддимикробӣ ва ғайр;

- Дастгирии иштироки кишвар дар нақшаву барномаҳои амалии минтақавию ҷаҳонӣ оид ба муқовимати зиддимикробӣ тавассути сохти иқтидор ва ҷалби тарафҳои манфиатдор дар сатҳи баланди ҷорабинҳои гуногуну бисёрсоҳавии минтақавӣ, мубодилаи маълумоту ҳисобот оид ба масъалаҳои муқовимати зиддимикробӣ
- Дастгирии кишвар дар таъсиси комиссия миллии байнисоҳавӣ/гуруҳи корӣ барои арзёбии вазъ, рушд, мониторинг ва ҷамоҳангсозии татбиқи нақшаҳои миллии амал баҳри пешгирӣ ва пайгирию ҳалли масъалаҳои муқовимати зиддимикробӣ дар Тоҷикистон;
- Дастгирӣ дар самти сохти иқтидор оид ба таҷдид ва таъсиси кор ва системаи лабораторӣ тавассути мутабоқиқунӣ ва татбиқи протоколҳои байналмилалӣ ва дастурамалҳо бо мақсади тақвияти назорат ва дидбонии муқовимати зиддимикробӣ;
- Назорати тамоюли муқовимати зиддимикробӣ кишвар тавассути ҷамъоварии маълумотҳои дидбонии дурусти милли оид ба муқовимати зиддимикробӣ;
- Дастгирии иштироки ВТХИА дар шабакаи муқовимати зиддимикробии Осиёи Марказӣ ва Аврупои шарқӣ, истифодаи дастурамали Кумитаи Аврупо оид ба муқовимати зиддимикробӣ, санҷиш дар лабораторияҳои микробиологӣ, ва иштирок дар марҳилаҳои CAESAR-EQA бо мақсади таҳким ва тақвият додани системаи миллии дидбонии муқовимати зиддимикробӣ;
- Расонидани кумаки техникӣ дар таҳии Стратегияи милли оид ба бехатарии ғизо, таҳкими иқтидор ва ҳамкориҳои байнисоҳавӣ байни ВТХИА ва Вазорати хоҷагии қишлоқ, Вазорати рушд, иқтисод ва савдо, Тоҷикстандарт, Вазорати маориф ва илм ва дигар тарафҳои манфиатдор дар самти бехатарии ғизо тавассути машварат расони, кумаки техникӣ ва тавсияҳо бо мақсади пешгирӣ ва назорати бемориҳои зоонотики ва аз ғизо пайдошаванда ва муқовимати зиддимикробӣ;
- Дастгирӣ дар татбиқи дастурамали милли оид ба пешгирии бруселлез, хориш ва суктанӣ, шарҳ ва таҷдиди он дар асоси дастурамалҳои ТУТ ва тавсияҳо, дастгирӣ дар татбиқи маводи коммуникатсионӣ оид ба бехатарии ғизо (ба монанди 5 калиди бехатарии ғизо, 5 калиди парвариши ғизо ва сабзавоти бехатар, пешгирии ботулизм);
- Тақвияти иқтидори ошкоркунии лабораторияҳо оид ба бехатарии ғизо, назорат ва дидбонии бемориҳои аз ғизо пайдошаванда бо таваҷҷуҳ ба *Salmonellas* ва *Campylobacter* дар одам, чорво ва хурукворӣ, ва муқовимати зиддимикробии онҳо тавассути ташкили вохуриҳои байнисоҳавӣ, тренингҳо ва семинарҳои ҷумҳуриявӣ;
- Тақмили дониши кормандони КАТС ва баланд бардоштани сатҳи веқофияти аҳоли оид ба бехатарии ғизо ва масъалаҳои муқовимати зиддимикробӣ тавассути гузаронидани тренингҳо, вохуриҳои байнисоҳавӣ ва маърақаҳои милли;
- Идомаи дастгирии ТУТ дар бораи иштирок кишвар дар Codex Alimentarius бо мақсади таҳкими ҳамкориҳои байнисоҳавӣ ва фаъолият дар самти мутабоқиқунӣ ва татбиқи стандартҳои байналмилалӣ ва қоидаҳои дахлдоштаи самти бехатарии ғизо;
- Расонидани кумаки техникӣ бо мақсади ташвиқи амнияти озуқаворӣ бехатар дар кишвар, тавассути иштирок дар вохуриҳо ва семинарҳо ва бо ҷалби комитети минтақавӣ ҷамоҳангсозии Codex Alimentarius;
- Беҳтарсозии системаи ошкоркунӣ ва вокуниш ба вируси зуком, новобаста аз мавсими, зоонотикӣ ё пандемия, микроорганизмҳои патогенӣ роҳи нафас, дастгирии татбиқи барномаи омодагӣ ба пандемияи зуком;
- Дар ҷорҷубаи ташаббуси “Лабораторияҳои замонавӣ барои саломатии беҳтар”, беҳтарсозии сифати хизматрасониҳои лабораторӣ.

Олмон/Бонки Олмонии рушд

Тамос: Хонум Кристин Лаабс Директори идораи КфВ дар Тоҷикистон Тел: +992 44 600 6823 Факс: +992 44 6005204 Почтаи электронӣ: kersistn.laabs@kfw.de Сомона: https://www.kfw-entwicklungsbank.de Суроға: 734042, Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. Айнӣ / Назаршоев

Самтҳои асосии фаъолияти ташкилот

КфВ яке аз бонкҳои давлатии пешбар ва ботачриба дар ҷаҳон мебошад. Соли 1948 ҳамчун муассисаи давлатӣ таъсис ёфта 80% он ба Ҳукумати федералии Олмон ва 20% он ба ҳукуматҳои заминҳои федералии Олмон тааллуқ дорад.

КфВ Бонки рушд ҷузъи ғуруҳи бонкии КфВ ба ҳисоб меравад. Бо дастури Ҳукумати Олмон КфВ Ҳамкории молиявии Олмонро (ХМ) бо кишварҳои ру ба тараққӣ амалӣ мекунад. КфВ Бонки рушд аз як қатор воситаҳои молиявӣ оид ба пешбурд дар якҷоягӣ бо таҷрибаи фаъолияти бонкӣ ва тамоюл ба сиёсати рушд истифода мебарад. Мо дар саросари ҷаҳон маблағгузорӣ мекунем, машварат медиҳем ва дар татбиқи лоиҳаҳои рушд мусоидат мекунем. Илова бар он, ки мо ба рушди бахши молиявӣ ва ҳифзи муҳити зист ва иқлим афзалият медиҳем, барои мо соҳаи тандурустӣ ва маориф низ нақши муҳим доранд, азбаски инфрасохтори ҷамъиятӣ бевосита дар паст кардани сатҳи камбизоатӣ нақши муҳим мебозад.

КфВ Бонки рушд кушиш дорад бо ҳамшарикони Олмонӣ ва байналмилалӣ барои минбаъд баланд бардоштани самаранокии фаъолияти худ ба хотири рушд ҳамкорӣ мекунад. КфВ машваратчиӣ босалоҳият ва стратегӣ оид ба масоили имрузаи рушд ба ҳисоб меравад. Фаъолияти КфВ Бонк инъикоскунандаи эътиборнокӣ, эътимод ва бовиҷдонӣ мебошад. Мо тарафдори ҳамкории дар эътимод асосёфта мебошем.

Барномаҳои қаблӣ ва амалкунанда

Ҳамкории дучонибаи молиявӣ байни Олмон ва Тоҷикистон соли 2002 оғоз гардид. Аз он замон, ҳукумати федералии Олмон дар доираи ҳамкории молиявӣ беш аз 196,2 миллион Евро барои сармоягузорӣ ва ҷораҳои иловагӣ, аз он ҷумла фаъолияти машваратдиҳӣ ва омузишӣ ҷудо намуд. Ҳамкории молиявии Олмон ба ду бахш ҷиҳати таҳкими рушди устувор, ислоҳот ва беҳсозии хизматрасонӣ ба аҳоли нигаронида шудааст:

Рушди устувори иқтисодӣ (рушди низомии молиявӣ):

- Хизматрасониҳо дар самти қарздиҳии хурд бо истифода аз дороиҳо, хати қарздиҳӣ, машваратҳо ва омузишҳо (Бонки аввалии қарздиҳии хурд, Аксесс Банк)
- Маблағгузории кишоварзӣ (Барномаи маблағгузории соҳаи кишоварзӣ, Марҳилаи 1 ва 2)
- Маблағгузории манзил (Барномаи Бахши молиявӣ оид ба Тоҷикистон, Марҳилаи 1 ва 2)
- Мубориза бо полиомиелит (барқарорсозии бинои беморхона, таҷҳизот, омузиш ва машваратдиҳӣ)

Дигар бахшҳо

- Инфрасохтори шаҳрӣ ва хазинаи НСИФТ (сохтмони мактаб ва дигар инфрасохтори хурд, омузиш ва машваратдиҳӣ)
- Барқарорсозии неругоҳи хурди барқи обӣ дар Мурғоб
- Мутабоқиқшавӣ ба тағйироти иқлим тавассути истифодаи устувори ҷангал дар ҳавзаҳои муҳими обгирӣ Тоҷикистон

Самти барномаҳои оянда

Ҳукумати федералии Олмон ният дорад ҳамкории дучонибаро дар бахшҳои рушди устувори иқтисодӣ ва тандурустӣ идома диҳад ва нақшаҳои сармоягузорию барои лоиҳаҳои оянда ҷиҳати бартараф намудани оқибатҳои тағйирёбии иқлим тартиб диҳад.

Оҷонсии ИМА оид ба рушди байналмилалӣ дар Тоҷикистон

Тамос: Хонум Кейт Кроуфорд
Директори USAID дар ҚТ
Тел: (+992 37) 229 26 08 Факс: (+992 37) 229 26 10
Почтаи электронӣ: kacrawford@usaid.gov
Сомона: www.usaid.gov
Суроға: Тоҷикистон, ш. Душанбе, х. Исмоили Сомонӣ, 109 А
(Сафорати Амрико дар Тоҷикистон)

Самтҳои асосии фаъолияти ташкилот

Оҷонсии ИМА оид ба рушди байналмилалӣ (USAID) аз номи халқи Амрико бо мақсади беҳтар намудани зиндагии одамон дар тамоми ҷаҳон амал менамояд.

USAID - ин номи мухтасари ташкилоти Оҷонсии ИМА оид ба рушди байналмилалӣ мебошад. Тасодуфӣ нест, ки ин ҳарфҳо дар тарҷума аз англисӣ ҳамчунин маънии «Кумак аз ИМА»-ро ифода менамоянд. USAID аз ҷониби Ҳукумати ИМА соли 1961 ҷиҳати ба кишварҳои хориҷӣ дастрас намудани мусоидати иқтисодӣ иҷтимоӣ таъсис дода шудааст. Дар айни замон, USAID ба бештар аз 100 кишвари олам дар Африко, Осиё, Шарқи Миёна, Америкаи Лотинӣ ва Кариб, Аврупою Евросиё кумак мерасонад.

USAID сулҳу суботро дастгирӣ менамояд; ба болоравии иқтисодиёт, бехатарии озуқаворӣ ва савдо ривож медиҳад; ба нигоҳдории тандурустӣ мусоидат мекунад; сифат ва дастрасӣ ба омӯзиши ибтидоиро беҳтар менамояд; дар мавридҳои фавқуллода кумакҳои башардӯстона мерасонад, дар кишварҳои ру ба инкишоф низоъҳои пешгирӣ ва демократияро таҳким мебахшад. Ҳамаи ин кушишҳо ба беҳсозии зиндагии миллионҳо одамони ҷаҳон равона гардидаанд ва манфиатҳои ИМА-ро баҳри сулҳ ва шукуфои таҷассум менамоянд.

USAID соли 1992 ҳамона баъди соҳибистиклол гардидани Тоҷикистон ба расонидани кумак оғоз кард. Дар ин муддат халқи Амрико аз тариқи барномаҳои USAID барои рушди соҳаҳои иқтисодӣ, нигоҳдории тандурустӣ, маориф ва ниҳодҳои демократии мамлакат зиёда аз 380 миллион доллари ИМА дастрас намуд. Барномаҳои USAID бо вазоратҳо, ташкилотҳои давлатӣ ғайридавлатӣ, ширкатҳои хусусӣ ва иттиҳодияҳо дар соҳаҳои тақвими додани қонунгузорӣ, муҳайё кардани ҷойҳои нави корӣ, афзоиш додани даромад, беҳтар намудани сифати хизматрасонӣ ва ҳарчи пурсамар гардондани идоракунии захираҳои мавҷуда ҳамкорӣ мекунанд.

Барномаҳои қаблӣ ва амалкунанда

Рушди иқтисодиёт (бучети соли 2016 6,63 млн доллари ИМА барои иҷрои лоиҳаҳои рушди иқтисодӣ): Ташаббуси Оҷонсии ИМА оид ба рушди байналмилалӣ “Озуқаворӣ ба хотири оянда” – ин барномаи 5 сола дар соҳаи аминияти озуқаворӣ буда, барои устувор баланд бардоштани даромад ва беҳтар намудани маводи ғизоии беш аз 38,000 хонаводаҳо (беш аз 200,000 нафар) дар 12 ноҳияҳои ғарбии вилояти Хатлон, ва, инчунин, барои хубтар намудани сатҳи дониш оиди ғизоӣ солим, дастрасии ғизо ва истеъмоли оқилонаи он дар оила мебошад. Илова ба ин, “Озуқаворӣ ба хотири оянда” дар Тоҷикистон ба ташвиқи тарғиб ва ҷоринамояи тарзи ҳаёти солим бо мақсади муайянкунӣ ва бартараф намудани сабабҳои бевосита ва ниҳони норасоии ғизо мусоидат намуда, ба беҳтар намудани вазъи саломатии модару кудак кумак мерасонад. Барои амалисозии ин ҳадафҳо, “Озуқаворӣ ба хотири оянда” дар Тоҷикистон ба хонаводаҳо ва хоҷагиҳои хурди тичоратӣ бо мақсади баланд бардоштани даромад ва истеҳсоли маводи ғизоӣ барои истеъмоли оилавӣ кумак мерасонад. Ин барнома дар беҳбудии маводи ғизоӣ ва саломатӣ ёри расонад, зарфияти ниҳодҳои маҳаллӣ ва ташкилотҳои маҳаллиро устувор мегардонад, ва барои амалӣ гардонидани реформаи аграрӣ дар Тоҷикистон дар ислоҳоти бахшҳои обёрӣ ва истифодаи замин, ба воситаи пешкаш намудани ёрии техникӣ ба Ҳукумати Тоҷикистон, кумак мерасонад.

USAID ба беҳтар гардидани кори бозори минтақавӣ барқ мусоидат карда, ба Ҳукумати Тоҷикистон дар бобати ислоҳоти бахши энергетикӣ мамлакат, ташкили бозори шаффофу ба рақобат тобовар, ҳамзамон афзоиш ёфтани фуруши барқ кумак мерасонад.

Рушди соҳаҳои нигоҳдории тандурустӣ (бучети соли 2016 7,0 млн доллари ИМА ба лоиҳаҳои нигоҳдории тандурустӣ): USAID ба Тоҷикистон дар бобати татбиқи Стратегияи миллии солимии аҳолии ҚТ барои солҳои 2010-2020 барои таъмини фароҳам гардидани хизматрасониҳои хушсифати ба мизочон равонагардида ва дастрас сохтани кумаки тиббӣ санитарӣ ва амалияи тиббӣ асоснокгардида мусоидат мекунанд. Ба Вазорати тандурусти ва ҳифзи иҷтимоии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар таҳияи Барномаи миллии мубориза зидди бемории сил ва боло бурдани дараҷаи малакаю маҳорати кормандони тиббӣ ва нуруи соҳаи тандурустӣ дар бобати табобат беҳдошт (профилактика) ва назорати бемории сил мусоидат карда мешавад. USAID бо Фонди глобалии мубориза зидди АНМБ, сил, варача, ҳамкории зич довад; ва ба гузаронидани таълими кормандони тибб ва роҳбарони соҳаи нигоҳдории тандуруст оид ба ҷиҳатҳои беҳдошт ва табобати АНМБ кумак мерасонад. USAID инчунин дар фаъолиятҳои саломатии модару кудак кумак мерасонад, ки дар ҷорӣ будани он таваҷҷуҳи махсус ба ғизо дода шуда ба талашҳои “Озуқаворӣ ба хотири оянда” равона карда шудааст.

Маориф (бучети соли 2016 3,8 млн доллари ИМА ба лоиҳаҳои маориф): USAID ба Вазорати маориф ва илми ҚТ дар бобати татбиқи Стратегияи миллии рушди соҳаи маориф (2010-2020) ва Мушорикати умумиҷаҳонӣ дар соҳаи маориф (МУМ-4) дар бахши омӯзиши ибтидоӣ барои тақвияти малакаи муаллимон ва таҳкими сатҳи хониш ва дарки кудакон мусоидат мекунад. USAID дар баланд бардоштани дараҷаи сатҳи таҳасуси муаллимони синфҳои аз 1 то 4 онди техникаи

хониш; дар афзоиши маводи хониш; дар таҳкими фаъолияти корҳои берун аз синф оиди хониш ва устувор намудани дастгирӣ ба Ҳукумат дар бобати хониш мусоидат мекунад. Ҳамчунин USAID оиди амалисозии Омузиши Релевантӣ дар 80 мактаби Вилояти мухтори қуҳистони Бадахшони Тоҷикистон ва 16 мактаби ноҳияи Шурободи вилояти Хатлон мусоидат мекунад. USAID барои пешгирии тарки мактаб аз тарафи хонандагон дар вилояти Хатлон ба 82 иттиҳоди ҳадафноки мактабӣ ро дастгирии худро давом мекунад.

Рушди равандҳои демократӣ ва идоракунии (бюҷети соли 2016 2,44 млн доллари ИМА барои лоиҳаҳои рушди демократия ва идоракунии): USAID саъю кушишҳои Тоҷикистонро оид ба ғайримутамакказ намудани уҳдадорӣҳои давлатӣ, беҳтаркунонии ҳадамоти давлатӣ дар сатҳи маҳаллӣ ва тақвият додани потенсиали ҳукуматҳои маҳаллӣ ёрӣ мерасонад.

USAID ҳамчунин бо мақсади таҳким ёфтани ҷомеаи шахрвандӣ, ва осон сохтани дастрасии аҳоли ба иттилоот таълим ва кумаки техники пешниҳод менамояд. Зимни барномаи мубориза зидди фуруши одамон фаъолият барои барҳам додани чунин амалҳои рағбона сохта, онҳое, ки ба чунин ҳодиса гирифта шудаанд, ҳифз карда мешаванд.

Самти барномаҳои оянда

Ҳарчанд барномаҳои минбаъда ҳануз мушаххасан муайян нашудаанд ва аз дастрасии буча вобастагӣ доранд, USAID идома додани корҳои дар соҳаҳои дар боло зикршуда дар назар дорад.

Раёсати Комиссари Олии СММ оид ба гурезагон

Тамос: Ҷ-би Вито Трани
Намоёндаи Раёсат
Тел: (+992 37) 221 83 78, 221 82 46 Факс: (+992 37) 251 00 39
Почтаи электронӣ: TJKDU@UNHCR.ORG
Сомона:
Суроға: 734024, Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. Айни 39

Самтҳои асосии фаъолияти ташкилот

Раёсати Комиссари Олии СММ оид ба гурезагон (РКО СММ оид ба гурезагон) ташкилоти низомии СММ мебошад, ки ба ваколати СММ амалҳои байналхалқиро оид ба ҳимояи гурезагон дар тамоми ҷаҳон, инчунин ҳалли мушкилоти онҳоро танзим ва сарварӣ мекунад. Мақсади асосии Раёсати Комиссари Олии СММ оид ба гурезагон пеш аз ҳама ҳимояи ҳуқуқ ва таъмини беҳбудии гурезагон мебошад. Раёсати Комиссари Олии СММ оид ба гурезагон саъю кушиши худро ба он равона мекунад, ки ҳар як инсон аз ҳуқуқи хеш барои ҷустуҷӯ намудан ва гирифтани паноҳгоҳ дар давлати дигар, инчунин ҳуқуқи ихтиёри ба ҳона баргаштанро истифода бурда тавонад. РКО СММ оид ба гурезагон баҳри баргаштан ба ватан ё сокини кишвари дигар шудан ба гурезагон кумак расонда, барои ҳалли дарозмуддати мушкилоти онҳо кушиш ба харҷ медиҳад. Роҳномаи фаъолияти РКО СММ оид ба гурезагон Оиннома, Конвенсияи СММ оид ба мақоми гурезагон аз соли 1951 ва Протоколи он аз соли 1967 мебошад. Асоси усули фаъолияти башардустонаи раёсатро меъёрҳои ҳуқуқи байналхалқӣ марбут ба гурезагон ташкил медиҳад.

Раёсат бе ягон ғараз, новобаста ба наҷод, мансубияти динӣ, этникоди сиёсӣ ва ҷинс, гурезагон ва дигар шахсонро ҳимоя карда, фақат бо назардошти эҳтиётҷоташон ба онҳо кумак мерасонад. Дар тамоми фаъолияти худ Раёсати Комиссари Олии СММ оид ба гурезагон диққати асосиро ба талаботи кудакон дода, кушиш мекунад, ки баробарҳуқуқии занон ва духтаронро таъмин намояд. Дар фаъолияти хеш оид ба ҳимояи гурезагон ва мусоидат баҳри таъмини баробарҳуқуқии занон ва духтарон Раёсат бо ҳукуматҳо, ташкилотҳои байналхалқӣ ва ғайридавлатӣ ва мардуми маҳаллӣ ҳамчун шарик ҳамкорӣ менамояд. Раёсат на фақат ба гурезагон, балки ба дигар категорияҳои кучидашудагон ва ё дар хатар будагонро кумак расонда, онҳоро ҳимоя мекунад. Ба ин категория шахсони ҷуяндаи паноҳгоҳ, гурезаҳое, ки ба ватан баргаштаанд, вале ба бозсозии ҳаёташон муҳтоҷанд, ҷомеаи маҳаллии шаҳрвандӣ, ки кучонидашавии гурезаҳо ба он бевосита таъсир расонидааст, инчунин шахсони маҷбуран кучонидашуда ва шахсони бешаҳрвандӣ дохил мешаванд.

Ассамблеяи Генералии СММ аз соли 1995 инҷониб ба РКОГ барои ошкор намудани шахсони бе шаҳрвандӣ, пешгирӣ ва коҳиш додани ҳолатҳои шаҳрвандӣ надоштани мардум дар саросари дунё, инчунин ҳифзи ҳуқуқи шахсони бешаҳрвандӣ ваколати расмӣ додааст. Ҳамчунин Ассамблеяи Генералии СММ ба РКОГ ҷиҳати мусоидат намудан барои ҳамроҳшавӣ ба конвенсияҳои коҳиш додани ҳолатҳои бешаҳрвандӣ ва таъмини татбиқи пурраи онҳо ваколат додааст. Бо дарназардошти ин, РКОГ ба давлатҳо кумаки техникаро машваратӣ ва оперативӣ мерасонад, инчунин барои дарки мушкилоти марбут ба бешаҳрвандӣ, ки муколамаи байни давлатҳои манфиатдорро дар сатҳи глобалӣ ва минтақавӣ осон мегардонад, инчунин эҳтиётҷоти шахсонро дар ҳолатҳои тулқашидаи бешаҳрвандӣ ба эътибор мегирад, мусоидат менамояд.

Раёсати комиссари олии Созмони милалӣ муттаҳид оид ба паноҳандагон (UNHCR) дар самти баланд бардоштани тавонмандии шахсони мансабдори вазоратҳои дахлдор, судяҳо, ҳуқуқшиносон ва мақомоти ҳифзи ҳуқуқ, шарикони маҳаллӣ ва кормандони илмӣ, пешниҳоди дастгирии техикӣ, таҳия намудани воситаҳои ҳуқуқии ҷавобгӯи меъёрҳои байналмилалӣ ва пешбурди ҷораҳои муҳофизатӣ дар низомҳои идоракунии сарҳад ва дастрасӣ ба паноҳгоҳ бо Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамкории зич дорад. UNHCR ҷиҳати ҳалли масъалаи набудани шаҳрвандӣ дар Тоҷикистон, ҳолате, ки дар он сокинон аз сабаби пошхурии Иттиҳоди Шуравӣ, никоҳҳои фаромарзӣ ва тамдиди сукунат берун аз Тоҷикистон бе шаҳрвандӣ ё ҳуҷҷатҳои мондаанд низ бо Ҳукумат ва дигар шарикон кор мекунад.

Барномаҳои қаблӣ ва амалкунанда

Соли 1993 Раёсати Комиссари Олии СММ оид ба гурезагон барномаи ба ватан баргардонидан (репатриатсия), барқарор намудан ва бо ҳамватанони худ омехта шуданро (реинтеграция) барои гурезаҳои тоҷик, ки Тоҷикистонро дар ҷанги шаҳрвандӣ тарк намуда буданд шуруъ намуд. Дар солҳои 1990-ум беш аз 53000 нафар аз Афғонистон, Покистон, Туркманистон, Қирғизистон, Узбакистон ва Қазоқистон ба ватан баргардонида шуданд. Барои тақвият бахшидани имкони фарогирӣ дар маконҳои бозгашт лоиҳаҳои барқарорсозии зербиноӣ амали карда шуданд. Лоиҳаҳо ҳамчунин таъмири мақсади барқарор сохтани инфрасохтори вайроншуда дар вилояти Хатлон зиёда аз 25000 хонаҳои вайроншуда, 9 мактаб, 11 касалхона, 4 системаи обтаъминкуниро дарбар гирифт ва 3048 насосҳои дастӣ дар вилояти Хатлон таъмир шудаанд. Ғайр аз ин Раёсати Комиссари Олии СММ оид ба гурезагон инчунин барномаҳоро оид ба таъмири 23 истгоҳи насосҳои обёрикунанда, мусоидат ба иораи замин (2204 га), лоиҳаи тоза кардани каналҳои обёрӣ (26, 772 км), тақсими тухмӣ ва нурӣ ва сохтмони 22 осёбро маблағгузорӣ кард, истеҳсоли орд ва биринҷ, тақсими тухмӣ, нурӣ ва чорво ва (1585)1585 сар чорвои калон тақсим ва бо ёрии байторӣ таъмин карда шуд.

Соли 2001 РКО СММ оид ба гурезагон барои гурезаҳои ба Тоҷикистон баргаштаистода лоиҳаи хурдро таъсис намуд. Ин лоиҳаҳо ба гуруҳҳои дигар инчунин ба сокинони маҳаллие, ки ҷангоми низоъ кишварашонро тарк накардаанд, низ ғоида оварданд. Лоиҳаҳо ниҳоят бобарор буданд ва 99 фоизи қарз баргардонида шуд. Соли 2006 идораи Раёсати Комиссари Олии СММ оид ба гурезагон оид ба дохил намудани ин лоиҳаҳо ба стратегияи рушд қарор қабул намуд ва 20 декабри соли 2006 бо Барномаи Рушди СММ Меморандум - Созишнома ба имзо расид, ки тибқи он аз 1 январи соли 2007 лоиҳаҳои мазкур ба ихтиёри ин агентии СММ супорида шуданд.

Таи солҳои сипаришуда, UNHCR бо мақсади мутобиқ кардани расмиёти дохилии Муқаррар намудани мақоми паноҳанда (ММП) бо меъёрҳои байналмилалӣ ба мақомоти дахлдори Тоҷикистон дастгирии техникӣ пешниҳод карда истодааст. Ғайр аз ин, UNHCR дар омӯзонидан ва таҳкими муассисаҳое, ки бо паноҳандагон сару қор доранд, кумак пешниҳод мекунад. РКОГ СММ дар ҳамкорӣ бо мақомоти маҳаллии ҳокимият, шарикон ва ҷомеаҳои қабулкунанда барои худкифӣ ва ҳамгироии маҳаллии гурезагон дар Тоҷикистон мусоидат менамояд. Қорҳои зиёде бояд анҷом расонида шаванд, аммо UNHCR ба ҳамкории бардавом бо мақомоти дахлдор дар руҳия ҳамёри омода мебошад.

UNHCR дар баргарадонидаи ихтиёрии паноҳандагони Афғон ба кишвари худ низ мусоидат намуд. Аз соли 2002 инҷониб, зиёда аз 10,000 паноҳандаи Афғон бо дастгирии UNHCR ба кишвари худ баргаштанд. Аз соли 2006, шароит дар Афғонистон умуман бадтар шуд ва имкониятҳои бозгашт ба ватан маҳдуд шуда истодааст. Бо дарназардошти марҳилаи гузариши сиёсӣ, амниятӣ ва иқтисодӣ дар Афғонистон, UNHCR назорати ваъиятро идома медиҳад. Бо вучуди он ки UNHCR ба бозгашти ихтиёрий мусоидат намекунад, муассиса дар бозгарадонидаи он паноҳандагони Афғон, ки қарори мустақилона ва асоснок оиди бозгашт қабул мекунад, дастгирии худро идома медиҳад.

Соли 2014 Ҳукумати Тоҷикистон ва РКОГ ба татбиқи лоиҳаи миллии пилотӣ оид ба беҳтар намудани дарки миқёси ҳолати бешаҳравандӣ дар Тоҷикистон оғоз намуданд. Дар давраи аз охири соли 2014 то 30 июни соли 2016 дар се минтақаи мақсаднок (ноҳияҳои Шаҳритуз ва Қубодиёни вилояти Хатлон, шаҳри Истаравшан, ноҳияҳои Шаҳристон ва Ғонии вилояти Суғд ва шаҳри Турсунзода ва ноҳияи Шаҳринави ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ) дар доираи ваколатномаи РКОГ 21 623 афари бе шаҳраванд, аз ҷумла собиқ шаҳравандони ИҶШС, ки шаҳравандиашон танзим нашудааст, ба қайд гирифта шуданд. Аз 21 623 нафар 3 514 нафарашон шаҳравандиашон тасдиқ намуда, 4 888 нафарашон барои тасдиқи шаҳравандӣ дархост пешниҳод намуданд. Шумораи парвандаҳои то имрӯз ба қайд гирифташуда танҳо як миқдори камшумори аҳолии шаҳравандӣ надоштара ташкил медиҳад, зеро бо се минтақаи пилотии бақайдгирӣ ва ҳолатҳои нисбатан содда маҳдуд гардидааст.

Самти барномаҳои оянда

Мутобиқи стратегияи РКОГ оид ба муҳофизати бисёрсола ва қарорҳои оид ба гурезагон ва шахсони бе шаҳравандӣ дар Тоҷикистон (2016/2018) афзалиятҳои оянда инҳоро дар бар хоҳанд гирифт:

- (1) Ҳамкорӣ бо Ҳукумат бо мақсади таҳкими низоми миллии паноҳ, таъмини муҳофизати муносиб ба шахсоне, ки паноҳ меҷуянд ва ба гурезаҳое, ки дар Тоҷикистон истиқомат доранд, таъмин ва эҳтиром гузоштан ба ҳуқуқҳои асосии онҳо тибқи Созишномаи соли 1951 оид ба гурезаҳо ва қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон. Таваҷҷӯҳи махсус барои таъмини он зоҳир карда мешавад, ки заминаи ҳуқуқии миллии бо стандартҳои байналмилалӣ мутобиқ ва мувофиқа шуда бошад; дастрасӣ ба ҳудуд ва расмиёти пешкаш намудани паноҳгоҳ беҳтар гардида, дар доираи таъмини ҳифзи расмиёти қабул дар сарҳад механизмҳои супоридан таҳия ва қорӣ карда шаванд; ва расмиёти миллии пешкаш намудани паноҳгоҳ ба стандартҳои ҳадди ақали байналмилалӣ мутобиқат намояд.
- (2) Ҳамкорӣ бо ҳукумат, СММ ва иштирокчиёни дигари чараёни рушд дар самти беҳтар намудани шароити ниғаҳдошти шахсони паноҳҷӯ ва гурезагон дар Тоҷикистон ба ҳамгироии маҳаллӣ ва ҳамзистии осоишта мусоидат менамояд. Ба баланд бардоштани сатҳи ҳудуди гурезагон бо дастрасии беҳтар ба имкониятҳои ба даст овардани даромад, ҳадамоти кумак аввалияи тиббӣ санитарӣ ва маориф; имконияти гурезагон барои қабули қарори асоснок дар бораи бозгашт ба Ватан, дар асоси иттилооти нав дар хусуси шартҳои бозгашт, инчунин дастгирии дастрас барои бозгашт ва ҳамгироӣ; ва мусоидат тавассути механизмҳои алтернативӣ барои будубош бо додани кафолатҳои дахлдор барои гурезагоне, ки тасмим гирифтаанд дар Тоҷикистон монда, шаҳравандии онро қабул намоёнд ва ноил гардидан ба ҳамгироии маҳаллии онҳо таваҷҷӯҳи махсус зоҳир карда мешавад.
- (3) Ҳамкорӣ бо Ҳукумат дар ҳалли масъалаи бешаҳравандӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон. UNHCR ба ислоҳот дар Қонуни конституционӣ «Дар бораи шаҳравандӣ», ки ба қарибӣ тағйир дода шудааст, наشري қонун дар бораи авф барои шахсони бе шаҳраванд ва дар бораи ҳамроҳшавии Тоҷикистон ба конвенсияҳои дар бораи қоҳиш додани бешаҳравандӣ; ҳалли масъала тавассути тасдиқ намудани шаҳравандӣ ё осон гардонидаи гирифтани иҷозат барои истиқомат ва ниҳояд шаҳравандӣ барои шахсони бе шаҳравандӣ мутобиқи Нақшаи миллии амалҳо оид ба ҳалли масъалаи бешаҳравандӣ таваҷҷӯҳ зоҳир мекунад. Зимнан Ҳукумат ва шарикони дахлдор ўҳдадор мешаванд, ки ҳолатҳои таҳхиснашударо ба қайд гирифта, инчунин дастрасиро ба шаҳодатнома дар бораи таваллуд ва ҳуҷҷатҳои шаҳравандӣ барои ҳамаи кӯдакони дар Тоҷикистон таваллудёфта таъмин намоёнд, то ки хавфҳои ояндаи марбут ба бешаҳравандӣ қоҳиш дода шаванд.
- (4) Қор бо ҳамёрон аз ҳукумати ва байнивазиратӣ, баланд бардоштани сатҳи омодагӣ дар самти кучидани эҳтимолии паноҳандагон ба Тоҷикистон дар оянда. Бо вучуди ин ки UNHCR умед дорад, ки вазъият дар Осиёи Марказӣ ва Афғонистон дар ояндаи наздик дигар мешавад, муассиса бояд ба ҳолатҳое, ки дар он кучидани паноҳандагон метавонад рух диҳад, омода бошад. Дар шароити мазкур, UNHCR дастгирии талошҳои банақшагирии ҳолатҳои ғайриҷашмдош ва дигар чораҳои омодагиро дар Тоҷикистон бо диққати махсус ба омодагӣ ба ҳолатҳои убури фаромарзии паноҳандагон, идома хоҳад дод.

Раёсати СММ оид ба маводи нашъадор ва ҷинояткорӣ, намояндагии минтақавӣ дар Осиёи Марказӣ

Тамос: Хонум Амелия Ханнафорд
Рохбари дафтари барномавии РСММ оид ба маводи
муҳаддир ва ҷинояткорӣ
Тел: (+992 37) 227 04 12; 227 03 72
Факс: (+992 37) 221 33 67
Почтаи электронӣ: unodc.roca@unodc.org
Сомона: www.unodc.org/centralasia
Суроға: 734024, Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч Дехлави 44.

Самтҳои асосии фаъолияти ташкилот

Фаъолияти Намояндагии минтақавии Раёсати СММ оид ба маводи муҳаддир ва ҷинояткорӣ (UNODC) дар Осиёи Марказӣ соли 1993 бо кушодани намояндагӣ дар шаҳри Тошканд, Ҷумҳурии Ўзбекистон, оғоз гардид.

Фаъолият, ки аз ҷониби UNODC дар минтақа амалӣ мегардад лоиҳаҳои миллиро дар самти назорати сарҳадӣ бо лоиҳаҳои минтақавии оид ба рушди низомҳои иттилоотӣ таҳлилӣ ва амалиётҳои муштарак муттаҳид мекунад. Ба онҳо дохил мешаванд: Маркази минтақавии иттилоотӣ ҳамоҳангсозии Осиёи Марказӣ (ММИҲОМ) амалиёти; «таҳвилҳои назоратшаванда»; агентҳои милли оид ба назорат аз болои маводи муҳаддир ва тақвияти идораҳои ҳамкории наздисарҳадӣ. Ҳамаи ин кор дар ҳамкории зич бо ҳамёрони милли ва байналмилалӣ ва донорон амалӣ мегардад.

Таи солҳои охир, тағйироти назаррас дар фаъолияти Раёсати СММ оид ба маводи муҳаддир ва ҷинояткорӣ тағйири диққат аз лоиҳаҳои алоҳида ба самти равиши барномавӣ ба ҳисоб меравад. 5 майи соли 2015 РМНҚ СММ ва панҷ кишвари Осиёи Марказӣ дар шаҳри Ашқободи Туркменистон дар доираи Ёддошти тафохум оид ба ҳамкории байниминтақавӣ дар соҳаи назорати маводи муҳаддир, ки соли 1996 ба имзо расидааст, Барномаи нави РМНҚ СММ-ро ба имзо расонид, расман мавриди татбиқ қарор доданд.

Барнома дар қараёни машваратҳои густурда дар сатҳи милли ва минтақавӣ таҳия гардид. Барномаи нави РМНҚ СММ барои давлатҳои Осиёи Марказӣ ҳам ба дастгирии иқтисодии миллии кишварҳо ва ҳам барои мусоидат ба тадбирҳои минтақавӣ дар посух ба ҷалишҳои марбут ба маводи муҳаддир ва ҷинояткорӣ, инчунин ҷиҳати ноил гардидан ба ҳадафҳои рушди устувор, ба хусус дар мавриди идоракунӣ ва волоияти ҳуқуқ равона гардидааст. Барнома ба таҷрибаи собиқ мусоидати техникии РМНҚ СММ ва амалӣ намудани муносибати ҳамгироии маҷмуии ба ҳалли масъалаҳои марбут ба ҷинояткории муташаккили трансмиллӣ, маводи муҳаддир ва терроризм равонагардида асос меёбад. Барнома дорои буҷети 70 млн.доллари ШМА барои давраи панҷсола буда, ҳам таҳкими иқтисодии милли ва ҳам рушди минбаъдаи ҳамкории байниминтақавӣ ва минтақавиро дастгирӣ менамояд. Он ҷузъи бунёдии муносибати байниминтақавӣ дар соҳаи назорати маводи муҳаддир буда, посухи муносибест ба мушкилоти ҷойдошта ва набе, ки кишварҳои Осиёи Марказӣ бо онҳо ру ба ру мешаванд.

Барномаи нави РМНҚ СММ бо Барномаи минтақавӣ барои Афғонистон ва кишварҳои ҳамсоя тавбаам ҳоҳад буд ва дар доираи он ба кишварҳои иштирокчи барои ҳамкорӣ ва таҳкими саъю талошҳо дар соҳаи муқовимат ба муомилоти ғайриқонунии маводи муҳаддир дар минтақа заминаи мусоид фароҳам оварда мешавад.

Заминаи қонунгузори эътиборномаи РМНҚ СММ дар соҳаи ҷинояткорӣ аз Конвенсияи Созмони Милалӣ Муттаҳид ба муқобили ҷинояткории муташаккилонаи трансмиллӣ ва протоколҳо ба он, инчунин Конвенсияи Созмони Милалӣ Муттаҳид бар зидди коррупсия ва санадҳои ҳуқуқии СММ оид ба мубориза бар зидди маводи муҳаддир ва терроризм сарчашма мегардад. Ҷаҳду талошҳои ҷиддӣ ба мусоидат ба давлатҳо ҷиҳати ҳамроҳ шудан ба конвенсияҳои мазкур ва бо онҳо мутобиқ намудани қонунгузори милли равона гардидаанд. РМНҚ СММ ба таҳкими ниҳодҳои адолати ҳуқуқии ҷиноӣ тавассути омузиш ва ҷиҳозонидани шарикони милли бо воситаҳои марбута барои тақмили заминаи қонунгузорӣ мусоидат менамояд.

Ҳамкории самарабахши минтақавӣ ва байналмилалӣ мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ҷузъи муҳими муқовимат бар зидди таҳдидҳои байналмилалӣ, ба монанди гардиши ғайриқонунии маводи муҳаддир, савдои инсон ва ҷинояткории муташаккил арзёбӣ мегардад. Айни замон, UNODC то ҳалли имкор фаъолияти худро оид ба ҳифзи ҳуқуқ дар ҳамаи самтҳои зикргардида васеъ карда истодааст.

Айни замон, савдои инсон яке аз мушкилоти ҷиддӣ дар минтақа ба ҳисоб меравад ва иқтисоди бисёрмилилардаи афғони Афғонистони ҳамсоя дар якҷоягӣ бо зарфияти маҳдуди институтсионалӣ шароитро фароҳам меоварад, ки дар он кишварҳои Осиёи Марказӣ ба воридшавии маблағҳои ғайриқонуние, ки дар натиҷаи гардиши ғайриқонунии маводи муҳаддир ва дигар ҷиноятҳо ба даст меоянд, осебазир мешаванд. Яке аз паёмаҳои дигар наздикӣ бо Афғонистон дар афзоиши бемориҳои ВМНО/СПИД, ки бо истифодаи маводи муҳаддир тавассути рағҳои варид алоқаманд аст, инъикос меёбад. UNODC ҳамчун яке аз спонсорҳои муштарак Барномаи муттаҳиди СММ оид ба ВМНО /СПИД (ЮНЭЙДС), ташкилоти пешвар дар минтақа мебошад, ки дар самти муқовимат алайҳи ВМНО/СПИД, ва дастгирии истеъмолкунандагони маводи муҳадди инъексионӣ ва дигар намуди он, аз он ҷумла онҳое, ки дар ҷойҳои маҳрумӣ аз озодӣ мебошанд, фаъолият мебардад.

UNODC фаъолиятро дар ҳамкории зич бо шарикони минтақавӣ ва миллий ки ба таҳкими амният дар кишварҳои Осиёи Марказӣ нигаронида шудаанд, идома медиҳад.

Шарикони миллий дар Осиёи Миёна:

- Кумитаҳои гумрукӣ;
- Вазоратҳои қорҳои хориҷӣ;
- Хадамоти миллии амниятӣ;
- Кумитаҳои парлумони оид ба мудофия ва амният;
- Агентҳои оид ба назорати маводи мухаддир;
- Хадамоти амнияти миллий;
- Додситониҳо;
- Судҳои Олӣ
- Вазоратҳои адлия;
- Вазоратҳои тандурустӣ;
- Бемористонҳои наркологӣ;
- Марказҳои табоботии СПИД;
- ТҒД;

Шарикони байналмилалӣ

- Барномаи рушди Созмони Милали Муттаҳид (БРСММ);
- Созмони ҳамкории иқтисодӣ ва рушд (СҲИР);
- Созмони байналмилалӣ милитсия бар зидди қинояткорӣ;
- Сохтори минтақавӣ зидди террористӣ/Созмони ҳамкории Шанхай (СҲШ);
- Созмони шартнома ва амнияти якҷоя (СШАЯ);
- Маркази зидди террористии ИДМ;
- Созмони ҳамкорӣ ва амният дар Аврупо (САҲА);
- Созмон оид ба манъи бунёди яроқи кимиёвӣ;
- Муассисаи иҷроияи Кумитаи зидди террористӣ (МИКЗТ) / Кумитаи зидди террористӣ;
- ХКСММ;
- ХНСММ;
- ТМИФСММ;
- СУТ;
- СММ оид ба БНМО;
- Бонки умумиҷаҳонӣ.

CESVI ҲАМКОРӢ ВА РУШД

Тамос: Ч-би Чезеппе Бонати
Рохбари ташкилот дар Тоҷикистон
Тел: (+992) 44 600 63 02
Почтаи электронӣ: dushanbe@cesvioverseas.org
Сомона: www.cesvi.eu
Суроға: Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. М. Турсунзода 124

Самтҳои асосии фаъолият

CESVI Ҳамкорӣ ва Рушд соли 1985 таъсис дода шуда, ташкилоти ғайридавлатист, ки мақсади асосиаш созмони ҳамкориҳои байналмилалӣ ва тараққиҳои ҷаҳонӣ мебошад.

Яке аз арзишҳои, ки CESVI ба роҳбари мегирад, ин Принсипи маънавии ҳамраҳии инсонӣ, инчунин идеали ҳамраҳии иҷтимоӣ мебошанд. CESVI ба амалии муайян ба инбати принципҳои тараққиҳои устуворро табдил медиҳад.

Cesvi бовари дорад, ки аз ҳама бештар дастгирии бебаҳра кардашудагон самарабахш буда, ба бомуваффақият будани ҳамаи мо дар саёра, “хонаи умумӣ” мебошад ва барои дастгирии насли оянда ёрӣ мерасонад.

Аз номи ихтисоршудаи ташкилоти CESVI калимаҳои COOPERAZIONE E SVILUPPO, ки маънои ҲАМКОРӢ ва РУШДРО доранд, омилро таъкид менамоянд, ки CESVI муносибати ҷамъияти худро нисбат ба ҳаёт ба пешниҳоди нақши асосӣ ба гирандагонӣ кумак асоснок мекунад ва ҳангоми кор бо онҳо барои ноил шудан ба ҷои ҳақиқии ҳаёт онҳо диққат медиҳад.

CESVI аз соли 2001 фаъолияти худро дар Тоҷикистон оғоз карда, дар соҳаи об ва санитария, ҳифзи муҳити зист, идоракунии захираҳои табиӣ, тағирёбии иқлим, ҳамчун баланд бардоштани маҳорат ва малака, пешгирии зуровариҳои хонаводагӣ. Принсипҳои гендерӣ яке аз талаботҳои барномаҳои Cesvi мебошад.

Барномаҳои қаблӣ ва амалкунанда

Дар давоми 13 соли фаъолият дар Тоҷикистон CESVI зиёд аз 30 барнома бо буҷчаи зиёд аз 15 миллион евро иҷро кард.

Соли 2001 фаъолиятҳои CESVI дар соҳаи об ва санитария равона шуда буд.

Солҳои 2005-2006 бо дигаргуниҳои дар мамлакат сар шуда, CESVI стратегияи кории худро дигар кард ва аз кумаки гуманитарӣ ба барномаҳои рушд гузашт. Дар соли 2008 барномаҳои нав оиди бехтар намудани соҳаи хоҷагии қишлоқ ва дастгирии фаъолияти ки ба шахсон ҷидаовар мебошад шуруъ кард.

Солҳои 2011 ва 2012 CESVI бо ғуруҳи мукамали худ мавқеи худро ёфта боз дар дигар соҳаҳо аз ҷумла ҳунармандии дастӣ, мусиқӣ, малака ва маҳорат барои худ роҳ кушод. Ҳамагӣ дар ин мудат 8 барномаи иҷро кард (аз ин 2 барнома бо маблағгузариҳои яққол амали карда буданд).

Дар соли равон CESVI дар ҳудуди Вилояти Хатлон, Суғд ва БМҚД бо як намуд фаъолиятҳои дар арсаи миллий амалӣ карда истодааст. Барномаи нав соли 2014 оғоз гардид, ки вай фаъолиятҳои ҳунармандии дастиро дар байн гирифт ва дар самти тараққиҳои иқтисодии маҳдуднок амалӣ карда шуд. Фаъолиятҳои ҳамгирӣ инчунин дар Ҷумҳурии Қирғизистон амалӣ карда шуд.

Маблағгузориҳои CESVI Иттиҳоди Аврупо, GIZ, Вазорати корҳои хориҷии Итолиё, DFID, DIPECHO ва KFW мебошанд.

Шарикони асосии Cesvi ташкилотҳои маҳаллӣ мебошанд (Ассотсиатсияи Миллии Соҳибкорони Хурд Ва Миёнаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Иттиҳоди Ҳунармандони Тоҷикистон дар соҳаи ҳунармандӣ, Зарзамин, Азал, АТО ва АТАК дар соҳаи хоҷагии қишлоқ ва рушди иқтисод, фонди Рупани дар соҳаи коркарди сангҳои қиматбаҳо дар БМҚД, Фародис ва Занони Шарқ дар пешгирии зуровариҳои хонаводагӣ).

Самти барномаҳои оянда

Мақсади асосии CESVI ин давом додани ҳамкорӣ бо Вазоратҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаҳои гуногуни хоҷагидорӣ (хоҷагии қишлоқ, дар соҳаи хусусӣ ва иҷтимоӣ, хизматрасонӣ)

Таъминоти хуби обёрӣ ва обтаъминкунии барои хоҷагидорӣ маҳаллӣ яке аз самтҳои асосӣ барои рушди мамлакат мебошад. Бо назардошти барномаи бо оби нушқӣ таъмин кардан дар солҳои 2007-2020, фақат 52% аҳоли бо оби нушқӣ таъмин мебошанд ва танҳо 3% онҳо ба обукорезӣ пайваست мебошанд. Инчунин барои CESVI захираҳои табиӣ ва тағирёбии иқлим яке аз самтҳои асосӣ оиди пешгирӣ намудани муноқиша мебошад.

Мақсади асосии мустақамкунии секторҳои маҳаллӣ новобаста аз дастовардҳои болоравии нишондодҳои макроиқтисодӣ ва бехтаршавии нишондодҳо балки дастгирии занон ва ғуруҳи аҳолии камбизоатон ки дар деҳот зиндагӣ мекунанд. Дар лоиҳаи пешгирии зуровариҳои хонаводагӣ CESVI ба фароҳашавии имкониятҳо, зиёдкардани малакаи занон ва духтаронро кор мекунад.

Инчунин CESVI анъанаҳои миллиро дар Тоҷикистон ва давлатҳои Осиёи Марказӣ ҳимоя ва рушд медиҳад, ҷаҳди соҳаи ҳунармандӣ, чи потенциали калон барои тараққиҳои иқтисодӣ дорад. Ба ғайр аз ин CESVI ва алоқаҳои

фарҳангӣ ва соҳибкорӣ байни давлатҳои Осиёи Марказӣ ва Аврупо дастгирӣ мекунад, ва бо ин мақсад ба мардуми тоҷик имкон медиҳад, ки қисми самти мусбии раванди ҷаҳонишавӣ бошад.

«СММ-Занон»

Тамос: Хонум Зайтунбиё Наимова
Мутахассис оид ба барномаҳо, намоёндагии «СММ-занон» дар Тоҷикистон
Тел: (+992 44) 600 55 24 Факс: 600 55 96
Почтаи эл.: zaitunbibi.naimova@unwomen.org
Сомна: www.unwomen.org
Суроға: Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. Бохтар 37/1, ошёнаи 9, утоқи 902

Риштаи таҳассуси созмон

«СММ-занон»-Сохтори Созмони Милали Муттаҳид оид ба масъалаҳои баробарии гендерӣ ва тавсеаи ҳуқуқҳо ва имкониятҳои занон - <http://www.unwomen.org> бо мақсади суръат бахшидан ба ҷараёни таъмини талаботи занон ва духтарон дар тамоми ҷаҳон таъсис дода шудааст. Дар доираи рузномаи СММ оид ба ислоҳот ҳадафи он муттаҳид кардани захираҳо ва эътиборномаҳои муассисаҳост, ки дар оянда бояд куллан ба таъсиргузори дарозмуддат ба ҷомеа боис шавад.

Дар ҳоли ҳозир «СММ-занон» муносибатҳои мутақобила ва шарикии худро бо Вазорати рушди иқтисод ва савдо, Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳоли, Агентии меҳнат ва шуғли аҳоли, Кумитаи кор бо занон ва оилаи назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақомоти маҳаллии ҳокимият дар ноҳияҳои ҳадафнок, Агентии омор, Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатӣ густариш медиҳад. «СММ-занон» ҳамкориҳои худро дар асоси шарикӣ бо мақсади мубориза бо қолабҳо ва меъёрҳои падаршоҳӣ, ки осебазирии занон ва мақоми пасти онҳоро дар ҷомеа тақвият медиҳад, тавсеа мебахшад. Идораи Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон, Парламент ва созмонҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ дар таъмини мониторинги самарабахши зарурии татбиқи қонунгузори дохилӣ дар соҳаи зуроварӣ ва кори пурсамар оид ба барҳам додани зуроварӣ нисбати занон шарикони муҳим мебошанд. Барои пешбурд ва таъмини иҷрои уҳдадориҳои байналмилалӣ дар соҳаи паст кардани хатари фалокатҳо ва таъмини баробарии гендерӣ, дастгирии истифодаи муносибатҳои ояндадор ва навоҳарона бо мақсади таъмини оғози фаврии корҳои барқарорсозӣ баъди офатҳои табиӣ дар Тоҷикистон таъсиси шарикии нав ба нақша гирифта шудааст.

Барномаи «СММ-занон» барои солҳои 2016-2020 барои Тоҷикистон ба кори онд ба рушд дар се соҳа сурат мегирад:

- аз байн бурдани зуроварӣ нисбати занон;
- тавсеа бахшидани ҳуқуқҳо ва имкониятҳои иқтисодии занон;
- занон, сулҳ ва амният.

Барномаҳои қаблӣ ва ҷорӣ

АЗ БАЙН БУРДАНИ ЗУРОВАРӢ НИСБАТИ ЗАНОН ВА ДУХТАРОН ДАР ТОҶИКИСТОН

Зуроварӣ нисбати занон дар Тоҷикистон махсусан ташвишвар аст, зеро 20 фоизи занони шавҳардор аз ҷониби шавҳарҳояшон мавриди зуроварии эҳсосотӣ, ҷисмонӣ ва/ё шахвонӣ қарор мегиранд ва танҳо ҳар панҷум нафари қурбонӣ аз рӯйдод хабар медиҳад ва/ё барои ёрӣ муроҷиат мекунад. Ҳам дар байни аҳоли ва ҳам дар байни кормандони мақомоти ҳифзи ҳуқуқ сатҳи ниҳоят пасти огоҳӣ аз меъёрҳои қонунгузори нави миллӣ, инчунин ноогоҳии занон аз усулҳои ҷимоя ва таъмини риояи ҳуқуқҳои худ ба назар мерасад.

«СММ-занон» Ҳукумати мамлакатро дар кори оид ба тақвияти ҷорабиниҳои пешгирие, ки ба мубориза алайҳи зуроварӣ нисбати занон нигаронида шудаанд, расонидани ёрӣ ба қурбониёни зуроварӣ ва ҳалли масъалаҳои мушкили вобаста ба адолати судӣ ва бечазой барои ҷинояти содиркарда дастгирӣ менамояд. Мақсади вусъат додани кори шарикӣ пешбурди маъракаи оид ба пешгирии зуроварӣ дар байни аҳолии мамлакат мебошад. Дар ҳоли ҳозир оид ба густариши ҳуқуқҳо ва имкониятҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ барои суръат бахшидани татбиқи ҷорабиниҳо, мониторинг ва ҳисоботдиҳии вобаста ба масъалаҳои сиёсат ва қонунгузори миллие кор бурда мешавад, ки ба барҳам додани зуроварӣ нисбати занон равона гардидааст. «СММ-занон» дар фаъолияти худ истифодаи донишҳои васеъро идома медиҳад, ки ҳам дар доираи низомии муассисаҳо ва ҳам дар ҷараёни ҳамкориҳои Ҷануб-Ҷануб дар соҳаи барҳам додани зуроварӣ нисбати занон ба даст овардааст, мақсад аз ин татбиқи самарабахши таҷрибаи пешқадам ва сабақҳост, ки ҷангоми амалисозии барномаҳо андухта шудаанд.

«СММ-занон» ҳамчунин ба занони камбизоат ва аз лиҳози иҷтимоӣ осебазир дар пешниҳод кардани дастрасии одилона ба хизматрасонии иҷтимоӣ (дар соҳаҳои тандурустӣ, маориф, ҳифзи иҷтимоӣ, таъминоти ҳуқуқӣ ва ғ.) ёрӣ мерасонад. Барномаи «СММ-занон» ба он нигаронида шудааст, ки низомҳои судӣ ва ҳуқуқӣ, институтҳои ҷамъиятӣ адолатпеша, ҳисоботдиҳанда ва барои ҳама дастрас бошанд. Ба татбиқи барномаи барҳам додани зуроварӣ нисбати занон инчунин қисми мардинаи аҳоли фаёлона ҷалб карда мешаванд. Намоёндагии «СММ-занон» дар Тоҷикистон ба пешбурди ҳуқуқҳои занону духтарон ба зиндагии бидуни зуроварӣ машғул аст. Ҳамчунин баргузор намудани ҷорабиние оид ба танвири афкори занону духтарон аз ғуруҳҳои осебазир дар масъалаҳои қайди асноди ҳолати шаҳрвандӣ барои ҷимояи ҳуқуқҳои худ дар никоҳ ба нақша гирифта шудааст.

ГУСТАРИШИ ҲУҚУҚҲО ВА ИМКОНИЯТҲОИ ИҚТИСОДИИ ЗАНОН (ГҲИИЗ)

Дар Тоҷикистон сатҳи баланди муҳоҷирати меҳнатӣ ба хориҷа мавҷуд аст. Тибқи арзёбии коршиносӣ қариб 1,5 миллион тоҷик дар хориҷа кор мекунанд. Соли 2014 пули интиқолии муҳоҷирон 41,7%-и Маҷмуи маҳсулоти дохилиро ташкил дод, ки баландтарин нишондиҳанда дар ҷаҳон ва сарчашмаи асосии даромади оилаҳои камбизоат (маълумоти Бонки ҷаҳонӣ) буд. Ҷораҳои амалкунандаи ҷимояи занони муҳоҷирони меҳнатӣ аз зуроварӣ ва хариду фуруши одамон кифояткунанда нестанд. Тибқи арзёбиҳои занони партофташуда тақрибан 300 000 хоҷагии хонаро сарварӣ мекунанд (70% кудакдор). Занони партофтаи муҳоҷирони меҳнатӣ ногаҳон сарварони воқеии оилаҳо мегарданд, барои таъмини даромадҳо

масъул мешаванд, агарчи ҳамзамон дастёбии онҳо ба имкониятҳо таҳсил, шуғл ва ҳифзи иҷтимоӣ, хусусан дар ноҳияҳои деҳотӣ, ҳамчунин ба захираҳои ҷун замин ва қарзҳои хурд ҳамоно ниҳоят маҳдуд боқӣ мемонад.

«СММ-зانون» дар Тоҷикистон фаъолияти худро ба дастгирии занони осебпазири деҳот дар доираи ҷамъиятҳои онон тавассути гуруҳҳои худёридиҳӣ равона кардааст. Вазифаи асосии ин кор тағйир додани мақоми зан аст: аз бенефитсиарҳои (ҳавасмандони) муқаррарӣ ба пешбарандагони фаъоли дигаргуниҳо табдил додани онҳо. Ҳадафи барнома баланд бардоштани сифати хизматрасонӣ ба занони деҳот аст. Илова ба чорабиниҳои вобаста ба тавсеаи ҳуқуққову имкониятҳои иқтисодии занон оид ба танвири афкор дар соҳаи ҳуқуқ, ҳифзи ҳуқуқҳои занон бо таваҷҷуҳи махсус ба ҳуқуқҳои иқтисодӣ, амволӣ ва вобаста ба замин, инчунин оид ба таъмини дастёбӣ ба хизматрасониҳои давлатӣ кор бурда мешавад. Интизор меравад, ки дар натиҷаи амалӣ гардонидани фаъолияти бештар самарабахше, ки даромаднокиро таъмин мекунад, 15 000 зан аз лиҳози иқтисодӣ нисбатан ҳифзшуда мегарданд; 5000 зани осебпазир ба гирифтани маводи қарзии имтиёзнок барои рушди фаъолияти соҳибкории худ бо дархост мурочиат мекунад; 50 корхонаи навро занон идора/сарварӣ менамоянд; дар ноҳияҳои ҳадафманд сатҳи 30 ғоизаи намоёндагии занон дар равандҳои вобаста ба банақшагири ва буҷетсозии маҳаллӣ ба даст оварда мешавад. «СММ-зانون» бо мақсади таҳия намудани пешниҳодҳои усулан аниқ оид ба мониторинги сиёсати иқтисодӣ ва арзёбӣ бо назардошти омилҳои гендерӣ гузаронидани мониторинги ҷендерии ҳадафмандро аз руи татбиқи сиёсат дар соҳаи шуғл ба нақша гирифтааст.

СУЛҲ, АМНИЯТ ВА БАҲИСОБГИРИИ ОМИЛҲОИ ГЕНДЕРӢ ДАР ЧОРАБИНИҲОИ БАШАРДУСТОНА (ЗСА)

«СММ-зانون» бо мақсади таъсиррасонӣ ба сиёсати маҳаллӣ оид ба пешгирии низоъҳо дар мавзёҳои наздисарҳадӣ байни Тоҷикистон ва Қирғизистон ба тарафдорони фаъоли баробарии гендерӣ дастгирӣ ва кумак пешниҳод менамояд. «СММ-зانون» ба фаъолзанони маҳаллӣ барои гузаронидани арзёбии ҳолати корҳо дар масъалаҳои амнияти инсонҳо дар сатҳҳои хоҷагидорӣ, ҳона, ҷамоат ва фаросарҳадӣ ёрӣ мерасонад. Бо ин мақсад дар ҳоли ҳозир барои таҳлили натиҷаҳои ин арзёбӣ дастгирии зарурии коршиносӣ расонида мешавад. Мо ба таъмини иштироки ҷендерии ҳадафманди занони фаъоли ҷонибдори сулҳ дар муҳоҷисаҳои оид ба истифодаи захираҳои табиӣ, дар гуфтушунидҳову равандҳои осоиштаи вобаста ба пешгирии низоъҳо дар сатҳҳои минтақавӣ, миллий ва маҳаллӣ мусоидат менамоем. «СММ-зانون» ҳамчунин баназаргирии омилҳои гендерӣ дар сиёсат ва василаҳои оид ба идоракунии хатарҳои офатҳои табиӣ ёриву дастгирии коршиносиро таъмин мекунад. Дар натиҷа дар кори таҳия намудани нақшаҳои маҳаллии оид ба омодагӣ занон торафт бештар ширкат меварзанд. «СММ-зانون» таҳия ва татбиқи ташаббусҳои сатҳи маҳаллиро ба нақша мегирад, ки ба густариши дастёбии занону духтарони ҳангоми офатҳои табиӣ ҷабридаи маҳалҳо нигаронида шудааст.

Самти фаъолияти барномавии минбаъда

ГУСТАРИШИ ҲУҚУҚҲО ВА ИМКОНИЯТҲОИ ИҚТИСОДИИ ЗАНОН (ГҲИЗ)

Барои баланд бардоштани сатҳи огоҳии занон аз ҳуқуқҳои худ ба соҳибиву назорати захираҳои иқтисодӣ, рушди имконоти онҳо, густариши ҳуқуқҳо ва имкониятҳояшон барои амалӣ гардонидани ҳуқуқҳои иқтисодӣ ба ҳайси татбиқгарони дигаргуниҳо «СММ-зانون» дар фаъолияти худ тамоюли дастгирии онҳоро пеш мегирад. Ин иқдом бо дастгирии гузаронидани мониторинги хизматрасонӣ (додани қарзҳои хурд, бақайдгирии ҳуқуқҳо ба замин ва амвол, машваратҳо оид ба пешбурди бизнес ва ғайра) аз нигоҳи омилҳои гендерӣ ва ҷорӣ намудани таҷрибаи пешқадам дар соҳаи хизматрасонӣ оид ба густариши ҳуқуқу имкониятҳои иқтисодии занон тақмил дода мешавад. Натиҷаҳои, ки интизорашон меравад, на ба шаклҳои маъмулӣ/анъанавии фаъолияти соҳибкории занон, балки бояд бештар ба корхонаҳои муваффақӣ сарварҳояшон занон нигаронида шаванд.

БАРҲАМ ДОДАНИ ЗУРОВАРӢ НИСБАТИ ЗАНОН ВА ДУХТАРОН ДАР ТОҶИКИСТОН

«СММ-зانون» ҷалби таваҷҷуҳро ба фаъолгардонии иштироки мардон ва писарбачагон дар чорабиниҳои миллии оид ба мубориза алайҳи зуроварӣ нисбати занон ҳамчун ба иштирокчиёни калидӣ ва шахсоне, ки ба ташаккули модели (намунаи) мусбати муносибатҳои мутаносибии оилавӣ саҳми ҳалкунанда мегузоранд, ба нақша мегирад. Ҳамчунин имконоти сохторҳои давлатӣ оид ба густариши дастёбӣ ба василаҳои ҷимоя ва чораҳои марбут ба ҳалли мушкилот тақвият дода мешавад ва кушишҳои вобаста ба танзими фаъолияти мутасаддиёни (провайдерҳои) хизматрасонӣ дастгирӣ меёбанд. Илова бар ин ба занони аз зуроварӣ ҷабрида дастгирӣ зоҳир карда мешавад, то онҳо аниқ бидонанд, ки барои истифода аз хизматрасонӣ ба кучо бояд мурочиат кунанд. Қисми асосии ин кор дар ҳамшарикӣ бо Гуруҳи Мавзуии Гендерӣ (ГМҲ) амалӣ карда мешавад.

СУЛҲ, АМНИЯТ ВА БАҲИСОБГИРИИ ОМИЛҲОИ ГЕНДЕРӢ ДАР ЧОРАБИНИҲОИ БАШАРДУСТОНА (ЗСА)

Дар татбиқи чорабиниҳои ҷамъиятии муштарак, ки ба ташаккули боварии миёни ҷамъиятҳо равона гардидаанд, ба занони фаъоли маҳаллие, ки дар ноҳияҳои наздисарҳадӣ иқомат доранд, мусоидат карда мешавад. Ба занони пешхоҳанги маҳаллие, ки дар ҳарду тарафи сарҳад зиндагӣ мекунад, дастгирии зарурии зоҳир карда мешавад, то ақидаву таҷрибаи онҳо оид ба пешгирии низоъҳо дар муколамаҳои, ки дар сатҳҳои миллий ва маҳдуди минтақавӣ баргузор мегарданд, ба эътибор гирифта шаванд. Кори марбут ба масъалаҳои занон, сулҳ ва амният боз ҳам ба дастгирии давлат дар роҳи тақмили чорабиниҳои равона карда мешавад, ки ба паст намудани хатари офатҳои (ПХО) аз лиҳози наҷот додани ҳаёти занону духтарон ва таъмини иштироки саҳми назарраси онҳо дар ПХО ба ҳайси татбиқкунандагони дигаргуниҳо алоқаманданд. Дар се ноҳияи таҷрибавӣ занони фаъол ташхиси ҷендерии нақшаҳои/буҷетҳои оид ба ПХО-ро мегузаронанд ва барои дохил намудани талаботи/афзалиятҳои махсуси гендерӣ мубориза мекунанд. Дар сиёсат ва фаъолияти амалии гуруҳи оид ба арзёбии фаврии ҳолати фавқулода ва танзим омилҳои гендерӣ бо назардошти арзёбии оқибатҳои офати табиӣ ва ғ. ба эътибор гирифта мешавад. Имконоти шарикони маҳаллӣ дар ноҳияҳои таҷрибавӣ дар кори расонидани ёрии ҷендерии ҳадафманди равонӣ дар ҳолатҳои фавқулода тақвият дода мешавад.

Созмони амният ва ҳамкорӣ дар Аврупо

Тамос: Ҷ-би Фабио Пиана
 Роҳбари Дафтари САҲА дар Тоҷикистон
 Тел: (+992 37) 226 50 14/15/16/17 Факс: 226 50 19
 Почтаи электронӣ: OiT@osce.org
 Сомонаи интернетӣ: <http://www.osce.org/dushanbe/>
 Суроға: 734012, Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. Аҳмади Дониш
 18a

Самтҳои асосии фаъолият ташкилот

Созмони амният ва ҳамкорӣ дар Аврупо (САҲА) бузургтарин созмони амниятии минтақавӣ дар ҷаҳон мебошад, ки ба он 57 кишвар-иштирокчи шомиланд. Аз лиҳози ҷуғрофӣ САҲА тамоми Аврупо, Осиёи Марказӣ ва Амрикои Шимолиро (ИМА ва Канада) фаро гирифтааст. Ин созмон нақши як форумро барои баргузор намудани гуфтушуниди сиёсӣ ва қабул гардидани қарорҳо дар соҳаи огоҳии пешакӣ, пешгирии низоъҳо, танзими бухронҳо ва барқароршавии баъд аз низоъ мебошад ва иродаи сиёсии кишварон-иштирокчиёни худро тавассути шабакаи намоёндагиҳои минтақавӣ амалӣ месозад. Фаъолияти созмон дар асоси бархурди фарогиранда ба амният сурат мегирад, ки аз ҷанбаҳои ҳарбию сиёсӣ, иқтисодиву экологӣ ва ҳуқуқи башар иборат мебошад. Аз ин лиҳоз созмон масоили муҳталифи марбут ба амниятбударо, аз он ҷумла масоили марбут ба назоратбарии аслиҳа, ҷорабиниҳои дар мавриди таҳкими эътимод ва амният, ҳуқуқи башар, ақаллиятҳои миллӣ, демократикунонӣ, стратегияҳои фаъолияти милитсия, мубориза бар зидди терроризм ва фаъолиятҳои иқтисодӣ ва муҳитзистиро баррасӣ менамояд. Кишварҳои аъзои САҲА уҳдадор гаштанд, ки ин арзишҳоро қабул намоёнд ва барои мусоидат ва ҷонибдорӣ аз амалигардонии ин арзишҳо сохтори амалиётӣ эҷод карданд. Ҳар яке аз 57 кишвар-иштирокчи САҲА аз мавқеияти баробар бархурдор мебошад ва қарорҳо дар асоси консенсус қабул мешаванд, ки иҷроиши онҳо на аз ҷиҳати ҳуқуқӣ балки аз ҷиҳати сиёсӣ ҳатмӣ аст.

САҲА дар Тоҷикистон намоёндагии худро бори нахуст бо ифтитоҳи Миссияи САҲА дар Тоҷикистон дар соли 1994 таъсис дод. Моҳи октябри соли 2002 намоёндагии мазкур номи худро ба Маркази САҲА дар Тоҷикистон тағйир дод ва ваколати он низ таҷдиди назар гардид ва фаъолиятҳои густариш ёфта дар се андозагирии САҲА роҳандозӣ шуд, яъне андозагирии ҳарбӣ-сиёсӣ, иқтисодӣ ва экологӣ ва инсонӣ. Моҳи июни соли 2008 Марказ номи худро ба Дафтари САҲА дар Тоҷикистон иваз намуд.

Ваколати таҷдидгардидаи Дафтар имкониятҳои бештареро барои ҳал намудани ҷолишҳои мавҷуда барои пешрафти Тоҷикистон пешниҳод менамояд. Ваколат аз масоили мусоидат намудан ба татбиқи принципҳои ва уҳдадорҳои САҲА, кумак расондан дар ташаккул додани тартиботи ҳуқуқӣ ва институтҳо ва равандҳои демокративу сиёсӣ, осон намудани робита ва мусоидат намудан барои таҳвили ахбор бо дафтарҳо ва институтҳои САҲА ва давлатҳои Осиёи Марказӣ, ки бевоҳиди иштирокчиёни САҲА мебошанд ва ба роҳ гузоштан ва дастгирӣ намудани муносибатҳо бо аъзоёни ҳокимияти миллӣ, донишгоҳҳо, институтҳои илмӣ-таҳқиқотӣ ва ташкилотҳои ғайридавлатӣ иборат мебошад. Дафтар дар татбиқи ваколати худ бо Ҳукумати ҚТ дар асоси ҳусни тафохум ва тавофуқи тарафайн ҳамкории зич дорад. Инчунин, Дафтари САҲА корҳои машваратӣ ва ҳамроҳангсозиро бо муассисаҳои САҲА ва дигар тарафҳои манфиатдор, аз ҷумла созмонҳои байналмилалӣ, ҷомеаи шаҳрвандӣ, ҷомеаи илмӣ ва донорҳо, ки дар Тоҷикистон фаъоланд анҷом медиҳад.

Барномаҳои пешина ва амаликунанда

Сохтори кунунии Дафтари САҲА дар Тоҷикистон аз қисмҳои зерин иборат аст: Шуъбаи Роҳбари Дафтар, се барномаи тематикӣ, ки ба се департамент мувофиқат мекунад (барномаҳои мазкур дар с. 2008 таъсис ёфтанд), Шуъбаи идораи молия ва панҷ намоёндагиҳои минтақавӣ.

1. Барнома: Ҷанбаҳои низоъӣ-сиёсӣ амният

Ин Барнома уҳдадорҳои САҲА-ро дар соҳаҳои муколамаи сиёсӣ, идоракунии ва бехатарии сарҳадҳо, мусоидат ба милитсия, мубориза бар зидди терроризм, ҷорабиниҳо дар мавриди таҳкими эътимод ва амният, аслиҳаи пиёдабандӣ ва муҳимоти ҷангии маъмулӣ ва поксозии минаҳо баррасӣ менамояд. Ин Барнома дар иҷрои Қарори Вазири қорҳои хориҷии САҲА оид ба ҳамкорӣ бо Афғонистон, бо дастгирии кишвари пазирада, тавассути ташкил намудани фаъолиятҳои муштарак байни Тоҷикистон ва Афғонистон дар омӯзонидан ва баланд бардоштани зарфият дар идоракунии сарҳадҳо, мусоидат ба милитсия ва дар мубориза бар зидди терроризм ва дигар масоили марбут ба амниятбуда иштирок менамояд. Дар соҳаи ислоҳоти полис барнома оид ба ташкили иқтисодии мақомоти ҳифзи ҳуқуқ дар фанҳои махсуси таълими корхоро идора дод, аз ҷумла ба ВКД барои вусъати иқтисоди он оид ба таъмини тартиботи ҷамъиятӣ, мубориза бо бетартибӣ ва идоракунии издиҳом бо таваҷҷуҳ ба ҳуқуқи инсон ва принципҳои демократии таъмини тартиботи ҳуқуқӣ мусоидат намуд. Дар доираи лоиҳа барномаи самараноки расонидани кумак ба полис ташкил карда шуд, ки маҷмуи равандҳои ҳуқуқӣ, маъмурий, техникӣ ва истифодабарии ба ноил гардидани бомуваффақият ба натиҷаҳои ба нақша гирифташудаи кӯтоҳмуддат ва дарозмуддат равонагардидаро амалӣ менамояд.

2. Барнома: Фаъолиятҳои иқтисодӣ ва экологӣ

Ҷолишҳои барои амният дар сохторҳои иқтисодӣ ва экологиро баррасӣ намуда, Дафтар дар соҳаҳои муҳталиф фаъол аст. Қонун «Дар бораи экспертизаи зиддикоррупсионии санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва лоиҳаҳои санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ» моҳи декабри соли 2012 тасдиқ карда шуд ва созмон ба ҳукумат дар татбиқи бехтари қонун мутобиқи Стратегияи зиддикоррупсионӣ барои солҳои 2013-2020 кумак мерасонад.

Дастгирии рушди тичорат, беҳтар намудани муҳити соҳибкорӣ ва мусоидат ба муколамаи иқтисодии байни ҳукумат ва баҳши хусусӣ дар маркази фаъолияти иқтисодии созмон қарор дорад. Афзалиятҳои дигари созмон пешбурди идоракунии дурусти захираҳои об дар сатҳи минтақавӣ ва миллий ва баланд бардоштани амнияти энергетикӣ тавассути мусоидат ба баҳши гидроэнергетикаи хурд ва дастгирии амалӣ намудани ислоҳоти соҳаи об. Созмон ҳамчунин ба муколамаи фаромарзии Тоҷикистону Афғонистон оид ба оби қад-қадӣ дарёи Панҷ бо таваҷҷуҳ ба анҷоми муколамаи дучониба бо Афғонистон оид ба захираҳои об ва муҳити зист мусоидат менамояд. Дафтар инчунин Ҳукумати пазирандари дар ташуқкул ва тақмил додани қонунгузории экологӣ он ва дар татбиқи Конвенсияи Орхус дастгирӣ менамояд.

3. Барнома: Фаъолиятҳо дар робита ба Андозагирии инсонӣ

Дар ҷаҳорҷуби андозагирии инсонӣ, Дафтар кумаки худро дар сатҳи сиёсӣ ва тавассути таҳияи барномаҳо оид ба шаш ҷузъҳои калидии мавзӯӣ, мерасонад ба манзури дастгирии кишвари пазиранда дар масъалаҳои марбут ба ислоҳоти сохтори адлия ва марбут ба волоияти қонун, огоҳонӣ ва тақмил додани тавоноии сохторҳои давлатӣ, ҷомеаи шаҳрвандӣ, донишҷӯён ва омма дар бораи принципҳои ҳуқуқи башар ва уҳдадорӣ ба воситаи зиёд кардани иштироки шаҳрвандон дар ҳаёти иҷтимоӣ ва сиёсӣ давлат; ривочу раванг додани воситаҳои ахбороти оммавии плюралистӣ, озод, мустақил ва рақобатнок; дастгирии ҷомеаи шаҳрвандӣ ва ҳукумат барои иҷро кардани уҳдадорӣ ва вазифаҳои миллий ва байналмилалӣ дар соҳаи баробарии гендерӣ ва мубориза бурдан бар зидди зуроварӣ дар оила; ва мусоидат намудан ба ҳокимияти миллий ва ҷомеаи шаҳрвандӣ дар иҷро намудани уҳдадорӣ марбут ба мубориза бар зидди хариду фуруши одамон ва тавсеаи иштироки занон дар зиндагии сиёсӣ.

Самти барномаҳои оянда

1. Барнома: Ҷанбаҳои низомӣ-сиёсӣ амният

Ниёзи доимӣ барои таҳким ва тақвияти устуворӣ дар Тоҷикистон тавассути ривочу раванг додани муколамаи сиёсӣ, плюрализм ва рушди сиёсӣ дар асоси принципҳои арзишҳои демократӣ, вучуд дорад. Минаҳо ҳануз барои аҳолии минтақаҳои зиёд таҳдидомез ҳастанд ва барои истифодаи заминӣ қорам монеа мешаванд. Дар зимни ин ки пешрафт ба даст оварда шудааст, мушкилот дар таъмини амнияти захираи яроқу силоҳ, муҳимот ва маводҳои тарканда ҳануз ҳам вучуд дорад. Дафтар аз имкониятҳои, ба мисоли имзо ва қабул гаштани Ёддошти тафохум оид ба ислоҳоти милитсиябарои мусоидат кардан дар амалигардонии нақшаҳои ислоҳотии Ҳукумати пазиранда, истифода хоҳад кард. Ин барнома уҳдадорӣҳои САҲА-ро дар соҳаи муколамаи сиёсӣ, роҳбарии сарҳадӣ, кумак ба милитсия, мубориза бар зидди терроризм, пешгирии низоҷо, кушишҳо барои мубориза бо ифротгарии хушунатомез ва тундравие, ки ба терроризм оварда мерасонанд, чораҳои баланд бардоштани эътимод ва устуворӣ, аслиҳаи сабук ва муҳимоти ҷангии маъмулӣ ва минатазакунӣ баррасӣ мекунад. Ин Барнома имкониятҳои хосро барои дастгирии иҷроии қарорҳои Шурои вазирон таҳти № 4/07 ва № 04/11 оид ба ҳамкорӣ бо Афғонистон, хусусан тавассути ба омузиш ҷалб намудани иштирокиён аз Афғонистон ва ташкил додани иқтидор барои роҳбарии сарҳад, кумак ба милитсия ва мубориза бар зидди терроризм, минатазакунӣ ва дигар масъалаҳои марбут ба амният дар Тоҷикистон, пешниҳод менамояд. Дар давоми солҳои минбаъда барнома ба тақвияти иқтидори мақомоти ҳифзи ҳуқуқи Тоҷикистон бо мақсади самаранок ҷорӣ намудани ислоҳоти полис идома хоҳад дод. Таваҷҷуҳи асосӣ ба ҳифзи ҳуқуқи инсон, таҳким ва инкишофи малакаю дониши мақомоти ҳифзи ҳуқуқ дар асоси таҷрибаю муносибатҳои беҳтарини байналмилалӣ зоҳир карда мешавад.

2. Барнома: Фаъолиятҳои иқтисодӣ ва экологӣ

Экспертизаи зиддикоррупсионии (лоиҳаҳои) санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ қисми ташаббуси бисёрсолаи созмон оид ба таҳияи модули таълими экспертизаи зиддикоррупсионӣ мебошад, ки ба барномаҳои ҳатмии таълимӣ хизматчиёни давлатӣ дохил карда мешавад. Созмон ба пешбурди принципҳои поквичдонӣ мубоқи санадҳои байналмилалӣ оид ба мубориза бо коррупсия, ба монанди Конвенсияи СММ бар зидди коррупсия (UNCAC) ва Шабакаи Созмони ҳамкории иқтисодӣ ва рушд оид ба мубориза бо коррупсия (ACN), Истанбул идома хоҳад дод.

Созмон ба расонидани кумак ба мақомот ҷиҳати беҳтар намудани муҳити соҳибкорӣ ва хизматрасониҳо барои баҳши хусусӣ идома хоҳад дод. Мақсад аз он иборат аст, ки ба мақомоти маҳаллӣ ва марказӣ ҷиҳати муайян намудани эҳтиёҷоти нисбатан муҳими сармоягузорӣ ва муқаррар намудани афзалиятҳои рушди иқтисодӣ дар сатҳи маҳал кумак расонида шавад. Ин муколама кумак мерасонад, ки афкори омма дар бораи мушкилоти сохторӣ муайян гардида, онҳо тавассути пешбурди сиёсати дуруст дар соҳаҳои иҷтимоӣ ва иқтисодӣ ҳал карда шаванд. Бо ҳамин монанд созмон фаъолиятҳо оид ба дастгирии Тоҷикистон дар соҳаи идоракунии хуби давлатӣ, идоракунии захираҳои об, таҳсилоти экологӣ, қонунгузорӣ ва сиёсати экологӣ идома хоҳад дод.

3. Барнома: Фаъолиятҳо дар робита ба Андозагирии инсонӣ

Дафтар нақши худро дар мусоидат кардан дар муколамаи сиёсӣ байни ҳукумат ва ҷомеаи шаҳрвандӣ дар хусуси уҳдадорӣҳои асосии ҳуқуқи башар идома хоҳад дод ва барои мусоидат намудан дар татбиқи Стратегияи давлатӣ оид ба таълими ҳуқуқи башар қор хоҳад кард. Дар волоияти қонун, Дафтар ба нақша гирифтааст, ки иҷрошавии Барномаи давлатӣ дар соҳаи ислоҳоти ҳуқуқии судӣ (барои солҳои 2015-2017), қабул кардани чораҳои қонунӣ ва гузаронидани чораҳои амалӣ дар ислоҳоти системаи пенитенсиярӣ ва ривочу раванг додани ҳамкорӣ байни ҳукумат ва ҷомеаи шаҳрвандӣ оид ба масъалаҳои волоияти қонун, хусусан пешгирии шиканҷро дастгирӣ намояд. Дар соҳаи ВАО бошад, Дафтар фаъолияти худро мувофиқи талошҳои қаблӣ дар тақвият додани кафолати дастрасӣ ба иттилоот, инкишофи профессионализи рӯзноманигорон, мусоидат ба ташаккули системаи худтаълимкунии ВАО ва ҳал кардани бахсу мунозираҳо бо тарзи алтернативӣ ва барномасозии масъалаҳои умумичамиятӣ иҷро хоҳад кард. Дафтар ҳамкории хешро бо Вазорати қорҳои дохилии ҚТ, ки соли 2010 оғоз гардида буд, дар бобати ташкил намудани идораҳои милитсия бо назардошти омили гендерӣ бо мақсади баланд бардоштани иқтидори онҳо дар бурдани қор бо ҷабридагонӣ зуроварӣ дар оила ва тақвият додани шабақаҳои ҷамъиятии раванасозӣ, давом хоҳад дод. Дафтар дастгирии талошҳои ҷамоаангисоваро барои кумак расондан ба қори Комиссияи давлатии байниидоравӣ оид ба мубориза бар зидди хариду фуруши одамон давом хоҳад дод. Фаъолияти Дафтар ба тақвият бахшидани иқтидори миллий барои мусоидат намудан дар иштироки занон дар ҳаёти иҷтимоӣ ва сиёсӣ бо таваҷҷуҳи махсус ба ташаккули шабақаҳои миллий ва минтақавӣ, ки иштироки занонро дар ҳаёти иҷтимоӣ ва сиёсӣ дастгирӣ мекунанд, ва инчунин ба ташаккули платформа барои ҷалби насли ояндаи занони ҷавони

роҳбар, нигаронида мешавад. Дафтар талошҳои худро дар баланд бардоштани дониши ҷавонон тавассути кор бо мардум ва лоиҳаҳои граждани дар соҳаи маориф дар оғози демократӣ давом медиҳад.

Созмони байналмилалӣ муҳоҷират

Тамос: Ҷ-би Драган Алексоски Рохбари идораи СБМ дар ҚТ Тел: (+992 37) 221 03 02; (992 48) 700 02 02; (992 48) 700 03 03 Факс: (992 37) 251 00 62 Почтаи электронӣ: dushanbeinfo@iom.int Сомона: www.iom.tj Суроға: 734013 Тоҷикистон, ш. Душанбе, гузаргоҳи 2-уми куч. Азизбеков 22А

Самтҳои асосии фаъолияти ташкилот

Созмони байналмилалӣ муҳоҷират (СБМ), ки соли 1951 таъсис дода шудааст, созмони фаъоли байнихукуматӣ дар соҳаи муҳоҷират мебошад, ки бо ташкилотҳои ҳамкори ҳукуматӣ, байнихукуматӣ ва ғайридавлатӣ дар ҳамкории зич қарор дорад. 165 кишвар аъзои ин ташкилот буда, 8 давлати дигар дар ташкилоти мазкур дорои мақоми нозир ҳастанд. СБМ дар беш аз 100 кишвар беш аз 470 идораи саҳроӣ дорад ва фаъолияти худро ба мусоидат намудан ба муҳоҷирати инсондустона ва танзимшаванда барои ғоиди умум ва хизматрасонию машваратдиҳӣ ба ҳукумат ва муҳоҷирон равона месозад. СБМ дар таъмини идораи ба тартибандоштани ва инсондустона дар соҳаи ҳамкории байналмилалӣ оид ба масъалаҳои муҳоҷират, расонидани ёрӣ дар ҷустуҷӯи роҳи ҳалли мушкилоти соҳаи муҳоҷират ва таъмин намудани муҳоҷирон, аз ҷумла гурезагон ва шахсони дар дохили кишвар ҷойивазнамудаи эҳтиҷманд бо кумаки башардустона мусоидат менамояд.

Созмони байналмилалӣ муҳоҷират фаъолияти худро дар Тоҷикистон соли 1992, пас аз ба даст овардани истиқлолият оғоз намудааст. Соли 1994 Тоҷикистон узви СБМ гардид ва ҳуди ҳамин сол байни Ҳукумати Тоҷикистон ва СБМ созишнома оид ба ҳамкорӣ ба имзо расонда шуд.

Барномаҳои қаблӣ ва амалкунанда

Таҳкими иқтидори идоракунандаи муҳоҷират;
Пешниҳод намудани маълумот ва омузондани муҳоҷирон ба малакаҳои муайян;
Мустақкам намудани идораи сарҳад;
Мубориза бар зидди хариду фуруши одамон;
Саломатии муҳоҷирон ВНМБ/АНМБ;
Муҳоҷирати меҳнатӣ ва рушди инсонӣ.
Барномаҳои қаблӣ:
Барнома оид ба омодагии аҳоли ба офатҳои табиӣ;
Кумакрасонӣ ба бозгашти ихтиёрӣ ва ҳамроҳшавӣ ба ҷамъият;
Таҳқиқ ва мубоҳисаҳо оид ба самтҳои сиёсат дар соҳаи муҳоҷират.

Самти барномаҳои оянда

СБМ нақша дорад фаъолияти худро дар ин соҳаҳо бо ҳамкоронаш дар соли 2016 давом диҳад.

Ташкилоти байналмилалӣ меҳнат

Тамос: Ҷ-би Собир Аминов Ҳамоҳангсои Миллии ТБМ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон Тел: (+992 44) 600-55-97/98 (рақами дохилӣ - 273) Почтаи электронӣ: aminov@ilo.org Сомона: www.ilo.org , www.ilo.ru Суроға: Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. Айни 39
--

Самти фаъолияти ташкилот

“Мақсади асосии Ташкилоти Байналмилалӣ Меҳнат – васеъ гардонидани имкониятҳо барои занон ва мардон дар пайдо кардани шугли арзанда ва сермаҳсул дар шароити озодӣ, адолат, муътадилӣ ва эҳтироми шаъну шарафи инсон мебошад”.

Ташкилоти Байналмилалӣ Меҳнат (ТБМ) – муассисаи махсусгардонидашудаи системаи Созмони Милалӣ Муттаҳид (СММ) буда, ба худ мақсад гузоштааст, ки принципҳои адолати иҷтимоиро, ки ҳамчун ҳуқуқи инсон аз тарафи ҷомеаи Байналхалқӣ эътироф шудааст, пеш барад. СБМ соли 1919 таъсис ёфта, соли 1946 якумин оҷонсии махсусгардонидашудаи СММ гардид. Дафтари асосии ТБМ дар шаҳри Женева, Швейтсария ҷойгир аст.

СБМ чор мақсади стратегӣ дорад:

- пешбарӣ ва дар амал татбиқ гардонидани принципҳои асосӣ дар соҳаи меҳнат;
- васеъ гардонидани имкониятҳо барои занон ва мардон дар пайдо кардани шугли арзанда;
- васеъ кардани имконияти ихота ва самаранокии ҳифзи иҷтимоӣ барои ҳама;
- мустақкам гардонидани ҳамкории сеҷониба ва гуфтугуи иҷтимоӣ.

Гуруҳи ёрирасони техникӣ оид ба масъалаҳои меҳнати арзанда ва Бюрои ТБМ барои давлатҳои Аврупои шарқӣ ва Осиёи Марказӣ дар шаҳри Маскав аз соли 1959 фаъолият дорад. Ин Бюро фаъолияти ТБМ-ро дар 10 давлат – Федератсияи Россия, Тоҷикистон, Озарбойҷон, Арманистон, Беларус, Гурҷистон, Қазоқистон, Қирғизистон, Туркменистон ва Узбекистон Ҳамоҳанг месозад.

Дар системаи Созмони Милалӣ Муттаҳид, ТБМ дорои сохтори фарқкунандаи сетафа мебошад. Намоёндогони корфармоён ва кормандон – “шарикони иҷтимоӣ” дар фаъолияти иқтисодӣ буда, мисли намоёндогони ҳукумат дар муайян кардани сиёсат ва барномаҳо овози баробарҳуқуқ доранд. ТБМ ҳам инчунин ҳамкории сеҷонибаро дар дохили давлатҳо-аъзоён дастгирӣ карда, дар “гуфтугуи иҷтимоӣ” байни иттифоқи касаба ва корфармоён дар омодакунӣ ва татбиқи сиёсати иҷтимоӣ, иқтисодӣ ва дигар соҳаҳо мусоидат мекунад.

Ҷумҳурии Тоҷикистон аз соли 1993 аъзои ТБМ буда, тарафдори меъёрҳо ва принципҳои Ташкилоти Байналмилалӣ Меҳнат мебошад ва дар пайдарпай татбиқ кардани меъёрҳои асосӣ ва ҳуқуқҳо дар соҳаи меҳнат дар сиёсати давлатии худ аҳамияти махсус медиҳад. 51 Конвенсияи ТБМ, ки ба онҳо 8 Конвенсияи асосӣ дохил мешавад аз тарафи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба тасвиб расидаанд.

Барномаҳои қаблӣ ва амалкунанда

Дар ҷорҷубаи «Барномаҳои ҳамкорӣ байни шарикони сетафаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ташкилоти Байналмилалӣ Меҳнат оид ба Меҳнати Арзанда барои солҳои 2011-2013 ва солҳои 2007-2009» ва бо кумаки техникӣ ва молиявии ТБМ ва кишварҳои донорҳо дар ҷумҳурий як қатор лоиҳаҳо ва ҷорабинҳои самаранок амалӣ гаштанд, ба монанди: «Шарикони муътадил дар идораи босамари муҳоҷирати меҳнатӣ дар Федератсияи Русия, Кавқоз ва Осиёи марказӣ», «Пешгирии хариду фуруши инсон тавассути ташкил додани ҷойҳои кории нав ва беҳтар идоракунии муҳоҷират», «Мубориза алайҳи меҳнати қудакон дар Осиёи Марказӣ - сатҳи 1 ва 2», «Оқибатҳои иҷтимоии муҳоҷират дар Тоҷикистон», «Идоракунии муҳоҷирати меҳнатӣ ҳамчун асбоби ҳамкории байни давлатӣ ва рушд дар Осиёи марказӣ», «Аз бухрон суи меҳнати арзанда ва беҳатар» ва «ВИЧ/СПИД ва олами кор дар Тоҷикистон».

Лоиҳаҳои техникӣ наватӣ ҳоло дар раванди иҷрошанд: “Мубориза алайҳи меҳнати қудакон дар Осиёи Марказӣ - сатҳи 2”, “Аз бухрон суи меҳнати арзанда ва беҳатар - сатҳи 2” ва “Амали гардонидани стратегияи омузиши касбии Гуруҳи 20”.

Самти барномаҳои оянда

«Барномаи ҳамкорӣ байни шарикони сетафаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ташкилоти Байналмилалӣ Меҳнат оид ба Меҳнати Арзанда барои солҳои 2015-2017» аз самтҳои афзалиятноки зерин иборат аст:

1. Қавӣ гардонидани иқтисодии шарикони сетафа дар ҳалли масъалаҳои афзалиятноки меҳнат бо воситаи мушорақати иҷтимоӣ;
2. Рушди имконияти шугли арзандаи мардон ва занон, аз он ҷумла барои муҳоҷирони меҳнатии бозгашта;
3. Беҳтар намудани шароити меҳнат ва вусъатбахшии ҳифзи иҷтимоӣ.

Самтҳои дигари фаъолияти ТБМ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон аз инҳо иборатанд:

- Пешбарии меъёрҳои байналхалқӣ дар соҳаи меҳнат;
- Фаъолият бо корфармоён ва иттифоқҳои касаба;

- Бозори меҳнат ва шугли аҳоли;
- Баробархуқуқии ҷинсӣ дар соҳаи меҳнат;
- Бехатарии меҳнат;
- Ҳифзи иҷтимоӣ;
- Барҳам додани шаклҳои бадтарини меҳнати қудакон.

Ташкилоти ОКСФАМ Британияи Кабир дар Ҷумҳурии Тоҷикистон

Тамос: Ҷ-би Давиде Коста
Директори кишварӣ
Тел: +992701 51 21 (22) Факс: +992 372 24 76 42 701 51 23
Почтаи электронӣ: bkolundzija@oxfam.org.uk
Сомона: www.oxfam.org.uk/what_we_do/where_we_work/tajikistan
Суроға: Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. Айни 48.

Мухтасар оиди Ташкилот

Оксфам конфедератсияи иборат аз 18 ташкилот мебошад. Ташкилотҳои мазкур дар ҳамкорӣ бо шарикон ва ҷамоаҳои маҳаллӣ дар зиёда аз 90 кишвари ҷаҳон фаъолият менамоянд. Аз се як нафар одам дар ҷаҳон дар шароити факр умр ба сар мебарад. Оксфам аз дорад то ин, ки чунин шароити зистро тавассути сафарбар намудани қувваи одамон алайҳи камбизоатӣ тағйир диҳад. Дар саросари олам Оксфам дар самте кушиш ба харҷ медиҳад, ки роҳҳои амалӣ ва инноватсиониро барои одамон пайдо намояд ва онҳо тавониста бошанд, ки худро аз вартани камбизоатӣ наҷот дода, ру ба инкишоф биёранд. Мо ҳаёти одамонро наҷот медиҳем ва барои барқарор намудани ҳаёт дар мавриди ҳамлаи бӯхрон мусоидат менамоем. Мо маърақаҳо барпо менамоем то ин, ки шахсони камбизоат дар қабули қарорҳо дар сатҳи кишварҳо ва ҷаҳон бар манфиати худ иштирок карда бошанд. Дар тамоми ташаббусҳои худ Оксфам бо мақсади хотима додани беадолатӣ, ки бонси камбизоатӣ мегардад яқоя бо ташкилотҳои шарик дар ҳамбастагӣ бо занону мардони осебпазир кор мебарад.

Барномаҳои ташкилоти Оксфам дар Тоҷикистон. Барномаҳои ташкилоти Оксфам дар Тоҷикистон дар се самти зерин фаъолият мебарад: **Об ва санитария, барномаи рушди иқтисодӣ ва гендер.**

Мавзӯҳои дигари барномаҳо аз **коҳиш додани хатари офатҳои табиӣ /тағйирёбии иқлим, гендер ва идоракунии хуб** иборат мебошанд.

Барномаи об ва санитария

Ташкилоти Оксфам тавассути ба роҳ мондани шабака, даъват намудан ва миёнаравӣ амал менамояд ва он намунаҳои инноватсиониро дар ноҳияҳои алоҳида таҳия намуда дар амал ба тарзи санҷиш татбиқ мекунад. Пасон барои маблағгузорӣ ва дар тамоми кишвар ба муддати тулонӣ амалӣ намудани онҳо кумак менамояд. Аз ин лиҳоз Оксфам дар Тоҷикистон ба ҳайси ташкилоти асосие, ки дар самти оби нушоқӣ ва санитария фаъолият мебарад шинохта шудааст. Оксфам иштироки занонро дар қабули қарорҳо ва роҳбарият дар тамоми сатҳи зинаҳо дастгирӣ менамояд. Минҷумла, он ба ҷалби ҷамъият ва шаҳрвандонро дар пешбарии бахши мазкур мусоидат менамояд, ки ҳадафаш аз таъмини дарназradoшт ва амалӣ намудани фикру мулоҳизаи мардуми деҳот ва истифодабарандагон иборат аст. Ташкилоти Оксфам ҷамоаҳоро барои даровардани ислоҳот ва амалишавии минбаъдаи онҳо намояндагӣ менамояд. Оксфам ҷонибҳои асосии манфиатдорро дар атрофи иҷрои уҳдадорихо муттаҳид месозад ва маблағгузори амалишавии натиҷаҳоро дар сатҳи баланд пиёда мегардонад.

Барномаи рушди иқтисодӣ

Барномаи рушди иқтисодии ташкилоти Оксфам дар Тоҷикистон бо занону мардон аз ҷамоаҳои деҳотӣ кор мебарад, ки ҳадафи он тақвият бахшидани сатҳи зиндагии онҳо тавассути тижорати устувори кишоварзӣ, рушди даромад ва шуғли одилона аст.

Муҳайё намудани муҳити мусоид ва сохторҳое, ки иштироки занону мардони камбизоатро дар равшандӣ иқтисодӣ дастгирӣ менамоянд дар мадди аввал қарор мегиранд, ки ба системаи устувори бозорӣ ва ташкилотҳои иқтисодии занон мусоидат менамоянд.

Оксфам намунаҳои тижорати кишоварзиро бо истифода аз усули занҷираҳои арзишӣ таҳия ва амалӣ намудааст, ки талаботҳои мардуми камбизоат, махсусан занонро қонеъ мегардонанд. Давра ба давра ин сабаби баланд гаштани сатҳи зиндагии занону мардон – деҳқонони камзамин мешавад. Дар натиҷа, намунаи барномаҳо ба миён меоянд ва онҳоро бо мақсади ташаббусҳои самаранок, устувор ва рушди одилона дар бахшҳои кишоварзӣ ва рушди деҳот ҳуҷҷатгузорӣ, таҷриба, такроран амалинамоӣ ва дастгирӣ меёбанд. Оксфам нақша дорад омузишу далелҳои худро барои ҷалби дигар бахшҳо ба рушди деҳот мавриди истифода қарор диҳад то ин, ки онҳо дар сатҳи ҷумҳурӣ дар амал татбиқ карда шаванд. Ташкилот кушиш ба харҷ медиҳад то ин, ки муҳити мусоидро фароҳам созад, яъне дастгирии сохторҳои марбута, рушди низоми бозорӣ ва мувофиқи имконот тамдид намудани хизматрасониҳои машваратӣ, баланд анмудани сатҳи иқтисодӣ ва роҳбарияти деҳқонони камзамин ва занон, тақвияти ҳаҷму сифати истеҳсолот ва инчунин дастрасӣ ба маблағҳои пулӣ тавассути пиёда намудани низоми пасандозҳо ва қарзҳо ҳангоми зарурат.

Гендер

Ташкилоти Оксфам дар Тоҷикистон барномаи мустақили адолати гендериро амалӣ менамояд, ки ҳадафи он аз байн бурдани нигарониҳои бамисёномада нисбати мавқеи занон дар кишвар ва дарки нақши занон дар ҷомеа мебошад. Гарчанде фаъолони давлатӣ ва ғайридавлатӣ дар тақвият бахшидани қонунгузорӣ ба натиҷаҳои назаррас ноил гашта бошанд ҳам, дастовардҳо дар самти ҳалли мушкилотҳои ҷойдошта, тағйири дарку фаҳмиш ва таъбиз аз тарафи низоми идоракунанда дар сатҳи маҳал камтар дида мешаванд. Тавассути тақвият бахшидани сатҳи донишу малакаҳо шумораи зиёди занон зиндагии хешро беҳтар ба роҳ мемонанд ва дар ҳаёти иҷтимоӣ фаъолона иштирок варзида саҳмгузор хоҳанд буд. Хамаи ин беҳбудӣҳо бо истифода аз тағйири рафтору эътиқодҳо оиди нақши занон ва саҳми онҳо дар самтҳои иҷтимоӣ, сиёсат ва иқтисодиёт мебошад, ки ҳамзамон ба он мусоидат менамоянд.

Самтҳои ояндаи барнома

Дар назар аст, ки ташкилоти Оксфам дар оянда фаъолиятҳои вобаста ба эҳтиётот ва маблағҳои бадастоварда ба роҳ мемонад.

Ташкилоти Оғо Хон оид ба рушд

Тамос: Ҷ-би Акбар Алӣ Песнанӣ
 Намояндаи дипломатии Ташкилоти Оғо Хон оид ба
 рушд
 Тел: (+ 992 37)224-65-00, Факс: 251-00-66
 Почтаи электронӣ: akbar.pesnani@akdn.org
 Сомона: www.akdn.org
 Суроға: Тоҷикистон, Душанбе, куч. Ҳамза Ҳакимзода 21

Самти фаъолияти ташкилот

Ташкилоти Оғо Хон оид ба рушд (АКДН) – аз як гуруҳ созмонҳои хусусӣ, байналхалқӣ, ғайридинӣ иборат буда, баҳри баланд бардоштани некуаҳволии халқ дар кишварҳои ру ба тараққӣ, аз ҷумла Африқову Осиё саҳми назарраси худро гузошта истодааст. АКДН дорои тақрибан 80,000 мутахассис буда, дар зиёда аз 30 кишвари ҷаҳон қору фаъолият менамояд ва баҳри бунёд намудани ҷомеаи устувор, муваффақ ва ғуноғундеш кушишҳо ба ҳарч медиҳад. Ташкилот фаъолияти худро дар Тоҷикистон аз соли 1992 оғоз намуда, то кунун зиёда аз 3500 кормандро бо қору таъмин намулдааст, ки аксарияти онҳо шаҳрвандони Тоҷикистон мубошанд ва эшон ба доираи васеъи фаъолиятҳо, аз рушди иқтисодӣ, маориф ва инкишофи деҳот сар карда, то бартарафсозии офатҳои табиӣ, эҳёи фарҳанг ва ниҳоят ба ҳамкории байнисарҳадӣ ҷалб гардидаанд. АКДН фаъолиятҳои тавассути созмонҳои ҷудогона ба роҳ монда, ҳадафи бунёди муассиса ва барномаҳои дорад, ки дар ҳамбастагӣ қобилияти ҳаллу фасли мушкилиҳо ва рушди имкониятҳои иҷтимоӣ, иқтисодӣ ва фарҳангӣ дар Тоҷикистонро дошта бошанд. Ташкилоти Оғохон оид ба рушд ҳадафҳои мазкурро дар доираи Созишномаи Ҳамкорӣ, ки соли 1995 бо Ҳукумати Тоҷикистон ба имзо расида буд, ва имсол АКДН 21-умин солгарди онро ҷашн мегирад, амалӣ мегардонад..

Ҳоло созмонҳои мазкур ва алоқаманд барномаҳои худро дар қисматҳои мухталифи кишвар дар соҳаҳои ғуноғун татбиқ менамоянд: Фонди Оғо Хон, Агентии Оғо Хон оид ба молияи хурд, Хадамоти Оғо Хон оид ба маориф, Фонди Оғо Хон оид ба рушди иқтисодӣ, Хадамоти Оғо Хон оид ба тандурустӣ, Муассисаи Оғо Хон оид ба фарҳанг, Донишгоҳи Осиёи Марказӣ, ФОКУС ёрии башардӯстона ва Барномаи ҷонибдорӣ инкишофи иҷтимоии манотиқи қуҳистон (МСДСП) (лоиҳаи Фонди Оғо Хон).

Барномаҳои қаблӣ ва ҳозира:

АКДН ва созмонҳои алоқамандашбарномаю лоиҳаҳо дар соҳаҳои ғуноғун ҷонибдорӣ мекунад, ки дар ин самт Фонди Оғо Хон дар беҳтар намудани некуаҳволии мардуми Тоҷикистон нақши пешбаранда дорад ва дар якҷоягӣ баҳри рушди тандурустӣ, маориф, рушди деҳот ва ҷомеаи шаҳрвандӣ мусоидат мекунад. Шарҳи муфасссали лоиҳаҳо, ки созмонҳои АКДН татбиқ менамоянд: (1) **Тандурустӣ:** Фаъолияти Хадамоти Оғохон оид ба тандурустӣ дар Тоҷикистон ба беҳтар гардидани сифати ғуруҳҳои зерҳадаф, хусусан бо тавачҷуҳи ҳосса ба занони қобили таваллуд ва қудакони то синни панҷсола равона гардидааст, ки тавассути ҳамкории зич бо аҳли ҷомеае, ки дар ҳудуди қаламрави барнома зиндагӣ мекунад ва инчунин расондани ёрии техникаӣ ба ҳукумат баҳри тақвияти системаи умумии соҳаи тандурустӣ ба даст оварда мешавад. Хадамот барои ноил шудан ба ин мақсадҳо соли 2008 барномаи Тибби оилавию таъсис дод, ки он дар ҳамкорӣ бо Раёсати тандурустӣ ВМКБ кушиши ҷиҳозонидани Марказҳои ёрии аввалияи тиббӣ ва омузондани кормандони соҳаи тибро дорад. Дар соли 2016 *ХОТ* бо мусоидат ва ҳамоҳангсозии *МСДСП* 47% *ГМП* дар ВМКБ, 40% вилоти Хатлон ва 43% дар водии Рашт ба марказҳои СМ табдил дода шуданд. Илова бар ин ба менеҷерони қумаки аввалияи тиббӣ ва кормандон ба сифати кушиши муттасили баланд бардоштани сифати ниғоҳбинии муштариён тренингиҳои мухталиф оид ба баланд бардоштани иқтидор пешниҳод гардиданд. Дар маҷмӯъ, 200 нафар духтурону ҳамширагонии шафқати оилавӣ оид ба ниғоҳбуну инкишофи қудак (*C4CD*) таълим гирифта, соҳаҳои нави ҳудодоҳиву худшиносӣ ва тақмил додани ғамхориро азхуд намуданд. *ХОТ* бо дастгирии Ҳукумат ва Вазорати қорҳои хориҷии Норвегия, Вазорати савдо ва рушди Канада (*DFATD*) дар беморхонаи Ҳоруғ ташхисгоҳи минтақавиро таъсис дода, тавассути ба имзо расонидани санади дахлдор бо Ҳукумат эътирофи расмӣ ин ташхисгоҳро таъмин намуд. Ғайр аз ин, моҳи июли соли 2013 ба ташхисгоҳи мазкур сертификати *ISO* дода шуд. Соли 2016 (аз моҳи январ то моҳи июн) дар маҷмӯъ 26454 муштариён, аз он ҷумла 267 нафар муштариён аз музофотҳои ҳамсарҳади Афғонистон аз хизматрасонии ташхисгоҳи мазкур баҳравар гардиданд. Моҳи феввали соли 2013 ҳамчунин дармонгоҳи ғайритиҷоратии дандонпишишкӣ Ҳоруғ ба истифода супорида шуд, ки асосан аз ҳисоби қумаки хайриявӣ маблағгузорӣ карда мешавад. То имруз дар ин дармонгоҳ 12144 нафар муштариён табобат гирифтанд. Ба ғайр аз ин, соли 2009 *ХОТ* барномаи байнисарҳадӣ худро ҷиҳати истифодаи захираҳои минтақавӣ оид ба таъмини дастрасии васеътари аҳли ҷомеаи Бадахшон Афғонистон ба хизматрасонии тандурустӣ тавассути баланд бардоштани иқтидори ҳам кормандони тибби тоҷик ва ҳам афғон оғоз намуд. Соли 2012 *ХОТ* марҳилаи аввали Маркази тандурусти электронӣ мавриди истифода қарор дод. Маркази тандурустии электронӣ Беморхонаи вилотиҳои Ҳоруғро тавассути таҷҳизоти электронӣ бо муассисаҳои тиббӣ дар ноҳияҳои наздисарҳадӣ, инчунин бо иншоотҳои *ТОХР* дар Қобул (*FMIC*) ва Қарочӣ (*УАГ*) пайваст. Дар давоми соли 2013 бо хоҳиши Вазорати тандурустӣ Беморхонаи ҷумҳуриявӣ «Қароболо»-и ш.Душанбе ҳамчунин бо Маркази тандурустии электронии Ҳоруғ пайваст гардида шуда соли 2016 Тибби электронӣ бо Маркази тиббӣ ва ташхисии ш. Душанбе пайваст гардид. Дастгирии доимӣ аз нигоҳи таҷҳизот, тренингиҳо ва ташхисии техникаӣ ҳоло аз ҷониби *ХОТ* барои ҳар нуқтаи ба ҳаб пайвастгардида таъмин карда мешавад; (2) **Маориф:** *AKES* Тоҷикистон Литсейи Оғо Хонро дар Ҳоруғ идора мекунад. Он қузӣ шабакаи байналмилалӣ мебошад, ки зиёда аз 250 мактабҳои дар тамоми ҷаҳон, бо шумули Африқои Шарқӣ, Осиёи Ҷанубӣ ва Марказӣ фаъолияткунандаро муттаҳид

месозад. Литсейи Оғо Хон нахустин мактаби хусусӣ дар ВМКБ мебошад, ки барои зиёда аз 1000 нафар донишҷӯён барномаи таълимии миллии васеъро ба забонҳои русӣ, тоҷикӣ ва англисӣ пешниҳод менамояд. Агентҳои *ТОХР* бо муассисаҳои давлатӣ, ба монанди Донишқадаи инкишофи касбӣ (ДИК) ҷиҳати қорӣ намудани усулҳои инноватсионии таълим ва ба роҳ мондани малакаи таълимии дахлдор ҳамкорӣ менамояд. Аз соли 2006 дар заминаи ДИК дар ВМКБ зиёда аз 900 муаллимони таҳсилоти ибтидоӣ ва миёна, 100 нафар мансабдорони идораҳои ноҳиявии маориф ва зиёда аз 500 нафар директорони мактабҳо дар баҳши идоракунии маориф, роҳбарӣ ва банақшагири таълим гирифтанд. Хазинаи Оғо Хон дар ҳамкорӣ бо AKES ва ДИК дар ВМКБ Барномаи инкишофи барвақти кудаконро (ИБК) дар заминаи мактабҳо/ҷамоатҳо таҳия намуда, бомуваффақият аз озмоиш гузаронид. Вазорати маориф бинобар камхарҷ ва сермахсул будани ин барнома соли 2014 онро дар қатори барномаи таълимии ИКБ ва лоиҳаҳои омузгорие, ки Хазинаи Оғо Хон дар ҳамкорӣ бо ВХФ ва ЮНИСЕФ таҳия намудааст, ба сифати модели стандартӣ дар сатҳи миллий тасдиқ намуд.

Донишгоҳи Осиёи Марказӣ дар барномаҳои академӣ тавассути Мактаби маълумоти касбӣ ва давомдор (ММКД), ки дар Хоруғ ва Душанбе таъсис дода шудааст ва Барномаи Оғо Хон оид ба Инсоншиносӣ иштирок мекунад. ММКД провайдерҳои пешбурӣ маълумот барои калонсолон ва маълумоти давомдор гардид ва зимнан зиёда аз 37,000 шунавандаро дар Тоҷикистон ва 4,000 дар Афғонистон тавассути барномаи маълумоти наздисарҳадии хеш фаро гирифт, ки 40% занон ташкил медиҳанд. ММКД инчунин марказҳои имтиҳоноти сертификатсияи байналхалқии TOEFL iBT-ро дар Душанбе ва Хоруғ ифтитоҳ намуд, ки онҳо дастрасии осони аҳолиро ба санҷиши байналхалқӣ оид ба забони англисӣ таъмин хоҳанд кард. Корҳои асосӣ марбут ба сохтмони иншооти кампуси Донишгоҳи Осиёи Марказӣ дар Хоруғ асосан тобистони соли 2015 оғоз гардида, барои зиёда аз 700 нафар ҷойҳои корӣ муҳайё мегардад ва ифтитиҳи худӣ иншоот моҳи сентябри соли 2017 дар назар дошта шудааст. **(3) Рушди кишоварзӣ:** МСДСП – лоиҳаи Фонди Оғо Хон дар тамоми Тоҷикистон асосан ба лоиҳаҳои рушди деҳот машғул буда, Созмонҳои деҳот (СД) - и ҷамоатҳои маҳаллиро дар ВМКБ, Вилояти Хатлон ва водии Рашт ташкил ва ҷонибдорӣ мекунад. Доираи фаъолияти ин созмонҳо идоракунии ғуруҳӣ, дастрасӣ ба маблағгузорӣ, муассисаҳои ғайрикишоварзӣ, идоракунии захираҳои табиӣ ва кишоварзӣ ва тақмили муҳити зист мебошад. МСДСП инчунин муносибатҳои бозорино ба рушди соҳибкорӣ хурд миёна ҷонибдорӣ намуда, ҳамин тариқ, дастрасиро ба сармоя ва хизматрасонӣ бобати рушди соҳибкорӣ осон мегардонад ва савдои наздисарҳадиро тақвият мебахшад. МСДСП инчунин дар байни оммаи васеъи аҳоли фаъолият намуда, зимнан Созмонҳои Деҳот (СД), Шуроҳои иҷтимоӣ оид ба рушди Созмонҳои деҳот (SUDVO), Ассотсиатсияҳои SUDVO ва Кумитаҳои маҳаллаҳо (КМ)-ро таъсис медиҳад. Ҳоло МСДСП зиёда аз 1,722 СД ва КМ-ро дастгирӣ намуда, умуман зиёда аз 150,000 сокини деҳотро фаро мегардад, ки зиёда аз 40 фоизи онҳоро занон ташкил мекунад. МСДСП инчунин бо дигар муассисаҳои молиявӣ дар ҳамкорӣ зич қарор дорад, то ки дастрасии аҳолии камбизоатро ба хизматрасониҳои имконпазир ва воқеии молиявӣ таъмин намояд. То кунун 2,700 Ғуруҳҳои ҷамоатӣ оид ба амонатгузорӣ (CBSG) бо 55,000 ширкаткунанда, ки 86 фоизи онҳо занону ҷавонондан ва 206 Ғуруҳ аз руи манфиатҳо (SIG), ки 2,125 нафарро дар бар мегиранд, аз ҷониби МСДСП таъсис дода шуданд, ва онҳо ҳамгामी ҳолатҳои фавқуллода аҳли ҷамоатро муҳофизат хоҳанд кард. Соли 2015 Фонди Оғо Хон ҷиҳати вусъати минбаъдаи портфели мавҷудаи қарзӣ оид ба тақими ташаббусҳои молиявии MSDSP 342000 доллари ШМА сармоягузорӣ намуд. Ба ғайр аз ин соли 2014 MSDSP дар ҳамкорӣ бо Ассотсиатсияи туризми экологӣ фарҳангии Помир сазо талошҳои худро оид ба мусоидат ҷиҳати пешбурди Тоҷикистон ва Помир ба сифати самтҳои туристӣ барқарор намуд. Дар натиҷа онҳо дар ярмаркаҳои мухталифи байналмилалӣ туризм намониш дода шуда, ширкатҳои туристӣ аврупоӣ яқчанд маҳсулоти туристиро таҳия намуданд, ки ба фехристи онҳо барои соли 2015 дохил карда хоҳанд шуд; **(4) Рушди иқтисодӣ:** Фонди Оғо Хон оид ба рушди иқтисодӣ (АКФЭД) агентии *ТОХР* буда, ба рушди соҳибкорӣ ва бунёди корхонаҳои аз лиҳози иқтисодӣ ғайридавлатӣ дар кишварҳои ру ба инкишоф мусоидат мекунад. АКФЭД дар ҳамкорӣ бо Ҳукумати Тоҷикистон, Корпоратсияи байналхалқӣ молиявӣ ва Бонки Ҷаҳонӣ ба Шарикии хусусӣ чамъиятӣ ворид шуда, барои истеҳсол, интиқол ва тақсим кардани қувваи барқ дар қаламрави ВМКБ барои 25 соли марҳилаи концессионӣ Ширкати Помир Энерҷиро таъсис дод. Ширкат дар баланд бардоштани самаранокии фаъолиятҳои тавассути барқарор намудани шабакаи интиқол ва таъминоти неруи барқ ба муваффақиятҳои назаррас ноил гардида, талафоти энергияро коҳиш дод (10% дар соли 2015 нисбат ба 39% дар соли 2006), инчунин дастрасии 24-соатаи неруи барқро барои 86% муштариёни худ дар ВМКБ хизматрасонии худро дар Афғонистон вусъат дод (28500 нафар ё 3% аҳоли). Дар ояндаи наздик татбиқи як қатор лоиҳаҳо, аз он ҷумла сохтмони НБО «Себзор» бо иқтидори 10 МВт энергия, НБО «Санобод» бо иқтидори истеҳсоли 150-200 МВт неруи барқ ва ҳатти интиқоли барқи 110 кВ байни ду НБО ва системаи энергетикӣ Помир, ки шабакаи мавҷудаи системаи энергетикӣ миллий ва ноҳияи Мурғобро тавассути ҳатти пешбинишудаи 110 кВ пайваст намуда, имконияти тасеаи интиқолро ба Афғонистон ва Покистон дорад, ба нақша гирифта шудааст. АКФЭД тавассути Хадамоти рушди туризм (Туризм Промоушн Сервисез) ду Меҳмонхона - Серена Хоруғ ва меҳмонхонаи Серена Душанберо ба истифода дод. Меҳмонхонаи Серена Хоруғ дар қуҳистони бошӯқӯи Помир воқеъ аст ва Меҳмонхонаи Серена Душанбе, ки дар ҳибони асосии Рудақӣ ҷойгир аст, меҳмонхонаи панҷситорадорӣ дорои 100 утоқ ва апартамент буда, ки зиёда аз 200 нафарро бо қор таъмин намунадааст. Ҳануз аз соли 2013 меҳмонхонаи мазкур аз ҷониби «Шурои Сайёҳон» меҳмонхонаи рақами 1-и шаҳри Душанбе эълон гардидааст. Ба ғайр аз ин АКФЭД, бо мақсади беҳтар намудани ҳолати хизматрасонии телефонӣ дар кишвар, соли 2011 дар ҳамкорӣ бо ВТШ ширкати «Индиго Тоҷикистон»-ро таъсис дод, ки сипас ба ширкати Tcell мубаддал дода шуд. Ҳоло ширкати Tcell аз руи даромад калонтарин оператори алоқаи мобилӣ дар Тоҷикистон мебошад, ки даромади солонаш 110 млн.доллари ШМА буда, ба зиёда аз 3.1 млн.муштариён хизмат мерасонад ва дорои ҳиссаи калонтарини 36% дар бозори муштариёни алоқаи мобилӣ мебошад. Ширкати мазкур дар сеоҳаи аввали хизматрасонии 4G-ро ба роҳ монд. Он нахустин оператори GSM дар кишвар буда, соли 2015 15-солагии таъсисёбиашро таҷлил намуд. Он ширкати пурқуввати бонуфузест, ки баҳри васеъ намудани иштироки худ дар ноҳияҳои шаҳроӣ нимшаҳрӣ сазо талош варзида, анвои мухталифи маҳсулоту хизматҳоро пешкаши муштариён менамояд. **(5) Паст кардани сатҳи камбизоатӣ:** Аввалин Бонки Молияи Хурд дар Тоҷикистон (АБМХ) соли 2003 ҳамчун аввалин бонки тиҷоратии дорои иҷозатнома дар Тоҷикистон таъсис ёфта буд ва фаъолияти он асосан ба додани қарзҳои хурд равона шудааст. Бонк кушиш ба харҷ медиҳад, ки хизматрасониҳои истеъмолии молиявиро дар кишвар беҳтар намояд ва пасандозу андухти аҳолиро бо мақсади умурии ҷонибдорӣ рушди иқтисоди маҳаллӣ, паст кардани сатҳи камбизоатӣ ва мусоидат ба вазъи иқтисодии иҷтимоӣ дастгирӣ кунад. Ҳоло Бонк дорои 35 филиалу марказҳои хизматрасонии бонкӣ дар сар то сари кишвар буда, дар ҳамаи панҷ минтақаи Тоҷикистон (НТҶ, Суғд, ВМКБ, Рашт ва Хатлон) ва бо саридора дар Душанбе амал мекунад. Тибқи маълумоти соли 2014 мизочони Бонк дар тамоми Ҷумҳурии Тоҷикистон зиёда аз 67,214 нафар бо маблағи умумии бастаи кредитии зиёда аз 39 миллион доллари ИМА мебошанд. 24,000 аз онҳо мизочонеанд, ки дар бонк пасандоз доранд ва боқимондашон

қарзгирандагонанд. Бонк бо зиёда аз 687 нафар корманд тасмим гирифтааст, ки дар оянда ба муассисаи комилхуқуқи тичоратӣ таъдил ёбад; **(6) Рушди фарҳангӣ:** АҚДН кушиши ромишгарону аҳли ҷамоати Осиёи Марказиро дар роҳи ҳифз, раванқ ва тарғиби анъанаҳои мусиқӣ, ки ҷузъи муҳимми мероси онҳост, ҷонибдорӣ мекунад. Ташкилот марказҳои устод-шогирдро дар Тоҷикистон, аз ҷумла Академияи Мақомро дар Душанбе ва Маркази Ҳунарро дар шаҳри Душанбе ва Вилояти Суғд ҷонибдорӣ мекунад. Дар доираи барномаи кумак ба Маркази Ҳунар AKDN усули таълими мусиқиро ба тарзи Мерос, ки барои мактабҳои миёна аз ҷониби Консерваторияи миллии Тоҷикистон ба номи Т. Сатторов тавсия дода шудааст, дастгирӣ менамояд. АҚДН ҳамкорию судмандро дар сатҳи байналмилалӣ баҳри намоиши мусиқии тоҷик дар майдонҳои ҳунар дар саросари ҷаҳон ба роҳ мондааст. АҚДН инчунин соли 2009 Маркази Исмоилияи Душанберо ифтитоҳ намуда, зимнан маконро барои ҷорабиниҳои иҷтимоию фарҳангӣ, вохуриҳои ақлонӣ ва суҳбатҳо, инчунин андешаҳои маънавӣ фароҳам овард. Ин Марказ пули дустию тафохум буда, баҳри беҳтар гардидани муносибатҳои байниҳамдигарии ҷомеаҳои динӣ, ҳукуматҳо ва ҷомеаи шаҳрвандӣ хизмат мекунад ва макони баргузории ҷорабиниҳои зиёди маърифатӣ, фарҳангӣ ва дипломатӣ ба шумор меравад, аз ҷумла вохурии Котиби Давлатии ИМА Хилари Клинтон дар соли 2011, лексияи оммавии ҷаноби Каушика Басу, сариқтисодчии Бонки Ҷаҳонӣ дар соли 2013. Илова бар ин соли 2014 Ёддошти ҳусни тафохуми байни Вазорати фарҳаг ва Муассисаи Оғохон оид ба фарҳанг дар бораи ҳамкорӣ дар соҳаи бостоншиносӣ ва осорхонаҳо ба имзо расид. Ёддошт соҳа ва шакли ҳамкорои байни осорхонаҳои мухталифи Тоҷикистон ва лоиҳаҳои осорхонавии Муассисаи Оғо Хон оид ба фарҳанг муайян менамояд, аз ҷумла Осорхонаи Оғо Хон дар Торонтои Канада; Билохира, соли 2014 АКТС баҳри бозсозии гармчашмаи Бибӣ Фотимаи водии Ваҳони Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшони Тоҷикистон қорҳоро ба сомон расонид. Мақсади ин ташаббус таъмин намудани устувории бинои асосии ҳаммом ва дар он ҷорӣ намудани хизматрасониҳои асосии ҷамъиятӣ мебошад. То соли 2014 бинои нави ташноби ҷамъиятӣ сохта шуда, яке аз ду биноҳои ҳаммомхона таъмир карда шуд. **(7) Ёрии башардӯстона:** Барномаи башардӯстонаи ФОКУС аз лаҳзаи таъсисаш аз соли 1997 баҳри таҳкими қобилияти ба вучуд овардани устувории ҷамоатҳои маҳаллӣ ва муассисаҳо тавассути ташаббусҳои идоракунии иттилоот, таҳкими неру, паст кардани дараҷаи хатар барои аҳли ҷамоат ва татбиқи донишҳои илмӣ кушиш мекунад. Барномаи ФОКУС зимни фаъолияти хеш дар тамоми ноҳияҳои Тоҷикистон ва ҷамоатҳои Қирғизистон ва Афғонистон тавассути барномаҳои оид ба паст кардани дараҷаи хатари офатҳои табиӣ (DRR) ба зиёда аз 200 офати табиӣ сари вақт воқуниш нишон дода, имконияти ҷамоатҳои ҷудогоноро беҳтар намуд. Ин барнома аз барномаи паст кардани дараҷаи хатар/ниҳзмандӣ (HRVA), таҳия намудани харитаи хатарҳои имконпазир, хатсайри таҳлиа (эвакуатсия), банақшагирии беҳатар ва ҷорабиниҳои иттилоотӣ барои калонсолону талабаҳо иборат аст. Аз соли 2014 инҷониб дар ВМКБ, водии Рашт, шаҳрҳои Душанбе ва Ҳуҷанд 420 Баҳодиҳии осебпазирӣ ба хавфҳо, дар ВМКБ ва Рашт 170 IRAs ба анҷом расонида шуд, дар 360 деҳа тренинги оид ба огоҳӣ ва омодагӣ ба ҳолатҳои фавқулодда гузаронида шуда, 300 роҳҳои беҳавфи эвакуатсия ташкил карда шуд. Зиёда аз ин зиёда аз 200 лоиҳаҳои хурди ҷамоавӣ оид ба пешгирии оқибатҳои офатҳои табиӣ амалӣ карда шуда, барои барқарор намудани алоқа байни ФОКУС ва Ҷумитаи ҳолатҳои фавқулодда 95 дастгоҳҳои алоқаи бе сим истифода гардиданд. Умуман дар Тоҷикистон 1,5 миллион нафар бевосита ё бавосита ба фаъолияти барномавии Фокус фаро гирифта шуда буданд.

Ташкилоти озуқа ва кишоварзии СММ

Тамос: Ҷ-би Виорел Гутсу

Намояндаи доимии ТОК СММ дар Тоҷикистон

Тел: (+992 48) 701 14 81, 701 14 82 Факс: (+992 48) 701 14 80

Почтаи электронӣ: FAO-TJ@fao.org

Сомона: www.fao.org

Суроға: 734000, Тоҷикистон, ш. Душанбе, х. Рӯдакӣ 44

Вазифаи муҳимтарини Ташкилоти озуқа ва кишоварзии Созмони миллалӣ мутахид (ТОК СММ) ин - таъмини амнияти озуқаворӣ барои ҳамаи мардум, то ин ки онҳо дастрасии доимӣ ба ғизои баландсифат, пешбурди ҳаёти мунтазам ва солим дошта бошанд.

ТОК СММ дар назди худ се ҳадафҳои асосии зерин гузоштааст: решакан намудани гуруснагӣ, ноамнии озуқаворӣ ва камғизӣ; барҳамдиҳии камбизоатӣ ва мусоидат намудани ҳамаи аҳоли ба рушди иқтисодӣ ва иҷтимоӣ; инчунин идоракунии устувор ва истифодаи захираҳои табиӣ, аз ҷумла замин, об, ҳаво, иқлим ва захираҳои генетикӣ барои ба манфиати насли имруза ва оянда.

Бо мақсади таъмини дастгирии бештар ва самаранок ба аъзоёни давлат, ТОК СММ ҳадафҳои дурнаморо бо самтҳои асосии фаъолияти он муайян сохт, ки тариқи кушишҳои ҷиддӣ бо назардошти дурнамо ва ҳалли мушкилоти ҷаҳонӣ мусоидат менамояд.

Ҳадафҳои дурнамои ТОК СММ:

1. Пешбурди мубориза бар зидди гуруснагӣ, ноамнии озуқаворӣ ва камғизӣ;
2. Баланд бардоштани маҳсулноки ва устувории кишоварзӣ, хоҷагии ҷангал ва моҳипарварӣ;
3. Паст кардани сатҳи камбизоатӣ дар деҳот;
4. Таъмини системаҳои фарогир ва муассир дар кишоварзӣ ва озуқаворӣ;
5. Баланд бардоштани устувории шароити зиндагии сокинон дар назди таҳдидҳо ва бӯҳронҳо.

ТОК СММ фаолияти худро дар Тоҷикистон аз ибтидо бо лоиҳаҳои ҳолатҳои фавқулодда оғоз ёфт. Дар айни замон татбиқи лоиҳаҳои ташкилот дар доираи барномаҳои кишоварзии Тоҷикистон, ки соли 2016 то соли 2017 дар бар мегирад, ва ин аз аз се афзалиятҳои асосӣ иборат мебошад:

1. Амнияти озуқаворӣ ва ғизои устувор;
2. Идоракунии устувори захираҳои табиӣ ва устуворӣ дар тағйирёбии иқлим;
3. Истеҳсоли устувори кишоварзӣ ва рақобатпазирӣ.

Лоиҳаҳои ташкилот кумаки бевоситаи худро ба барномаи ислоҳоти аграрии кишвар мерасонанд ва онҳо баҳри баланд бардоштани сифати идоракунии давлатӣ ва фароҳам овардани шароити мусоид барои таъмини амнияти озуқаворӣ ва ғизои рағбатнаварона карда шудааст, инчунин ҷиҳати баланд бардоштани иқтисодии вазорати идораҳо ва дигар тарафҳои манфиатдор ҳамчун воситаҳои асосии ноил шудан ба мақсад, рағбатнаварона карда шудааст. Дар баробари ин, фаолият дар таҳқиқи сиёсат ва базаи амалиётӣ барои идоракунии устувори захираҳои табиӣ ва баланд бардоштани устуворӣ ба тағйирёбии иқлим, аз ҷумла мубориза бар зидди таназзули замин анҷом меёбад. Инчунин ТОК СММ бо шарикони рушд ҳамкории зич дар рушди устувори зироатпарварӣ ва парвариши чорворо ба роҳ мондаст.

Лоиҳаҳои ҷорӣ аз тарафи Намояндагии ТОК СММ дар Тоҷикистон амалӣ шуда истодааст:

- ✓ Лоиҳа оид ба беҳтар намудани дастрасӣ ба тухмиҳои баландсифат барои хоҷагиҳои хурд дар Тоҷикистон дар асоси қисмати фаолият мебарад ва онҳо: - истеҳсоли гандуми тухмӣ, парвариши зироатҳои фойдаовар ва маркетинги маҳсулотҳои кишоварзӣ.
- ✓ Лоиҳа оид ба дастгирӣ дар татбиқи ва амалигардонии стратегия барои ҳифзи растанӣ маҷмӯӣ (IPM) барои афзалиятноки зироатпарварӣ ва боғдорӣ дар Тоҷикистон ба Вазорати кишоварзӣ дар таҳияи стратегияи миллии оид ба пешбурди ва амалигардонии ҳифзи растанӣ мутахид (IPM) дар истеҳсоли зироатпарварӣ ва боғдорӣ асосан кумак мерасонад.
- ✓ Лоиҳа оид ба дастгирӣ дар рушди стратегияи ҷангал барои солҳои 2016-2030 дар рушди устувори ҷангал ва таъмини мувозинати функсияҳои экологӣ, иқтисодӣ ва иҷтимоӣ ҷангал рағбатнаварона карда шудааст.
- ✓ Лоиҳа оид ба мусоидат дар рушди истеҳсолот ва маркетинги саноати ширӣ дар Тоҷикистон барои муайян намудани ниёзҳои бахши ширӣ ва роҳҳои ҳалли онҳо барои истеҳсоли устувор ва баланд бардоштани рақобатпазирӣ шир ва маҳсулоти ширини ватанӣ рағбатнаварона карда шудааст.
- ✓ Лоиҳа оид ба тақвият додани муассисаҳо ва тавоноии Вазорати кишоварзӣ ва Хадамоти давлатии назорати байторӣ ҷиҳати таҳия намудани сиёсат барои дастгирии Ҳукумат ҷиҳати аз нав шурӯъ намудани Барномаи ислоҳоти кишоварзӣ барои солҳои 2012-2020 тавассути таҷдид ва рушди тавоноӣ дар Вазорати кишоварзӣ ва Хадамоти назорати давлатии байторӣ рағбатнаварона карда шудааст. Кумаки лоиҳа оид ба таҳдид ва рушди тавоноӣ

робитаҳои Вазорати кишоварзиро бо дигар вазоратҳо тақвият медиҳад, бо ҳадафҳои миллӣ барои коҳиш додани сатҳи камбизоатӣ, гуногунӣ дар соҳаи кишоварзӣ, некуаҳволии занон ва кудакон ва беҳбуд намудани амнияти озуқаворӣ ва ғизо мусоидат менамояд

- ✓ Барномаи беҳтар намудани идоракунии миллӣ ва минтақавӣ оид ба мубориза бо малах дар Қазқоз ва Осиёи Миёна барои беҳтар намудани муборизаи миллӣ ва минтақавӣ бар зидди малах дар Афғонистон, Қирғизистон ва Тоҷикистон ва ҳамчунин дар кишварҳои ҳамсоя тавассути рушди тавононҳои миллӣ ва ҳамкориҳои минтақавӣ фаолият мебарад.
- ✓ Лоихаи идоракунии обёрӣ бо назардошти хизматрасонӣ барои баланд бардоштани сатҳи тавононии Агентии беҳдошти замин ва обёрӣ ва дигар ҷонибҳои манфиатдори дахлдор ва пешбурди тарзи идоракунӣ дар асоси хизматрасонӣ мусоидат менамояд, ки он таҳвили тағйирпазир, бозғаймӣ ва одилонаи обро ба деҳқонон ва дигар истифодабарандагон, барои соҳаи кишоварзӣ ба бозор равонашуда, таъмин мекунад.

Ҳамкориҳои ТОК СММ доираи васеи ташаббусҳо дар сатҳи минтақавӣ дар бар мегирад ва мубодилаи бештари босуръати иттилоот ва ҳамкориҳои зичи кишварро дар самтҳои зерин тасмим гирифтааст:

1. **Амнияти озуқаворӣ ва ғизои устувор.** Дар ин самт лоихаҳо ба тақмили мониторинг ва таҳлили нархи озуқаворӣ, баланд бардоштани сифати тавонмандии бехатарии ғизо, идоракунии устувор ва мониторинги амнияти озуқаворӣ, таққими иқтисодии миллӣ барои назорати зараррасонҳо равона карда шудааст.
2. **Идоракунии устувори захираҳои табиӣ ва устуворӣ ба тағйирёбии иқлим.** Дар ин самт лоихаҳо ба баланд бардоштани истифодаи оқилонаи захираҳои табиӣ ва обӣ, инчунин идоракунӣ ва нобудсозии захрдоруҳои хатарнок равона карда шудааст.
3. **Истеҳсолоти устувори кишоварзӣ ва рақобатпазирӣ.** Дар ин самт ҳамкориҳои минтақавӣ дар қорҷубаи лоихаҳо, ки барои баланд бардоштани истеҳсолоти маҳсулоти қорво ва истифодаи таҷрибаи беҳтарин дар идоракунӣ, мубориза бар зидди зараррасонҳои кишоварзӣ ва рушди моҳипарварӣ дар минтақа равона карда шудааст, рушд меёбад.

Харитаи роҳ дар рушди ҳамкорӣ байни ТОКСММ ва Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар қорҷубаи манфиатҳои Ҳукумат асос ёфтааст, дар самтҳои афзалиятноки зерин идома хоҳад кард: - амнияти озуқаворӣ, бехатарии ғизо, кишоварзӣ, аз ҷумла табодули донишу таҷриба ва дастгирии техникӣ дар соҳаҳо ҳифзи растанӣ, истеҳсолоти қорводорӣ, идоракунии захираҳои замин, ҷангал ва моҳипарварӣ. Қадами нав дар устувор намудани ҳамкориҳои зич ифтиҳоҳои лоихаҳои нави минтақавӣ ва миллии калонҳаҷм, ки барои баланд бардоштани идоракунии назорати малах, ҳалли масъалаҳои системаҳои обёрӣ ва пешбурди ислоҳоти соҳаи кишоварзӣ равона карда шудааст, мебошад.

Федератсияи байналмилалӣи ҷамъиятҳои Салиби Сурх ва Ҳилоли Аҳмар

Тамос: Ҷ-би Байлар Талибов
Раҳбари намоёндагӣ дар ҚТ
Тел: (+992 37) 224 00 33 Факс: (+992 37) 224 85 20
Почтаи электронӣ: Baylar.talybov@ifrc.org
Сомона: www.ifrc.org
Суроға: Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. Умари Хайём 120

Самтҳои асосии фаъолият

Федератсияи байналмилалӣи ҷамъиятҳои Салиби Сурх ва Ҳилоли Аҳмар калонтарин ташкилоти башардустонаи ҷаҳон буда, сарфи назар аз миллат, наҷод, мазҳаб, этниқодӣ синфӣ ё сиёсӣ ёрии беғаразона мерасонад.

Федератсияи Байналмилалӣ соли 1919 таъсис ёфта, аз 188 Ҷамъияти Салиби Сурх ва Ҳилоли Аҳмар, Котиботи воқеъ дар Женева ва зиёда аз 60 ҳайати вакилони аз ҷиҳати стратегӣ ҷойгиршудае иборат аст, ки дар тамоми ҷаҳон фаъолият мекунад. Миқдори зиёди Ҷамъиятҳо дар марҳалаи ташаккулиёбанд.

Ҳадафи Федератсия – дар руҳияи наҷуқорӣ ва инсондустӣ беҳ кардани ҳаёти одамон аст.

Мардуми бечораву бенаво – одамони дучори ҳолати вазъиятеанд, ки дар шароити дасткутоҳии иҷтимоӣ ва иқтисодӣ ва маззалату хорӣ фақирона умр ба сар мебаранд. Аксаран мардуми мискину бенаво одамонанд, ки ба сарашон фалокати табиӣ омадааст, бинобар бӯҳрони иҷтимоӣ иқтисодӣ хонасалоту гуреза ва бар асари офату вабо мубтало гаштаанд.

Шабакаи нодири Ҷамъиятҳои миллӣ, ки қариб дар саросари олам амал мекунад, қувваи асосии Федератсия маҳсуб меёбад.

Ҳамкории Ҷамъиятҳои миллӣ ба Федератсия имкон медиҳад, ки тавоно нашта, ба мардуми муҳтоҷу дармонда беш аз пеш дастӣ ёри дароз намоёнд. Шабакаи Ҷамъиятҳои миллӣ дар сатҳи маҳаллӣ ба Федератсия барои кумак кардан ба гуруҳҳои ҷудогонаи аҳоли имконият фароҳам меоварад.

Федератсия тасмим гирифтааст, ки дар мамлакати будубош ба Ҷамъиятҳои миллӣ дар иҷрои барномаҳои башардустона, барномаҳои пешрафт, пайдории ҳамкорӣ минтақа ёри расонад.

Дар Тоҷикистон Федератсияи Байналмилалӣи Ҷамъиятҳои Салиби Сурх ва Ҳилоли Аҳмар аз соли 1994 фаъолият дошта, бо ҳамкорӣ Ҷамъияти Ҳилоли Аҳмари Тоҷикистон (ҶҲАТ) ба табақаи камбизоати аҳолии ҷумҳурӣ кумаки беғаразона мерасонад.

Барномаҳои қаблӣ ва амалкунанда

Федератсия аз ибтидои фаъолияти барномавии худ дар Тоҷикистон диққату тавачҷӯҳи худро ба он нигаронид, ки табақаҳои камбизоати аҳолиро аз озӯқа ва муассисаҳои тиббиро аз доруи дармон бархурдор намоёнд. Федератсия ҳамасола бо Ҷамъияти Ҳилоли Аҳмари Тоҷикистон зич ҳамкорӣ намуда, фаъолияти барномавиашро дар Тоҷикистон густариш меод ва ба он барномаҳои нав ба нав аз қабилӣ омода шудан ва эътино кардан ба офати табиӣ (ОТ) ва ҳолатҳои фавқуллода (ҲФ), бо озӯқа кумак кардан ба мардуми камбизоат, таълим додан аҳолиро барои расонидани ёрии аввалияи тиббӣ, маъракаи сиҳатии ҷомеа, барномаҳои санитарияи (поксозии) об ба пешрафти корҳои ташкилӣ дохил мекард. Барномаҳои мазкур зимни корҳои эътино кардан ба ҳолатҳои фавқуллодае, ки онҳоро офатҳои табиӣ (мисолҳои тозатарин: Зилзила ва селу обҳезиҳо дар солҳои 2010-2014, оқибатҳои зимистони қаҳратун дар ноҳияи Мурғоб дар солҳои 2012 ва 2013 ва ғайра) сабаб гардиданд, ба иҷро мерасиданд.

Федератсия ва Ҷамъияти Ҳилоли Аҳмари Тоҷикистон аз соли 1999 сар карда, аз барномаҳои расонидани кумаки башардустона тадриҷан ба барномаҳои устуворгардонии имконоти ташкилии Ҷамъиятҳои Ҳилоли Аҳмари Тоҷикистон гузаштан гирифт.

Федератсия бо воситаи Ҷамъияти Ҳилоли Аҳмари Тоҷикистон барномаҳои зеринро амалӣ мегардонид:

Тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоӣ – ҳадафи умумии барнома беҳсозии сиҳатии беморони мубталои силкасал, ВНМБ/АНМБ ва пешгирии бемориҳои сироятӣ гуруҳҳои камбизоати аҳолии Тоҷикистон мебошад. (Ин барнома ду ҷузъро дар бар мегирад: ёрии аввалияи тиббӣ санитарӣ ва таъминот бо об ва санитария).

Мақсад аз барномаи бо обтаъминкунӣ ва санитария беҳтар кардани саломатии мардуми ҷамоаҳои ҷудогона аз ҳисоби истеъмоли оби тоза, истифодаи ҳоҷатхона ва ташвиқи беҳгардонии саломатӣ мебошад.

Барномаи вокуниш ба ҳолатҳои изтирорӣ – дар ин фасл ду фаъолият ба ҳам пайвастанд: барномаи вокуниш ва ОТ ва ҲФ ва барномаи омода будан ба фалокатҳои табиӣ.

Ғарази барномаи вокуниш ба офатҳои табиӣ камтар ба фалокат дучор шудани мардуми камбизоат, ки аз қашшоқӣ ва офатҳои табиӣ зиён диданд.

Барномаи омода будан ба фалокатҳои табиӣ ба пурзур кардани қобилияти имконияти Ҷамъияти Ҳилоли Аҳмари Тоҷикистон барои воқуниш ба фалокатҳои табиӣ оянда бо роҳи аҳлона тайёри дидан ба ин офатҳо ва рафтори мувофиқ, фаъолонатар ба ин қор ҷалб намудани ҷамоаҳо нигаронида шудааст.

Мақсади барномаи ташкилӣ пурзур кардани қобилияти малака ва афзоиши захираву имконоти Ҷамъияти Ҳилоли Аҳмари Тоҷикистон дар ҳамаи сатҳҳои расидан ба меъёрҳои фаъолияти хурди Ҷамъияти милли аст.

Самти барномаҳои оянда

Имтиёзоти Федератсия барои Тоҷикистон дар доираи баёноти солҳои 2014 чор соҳаи асосии фаъолияти зеринро дар бар мегирад:

Барномаи воқуниш ба ҳолатҳои изтирорӣ

- Бехтар намудани механизм, восита ва нақшаҳои воқуниши мутаносиб ва самарабахш аз ҷониби Ҷамъияти Ҳилоли Аҳмари Тоҷикистон ба офатҳои табиӣ ва инчунин таҳмики воқуниши саривақтӣ ба шароити фаврии осебпазирӣ.
- Омода намудани воситаҳои самарабахш оид ба тайёрии ҷамоатҳо ба офатҳои табиӣ, ки дар макони аз ҳама хавфнок зиндагӣ мекунад ва амалӣ намудани фаъолияти марбут ба кам кардани хавфи офати табиӣ.
- Бехтар намудани фаҳмиш оиди чорабиниҳо, муқаррароти Ҷамъияти Ҳилоли Аҳмари Байналмилалӣ ва истифодаи онҳо аз ҷониби Ҷамъияти милли.
- Афзун гардонидани қобилияти имконоти ҷомеа, Ҷамъияти милли, филиалу марказҳои минтақавии тайёри ба воқуниш ба фалокатҳои табиӣ. Омода сохтани ҷамоаҳо ва мактаббачагон ва омузгорон барои воқуниш дар ҳолатҳои офат бо роҳи ташкили маърақаҳои иттилоотӣ, маърифати ҷамъиятӣ, таълими ёрии аввалияи тиббӣ.
- Кам кардани таъсири эҳтимолии кучиши замин, ярҷ ва обхезӣ ба ҷамоатҳои осебпазир, ки дар макони аз ҳама хавфнок зиндагӣ доранд, тавассути лоиҳаҳои кам кардани таъсири офат.
- Кам кардани шумораи фавт, захмӣ шудан дар роҳҳо ба воситаи чорабиниҳои марбут ба бехатарӣ дар роҳҳо, омодагӣ ба офат/воқуниш ва тренинг оид ба кумаки аввалия дар мактабҳои ронандагӣ барои дарсомузон ва ҷамоатҳои мунтахаб.
- Тақвият бахшидани имконияти Ҷамъияти милли барои барқарор ва бехтар кардани шароитҳои зисти то офат дар ҷамоатҳо.

Барномаи Муҳоҷират:

- «Фароҳам овардани имконият барои бехтар кардани зиндагӣ ва ҳимояи шарафи худ ба муҳоҷирон ва онҳое, ки аз муҳоҷират бар гаштаанд, дар минтақаи Осиёи Марказӣ», ки аз ҷониби Федератсияи Байналмиллалӣ Ҷамъиятҳои Салиби Сурх ва Ҳилоли Аҳмар ва Комиссияи Аврупо маблағгузорӣ шудааст;
- «Ҳуқуқҳои муҳоҷирон дар амал», ки аз ҷониби Комиссияи Аврупо дар ҷаҳорҷубаи лоиҳаи Девко маблағгузорӣ шудааст;
- «Баланд бардоштани маълумотнокии муҳоҷирони қорӣ оиди гигиению санитария ва ҳуқуқҳои онҳо дар масъалаҳои пешгирии ВИЧ/ИГБЧ/вирусҳои гепатити В – С ва сил», ки аз ҷониби ТОР «СПИД инфосвяз» дар ҷаҳорҷубаи Барномаи Русия «Расонидани кумак ба давлатҳои Аврупои Ҷанубӣ ва Осиёи Миёна алайҳи мубориза зидди касалиҳои сирояткунанда» маблағгузорӣ шудааст.

Маркази минтақавии экологии Осиёи Марказӣ Намояндагӣ дар Тоҷикистон

Тамос: Профессор Фарход Абдурахмонов
Директори ФТ ММЭОМ
Тел: (+992 37) 939-099-272
Почтаи электронӣ: fabdurakhmonov@carececo.org
Сомона: www.carececo.org
Суроға: Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. Шамсӣ 5/1

Самтҳонасоснифаъолият

Маркази минтақавии экологии Осиёи Марказӣ бо қарори Конфронси IV Аврупоӣ (1998 сол) дар шаҳри Орхус, Дания, бо ташаббуси давлатҳои Осиёи марказӣ таъсис дода шудааст. Он яке аз марказҳои мушобеҳест, ки дар кишварҳои Аврупои Шарқӣ ва собиқ Иттифоқи Шӯравӣ (Венгрия, Россия, Гурҷистон, Украина ва Молдова) таъсис дода шудаанд.

Соли 1999 ҳукуматҳои кишварҳои Осиёи Марказӣ қарор қабул намуданд, ки қароргоҳи асосӣ (штаб-квартира)-и ММЭОМ-ро дар шаҳри Алмаато (Ҷумҳурии Қазоқистон) таъсис дода, намояндагиҳои онро дар панҷ кишвари Осиёи Марказӣ кушоянд. Моҳи июли соли 2000 Парлумони Ҷумҳурии Қазоқистон Созишнома оид ба шароитҳои кори ММЭОМ-ро байни Ҷумҳурии Қазоқистон, Комиссияи Аврупова БРСММ тасдиқ намуд, ки дар баробари Оинномаи Марказ асоси ҳуқуқии фаъолияти Марказро ташкил доданд. Дар аввали соли 2001 Ҳукумати Ҷумҳурии Қазоқистон биноеро пешниҳод намуд, ки ММЭОМ дар онҷо фаъолияти худро шурӯъ намуд.

Маркази экологии минтақавии Осиёи Марказӣ ташкилоти ғайридавлатӣ ва ғайри тиҷоратӣ буда, ба шарикони худ ҳамкориро дар асоси се омил пешниҳод менамояд:

- 1) Мувофиқсозии экспертизаи миллӣ ва байналмилалӣ;
- 2) Арзиш. Мақсади мо-ичроӣ вазифаҳо мебошад, на ба даст овардани фоида;
- 3) Самти таҷрибавӣ дар асоси назария.

Вазифаи ММЭОМ – рушди ҳамкории байни бахшӣ дар Осиёи Марказӣ дар сатҳи минтақавӣ ва миллӣ барои ҳалли масъалаҳо оид ба муҳити зист.

Барномаҳои амалкунанда

- Идораи муҳити зист;
- Дастгирии ташаббусҳои вобаста ба об – муносибати ҳамохангшуда оид ба идораи захираҳои об;
- Тағйирёбии иқлим ва нерӯи устувор;
- Фаъолиятҳои байни барнома.

Самти барномаҳои оянда

1. Таҳкими институционалиро ташкилии рушд;
2. «Иқтисодии сабз»;
3. Рушди инсон:
 - Пирияхҳо ва захираҳои об
 - Бехдошти об (Санитарияи об)
 - Тандурусти ҷамъияти
 - Экосистема
 - Кам кардани газҳои парникӣ

Филиали Ташкилоти «Save the Children International» дар Ҷумҳурии Тоҷикистон

Тамос: Ҷ-би Томас Уимбер
Рохбари ташкилот
Тел: (+992 37) 22 47768
Почтаи электронӣ: scifafo@savethechildren.org
Сомона: <http://centralasia.savethechildren.net>
Суроға: Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. Саид Носирӣ 56

Самтҳои асосии фаъолият

Филиали ташкилоти «Save the Children International» дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳаҷме фаъолият мекунад, ки дар он ба қадри ҳар қудак мерасанд ва эҳтиром мекунад, талаботи қудаконро ба гуш мегиранд ва онҳоро таълим медиҳанд, дили ҳамаи қудакон аз орзу молмомол буда, барои расидан ба он имконият доранд. Мо кушиш мекунем, ки ҳаёти қудакони тамоми ҳаҷм ҳамаҷа гуворову рангин бошад.

Филиали ташкилоти «Save the Children International» дар Ҷумҳурии Тоҷикистон аз соли 1994 фаъолият мекунад. Он дар Тоҷикистон ба хоҳири расонидани кумаки башардӯстона ба онҳое, ки дар ҷанги шаҳрвандӣ осеб дидааст, таъсис ёфта буд. Филиали ташкилоти «Save the Children International» дар Ҷумҳурии Тоҷикистон таваҷҷуҳи мардуми ҳаҷмонро ба худ ҷалб намуда, саъй мекунад, ки дар ҳаҷмон ҳар қудак, ҷунон ки дар Конвенсияи СММ оид ба ҳуқуқи қудакон баён ёфтааст, барои ҳаёт ҳуқуқи қафолатнок дошта бошад, ҳуқуқҳои ҳифз шаванд, барои рушд ва саҳмгирӣ имконият дошта бошад. Барномаҳои мо ҳафт ташаббуси олиро пеш гузоштаанд: таҳсил, тандурустӣ, ҳифзи қудак, ҳуқуқи қудак, амнияти озуқа, хоҷагидорӣ ва кумаки башардӯстона. Дар тамоми барномаҳои амалишуда масъалаи гендер, иштироки қудак ва ҳисси масъулият ба назар гирифта мешавад.

Барномаҳои ҷорӣ

Филиали ташкилоти «Save the Children International» дар Ҷумҳурии Тоҷикистон (Наҷоти Қудакон) дар соли 2016 намоишгоҳи оиди расми беҳтарин ва конкурсҳои оиди иншои беҳтарин дар мавзӯи оқибатҳои мусбӣ ва манфии муҳожирати меҳнатӣ дар байни зиёда аз 300 қудакон гузаронид. Ҳамаи иштирокчиён бо туҳфаҳо ва шаш ғолибон бо мукофотҳои қадр қарда шуданд. Барои беҳтар намудани фаҳмиши қудакон оиди мушкилотҳои занон ва қудакони муҳожир ду шабақаҳои телевизиони миллии шарҳи қутоҳи ҷорабиниҳоро паҳш қарданд ва иншоҳои беҳтарин дар рузномаҳои маҳаллӣ ҷоп шуданд.

Барои беҳтар намудани сифати таълим дар мактабҳои ибтидоӣ, дар доираи барномаи “Ҳониши босифат” курсҳои тақмили ихтисос дар сатҳи мактаб гузарониданд, ки барои рушди таҳсил ва педагогика дар мактабҳои ибтидоӣ мусондат қард. Таъсири курсҳои тақмили ихтисос дар муҳити синфхонаҳо дар якҷанд самт намоён аст: 1) зиёд шудани асбобҳои аёни дар синфхона; 2) шумораи зиёди омузгорон усулҳои фаёли омузишро истифода мебаранд; 3) дар синфхонаҳо партфолиҳои хонандагон ва омузгорон дида мешавад; 4) омузгорон бештар ба дарки ҳониш аҳмият медиҳанд; 5) мавҷудияти қортҳои арзёбии нақшавӣ; 6) афзоиши ҷалби волидон дар таълими қудакон; ва 7) маводҳои ҳониши берун аз синфӣ ё ин ки қитобҳои худсохт аз маводҳои қамарзиш зиёд шуда истодааст. Дастурамали низомии таълими салоҳиятнок ва қурси тақмили ихтисос барои фанни забони модарӣ барои омузгорон ва дастур барои қитобдорон, 116 руихати қитобҳои бачагона аз тарафи Вазорати маориф ва илми ХТ тақдир шуд ва ба 1804 муассисаҳои таълимии лоиҳа тақсим қарда шуданд. Дастури ҳониш барои истифода дар лагерҳои тобистонаи таълимӣ таҳия қарда шуд ва барои истифода бурдан дар лагерҳои мавҷуд будаи назди мактабҳои синфҳои ибтидоӣ тақдир қарда шуд. Омузгорон муҳимияти усулҳои пешрафти таълимро дар омузиши курсҳои тақмили ихтисос аз худ қардашонро дарк намуда ва кушиш қарда истодаанд, ки ин усулҳоро дар дарсҳои худ истифода баранд. Таваҷҷуҳи хонандагон ба ҳониш тағир ёфта истодааст, бештар ба дарки ҳониш аҳмият дода истодаанд. Тавассути ҷаласаҳои намоишӣ, мубодилаи афкор, таҷрибаҳои таълимии инкишофёфта омузгорон ҳамкориро бо муассисаҳои таълимии ҳамсоя пурзур намуданд. Бо дастгирии лоиҳа муассисаҳои таълимии давраи 1 ва 2 нақшаҳои таълимии иловагиро таҳия намуданд ва онро дар рузҳои методӣ ҳар шанбе тағриқ менамоянд. Муассисаҳои таълими мақсаднок инчунин дар воҳуриҳои қластерӣ дар сатҳи ҷамоатҳои иштирок мекунад. Омузгорони синфҳои ибтидоӣ ба навиштани мақолаҳо оид ба таҷрибаи беҳтарини таълим ва наشري онҳо дар маҷалла ва рузномаҳои гуногунро сар қарданд. Якҷанд дарсҳои муассисаҳои таълимии лоиҳа оид ба мувафаксияҳои курсҳои тақмили ихтисос дар болоравии саводнокии қудакон дар оинаи нилгун намоиш дода шуданд ва инчунин мақолаҳо дар рузномаҳои маҳаллӣ ва миллии ба ҷоп расиданд. Шаш филми тағриқотӣ оид ба муҳимияти ҳониши қудак дар оила тартиб дода шуд. Дар ҳамкории зичи Вазорати маориф илти ХТ ва маркази тести миллии воситаҳои баҳодиҳии давраи миёнавии лоиҳа - АХСИ (арзёбии ҳониши синфҳои ибтидоӣ) барои соли 2016 ва ҷамъоварии маълумоти мониторинг ва санҷиш ба анҷом расонида шуд.

Лоиҳаи “Қоҳиши қатари офатҳои табиӣ бо назардошти қудакони эҳтиётоти маҳсусдошта, яке аз роҳҳои таъмини устувории лоиҳа” – марҳалаи навабии лоиҳа, ки фаъолиятҳои худро дар 15 деҳаҳо, ки дар қойҳои қатарноки ноҳияҳои Ваҳдат ва Варзоби Тоҷикистон воқеъ ҳастанд, шуруъ намуд. Гуруҳҳои наврасон ва гуруҳҳои омодагӣ ба ҳолатҳои фавқуллода ташкил шуданд ва ба қудакон шароити фароҳам шуд, ки дар омузишҳои оиди ҳуқуқи қудак (Конвенсияи СММ дар бораи Қуқуқи Қудак ва қонунгузориҳои дохилӣ), ҳифзи қудак дар ҳолатҳои фавқуллода, ҳуқуқи шаҳсонӣ эҳтиётӣ маҳсусдошта, паст қардани қатари офатҳои табиӣ, тағйирёбии иқлим ва ҳифзи муҳити зист дониши худро сайқал диҳанд.

Баланд бардоштани тавоноӣ ва дорони занон яке аз роҳҳои беҳтарини беҳтар намудани сифати зиндагии қудакон мебошад. НК амаликунии лоиҳаи “Тавоноӣ ва дорони зан” давом дорад. Лоиҳа бештар барои пурзуркунии иқтидори 4200 гуруҳҳои занон, иборат аз 60 000 занони деҳот равона шудааст. Занон имконият пайдо қарданд, ки фаҳмиши худро дар

машваратҳои омузишӣ оид ба масъалаҳои ҳуқуқӣ, гендерӣ, кишоварзӣ, тиҷорат ва корҳои сохтмонӣ беҳтар намоянд. Онҳо аз маслиҳатҳои муфид оид ба идоракунии ҳазинаи ғуруҳ ва инкишофи тиҷорати хурд, ба расмиятдарории фаъолияти тиҷоратӣ, моли мулк, ҳифзи иҷтимоӣ ва дигар масъалаҳои ҳуқуқӣ, занбурпарварӣ, паррандапарварӣ, чорводорӣ, боғдорӣ, пешгирии касалиҳои чорвою растанӣ, ва беҳтаркунии инфрасохторҳои маҳаллӣ (таъмиру сохтмони синфхонаҳо, ҳочатхонаҳо, бунгоҳҳои тиббӣ, гузаронидани хати оби нушоқӣ) баҳравар ҳастанд. Форумҳо ва чорабиниҳои табодули таҷриба ба навор гирифта шуда, тариқи шабакаҳои телевизион дар сатҳи ноҳиявӣ ва миллии намоиш дода шудаанд. Мизи мудаввар дар мавзӯи “Зан ва тиҷорат” бо иштироки занони деҳоте, ки бо фаъолияти даромадтавлидкунандаро дар қорҷубаи лоиҳаи мазкур оғоз карданд, баргузор гардид. Нуҳ занони деҳоте, ки фаъолияти тиҷоратии хурдро бо истифодаи ҳазинаи ғуруҳ амалӣ месозанд, аз таҷрибаи хеш мубодилаи афкор намуданд. Чорабиниҳои “Ҷилваи ҳунари зани деҳот” баргузор гардид. Панҷоҳ нафар намоёндогони ғуруҳҳои занон аз ҳунари мардумӣ ва маҳсулоти хеш намоиш доданд.

Саломатӣ яке аз қисматҳои муҳими инкишофи ҷисмонӣ ва ақлонии кудак аст. НК ду барномаи саломатӣ – “Баланд бардоштани хизматрасонии кумаки аввалияи тиббӣ ва санитарӣ ба модарон ва кудакон аз минтақаи деҳотии Ҷумҳурии Тоҷикистон” ва “Сино-V” амалӣ намуда истодааст.

Воҳуриҳо баҳри муаррифии лоиҳа ва омузиши ҳолати тандурустии деҳаҳо бо фаъолони аҳли ҷомеа дар 60 деҳа гузаронида шуд. Омузишҳо оиди навиштани лоиҳаҳои хурд барои ғуруҳҳои ташаббускорони ҷомеа (райси маҳалла, ноибон, кормандони тиб, муллоҳои деҳа, директорони мактаб ва занони фаъол) гузарониданд, ки дар асоси он аҳолии деҳа мушкilotи аввалиндараҷаи маҳалро муайян намуда, навиштани лоиҳаи хурдро ба нақша гирифтанд. Лоиҳаҳои хурд аз 30 деҳаҳои ҳадафӣ, ки аз ҷониби фаъолони деҳа барои таъмир ва бо таҷҳизоти зарурӣ таъмин намудани муассисаҳои тандурустии деҳаҳо тартиб дода шудаанд, ба НК барои дастгирии молиявӣ пешниҳод шуданд.

Омузишҳо барои ғуруҳҳои занони маҳаллӣ дар бобати солимии модару кудак аз ҷумла оиди синамакони, нигоҳубини зани ҳомила ва кудак навзод, пешгирии бемориҳои кудакона ва шинохтани аломатҳои онҳо, аломатҳои хатарноки давраи ҳомиладорӣ, пеш ва пас аз таваллуд ва муҳимияти фонди таъҷилии нақлиётӣ гузаронида, ба ин васила 659 нафар занонро фаро гирифтанд. Фонди таъҷилии нақлиётӣ (ФТН) барои сари вақт бурда расонидани ашхоси бемор ва хусусан кудакон ва занони ҳомила ба муассисаҳои тандурустии лозимӣ пешбинӣ шудаанд.

Дар якҷоягӣ бо ВТҲИА ҚТ омузишҳо барои кормандони муассисаҳои тандурустӣ дар мавзӯҳои “Модаршавии беҳавф”, “Ҳамбастагии бемориҳои кудакона дар сатҳи муассиса” ва “Ҳамбастагии бемориҳои кудакона дар сатҳи ҷомеа” гузаронида шуда, дар маҷмӯъ 209 нафар (момодояҳо, духтурони амрози занона, духтурони кудакона, табибони оилавӣ ва ҳамшираҳо) фаро гирифта шуданд. Ба ғайр аз омузишҳои номбаршуда, 30 омузишҳо оиди камхунӣ, ҷоғар ва фишори баланди хун барои ҷомеа дар сатҳи миллии ва ноҳиявӣ гузаронида шуданд. 25,000 адад буклетҳо, 2,747 адад китобчаҳо ва варақаҳо, 2,150 адад плакатҳо, and 600 маводҳои тақсимоӣ тартиб дода шуданд ва миёни аъзоёни ғуруҳҳои занон ва аҳолии ҳадафӣ тақсим карда шуданд. Ду роликҳои видеой дар мавзӯи пешгирии фишори баланди хун ва ҷоғар дар телевизиони марказӣ “Шабакаи якум” ва “Ҳаҳоннамо” пахш шуданд. Дар доираи ҳар ду лоиҳа маъракаи саломатӣ бо иштироки занон ва мактаббачагон тавассути мусиқиву суруду таронаҳо дар сатҳи деҳот бо шукуҳу шаҳомати ҳоса гузаронида шуд. Дар ҳар як чорабинӣ 50 нафар оиди масъалаҳои солимии модар ва кудак бевосита баромад намуда, зиёда аз 150 аҳолии маҳаллӣ баҳравар гаштанд. Аъзоёни фаъоли ғуруҳҳои ҷомеа дар фаъолиятҳои мониторинг оиди банақшагирии корчаллонӣ ва воҳуриҳо оиди мубодилаи афкор дар байни аъзоёни ғуруҳҳо гузарониданд.

Фокус кумаки башардустона дар Тоҷикистон

Тамос: Ҷ-би Хади Хусани
Директори иҷроия
Тел: (+99293) 7666001 (+ 992 37) 224 7650, 221 9830
Факс: (+ 992 37) 224 25 44
Почтаи электронӣ: hadi.husani@akdn.org
Сомона: <http://www.akdn.org/focus>
Суроға: 734003, Тоҷикистон, ш. Душанбе, х. Рӯдакӣ 137,
"Тоҷикматлубот", ошёнаи 4-ум

Самтҳои асосии фаъолият

ФОКУС кумаки башардустона ташкилоти байналмилалӣест, ки фаъолияти худро барои омодагӣ ба муқобили офатҳои табиӣ, пешгирӣ ва паст намудани оқибатҳои онҳо ва ҳамчунин расондани кумак ғангоми ва баъди фалокатҳои табиӣ ва техногенӣ, хусусан дар мамлики тараққикардаи тода равона кардааст. ФОКУС ба аҳолии ниёзманд барои кам кардани вобастагии онҳо аз кумаки хайрия ёрӣ мерасонад ва ба онҳо дар гузариш ба тараққиёти дарозмуддату устувор мусоидат мекунад. ФОКУС дар Афғонистон, Канада, Аврупо (дафтари марказӣ дар Британияи Кабир), Ҳиндустон, Покистон, Тоҷикистон ва ИМА дафтарҳо дорад. ФОКУС яке аз ташкилотҳои Шабаккаи Оғо Хон оид ба рушд мебошад, ки худ як ғуруҳи созмонхост, ки баҳри беҳбудӣ бахшидан ба шароити зиндагӣ ва имкониятҳои аҳолии ҷаҳони ру ба тараққӣ сарфи назар аз мазҳаб ва асл фаъолият доранд.

Дар Тоҷикистон ҳар сол аз сабаби офатҳои табиӣ садҳо одамон, миллионҳо сомонӣ ва солҳои зиёди рушди иқтисодӣ нест мешавад. Ба воситаи баҳодиҳии ҳаматарафа фаъолиятҳои паст кардани хавфи офатҳои табиӣ ва тренингҳо оиди омодагӣ ба офатҳои табиӣ, ФОКУС фаъолони таъсироти офатҳоро бо гузаронидани ташаббусҳои мухталиф баҳри омодагӣ ба офатҳои табиӣ, пешгирӣ ва паст намудани оқибатҳои онҳоро кам мекунад.

Усули ФОКУС оид ба идоракунӣ хавфи офатҳои табиӣ дар Тоҷикистон бо истифодабарии системаи ахбороти ҷуғрофӣ ва тарҳрезии хавф сафарбар карда мешавад. Ин системаҳо усулҳои самаранокӣ паст кардани хавфро тартиб медиҳанд, ки онҳоро метавон дар кори ташкилотҳо оид ба рушд ва ташкилотҳои давлатӣ истифода бурда, ва инчунин дигар онҳо метавонанд ба кори ФОКУС оид ба офатҳои табиӣ ёрӣ расонанд.

Аз соли 1997 ФОКУС дар Тоҷикистон дар ҳамкорӣ бо Ҳукумати Тоҷикистон ба зиёда аз 200 офати табиӣ посух дод ва ба минтақаҳои зарардида кумак расонд.

Барномаҳои иҷрошуда:

- Лоиҳаи мусоидат ба пурзур намудани ҷомеаҳо алайҳи офатҳои табиӣ дар муҳитҳои дурдасти қуҳии Тоҷикистон ва Қирғизистон – марҳилаи VII / Маблағгузор - Дафтари кумакҳои башардустонаи Комиссияи Аврупо ва мудофиаи шаҳрвандӣ (DIPESNO), ФОКУС / Давомнокӣ 2012 то 2013 / Қисмҳо - Қоҳиши хатарҳо аз офатҳои табиӣ, омодагӣ ва посухдиҳӣ ба офатҳои табиӣ.
- Лоиҳаи пурзур намудани таҳассус ва мониторинги хатарҳои дурдасти геологӣ - марҳилаи 2/ Маблағгузор - Вазорати рушди байналмилалӣ Британияи Кабир, Ҳукумати Швейтсария, ФОКУС / Давомнокӣ 2011 то 2013 / Қисмҳо - Қоҳиши хатарҳо аз офатҳои табиӣ, пурзур намудани таҳассус, баҳодиҳии хатарҳо ва посухдиҳӣ ба офатҳои табиӣ.
- Лоиҳаи қоҳиш додани сатҳи камбизоатӣ тавассути паст намудани сатҳи хатарҳои баландқуҳ (PAMIR)/ Маблағгузор - Комиссияи Аврупо, Агентии рушди Австрия, ФОКУС / Давомнокӣ 2011 то 2013 / Қисмҳо - Баҳодиҳӣ ба хатарҳо ва қоҳиши хатарҳо аз офатҳои табиӣ.
- Лоиҳаи кумаки бебозгашти ҳазинаи Шоҳзода Садруддин Оғо Хон оиди муҳити зист (PSAKFE) / Маблағгузор - Ҳазинаи Шоҳзода Садруддин Оғо Хон оиди муҳити зист / Давомнокӣ июл то декабри 2013 / Қисмҳо - Қоҳиши хатарҳо аз офатҳои табиӣ ва посухдиҳӣ ба офатҳои табиӣ.
- Лоиҳаи молияи хурд дар идоракунӣ офатҳои табиӣ / Маблағгузор - Департаменти робитаҳои байналмилалӣ, савдо ва рушд, Ҳазинаи Оғо Хон дар Канада, Бонки молиявии хурд/ Давомнокӣ сентябр то декабри 2013 / Қисмҳо- Қоҳиши хатарҳо аз офатҳои табиӣ.
- Лоиҳаи таъмин ва нигоҳдошти лоиҳаҳои митигасионӣ / Маблағгузор - ФОКУС / Давомнокӣ январ то декабри 2013/ Қисмҳо - Қоҳиши хатарҳо аз офатҳои табиӣ.
- Лоиҳаи фароҳам овардани имкониятҳо дар муҳити бехатар (COSE): Бо ҳам пайвастанӣ идоракунӣ хатарҳо ва нақшаи рушди шаҳр ва деҳот / Маблағгузор - Ҳукумати Швейтсария, ФОКУС, Ҳазинаи Оғо Хон / Давомнокӣ 2013 то 2015 / Қисмҳо - Баҳодиҳии муттаҳиди хатарҳо, қоҳиши хатарҳо аз офатҳои табиӣ, ва пурзур намудани таҳассус.
- Лоиҳаи мутобиқшавӣ ба тағйироти иқлим дар манотиқҳои қуҳии Помир дар Тоҷикистон/ Маблағгузор - Департаменти робитаҳои байналмилалӣ, савдо ва рушд, Ҳазинаи Оғо Хон дар Канада / Давомнокӣ 2014 то 2015 / Қисмҳо - Баҳодиҳии муттаҳиди хатарҳо, омодагӣ ва посухдиҳӣ ба хатари офатҳои табиӣ.
- Лоиҳаи кумаки бебозгашти сафорати Япония - Лоиҳаи кумак барои ҳифзи инсоният дар сатҳи оммаи васеъ / Маблағгузор - Ҳукумати Япония/ Давомнокӣ апрел то октябри 2014 / Қисмҳо - Қоҳиши хатарҳо аз офатҳои табиӣ.
- Лоиҳаи молияи хурд дар идоракунӣ офатҳои табиӣ / Маблағгузор - Департаменти робитаҳои байналмилалӣ, савдо ва рушд, Ҳазинаи Оғо Хон дар Канада, Бонки Молиявии Хурд/ Давомнокӣ июн то ноябр 2014 / Қисмҳо - омодагӣ ба хатари офатҳои табиӣ.

- Лоиҳаи мусоидат ба пурзур намудани ҷомеаҳо алайҳи офатҳои табиӣ дар муҳитҳои дурдасти қуҳии Тоҷикистон ва Қирғизистон – марҳилаи VIII / Маблағгузор - Дафтари кумакҳои башардустонаи Комиссияи Аврупо ва мудофиаи шаҳрвандӣ (DIPECHO), ФОКУС, Хазионаи Оғохон дар Бритониёи Кабир, Шабакаи Оғохон оиди рушд / Давомноки 2014 то 2015 / Қисмҳо - Қоҳиши хатарҳо аз офатҳои табиӣ, омодагӣ ва посухдиҳӣ ба офатҳои табиӣ.

Лоиҳаҳои амалкунанда:

- Лоиҳаи мусоидат ба пурзур намудани ҷомеаҳо алайҳи офатҳои табиӣ дар муҳитҳои дурдасти қуҳии Тоҷикистон ва Қирғизистон – марҳилаи IX / Маблағгузор - Дафтари кумакҳои башардустонаи Комиссияи Аврупо ва мудофиаи шаҳрвандӣ (ECHO), ФОКУС, Миссияи Восток, Барномаи ҷонибдорӣ инкишофи иҷтимоии манотиқи қуҳистон дар Қирғизистон, Хазионаи Оғохон дар Бритониёи Кабир / Давомноки 2016 то 2017 / Қисмҳо - Қоҳиши хатарҳо аз офатҳои табиӣ, омодагӣ ва посухдиҳӣ ба офатҳои табиӣ.
- Лоиҳаи беҳсозии ҳамҷояи тандурустӣ ва макони зист (ИНН) / Маблағгузор - Ҳукумати Швейтсария, ФОКУС, Хазионаи Оғохон дар Тоҷикистон / Давомноки 2013 то 2016 Қисмҳо - Баҳодиҳии хавф, хатар, ва осебпазирӣ.
- Лоиҳаи таъмин ва нигоҳдошти лоиҳаҳои митигасионӣ / Маблағгузор - ФОКУС / Давомноки январ то декабри 2016/ Қисмҳо - Қоҳиши хатарҳо аз офатҳои табиӣ.
- Лоиҳаи кумак ба гурезагон / Маблағгузор - ФОКУС / Давомноки январ то декабри 2016 / Қисмҳо - Кумаки аввалия барои гурезагони афғон дар Тоҷикистон

Самти барномаҳои оянда

ФОКУС нақша дорад, то ҳамкориҳои худро бо Ҳукумати Тоҷикистон ҷамоатҳои таҳҷой ва дигар ҳамкорони ғайридавлатӣ дар устувор намудани ҷамоатҳо алайҳи офатҳо ва қоҳиши таъсири манфии хатарҳои табиӣ ба одамон, моликияти онҳо ва инфрасохтори муҳим дар Тоҷикистон идома диҳад. Назардошти ФОКУС ин паст намудани хатари офати табиӣ дар ҷамоат ва идора намудани хатари офатҳо дар давлати Тоҷикистон мебошад.

Дурнамои барномаҳои оянда:

- Устувор намудани тобоварӣ ба дигаргуншавии обу ҳаво, аз ҷумла таҳдиди фаромадани оби пирияхҳо,
- Барқароршавии қобилияти посухдиҳии фаврии ҷамоатҳои маҳаллӣ, сохторҳои ҳукуматӣ дар сатҳи вилоят ва миллий,
- Омодагӣ ба тарма ва тақвияти системаҳои муҳофизоти дар якҷоягӣ бо Кумитаи ҳолатҳои фавқулодда ва мудофиаи граждании назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Фонди ҷамъиятии "Манзил барои шаҳрвандон - Тоҷикистон" (Habitat)

Тамос: Хонум Самира Шарифхоҷаева Директори иҷроия Тел: (+99248) 701 77 74 Факс: (+99248) 701 77 75 Почтаи электронӣ: samira.sharifkhojaeva@habitat.tj Сомона: www.habitat.tj Суроға: 734024, Тоҷикистон, ш. Душанбе, к. Пушкин 16/6, хонаи 9

Самтҳои асосии фаъолият

«Хабитат фо Хюменити» ташкилоти ғайридавлатии байналмиллалест, ки фаъолияти он барои беҳтар гардонидани шароитҳои манзилӣ ва паст кардани сатҳи ниёзмандии аҳоли барои манзил мебошад. Аз лаҳзаи таъсисёбии худ, яъне соли 1976, Хабитат беш аз 800000 адад хонаҳоро дар тамоми ҷаҳон бунёд сохт ва бо ин зиёда аз 6 миллион нафар одамонро бо хонаҳои оддӣ дастрас таъмин намуд.

Дар Тоҷикистон ташкилоти Хабитат соли 1999 таъсис дода шуда, то ба имрӯз бо фаъолияти сохтмонӣ ба беш аз 30000 хонавода, бо роҳи бунёд намудан ва ба итмом расондани хонаҳои сохтмонашон нотаом, таҷдид ва таъмири хучраҳо, кумак кард. Ташкилоти Хабитат ба 100000 нафар намудҳои гуногуни хизматрасониҳоро расонид ва беш аз 2600 оиларо дар деҳаҳои дурдаст бо оби нушоки таъмин намуд. Беш аз 7000 нафар омузишҳои омодагӣ дар ҳолатҳои фавқулода, иқтисодӣ - молиявӣ, гигиена ва саломатӣ ва инчунин техника-қасбиро гирифтанд.

Барномаҳои қаблӣ ва амалкунанда

Барномаҳои қаблӣ ва амалкунандае, ки аз ҷониби Фонд амалӣ мегарданд, инҳо мебошанд:

- Амал намудан ҳангоми офатҳои табиӣ;
- Беҳдошт ва санитария;
- Маркази захираҳо: тақмили савияи донишу малака (маълумоти касби-техники), истеҳсоли масолеҳи сохтмон;
- Истифодаи самараноки энергия;
- Машваратҳои ҳуқуқӣ.

Самти барномаҳои оянда

Самтҳои минбаъдаи барномаҳои Фонд инҳоянд:

- Амал намудан ҳангоми офатҳои табиӣ;
- Беҳдошт ва санитария;
- Маркази захираҳо: тақмили савияи донишу малака (маълумоти касби-техники), истеҳсоли масолеҳи сохтмон;
- Истифодаи самараноки энергия;
- Маблағгузории сохтмони манзил/ҳамкорӣ дар соҳаи маблағгузории хурд.
- Машваратҳои ҳуқуқӣ.
- Хонаи безарар- сохтмони биноҳои истиқоматии аз ҷиҳати энергия самаранок, аз ҷиҳати экологӣ тоза ва беҳатар, инчунин мустақкам ва устувор.

Фонди Тоҷикистони Оғо Хон

Тамос: Ҷ-би Ёдгор Файзов
Директори иҷроияи асосӣ
Тел: (+992 37) 2247650 Факс: (+992 37) 2242544
Почтаи электронӣ: yodgor.fayzov@akdn.org
Сомона: www.akdn.org
Суроға: 734003, Тоҷикистон, ш. Душанбе, х. Рудақӣ 137, бинои
"Тоҷикматлубот", ошёнаи 4

Самтҳои асосии фаъолият

Фонди Тоҷикистони Оғо Хон (ФТОХ) як қисми Ташкилоти Оғо Хон оид ба рушд (ТОХР) мебошад, ки аз ҷониби Волоҳазрат Оғо Хон дар соли 1967 таъсис гашта, роҳнамоӣ мегардад. Фаъолияти Фонд дар Тоҷикистон дар соли 1993 аз сафарбаркунии кумак барои кам кардани шиддати камчинии маводи ғизо дар Вилояти Мухтори Кухистони Бадахшон (ВМКБ), ки оқибати пошхурии Иттифоқи Шуравӣ ва сар задани ҷанги граждани буд, оғоз шуд. Фонди Оғо Хон барномаи рушди деҳотро бо мақсади сахмгузорӣ ба талошҳо нисбати паст кардани сатҳи камбизоатӣ дар манотиқи зерҳадафӣ барнома таъсис дод. Барномаҳо дар соҳаи иҷтимоӣ бошанд, дар соли 1994 шуруъ шуда, ҳадаф аз онҳо дастгирии мақомоти маҳаллӣ баҳри идоракунии самараноки захираҳои маҳдуд ва ҳамзамон манфиат гирифтани аз равишҳои нав дар маориф ва ҳифзулсиҳат буд. Дар айни замон Фонд диққати асосии худро ба 4 самт равона кардааст: рушди деҳот, ҳифзулсиҳат, маориф ва ҷомеаи шаҳрвандӣ. Бисёр ташаббусҳои ФТОХ ба ҳалли масоилҳои бисёрҷабҳа равона карда шудаанд, ки онҳо ба проблемаҳои гендерӣ, рушди гуногунандешӣ, ташаккули захираҳои инсонӣ ва баланд бардоштани огоҳии ҷомеае оиди корҳои тараққиёт дар бар мегиранд. Масоҳати ҷуғрофии фаъолияти барномаи Фонди Тоҷикистони Оғохон таъи солҳои охир васеъ мегардад. Имруз, ФТОХ 32 ноҳияро дар чор минтақаи Тоҷикистон, аз ҷумла ВМКБ, водии Рашт, вилоятҳои Хатлон ва Суғд фаро мегирад. Тавассути самтҳои барномавии худ ФТОХ тақрибан 1,4 миллион нафарро дар бар мегирад.

Қисмати хоси усулу кории Фонди Тоҷикистони Оғо Хон дар Тоҷикистон дар он мебошад, ки ФТОХ ба души худ уҳдадорӣ дарозмуддатро гирифтааст. ФТОХ фаъолияти худро ба ҷалби грантҳо ва иҷрои барномаҳо бо шариконаш шуруъ намуд. Ҳамин тавр баҳри ҳалли масоилҳои тараққиёти деҳот дар соли 1997 Фонд Барномаи Ҷонибдорӣ Инкишофи Иҷтимоӣ Манотиқи Кухистон (МСДСП-ро) бунёд намуд. Дар муддати кӯтоҳи вақт МСДСП аз як барномаи кумакӣ ба шардустона ба як ташкилоти ғайридавлатии соҳибэҳтиром дар мамлакат табдил ёфт. Фонд кушише ба ҳарч медиҳад, ки тавассути раванқ додани бизнеси хурд ва миёна ва савдои байнисарҳадӣ ҷойҳои корӣ ва даромад дар деҳот ташкил шавад. Яке аз фаъолиятҳои МСДСП ин ба роҳ мондани инкишофи соҳаи сайёҳӣ мебошад. Барнома дар зерсоҳаҳои аз қабилӣ Кишоварзӣ ва Идоракунии захираҳои табиӣ, Соҳибкорӣ ва Дастрасӣ ба сарчашмаҳои молиявӣ (Гуруҳҳои амонатгузорӣ ҷомеаасос, Ташкилотҳои хурди қарзидӣ) кор карда, дар вилоятҳои ВМКБ, Хатлон ва водии Рашт фаъолият мекунад. Зерсоҳаи Идоракунии мушорикати дар вилоятҳои Хатлону Суғд, ВМКБ ва водии Рашт фаъол аст. Барнома дар саросари мамлакат ба бештар аз 1,4 миллион нафар хидмат мерасонад.

Шарикону баҳрагирандагони асосии Барнома 1,755 ташкилоти худфаъолияти ҷамъиятӣ, 106 ташкилотҳои ҷамъиятӣ, 11 Иттиҳодияҳои ташкилотҳои ҷамъиятӣ, 5 ташкилоти хурди қарзидӣ ва 247 Гуруҳҳои дорои манфиати муштарак мебошанд. Ҳукумати маҳаллӣ яке аз шарикони аслии Барнома буда, дар раванди иҷроиши тамоми лоиҳаҳо ширкат дорад. МСДСП ҳамаҷунин 60 адад Ассоциатсияҳои Истифодабарандагони Об ва зиёда аз 2,600 Гуруҳҳои Амонатии ҷомеаасосро таъсис дода, ба онҳо кумакӣ машваратӣ мерасонад. Барнома дар чор минтақаи мамлакат фаъолият дошта, 32 ноҳия, 158 ҷамоат ва 1390 деҳаҳо дар бар мегирад.

Фаъолияти асосии Барномаи Маорифи ФТОХ муҳайё намудани имконот барои кудакон мебошад, то ки онҳо дониш, маҳорату малака ва арзишҳои деҳотро дар худ рушд бидиҳанд, ки барояшон дар оянда барои ҳамчун шаҳрвандони сахмгузорандаи пешрафти ҷомеа ҳаёти самарабахш ба сар бурдан аҳамият доранд. Ба хотири он, ки дастовардҳои Барнома дар муддати дароз пайдор бошад, ФТОХ қобилияти касбии фаъолиятҳои Донишдаи Такмили Маълумоти Касби-ро (ДТМК) мустаҳкам намуд ва дар амалисозии барномаҳои худ бо ДТМК ҳамкорӣҳои зичро барқарор намуд. ДТМК Барномаи Рушди Умумии Мактаб (БРУМ)-ро ба ВМКБ амалӣ карда истодааст, ки ба воситаи усули рушди умумию ҳаматарафа ба беҳтаркунонии сифати таҳсилоти ибтидоӣ ва миёна мусоидат мекунад.

Тамоми макотиби ВМКБ аз фаъолиятҳои, ки таҳти стратегияи Барномаи Рушди Умумии Мактаб, ки барои солҳои 2006 – 2011 барномарезӣ шуда буд, баҳра бурданд. Бештар аз 900 нафар раҳбарони иттиҳодияҳои методӣ дар синфҳои ибтидоӣ ва миёна дар тули соли 2012 ҳамчун тренер тайёр карда шуда, аз хониби ИТМК кумакӣ машваратӣ гирифтанд ва барои макотиби наздик ба ҷои кор ва зисташон омузишҳои лозима гузаронданд. Қариб 80% фоизи муаллимони дар маҳалли фаъолиятҳои ба омузишҳои мавриди ниёз дастрасӣ доштанд. Бештар аз 4,800 нафар муаллимони дар мавзӯи методҳои фаъоли таълим аз омузиш гузаштанд. Сохтори Раҳбарони иттиҳодияҳои методӣ дастрасӣ ба рушди малакаҳои касбиро ғайримарказонида шуда, муаллимони дар тули соли 2012 ба имконоти рушди касбӣ дастрасии комил доштанд. Дар соли 2015 Барномаи маориф аз тариқи таҳия кардан ва гузарондани 30 адад омузишҳо ва семинарҳо дар мавзӯҳои гуногун ва гузарондани 3 чорабинии менторӣ (кумакӣ машваратӣ ба муаллимони) дараҷаи дониши таҳассуси 1748 омузгорони макотиби ибтидоӣ ва миёна, сарварони шӯъбаҳои методологӣ, тренерони Донишгоҳи тақмили ихтисоси Кулоб ва Шӯъбаи марказии Донишгоҳи тақмили ихтисоси ҷумҳуриявӣ ва сарварони наваъини мактабҳои ВМКБ-ро тақвият дод.

Дар соли 2012 Барномаи маориф ба фаъолият оиди ташкили Марказҳои Рушди барвақтии кудак идома дод. Дар тули соли ҳисоботи Барномаи маориф дар ВМКБ 28 Маркази иловагии Рушди барвақтии кудакро дар ВМКБ таъсис дода,

627 кудак синни томактабиро фаро гирифт. Ин марказҳо асосан дар манотиқи дурафтодаи вилоят, ки кудакон ба марокизи рушди барвақти дастрасӣ надоштанд, таъсис ёфтанд. Дар натиҷаи густариши модели мактабасос ва ҷомеасос дастрасии кудакони синни томактабӣ аз 9% соли 2009 то охири соли 2015 ба 45% афзоиш ёфт.

Лоиҳаи «Хониши хонаводагӣ барои кудакон» бо кумаки молиявии Барномаи ЮСАИД амалӣ мегардад. Дар тули се соли охир лоиҳаи Хониши оилавӣ барои кудакон дар 246 деҳот густариш ёфта, дар 11 ноҳия (8 дар вилояти Хатлон ва 3 ноҳия дар ВМКБ) Ҷоидабарандагон ба миқдори 28,450 кудакони синни томактабӣ ва 16,073 нафар волидон аз он бархурдор гардиданд. То кунун 52 китобҳои дорои ривоятҳои ҷолиб ва ҷавобгу ба талабот интишор гардида, ба ноҳияҳо ирсол гардиданд.

140 китобхонаҳои хурд дар манотиқи дурдаст ташкил шуда, ба 11 ноҳия бо миқдори 800 номгуи китобҳои бачагона ирсол гардида, мавриди истифодабарӣ қарор гирифтанд. Чунин китобхонаҳои кучак асосан барои кудаконе, ки бо сабабҳои гуногун ба хонишу омузиш дастрасӣ надоранд, пешкаш мегарданд.

27 номгуи китобҳо барои бачагон бо тасвири суратҳои ранга ва ҷопи босифати муосир, (105,300 адад) бо забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ нашр гардида, ба маҳаллҳо, ки барнома дар он ҷо фаъолият мебарад, равона шуданд.

Дар соҳаи ҳифзулсиҳат Фонд дар амалӣ намудани фаъолиятҳои Хадамоти Оғо Хон оид ба Тандурустӣ ёрии техникӣ мерасонад ва дар таъминкунии маблағ мусоидат мекунад. Барномаи тандурустӣ асосан руи барномаи Тиббӣ оилавӣ, ки аз ҷониби Ҳукумати кишвар ба ҳайси руйкарди асосӣ дар раванди ислоҳоти соҳаи тиб муаррифӣ шудааст, тамаркуз мекунад. Ба мақсади беҳтар намудани сифати хизмати тиббӣ дар сатҳи ҷомеа ва звеноҳои аввалияи тиббӣ дар соли 1997 Барномаи Солимии Ҷомеа оғоз шуд. Дар соли 2006 фаъолияти барнома ба 4 ноҳияи Вилояти Хатлон дар асоси таҷрибаи омӯхтаи барнома дар ВМКБ вусъат дода шуд. Аз соли 1997 инҷониб яке аз қисматҳои асосии барномаи Ҳифзулсиҳати ТОХР, Барномаи Ҷомеасоси Тиббӣ Оилавӣ ба ҳисоб меравад, ки яке аз равияҳои афзалиятоки Стратегияи Миллии Солимии Аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон (2010-2020) ба ҳисоб меравад.

Дар соли 2015, 11 марказҳои тандурустӣ дар ВМКБ, 5 дар вилояти Хатлон ва 10 дар водии Рашт ба маркази Тиббӣ оилавӣ табдил ёфта, бо таҷҳизоти зарурӣ мӯҳафҳаз гардида, ташхис ва ҳамаи шаклҳои ғайриформалӣ- бланкҳои зарурии тиббӣ дастрас гардиданд.

5 табиби оилавӣ дар водии Рашт, 25 ҳамшираи шавқати тиббӣ оилавӣ дар ВМКБ, 24 ҳамшираи шавқати тиббӣ оилавӣ дар Хатлон, 40 нафар ҳамшираи тиббӣ оилавӣ дар водии Рашт дар муддати шаш моҳ дар мавзӯи тиббӣ оилавӣ аз бозомузӣ гузаштаанд.

1,918 кормандони соҳаи тандурустӣ (1,579 мутахассисони соҳаи Тиббӣ оилавӣ, 823 мутахассис ва 756 ҳамшираи тиббӣ) дар он иштирок намуда, дар мавзӯҳои гуногуни дар шаш Маркази омузиши клиникӣ ВМКБ ва вилояти Хатлон бозомузонида шудаанд.

597 мутахассисони соҳаи тандурустӣ дар ҷои кориашон аз бозомузӣ гузашта дар семинарҳо, мавзӯҳо доир ба касалиҳои фишори хун, дарунравӣ, касалии қанд ва камхунӣ омузонида шуд.

1,030 ҳамшираи тиббӣ дар мавзӯи кордонии ҳамшираҳои тиббӣ оилавӣ дар мавзӯи тарзи дурусти (“Сузандармонӣ”, “Таҷқиқи зонди касалиҳои пешобдон”, “Таҷқиқи хун бо таҷҳизоти махсуси глюкометрӣ”, “Нигоҳубини махсус аз беморони дар ҳолати дарозӣ беҳушӣ” ва ғайра.) бозомузӣ гузаронида шуда, дар фаъолияти минбаъдаашон ба кор бурда мешавад.

Барномаи беҳдошти саломатии Модар ва Кудак (MNCH):

560 нафар мутахассисони соҳа аз ноҳияҳои Шугнон, Ванҷ ва Дарвоз бозомузонида шуданд.

622 Тарғиботчиёни тарзи ҳаёти солим дар бораи таваллуди беҳавф ва ғизои иловагӣ барои навзод ва эҷунӣ иттилооти бештар гирифтанд.

635 нафар занони ҳомила ва 228 модарони ҷавон дар мактабҳои махсус барои модарони ҷавон дар шаҳри Хоруғ, Рушон, Ишқошим ва Дарвоз дар бораи таваллуди беҳавф, мураккабати пеш аз таваллуд, пас аз таваллуди кудак, эҷунӣ ва дар бораи манфиати синамакони ва ғизои иловагӣ иттилооти бештар касб карда, ҳамчунин сузандору гирифтанд.

41% кудакони синни аз 5 моҳа то 6 сола эм карда шуданд.

Маркази касалиҳои кудакони Бемористони марказии шаҳри Хоруғ ва дигар бемористонҳо бо таҷҳизоти тиббӣ, аз ҷумла бо тарзуи махсуси тиббӣ барои баркашидани вазни кудак, таҷҳизоти махсус барои тоза ва хушк нигоҳ доштани ҳаво дар дохили беморхонаҳо, раҳти ҳоб барои навзодон, таҷҳизоти гинекологӣ ва колоноскопӣ, ҳароратсанҷҳо ва асбоби ҳаводихӣ таъмин гардиданд.

Фонди гардони барномаи доруворӣ, ки аз тарафи Фонд соли 1997 ташкил гардид, ба беморон дастрасиро ба дорувории лозимаи сифатан баланд ва аз лиҳози нарх паст фароҳам мекунад. Дар соли 2015 92% аҳолии ВМКБ ба дорувории сифатнок дастрасӣ доштанд.

Системаи Омузиши электронӣ. Аз тариқи истифодаи ин система дар соли 2015, 44 омузиш барои кормандон гузаронида шуд. 14 мавзӯи омузиш бо кумаки Донишқадаи тиббии Фаронса барои кудакон гузаронида шуд, ки дар он 281 ҳамшираи шафқат иштирок намуданд.

Касалхонаи вилоятии Хоруғ ҳамчунин 36 курсҳои бозомузӣ барои ноҳияҳои Рушон Дарвоз ва Ишқошим гузаронида, дар он 383 ҳамшираи шафқат иштирок намуданд.

485 телеконсултатсия бо Маркази Миллии тиббии шаҳри Душанбе, Донишқадаи тиббии Фаронса барои кудакон ва се касалхонаи ноҳиявии ВМКБ гузаронида шуд.

812 машварати телерадиологи барои Бемористони марказии шаҳри Хоруғ аз ҷониби Маркази Миллии тиббии шаҳри Душанбе ва мутахассисони соҳаи тибии Амрико гузаронида шуд.

Лоиха оиди саратони гадуи сина, ки барои аз муоинаи тиббӣ гузарондани занон роҳандози гардида буд, дар толи ду сол 36706 нафар занони синни зоймонро аз муоина гузаронда, 68 нафаро инҳо барои идомаи таҳхис ба маммограма ва 31 нафарашон ба таҳхиси ултрасадои фиристонда шуданд ва 44 нафар занон барои табобат ба шӯъбаи онкологи фиристонда шуданд.

Барномаи Ҳифзулсиҳати ФТОХ барои таъсис додани Маркази Таҳхисии Хоруғ нақшаҳои дарозмуддат дорад, ки ин ба беҳтаргардонии сифати таҳхис ва табобат дар ВМКБ ва ноҳияҳои сарҳадии Афғонистони Бадахшон мусоидат менамояд.

Маркази таҳхиси Хоруғ, ки моҳи октябри соли 2012 ба фаъолият шуруъ кард. Дар соли 2015, 45,119 мариш аз хизматрасонии Маркази минтақавии таҳхиси касалиҳои шаҳри Хоруғ бархурдор шуданд. 97,845 намуди хизматрасонӣ аз ҷумла таҳхиси рентгенӣ, таҳхиси ултрасадо, гадуи сина, томографияи компютерӣ, таҳхиси хун ва дигар хизматрасонии босифати тиббӣ пешкаш гардид. Намуди нави архив ё нигоҳ доштани суратҳои таҳхисӣ ва робитаи мубодила бо дигар марказҳо таъсис шуд, ки кори табибонро чанд маротиба пурсамар мегардонад.

Зиёда аз 2,135 маришони афғон аз ҷониби 110 нафар табибони тоҷик дар ҳолатҳои фавқуллодаи тиббӣ таҳхис ва табобат шуданд.

347 бемор аз тарафи табибони тоҷик дар маркази саломати аз амалиёти ҷарроҳӣ гузаштанд.

112 нафар дар Тоҷикистон аз хизматрасонии тиббӣ баҳравар гаштанд.

Маркази минтақавии таҳхиси касалиҳои шаҳри Хоруғ 1,694 таҳхиси диагностиро барои беморони афғон анҷом дод.

Касалхонаи ноҳиявии ноҳияи Шамсиддини Шохин барои тақвияти зарфияти хизматрасони ба маришони афғон бо таҷхизоти ҷарроҳии таъмин гардид.

Маркази дандонпизишкӣ шаҳри Хоруғ: Маркази дандонпизишкӣ шаҳри Хоруғ дар соли 2013 таъсиси ёфта, барои аҳоли хизмати босифати тиббӣ мерасонад. Дар давоми давраи ҳисоботи МДХ ба 7,809 нафар хизмати тиббӣ расонд.

Маркази тиббӣ ва таҳхисии шаҳри Душанбе. аз ҷониби Фонди Оғохон ва Хадамоти Оғохон оид ба тандурусти моҳи октябри соли 2015 таъсис ёфта, ба фаъолият оғоз кард ва то охири сол ба 1,593 нафар хизмати тиббӣ расонд.

Барномаи Ҷомеаи Шаҳравандӣ (БҶШ) дар соли 2006 ташкил шуда, мақсади он аз он иборат аст, ки бо мурури замон бояд теъдоди зарурии ташкилотҳои ҷомеаи шаҳравандӣ аз ҷиҳати миқдор, мавқеи ҷойгиршавии ҷуғрофӣ ва силсилаи фаъолиятҳо ба вуҷуд биёянд, то ки ҷомеаи шаҳравандӣ ба рукҳои зарурии зиндагии аҳоли таъсири мусбат расонад. Барномаи мазкур рукни ҷудонашавандаи ташкилоти ТОХР мебошад, ки мақсади ниҳояш инкишоф додани сатҳи зиндагӣ; имконияти баробар доштан ба донишмӯзӣ; тандурустӣ ва имкониятҳои иқтисодӣ; рафтори ахлоқӣ, роҳбарияти хуб, гуногунандешӣ ва сулҳу осоиштагӣ мебошад. Соли 2013 Барномаи Ҷомеаи шаҳравандии Фонди Оғохон лоиҳаи “Тақвият бахшидани ҷомеаи шаҳравандӣ дар Тоҷикистон” ро амалӣ намуд. Ҳадафи лоиҳа тақвият бахшидани ҳамкории институтҳои Ташкилоти Оғохон оид ба рушд, беҳтар намудани иқтисодии ташкилотҳои ҷомеаи шаҳравандӣ, баландбардории оғоҳии аҳолии оиди ҷомеаи шаҳравандӣ ва ҳамкорӣ бо мақомоти давлатӣ ба хоҳири рушди мамлакат аст. То охири соли 2013 тавассути амали намудани ҷор лоиҳа Ҳазинаи Оғохон дар 15 мактаби ВМКБ Ассосиатсияи Волидону Омузгорон ва Шурои донишҷӯёро созон дода, зарфияти онҳоро таҳким бахшид. Ҳамчунин Барномаи ҷомеаи шаҳравандӣ зарфияти 30 Созмони ғайридавлатиро дар масоили ҳуқуқӣ дар вилояти Хатлон таҳким бахшида, 116 донишҷӯро аз 7 донишгоҳи кишвар ба омузишҳо оиди ҷомеаи шаҳравандӣ фаро гирифт ва дар шаҳри Хоруғ 18 Кумитаи маҳаллиро созон дод. Дар соли 2014 баҳри пешбурди ҷомеаи шаҳравандии воқеӣ ва арзишманду дорои ҳадафҳои иҷтимоӣ, диққати Барномаи мазкур ба ҷор бахши муҳимтарин барои пурзур кардани ҷомеаи шаҳравандӣ нигаронида шуда буд: Муҳити созгор, тавонмандсозӣ ва устувории ташкилотҳои ҷомеаи шаҳравандӣ, идоракунии муштарак баҳри пешбурди иҷтимоӣ ва иқтисодӣ.

Фаъолиятҳои асосии Барнома дар соли 2015:

Тақвияти иқтисодии ҷомеаи шаҳравандӣ барои тавонмандсозии ҷомеа бо мақсади паст кардани сатҳи камбизоатӣ

- Зарфияти 420 нафар мард ва 115 нафар зани аъзои Ташкилотҳои ҷомеаи шаҳравандӣ лар самти банақшагири, таҳкими ташкилот ва ҳисоботдиҳии мутакобила тақвият ёфт.
- Шурои ҷамоаҳои рушди вилояти таъсис ва дар ҳамкории зич бо мақомоти ВМКБ тақвият ёфт.
- Бо мақсади таъмини иштироки баробар, муколамаи фарогир дар афзалият бахшидан ба эҳтиёҷоти ҷомеа дар ВМКБ гуруҳҳои кории иборат аз ҷор бахш: оид ба саноат ва рушди соҳибкорӣ, инфрасохтор, кишоварзӣ ва ҳолатҳои фавқуллода ва гуруҳҳои иҷтимоӣ бо иштироки мақомоти маҳаллӣ ва созонҳои ҷомеаи шаҳравандӣ таъсис гардиданд.

Дастгирии ҷомеаи шаҳравандӣ барои ҳалли масъалаи тағйири иқлим дар ноҳияҳои наздисарҳадии Тоҷикистон ва Афғонистон

- 30 Ташкилоти деҳа дар Тоҷикистон ва 15 шуруҳҳои рушди ҷомеа масъалаи тағйирёбии иқлимро барои баланд бардоштани устувории ҷомеа ҳамчун ҷузъи муҳими стратегияи маҳаллӣ ба Нақшаи рушд ворид карданд.
- 5 Кумитаи истифодабарандагони об - 2 дар ВМКБ ва 3 дар Афғонистон барои таъмини тақсмоти муассири об ва пешгирии низоъҳо дар ҷамоатҳои наздисарҳади таъсис гардиданд.
- Дар 9 мактаб бо ҷалби беш аз 1000 нафар талаба маърақаҳои идоракунии муҳити зист ва партовҳо гузаронда шуда, оиди тағйирёбии иқлим, мушкилоти зистмуҳити, мудирияти партовҳо ва шинондани дарахтони ба хушкӣ тобовар иттилооти зарури дода шуд.
- 25 гармхонаҳои сайёр барои парвариши сабзавот ба ҷамоатҳои ниёзманд дода шуданд.

Аз соли 2002 ФТОХ сохтмони 5 купрукро аз болои дарёи Панҷ дар Тем, Дарвоз, Ишқошим, Ванҷ ва Шурубод анҷом дод, ки онҳо манотиқҳои дурдасти Тоҷикистон ва Афғонистонро бо ҳам мепайванданд. Дар соли 2013 сохтмони пули

Шурообод ба анҷом расида, 75 000 нафар бошандагони Хоҳони Афғонистон ва вилояти Хатлони Тоҷикистонро ба ҳам пайваст.

Бозорҳои наздисарҳадӣ. Сохтмони бозорҳои Шуурообод ва Тем моҳи майи соли 2015 ба итмом расид.

Лоиха оиди безтаркунии шароити бозори наздисарҳадии Ванҷ: то охири соли 2015 хати интиколи барк сохта шуда, бозор аз барк таъмин гардид. Сохтмони бозори тобистона, чойхонаҳо барои мардон ва занон ва хати оби ошомидани идома дошта, то моҳи майи соли 2016 ба итмом мерасад. Бахрагирандагони асосии лоихаи мазкур савдогарон ва харидорони манотиқи наздимарзии Тоҷикистону Афғонистон ба шумор мераванд.

Лоихаи сохилмустаҳкамкунӣ дар деҳаи Ватар ва сохтмони канал дар деҳаи Баррушони ноҳияи Рушон: Лоиха дар охири соли 2015 анҷом ёфт ва дамбҳо бо дарозии 660 метр ҷараёни дарёи Панҷро тағйир дода, зиёда аз 200 гектар заминро аз хатари обхези ва шусташи муҳофизат карданд. Ҳамчунин лоиха барои азхуд кардани 70 гектар заминҳои нав шароит фароҳам овард. Дар маҷмӯъ 785 хоҷаги (тақрибан 3,925 нафар) дар деҳаи Ватар аз ҷаҳолияти лоиха фоида دیدанд. Сохтмони канали Баррушон сатҳи обҳои зерзаминиро коҳиш дода, барои 10 хоҷагии ин деҳа имкони истифода аз заминҳои иловагиро фароҳам овард.

Барномаи байнисарҳадии энергӣ. Дар давоми 7 сол барномаи байнисарҳадии Памир Энерҷи 10,000 хонавода ва 100 муштариёни ҳукуматӣ ва муассисаҳои тиҷоратиро ба шабакаи барқӣ пайваст намуд.

Барномаи байналмилалӣ идрор. Ҳар сол Фонди Оғо Хон барои таъдоди маҳдуди довталабони соҳибистеъдоди мамлакат барои идома додани таҳсил дар донишгоҳҳои хориҷа стипендия медиҳад. Дар соли 2015 ду нафар довталаб барои таҳсил дар сатҳи Магистри дар риштаи тандурустӣ соҳиби идрор гардиданд.

Барномаҳои пешина ва амалкунанда

Дар солҳои аввал диққати Барномаи Рушди Деҳот ба таъмини бехатарии ғизо, ҳосил ва ҳосилнокӣ тавассути дастрасӣ ба маводи кишт ва омузиш, гуногуншаклии кишоварзӣ равона карда шуда буд.

Барнома 1725 Ташкилоти ҳуҷаҷолияти ҷамъиятӣ, 105 Ташкилоти ҷамъиятӣ, 11 адад Ассотсиатсияҳои Ташкилотҳои ҷамъиятӣ, зиёда аз 70 Ассотсиатсияҳои истифодабарандагони об, 5 Ташкилоти хурди қарздиҳӣ, зиёда аз 2,600 Гуруҳҳои амонитгузории ҷомеасос, 247 Гуруҳҳои дорои манфиатҳои муштарак, 5 адад Ассотсиатсияҳои тухмипарварӣ, се адад Кооперативи кишоварзӣ, се адад стансияҳои хизматрасониҳои техникӣ, нӯҳ адад стансияҳои ветеринарӣ, се адад маркази хизматрасонии агрокимиявӣ, 27 Маркази хизматрасонии рушди соҳибкорӣ, 2 адад ассотсиатсияҳои Дастиҳои моҳир ва Ассотсиатсияи туристии Помирро ташкил намуда, иқтисодии онҳоро тақвият бахшид.

Бештар аз 5,000 барномаҳои сохтмонӣ амалӣ карда шудаанд. Баъдтар барнома ҷаҳолони сокинони деҳотро дар қорқард ва бозоррас намудани маҳсулотҳои ҷашон дастгирӣ кард. Ҷаҳолияти байнисарҳадӣ ва рушди туризм, таъсис додани марказҳои машваратӣ соҳибкорӣ ва гуруҳҳои амонитии ҷомеасос, беҳтар намудани истифодабарии захираҳои табиӣ ҷаҳолияти асосии ҳозира ба шумор меравад. Барномаи Рушди деҳот дар соли 2013 ба 50 деҳа дар сохтмони хати оби ошомидани кумак намуда, дар солҳои 2012 ва 2013 636 ҷои қорӣ (144 ҷои қори доимӣ) таъсис дод. Сохторҳои ҳукуматҳои маҳаллӣ шарикони бозғамоди МСДСП буда, дар қори амаликунии лоихаҳои марбут ба Идоракунии муштарак ва лоихаҳои дигар ҳаматарафа кумак менамоянд. Барнома дар ҳамаи минтақаҳои мамлакат, дар 32 ноҳия ҷаҳолият дорад.

Донишқадаи Тақмили Маълумоти Касбӣ амалӣ намудани Барномаи рушди умумии мактаб (БРУМ) дар қаламрави ВМКБ ба охир расонд. БРУМ дар худ ҷаҳолиятҳои омузонидани муаллимони синфҳои ибтидоӣ ва миёна оиди методҳои нави дарсдиҳӣ, беҳтар намудани идоракунии мактаб, ҷаҳолиятҳои менторӣ, ташкил намудани Маркази захираҳои омузишӣ ва ҷалби ҷомеа ба мактабро дар бар мегирад.

Ҳадамоти Оғо Хон оид ба тандурустӣ дар солҳои аввал асосан Барномаи солимии ҷомеаро амалӣ намуда, диққати асосиро ба иваз намудани аз хизмати табобатии бемористонӣ ба пешгирии касалиҳо дар сатҳи ҷомеа равона намуд. Барнома инчунин ҳамаи қишлоқҳои ВМКБ-ро бо дорувории арзон ва босифат таъмин намуд.

Самти барномаҳои оянда

Мақсади стратегияи нави Барномаи рушди деҳот ин дастгирӣ намудани муносибатҳои нави дар идоракунии захираҳои табиӣ тавассути равнақ додани системаи ҷомеавӣ дар идоракунии захираҳои табиӣ, таъмин кардани дастрасӣ ба технологияи нави маводи кишт, пурзур намудани рушди иқтисодии деҳот ва дастгирии рушди соҳаи туризм дар сатҳи ҷомеа мебошад. Нуқтаи муҳими стратегияи ҷадид ин сарфа намудани энергия ва беҳтар намудани шароити зист мебошад.

Дар солҳои 2012-2017 сохтори мураббӣ мактабӣ мукамал ва тақсим ёфта, ташаббус оиди тақмил додани мактабҳо ба таври амиқ ба роҳ монда мешавад. Дар солҳои оянда инчунин дар доираи стратегияи мазкур рушди минбаъдаи педагогикаи муосир ба нақша гирифта омузиш дар асоси тадқиқот ва усулҳои интерактивӣ ДТМК ёрии худро ба муаллимони Афғонистон давом медиҳанд.

Тибби оилавӣ ба ҳамаи ноҳияҳои ВМКБ ва 3 ноҳияи Хатлон тавассути омузондани духтурон ва ҳамшираҳои шафқати тибби оилавӣ, таъмир ва таҷдизкунии бунгҳои тиббӣ паҳн карда мешавад. Пурзур намудани шӯъбаи ташхиси беморхонаи шаҳри Хоруғ ва тақвияти рушди соҳаи тандурустӣ дар ВМКБ ва 3 ноҳияи вилояти Хатлон дар назар дошта шудааст. Фонди Оғо Хон бо мақсади баландбардории дараҳаи таҳассусии қорандони соҳаи тибби мамлакат ва Бадахшони Афғонистон се беморхонаи ноҳиявии ВМКБ ва се маркази тиббии Бадахшони Афғонистонро ба василаи системаи Омузиши электронӣ бо Қасалхонаи вилоятии шаҳри Хоруғ пайваст мекунад. Ҳамчунин Маркази тиббии Қараболо низ ба система шомил мешавад.

Барномаи Ҷомеаи Шаҳрвандӣ -таъмин намудани дастрасии Ташкилотҳои Ҷомеаи Шаҳрвандиро ба омузишҳои таъмин намуда, ва дар оянда ҳамкориҳои ҷаҳолро бо ташкилоти ҷомеаи шаҳрвандӣ ба роҳ менамояд.

Бештар аз 4000 хонаводаи Бадахшони Афғонистон аз хизматрасониҳои ширкати Помир Энерҷӣ баҳра мегиранд. Сохтмони 12 барномаҳои ирригатсионӣ дар 3 соли оянда ба нақша гирифта шудааст. Фонди Оғо Хон нақша дорад, ки

фаъолиятҳои бештареро берун аз қаламрави ВМКБ ба роҳ монанд. Дар водии Рашт Барномаҳои Рушди деҳот, Тандурустӣ ва лоиҳаҳо оиди коҳиш додани хатари ҳодисаҳои табиӣ амалӣ карда шуда, дар вилояти Хатлон (лоиҳаҳо оид ба рушди иқтисоди деҳот, маориф ва тандурустӣ ва такмили самаранокии худидоракунии маҳаллӣ) фаъолияти густурдатареро роҳандозӣ хоҳанд кард.

Хадамоти Оғо Хон оид ба маориф, Тоҷикистон

Тамос: Ҷ-би Азиз Бада
Директори иҷроия
Тел: (+992 35) 222 2410 Факс: 35 222 2410
Почтаи электронӣ: akes.khorog@akdn.org
Сомона: www.akdn.org
Суроға: 736000, Тоҷикистон, ш. Хоруғ, куч. Ленин 50

Самтҳои асосии фаъолият

Хадамоти Оғо Хон оид ба маориф (ХОМ) чун ҷузъи Ташкилоти Оғо Хон оид ба рушд, ташкилоти бедаромад мебошад. Фаъолияти Хадамоти Оғо Хон оид ба маориф ба пешниҳод намудани таълими босифат равона гардида, он беш аз 250 силсилаи мактабхоро, сар аз муассисаҳои таълимии томактабӣ то ба маълумоти миёнаро идора мекунад. Зиеда аз 50,000 нафар хонанда дар мактабҳои 11 кишварҳои ҷаҳон ба мисли Ҳиндустон, Покистон, Бангладеш, Кения, Уганда, Танзания, Мадагаскар, Сурия, Тоҷикистон, Ҷумҳурии Қирғизистон ва Афғонистон ба таҳсил фаро гирифта шудаанд.

Хадамоти Оғо Хон оид ба маориф (ХОМТ) соли 1995 таъсис дода шуда илова ба идоракунии литсейи Оғо Хони шаҳри Хоруғ, ки дар он ҳамасола беш аз 1000 хонанда таҳсил мекунад, инчунин барқарорсозии шаш мактаби давлатӣ, тақмили барномаҳои таълимии онҳо ва раванди таълим дар Вилояти Мухтори Кухистони Бадахшон (ВМКБ) анҷом дода шуда буд. Пешниҳоди идрорҳо барои гирифтани маълумоти олӣ ва унвонҳои илмӣ дар Тоҷикистон ва берун аз он яке аз самтҳои дигари фаъолияти ХОМТ ба шумор меравад. Инчунин Барномаи Имдоди Кудакистонҳо ва Барномаи Имдоди Маориф низ аз ҷониби ХОМТ роҳандозӣ гардида истодааст.

Барномаҳои қаблӣ ва амалкунанда

Соли 2002, Хадамоти Оғо Хон оид ба маориф дар ҳамкорӣ бо Фонди Тоҷикистони Оғо Хон, Барномаи Мактабҳои Ҳамкорро баҳри беҳтарсозии стандартҳои маориф дар шаш мактаби давлатии ВМКБ роҳандозӣ намуд. Мақсади асосии барнома рушди касбии омӯзгорони мактабҳои ҳамкор, пешкаш кардани усулҳои пурсамари роҳбарии мактаб, ташкили Марказҳои Мавод ва манбаъ ва беҳтар кардани шароити мактабхоро дар назар дошт.

ХОМТ тренинғхоро оид ба усулҳои нави омӯзиш дар мактабҳои ҳамкор анҷом дод, ки ин тренинғҳо аз ҷониби омӯзгорони литсейи Оғо Хон амалӣ гардонда шуданд, ки дар он мактаб аллакай ин усулҳоро истифода мебаранд. Семинарҳои баъдина оид ба сарварӣ бо мақсади ҷорӣ намудани усулҳои нисбатан босамари идора дар мактабҳо анҷом дода шуданд. Дар айни ҳол, беш аз 400 нафар омӯзгорон ва 30 нафар роҳбарони мактаб, аз ҷумла 3,500 нафар хонандагон аз ин фаъолиятҳо баҳра бурданд. Анҷом додани амалҳои дар боло зикргардида ба беҳтар шудани давомоти хонандагон мусоидат намуда, натиҷаҳои дохил шудан ба мактабҳои олиро беҳтар гардонд.

Ҳар сол Хадамоти Оғо Хон оид ба маориф барои гирифтани маълумоти олӣ ва унвонҳои илмӣ дар Тоҷикистон, инчунин берун аз он қарзҳои бебозгашт-идропулиро пешниҳод менамояд. Аз соли 1993 Барномаи Тоҷикистони Идрорпулиҳо, ки аз ҷониби Фонди Тоҷикистони Оғо Хон маблағгузорӣ шуда аз ҷониби Хадамоти Оғо Хон оид ба маориф идора карда мешуд, ба зиёда аз 297 нафар донишҷӯёни Тоҷикистонӣ имконияти гирифтани маълумоти олии босифат дар Россия, Қазоқистон, Қирғизистон ва Тоҷикистонро фароҳам овард. Беш аз 70 нафар гирандагони идрорпулӣ имконияти давом додани таҳсилашонро баъди хатми донишгоҳ барои гирифтани унвонҳои илмӣ пайдо намуданд.

Соли 1998, Хадамоти Оғо Хон оид ба маориф Литсейи Оғо Хонро ҳамчун нахустин мактаби ғайридавлатӣ дар ВМКБ таъсис дод. Дар Литсейи Оғо Хон зиёда аз 980 нафар хонандагон аз синфи 0 (синфи тайёрӣ) то синфи 11 таҳсил мекунад, дараҷаи дохилшавӣ ба донишгоҳҳои беҳтарини зиёда аз 98 фоизро ташкил менамояд. Таҳсил дар литсейӣ мазкур хонандагонро натавон ба таълими босифат ва омодагории онҳо барои таҳсил дар мактабҳои олии номдор водор мекунад, балки боз кӯшишу ғайрати онҳоро ба хостагирӣ ба ривож додани усулҳои нави таҳсил равона месозад, ки он метавонад яке аз шаклҳои беҳтарини таҷриба дар Тоҷикистон бошад.

Нақшаи таълимии литсейи Оғо Хон бо се забон: англисӣ, русӣ ва тоҷикӣ пешниҳод гардида, ба муносибатҳои хонанда, малакаҳои фикронии интиқодӣ, инчунин созандагӣ ва маҳорати ҳалли мушкилотро ривож медиҳанд. Дикқати махсус ба омӯзиши забони тоҷикӣ ва инкишофи донишу арҷгузорӣ ба арзишҳои бойи таърихӣ кишвар дода мешавад.

Маҳфилҳои берунасинфӣ, форуми наврасон ва урдугӯҳи тобистонаи ХОМТ дар инкишофи қобилият, маҳорату малакаи амалии хонандагон кумак мерасонанд. Барномаи маҳфилҳои мухталиф, аз қабилӣ театр, рақс, варзиш, бизнес, омӯзиши забони англисӣ, математикони ҷавон, навобардорӣ ва худидоракунии дохилимактабӣ имконият барои татбиқи донишҳои назариявӣ дар ҳаёти ҳарроза медиҳанд. Инчунин урдугӯҳи тобистона ташкил карда мешаванд, ки мақсади асосии онҳо дар хонандагон тақмил додани малакаҳои роҳбарӣ, плюрализм ва хизмат намудан ба ҷомеа мебошад. Ҳар сол зиёда аз 550 хонанда дар маҳфилҳо, зиёда аз 220 хонанда дар форуми ҷавонон ва зиёда аз 100 нафар хонандагон дар урдугӯҳи тобистона иштирок менамоянд. Ба ғайр аз хонандагони литсеи Оғо Хон хонандагон аз мактабҳои дигар низ иштирок менамоянд.

ХОМТ Барномаи Имдоди Кудакистонхоро дар ноҳияҳои Шугнон, Роштқалъа, Рӯшон ва шаҳри Хоруғ ташкил карда пеш бурда истодааст. (975 кӯдак, 58 нафар омӯзгорон ва мураббӣён).

Барномаи Имдоди Таълим иқдоми дигари ХОМТ мебошад, ки мақсади он ғанисозии донишҳои математикӣ ва забони англисии хонандагони МТМУ-и ноҳияҳои Дарвоз, Рӯшон, Шугнон, Ишкошим ва Роштқалъа мебошад. (500 хонанда, 26 омӯзгор)

Самти барномаҳои оянда

Хадамоти Оғо Хон оид ба маориф нақша дорад барномаҳои таҳсилоти томактабиро дар Тоҷикистон инкишоф диҳад. Омодасозии кадрҳо ва ғуруҳи намунаҳои барномаҳои пилотӣ барои лоиҳаи мазкур яке аз мақсадҳои асосӣ ба шумор меравад.

Хадамоти Оғо Хон оид ба маориф инчунин ташкил кардани мактабҳои хусусиро дар Тоҷикистон ба нақша гирифтааст.

Хадамоти Оғо Хон оид ба тандурустӣ дар Тоҷикистон

Тамос: Д-р Махбат Баҳромов
Директори иҷроия
Тел: (+992 35) 222 30 18 / 65 80
Факс: 335 222 3128
Почтаи электронӣ: mahbat.bahromov@akdn.org
Сомона: www.akdn.org
Суроға: 736000, Тоҷикистон, ш. Хоруғ, куч. Азизбек 22, Бинои
Дустӣ, ошонаи 3-юм

Самтҳои асосии фаъолият

Аз сабаби он ки Хадамоти Оғо Хон оид ба тандурустӣ (ХОХТ) дар ҳудуди калони ҷуғрофии Осиёи Миёна ва Ҷанубӣ, инчунин дар Африқои Шарқӣ барномаи тандурустии ҷомеаро амалӣ мегардонад ва дорои беш аз 200 муассисаи тиббӣ, аз ҷумла 9 беморхона буда, он яке аз қисматҳои васеи ғайрифоидаовари хусусии тандурустӣ дар ҷаҳони мутараққӣ ба ҳисоб меравад. ХОХТ, ки ба кушишҳои Ҷомеа оид ба масъалаҳои тандурустӣ дар нимаи аввали асри XX асос ёфтааст, дар айни замон ба зинаи аввали тандурустӣ ва хадамоти табобати тиббӣ дар Афғонистон, Ҳиндустон, Кения, Покистон ва Танзания кумак мерасонад, инчунин ба ҳукумат дар таъмини хадамоти тандурустӣ дар Кения, Сурия ва Тоҷикистон кумаки техникӣ мерасонад.

Фаъолияти асосии ХОХТ дар айни замон иборат аст аз:

- Кумак ба ҷомеаҳо дар рушд, идора ва дастгирии системаи тандурустии ба онҳо лозим;
- Пешниҳод намудани ёрии тиббии дастрас дар муассисаҳои ҳозирзамон, босамар ва фоидаовар;
- Кори муштарақ бо агентҳои дигар дар соҳаи рушди ҷомеаҳо ва беҳтар кардани вазъи саломатии онҳо;
- Омӯзондани духтурон, ҳамшираҳои тиббӣ, инчунин дигар кормандони тиббӣ;
- Пурзур намудани хизматрасонии тиббӣ;
- Анҷом додани таҳқиқи муҳите, ки дар он муассисаҳои ХОХТ ҷойгир шудаанд;
- Саҳмгузорӣ дар рушди сиёсати миллии ва байналмилалӣ тандурустӣ;
- Беҳтар намудани дастрасӣ ба хизматрасонии тиббии баландсифат барои аҳолии Бадахшони Афғонистон ва Бадахшони Тоҷикистон тавассути барномаҳои байнисарҳадӣ (Барномаҳои байнисарҳадии тандурустӣ. Маркази ташхисии минтақавии ш.Хоруғ).

Дар муносибати ХОХТ нисбат ба системаи тандурустӣ, Кумаки аввалияи тиббӣ санитарии ХОХТ ва пешгирӣ ҳамчун қадамҳои нахустин ба суи беҳтарсозии мақоми тандурустӣ шуморида мешаванд, ки бояд бо хадамоти аълосифати тиббӣ робитаи қавӣ дошта бошанд. Барои пурра кардани фаъолияти худ дар соҳаи КАТС, ХОХТ хизматрасонии табобатиро дар муассисаҳо, аз диспансерҳо ба воситаи марказҳои тиббӣ сар карда, то беморхонаҳои бисёрҷониба пешниҳод менамояд. Дар ҳар зинаи хизматрасонӣ ХОХТ ба пешниҳод намудани хизматҳо, ки ба он ҷомеаҳо эҳтиёҷ доранд, аҳамияти махсус медиҳад, инчунин ба созмон додани робитаҳои мутақобила дар дохили системаи мазкур низ аҳамияти махсус дода мешавад. Ҳамчун илова ба суҳанони дар боло зикригардида, ХОХТ кафолати сифати хизматрасонию мақсади худ интиҳоб намудааст, ки он сатҳи стандартҳои маҳаллӣ, назорати сифати ташхисҳои лабораторӣ, ташхисҳои лозима, ҳуҷҷатгузори лозима оид ба омори тиббӣ, мунтазам бо доруворӣ таъмин намудан ва омузиши муттасили духтурон ва ҳамшираҳои шафқатро каме боло мебардорад, ки он таҷрибаро ХОХТ дар муносибати худ ба рушди муташаққил махсусан қайд мекунад.

Барномаҳои тандурустии ҷомеаи ХОХТ барои фарогирии гуруҳҳои осебпазири ҷамъият, хусусан занони синну соли қобили таваллуд ва кудакон бо ёрии усулҳои сарфакоронаи маъмул: эмгузаронӣ, нигоҳубини доимии пеш аз таваллуд, таваллуди беҳатар, табобати дарунравӣ бо истифода аз намаки регидрататсионӣ кушиш мекунад. Кор бо марказҳои ҷамъиятии тандурустии дохилии ХОХТ самарангори кори КАТС-ро дар беҳтарсозии сатҳи тандурустӣ ва фоидаовари он тасдиқ мекунад.

Хадамоти Оғо Хон оид ба Тандурустӣ (ХОХТ) бо ҷонибдорӣ аз тарафи Раёсати Швейтсария оид ба рушд ва ҳамкорӣ дар амал татбиқ намудани лоиҳаи барномаҳои оид ба **Саломатии ҷомеавӣ ва тиббии оилавӣ** дар ВМКБ, се ноҳияи вилояти Хатлон (Муминобод, Ховалинг ва ноҳияи Шохин) ва инчунин ноҳияи Рашт. **Компоненти якум** барнома ин дар амал татбиқ намудани тиббии оилавӣ. Дар давоми шаш моҳи соли 2016, 8 маркази тиббии оилавӣ аз таъмир ва 2 маркази саломатӣ дар ноҳияи Ишқошими ВМКБ пурра аз нав сохта шудаанд. Ҷамагӣ 11 марказҳои тиббии оилавӣ бо тамоми таҷҳизоти ҳозиразамон таъмин шуданд. Аҳолии ВМКБ 210,630 ташкил медиҳад ва 59% (125,146) аҳоли хизматрасонии тиббии оилавӣ дастрас гардид. 7 марказҳои тиббии оилавии ноҳияи Ховалинг вилояти Хатлон аз таъмир бароварда бо тамоми таҷҳизоти ҳозиразамон таъмин шуданд. 81,5% (113,774) аҳолии се ноҳияи вилояти Хатлон хизматрасонии тиббии оилавӣ дастрас гардиданд. Ҷамагӣ 7 марказҳои тиббии оилавӣ кушода шудаанд аз он ҷумла 2 дар вилояти Хатлон аз тарафи Ҳукумати ноҳияи Муминобод ва панҷ дар ВМКБ аз ҷониби ташкилоти ғайридавлатии ЛСА сохта шуда ва аз тарафи ХОХТ таҷҳизонида ва кормандонашонро аз курсҳои 6 – моҳи бозомузи тиббии оилавӣ гузаронданд. Ҷамагӣ 49 табиб ва 286 ҳамшираи тиббӣ дар ВМКБ ва 21 табиб ва 126 ҳамшираи тиббии оилавии вилояти Хатлон курсҳои 6 –моҳи тиббии оилавиро хатм намуданд.

Компоненти дуҷуми барнома ин дар амал татбиқ намудани консепсияи Худидоракунии Клиникӣ барои баланд бардоштани сатҳи дониш ва малакаи коркунони тиб барои таъмин намудани хизматрасонии сифатнок. Гузаронидани Аудити Клиникӣ мувофиқи нақша барои таъмин намудани хизматрасонии тиббии сифатнок ва натиҷаҳо бо протоколҳои стандартӣ муқоиса карда шаванд. **Компоненти сеюм**, барои баланд бардоштани сатҳи дониш аҳоли дар масъалаҳои тиббӣ. **Компоненти чорум** - Қисмати Фармасевти, ки мақсадаш равона аст ба таъмини дастрасии тамоми аҳолии вилоят ба дорувории асосии босифат ва бо нархи нисбатан пасттар. **Компоненти панҷум**, Маблағгузориҳои ҷамъавии соҳаи тандурустӣ (МҚСТ), бо муваффақият таъсис додани барномаҳо илова дар 24 Ташкилоти Деҳотӣ (ТД) дар бар мегирад: 6 дар ноҳияи Рушон, 3 дар ноҳияи Ишқошим, 13 дар Шуғнон ва 2 дар ноҳияи Мурғоб. Хозир барнома дар 77 ТД фаъолият мекунад: 40ТД ноҳияи Рушон, 13 ТД дар ноҳияи Мурғоб, 13 дар ноҳияи Шуғнон ва 11 ТД дар ноҳияи Ишқошим фаъолият мекунад. ХОХТ маркази Иммунопрофилактикии Вилоятиро бо мақсади гузаронидани эмкунӣ дар н. Мурғоб ва Бартағ бо сузишворӣ таъмин намуд.

Дар айни замон 547 нафар кормандони ихтиёрии тиббӣ (КИТ) дар ВМКБ ва 550 КИТ дар Вилояти Хатлон омӯзонда шудаанд ва бо масъулияти баланд дар байни аҳоли қор ва фаъолият бурда истодаанд. Ҳамагӣ аҳолии ВМКБ 203,704 ташкил мекунад. Коркунони Ихтиёрии Тиб 5,796 семинарҳои омӯзишӣ барои 52,022 (28,739 мард ва 23,285 зан), ки 26% аҳолии вилоятро ташкил медиҳад гузаронданд. 20,031 аҳоли (5,071 мард ва 14,060 зан) дар масъалаҳои Тибби Оилавӣ иштирок кардаанд, ки 9% аз тамоми аҳолии н. Рушон, н. Ишқошим, н. Ванҷ, Дарвоз, н. Мурғоб, н.Роштқала, н. Шуғнон ва ш. Хоруғ (210,630) ташкил медиҳад. Дар вилояти Хатлон 23,724 семинарҳои омӯзишӣ оиди мавзӯҳои гуногуни тиббӣ байни 135, 622 аҳоли гузаронида шудаанд, ки 71 % тамоми аҳолии се ноҳияи вилояти Хатлонро ташкил медиҳад.

368 нафар корманди КАТС-и ВМКБ дар мавзӯҳои гуногун: бемории баландшавии фишори хун, ошкоркунии барвақтии саратони ғадуди сина ва гарданаки баччадон, диабет, эмгузаронӣ ва тозагӣ ва беҳдошти тайёр карда шудаанд. 24 табибони ноҳияҳои Вилояти Хатлон дар мавзӯҳои гуногун, аз ҷумла 2 ТоТ оиди ошкоркунии барвақтии саратони ғадуди сина ва гарданаки баччадон омӯзонда шудаанд. 164 командони МКАТС-и ноҳияҳои Муминобод, Ховалинг, Шурообод (18 табиб, 143 ҳамшираи тиб ва 13 фармасевт) аз омӯзишҳои оид ба бемории баландшавии фишори хун, ошкоркунии барвақтии саратони ғадуди сина ва гарданаки баччадон, диабет, эмгузаронӣ ва тозагӣ ва беҳдошти гузаштанд. .

Кори ҳамширавӣ дар Касалхонаи вилоятии шаҳри Хоруғ беҳтар карда шуд ва барои баланд бардоштани таҳассуси касбии ҳамшираҳои шафқат тренинго гузаронида шудаанд. Дар қорҷубаи барномаи Модар ва Кӯдак ХОХТ 162 (138 зан ва 24 мард) коркунони тиббии Муассисаҳои Кумаки Аввалияи Тиббӣ (МКАТС) дар масъалаҳои Эмкунӣ, Модаршавии Беҳавф, масъалаҳои Ғизои Солим гузаронданд. 85 презентатсияҳои ҷармоҳа гузаронда 2,494 коркунони тиб (397 мард, 2,097 зан) иштирок кардаанд. Аз онҳо: 838 табиб, 1,656 ҳамшираҳои шафқат. 8 семинарҳои ТоТ, ки 4 компетенсияро дар бар мегиранд ва ҳамагӣ 163 (28 мард, 135 зан) ҳамшираи шафқат аз омӯзиш гузаронданд. ХОХТ дар марказҳои худидоракунии клиникӣ 24 конференсия гузарониданд ва 728 ҳамшираи шафқат иштирок кардаанд, аз онҳо (241 мард, 487 зан). 58 семинар дар н. Рушон, н. Ванҷ, ва ш. Хоруғ дар масъалаҳои: Диабет, Фишорбаланди, Касалиҳои Гурда, Меъда, Дил, Роҳҳои Нафаскашӣ, Сил, Зардпарвин гузаронида шуд ва 1,932 табиб аз омӯзиш гузаронд. Аз онҳо: 479 духтурони тибби оилави, 321 духтурони ғайри тибби оилави, 687 ҳамшираҳои тибби оилави, 445 ҳамшираҳои ғайри тибби оилави. 18 презентатсияҳо оид ба Аудити Клиники дар ҳамаи марказҳои Худидоракунии Клиникӣ гузаронида шуданд. 407 коркунони тибби (94 мард, 313 зан). 103 омӯзишҳо барои ҳамшираҳои тибби оиди компетенсияҳои ҳамширави. Ҳамагӣ иштирок кардан 1,758 ҳамшираҳои тибби (201 мард, 1,557 зан).

Маблағгузориҳои ҷомеавии соҳаи Тандурустӣ (МҚСТ) : Бо мақсади беҳтар намудани дастрасии молияви ба хизматрасонии тиббӣ, барномаи Маблағгузориҳои Ҷомеавии соҳаи Тандурустӣ (МҚСТ) илова ба 13 ТД дар ноҳияи Шуғнон таъсис дода шуд. Айни ҳол барнома дар 77 ТД фаъолият дорад: 40 ТД дар Рушон, 11 Ташкилоти деҳоти ноҳияи Ишқошим, 13 дар Шуғнон ва 13 Ташкилотҳои деҳоти ноҳияи Мурғоб. Кумитаи Идоракунии дар сатҳи вилоят ва Кумитаҳои зерсохтор дар сатҳи ноҳияҳо ташкил карда шуда фаъолият карда истодаанд. Механизми кори МҚСТ ташкил карда шуд ва дар Ташкилотҳои деҳот фаъолият карда истодааст. 31 муҳоҷисаи озодаи гурӯҳи бори аввал дар байни аҳолии ҷамъаҳои таҷрибавӣ гузаронида шуданд. 1 омӯзиш оиди истифодабарӣ аз маблағ ва назорати молиявӣ дар байни намоёндогони ТҚ таҷрибавӣ гузаронида шуд. 5 тренинг дар байни кормандони ихтиёрии тиб ноҳияи Рушон, Шуғнон, Ишқошим ва Мурғоб оиди шиносӣ бо нақшаи МҚСТ гузаронида шуданд..

Миқдори умумии аъзоёни МҚСТ – 23,879 (Рушон – 11,841, Ишқошим – 3,325, Шуғнон -6,314 ва Мурғоб -2,399). Маблағи умумии ҷамъшуда – 726,717 сомонӣ. (519,731 – Рушон, 99,749 – Ишқошим, 11,440 - Шуғнон ва 95,797 Мурғоб). Маблағи дар бонк гузаронидашуда – 435,552 сомонӣ (80%). Миқдори маризони муҳтоҷи ёрии таъҷили буда – 1,117 нафар. Миқдори маблағи барои маризони муҳтоҷи ёрии таъҷили сарфшуда – 131,154 сомонӣ (Рушон -94,662 (18%) сомонӣ, Ишқошим – 17,568 (18%) сомонӣ ва 18,924 - Мурғоб) ташкил медиҳад.

Беҳсозии ҳамҷояи ҳифзулсикат ва макони зист дар минтақаи Рашт

- Баланд бардоштани дастрасии аҳоли ба хизматрасонии тиббии сифатнок, пурзур намудани хизматрасонии тиббӣ дар беморхонаҳо ва Кормандони Ихтиёрии Тиб (КИТ);
- Гузаронидани омӯзишҳо ба 605 нафар коргарони МКАТС дар мавзӯҳои “Ҳамбастагии бемориҳои қудакона”, “Эмгузаронӣ”, “Модаршавии беҳавф”, “Рушд ва инкишофи қудак”, “Бизнес нақша” ва “Саратони ғадуди сина ва гарданаки баччадон”;
- Омӯзонидани 850 нафар Кормандони Ихтиёрии Тиб ҳамҷоя бо ташкилотҳои деҳотӣ, кормандони Муассисаҳои Кумаки Ааввалияи Тиббию Санитарӣ (МКАТС);
- Гузаронидани омӯзишҳо аз тарафи кормандони ихтиёрии тиб ба ҷомеа оид ба ВИЧ/СПИД, Беҳдошт, Синамакони, Витаминҳо, Хомиладорӣ ва Эмгузаронӣ дар байни аҳоли **96.820-шумораи иштироккунандагон, 8,400-шумораи вохуриҳо , 3100- роҳхат барои табобат, 238.755-тақсироти буклетҳо;**
- **Харидори намудани тухфаҳо барои 850 нафар кормандони ихтиёрии тиб;**

- Таъмири 13 Муассисаҳои Кумаки Ааввалияи Тиббию Санитарӣ (МКАТС) ва таъмин кардани онҳо бо таҷҳизотҳои тиббии ҳозиразамон, айни ҳол 38 % (129,727/344,345) дастрасии аҳолии водии Рашт ба хизматрасонӣ марказҳои тиббӣ оилавӣ;
- Таҷрибаивазкунии 20 нафар кормандони ихтиёрии тиб ва 3 тренерони маҳалӣ ба Вилояти Хатлон;
- Омузишҳои 6 моҳии онди тиббӣ оилавӣ - **5 табибони оилавӣ ва 40 ҳамшираҳои оилавӣ**, то имруз омузишҳои гузаштаи тиббӣ оилавӣ аз тарафи кормандони тиб (140/153) ки 91% ташкил медиҳад;
- Мониторинг аз тарафи Тренерони маҳалӣ кор бо КИТҳо;
- 605 омузиш барои кормандони Муассисаҳои Кумаки Аввалияи Тиббӣ (МКАТС) дар мавзӯҳои “Ҳамбастагии бемориҳои кудакона”, “Модаршавии беҳавф”, “Рушд ва инкишофи”, “Саратони ғадуди сина ва даҳанаки бачадон” ва Эмгузарони;
- Омузиш дар мавзӯи “Бизнес нақша” барои н. Роғун, 13 нафар;
- Иштироки кормандони Хадамоти Тандурустии Оғо Хон роҳбарони МКАТС ва директорони МКТТО водии Рашт онди «Менеджмент ва Бизнеснақшарезӣ»;
- Дастрасии таҷҳизоти зарурӣ барои шӯбаи таълимии маркази ҷумҳуриявии таълими-клиникии тиббӣ оилавӣ дар водии Рашт.

Барномаи байнисарҳадии тандурустӣ: Бо мақсади беҳтар намудани дастрасии хизматрасонии тиббӣ ба аҳолии ҳамсарҳади Афғонистон дар асоси протоколи Комиссияи Муштараки байни ду вилоят: ВМКБ Тоҷикистон ва Бадахшони Афғонистон барномаи байнисарҳадии тандурустӣ дар қорҷубаи беморхонаҳои ҳамсарҳад фаъолиятро сар кард. Пйёда намудани барномаҳои байни сарҳадӣ афзалиятҳои хося дорад. Вай дорои потенциал баҳри устуворӣ дар рушти сатҳи саломатии аҳолии мебошад. Илова бар ин ҳамкориҳои байнисарҳадии самаранокии низоми барномаҳои тандурустии ҳар ду қонибро тавассути якҷоя намудани захираҳои мавҷуда барои мусоидат ба ҳамгирӣ ва сарфачӯӣ беҳтар менамояд ва ба ин восита дастрасӣ ба хизматрасонии сифатан баланд таъмин карда мешавад.

Дар натиҷа: Дар шаш моҳи соли 2016 ҳамагӣ 57 ёрии таъҷили ва нақшавӣ аз тарафи кормандони муассисаҳои тиббии Бадахшони Тоҷикистон ба Ҷумҳурии Исломи Афғонистон расонида шуд. Табибони Тоҷикистонӣ дар вақти ёрии нақшавӣ ба 1, 648 бемор аз Ҷумҳурии Исломи Афғонистон кумаки тиббӣ расонданд, ки аз онҳо барои 117 нафар амалиётҳои ҷарроҳии гуногун гузаронда шуданд. Инчунин дар вақти ёрии таъҷилии зиёда аз 230 нафар маризони Ҷумҳурии Афғонистон аз муоина гузашта барои 33 нафар амалиётҳои гуногуни ҷарроҳӣ гузаронида шуд. Барои 52 – нафар маризони Афғонистон дар муассисаҳои тиббии Бадахшони Тоҷикистон кумаки таъҷили расонида шуд. Барои баланд бардоштани савии дониши тиббии кормандони тиббӣ 12 нафар корманди тиббӣ аз Афғонистон дар омузишҳои гуногуни тиббӣ ва тренинг онд ба ташхиси дил (ЭКГ) иштирок намуданд.

Тиббӣ электронӣ:

Барномаи тиббӣ электронии Хадамоти Тандурустии Оғохонби элекчкистонэлекҳаристонэлектҳам аз тарафи Бадахшони Тоҷикистон ва ҳам ва нниектронии Хадамотғонистонниектр ба амал расонда шуд.

Маишваратүектр бҳативаратүекӣ

Пеиравӣ

Азшраҳизшваратүектрҳизшрав 2016, аз тарафи духтурони (кудакона, ҷарроҳ, дарунӣ, занона, сил, сироятӣ, пуст, осебиносо) –и беморхонаи вилоятии ш. Хоруғ –и беморхонаи вилоятии шҳон–и бемой–260 маслиҳатҳои60 маслиҳонаи вило. Инҳон60 маслиҳҳои60. Ишкашим, н. Дарвоз ва н. Рушон мебошанд. 59 маслиҳати0. Ишкашӣ ти0. Ишкашим, н. Дарвоз ва н. Рушон мебошанд. 59 маслини ти. Хоруғ ти0. Ишкашим, н. Дарвоз ғонистоншкашим, н. Да. Беморхонаи вилоятии ш. Хоруғ ни Маркази тиббии миллии шаҳрии Маркази тиббии миллии шаонаи вий ни Маркази ти 60 маслиҳати Марказий ти Маркази ти 60 маслини шаонаи вилоятии ш. Хору маслиий ти Маркази ти 60 маслини шаонаи вилоятии ш. Хору мас. Хоруғ ти Маркази . 20 маслиҳати Марказий ти Мартурони беморхонаи вилоятии ш. Хоруғ ти Мартурони беморхонаи вилоятии шӣи ваташхисии ш. Душанбе дода шудаанд.

Теле–радиология

Пеиравӣ

Дарравадиоло 2016, 398 аксҳонрравадиой ирравадий ирравадиоло 2016, 398 ак. Хоруғ ирравадиоло 2016, 398 ак. Ххрирравадиоло 2воситаи тиббӣ электронӣ ирравадиоло 2воситаи тиббӣ эле.

Омузишҳонузишадий

Пеиравӣ

Омузишҳонузишадий иузишадиило 2восиҳамшираҳониширааӣ иширааҳришираағ ишираҳияҳониширҷикистондиоло , Дарвоз ва Ишкашим тавассути барномаи тиббӣ фосилавӣ кистох кистондио. Бо ҳамкориҳои Институти тиббӣ Фаронсавӣ ва Маркази худомузи клиникии Хадамоти Оғохон онд ба тандурустии Тоҷикистон омузшҳои фосилавӣ гузаронда мешаванд. Дар нимсолаи 2016 - 33 омузиши фосилавӣ гузаронда шуд ва 298 ҳамшираҳои тиббӣ ва табибон дар мавзӯҳои гуногун баҳравар шудаанд.

Маркази дандонпишишкӣ ш. Хоруғ (МДХ): Дар моҳи феввали соли 2013 Маркази дандонпишишкӣ ш. Хоруғ (МДХ) фаъолиятро оғоз намуд. Ду табиб бо қон кории доимӣ ва ду табиб бо қон кории нимбаст ва ду ҳамшираи шавқат бо қон таъмин гардиданд. Микдори миёнаи муштариён аз 18 ба 35 расид. МДХ ба сертификати ISO дар моҳи июли соли 2013 муваффақ гардид, ки ин боиси баланд гардидани боварии муштариён ба хизмати тиббии сифатнок гардид. Марказ аз тарафи мутахассисони ихтиёрӣ аз Канада ва Британияи Кабир бо муддати як моҳ дастгирӣ ёфт, ки ин боиси мустаҳкам гардидани дониши малакаи қорандони маҳаллӣ гардид. Дар шаш моҳи охири соли 2016 Маркази дандонпишишкӣ ш.Хоруғ (МДХ) барои 4325 бемор хизматрасонии тиббӣ ва 8441 муолиҷаи стоматологӣ расонида шуд.

Маркази Минтақавии Ташхисии ш. Хоруғ: Маркази ташхисӣ дар беморхонаи вилоятии ш. Хоруғ қушода шуд. Созишнома бо Ҳукумати ВМКБ, Раёсати тандурустии вилоят ва беморхонаи вилоятӣ дар аввали соли 2012 созишнома ба имзо гузошт. Ҳамаи таҷҳизоти зарурӣ барои рентген, лавозимотҳои лабораторӣ, шӯбаи рентгенӣ, радиологӣ ва ташхиси ултрасадо, анбори хун харида ва ҷиҳозонида шуданд ва кормандон бо қон таҷҳизоти нав омузонида шуданд.

Кормандони рентген дар моҳи октябри соли 2012 ва кормандони лаборатория ва анбори хун дар моҳи ноябри соли 2012 шуруъ карданд. Шуъбаи рентгенӣ ва ташхиси ултрасадо аз октябр ва лаборатория ва хизматрасониҳои анбори хун аз ноябри соли 2012 ба кор шуруъ карданд. Хизматрасонӣ аз моҳи октябри 2013 фаъол шуд.

Нишондиҳандаҳои кори имрузаи Маркази минтақавии ташхиси ш. Хоруғ дар шаш моҳи охири соли 2016:

Пешрафтҳо:

- Ҳамагӣ 26,454 бемор аз ташхис гузаронида шуд:
- нури рентгенӣ 9,336;
- ултрасадо 10,016;
- тестҳои лабораторӣ 36,778;
- ташхиси компютерӣ 393;
- маммографӣ 85.
- ғайр аз ин маркази ташхиси ш. Хоруғ хизматрасонӣ ба бемороне, ки аз давлати ҳамсарҳади Афғонистон ба марзи ВМКБ гузаштанд хизмат расонида шудааст:
- ҳамагӣ 250 бемор аз гузаронида шудааст;
- нури рентгенӣ 19;
- ултрасадо 9;
- ташхиси лабораторӣ 546;
- ташхиси компютерӣ 6.

Маркази Саломатӣ ва Ташхиси ш. Душанбе

- Барои беҳтар намудани сифати хизматрасонии тиббӣ ба аҳолии маркази саломатӣ ва ташхисӣ дар ш. Душанбе с. 2015 низ фаъолияти худро сар мекунад. Ба ҳамин сабаб меморандум байни ХОХТ ва Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии ҚТ моҳи июли, с. 2015 ба имзо расонида шуд. Марказ айнӣ ҳол аз таъмир гузаронда шуд, тамоми таҷҳизоти лозимӣ дастрас карда шуд ва дар таърихи моҳи Август с. 2015 кор ва фаъолиятро оғоз менамояд. Маркази номбурда ташхисҳои зеринро барои аҳолии дастрас менамояд: ташхис ва муоинаҳои клиникӣ, лабораторӣ, радиологӣ, касалиҳои дарунӣ, офталмологӣ, стоматологӣ, касалиҳои гуш, бинӣ ва ҳалқ, касалиҳои дил, қудакона, касалиҳои пуст.

Машваратҳои пешниҳодгардида дар нимсолаи 2016:

- Машварати урологӣ - 2%;
- Эндокринологӣ - 2%;
- Асабшинос - 18%;
- Тибби оилавӣ - 19%;
- Бемории чашм - 16%;
- Духтури қудакона - 3%;
- Духтури ортопед - 1%;
- Духтури гуш, гулу ва бинӣ - 12%;
- Амрози занона - 8%;
- Машварати касалиҳои пуст - 1%;
- Машварати саратоншинос - 2%;
- Касалиҳои дил - 2,7%;
- Биохимия - 24%;
- Гематология - 20%;
- Микробиология - 56%.

Барномаҳои қаблӣ ва амалиқунанда

Барномаи солимии ҷомеа ва тибби оилавӣ

Барнома аз панҷ компонент иборат аст:

- Беҳтарсозии малақаҳои кормандони КАТС бо мақсади баланд бардоштани тахассусияти онҳо оид ба масъалаҳои тибби оилавӣ;
- Ҷорӣ намудани барномаи худидоракунии клиникӣ бо мақсади беҳтарсозии сифати хизматрасонии тиббӣ ба аҳолии бо дар амал татбиқ намудани протоколҳои стандартӣ;
- Баланд бардоштани сатҳи дониши аҳолии бо истифода аз кормандони ихтиёрии тиб (волонтерҳо);
- Механизми пардохтани хароҷоти доруворӣ бо истифода аз сиёсати нархофарӣ, бо мақсади дастрасии кафолатнок ба дорувории муҳимтарин бо нархҳои дастрас;
- Беҳтар намудани дастрасии молиявии аҳолии барои таъмини хизматрасонии тиббӣ бо истифодаи маблағгузориҳои ҷамоавии соҳаи тандурустӣ.

Қисмати Фармасевтӣ

Қисмати Фармасевтӣ - Пурра худидоракунандаи устувор бо механизми бозғайтмодӣ баргардондани арзиши доруворӣ, бо истифода аз сиёсати нархгузорӣ, барои таъмини дастрасӣ ба доруворӣ асосии бо нархи пастии имконпазир.

Омузонидани кормандони соҳаи тандурустӣ онди истифодаи оқилонаи маводи дорувории асосӣ, барои паст кардани арзиши хизматрасонии тиббӣ ва беҳтар намудани сифати хизматрасонии тиббӣ.

Баланд бардоштани огоҳии аҳоли оид ба дастрас будани дорувории сифатан беҳтар ва арзонтар ва истифодаи дурусти маводи дорувории асосӣ. Муколамаи васеъ дар сатҳи вилоятӣ ва миллий бо мақсади кафолати дастгирии миллий ва истифодаи таҷрибаи ВМКБ аз ҷониби ВТ

Барномаи тиббӣ оилавӣ ва худидоракунии клиникӣ

- Рушди инфрасохтор, таъмин намудан бо таҷҳизоти замонавӣ ва такмили идоракунии барои тезондани чараёни ислохот бо роҳи амалан ҷорӣ намудани тиббӣ оилавӣ;
- Созмон додани системаи фарогир ва давомдор барои омузиш ва бозомузӣ бо мақсади таҷрибаи тиббӣ оилавӣ;
- Созмон додани системаи иттилоотӣ бо мақсади дастгирии тиббӣ оилавӣ;
- Ҷорӣ намудани механизми беҳтарсозии дастрасӣ, самараю сифати хизматрасонии тиббӣ;
- Ҷорӣ намудани шакли усулҳои идоракунии беҳтари хизматҳои тиббӣ ба воситаи ВАО оид ба хизматрасонии махсусгардондашуда, хизматрасонӣ дар хона, ёрии таъҷилий ва аввалия бо назардошти фарқияти иҷтимоию инфрасохтории минтақаҳо;
- Ҷорӣ намудани барномаи худидоракунии клиникӣ бо мақсади беҳтарсозии сифати хизматрасонии тиббӣ ба аҳоли.

Маблағгузори чамоавии соҳаи тандурустӣ (МЧСТ)

- Васеъ намудани нақшаи маблағгузори чамоавии соҳаи тандурустии амалкунанда;
- Беҳтар намудани дастрасии молиявӣ ба ёрии таъҷилий дар муддати 24 соати аввал барои аъзоёни чамоа. Аъзоёни чамоа маблағҳои худро тавассути супоридани ҳаққи аъзогии ҳармоҳаи ихтиёрий чамъ намуда дар мавридҳои надоштани маблағи зарурӣ ҳангоми ҳодисаҳои ғайриҷашмдод, ки ба ёрии таъҷилий ниёз доранд, метавонанд аз ин маблағи чамъшуда барои ҳамлу нақл, ташхис ё харидаи доруворӣ истифода баранд.
- Нақша ба аъзоён имкон медиҳад, ки онҳо аз хизматрасонии КАТС, хусусан аз марказҳои ТО, ҳамчун сарчашмаи аввалин ва асосӣ, пеш аз ба касалхона равон шудан, истифода баранд. Ин имкон медиҳад, ки маблағи Нақшаи МЧСТ пеш аз ҳама дар муассисаҳои ТО истифода бурда шавад ва кормандони ТО нақши «Дарвозабон»-ро, барои ба сатҳи дуҷум- сатҳи хизматрасонии қимматтар равона шудани шахси мариҷ бозӣ мекунад.

Барномаи саломатии модар ва кудак

- Баланд бардоштани малакаи кормандони тиб ва марказҳои саломатӣ оид ба нақшагирӣ ва татбиқи омилҳои асосии саломатии модар ва кудак, фаъолиятҳо оид ба эмкунӣ, давраи пренаталӣ, таваллуд ва постнаталӣ ва ғизои солим.
- Беҳтар намудани савияи дониши аҳоли, барои татбиқи намунаи омилҳои асосии саломатии модар ва кудак фаъолиятҳо оид ба эмкунӣ, давраи пренаталӣ, таваллуд ва постнаталӣ ва ғизои солим.
- Баланд бардоштани малакаи кормандони ҳукумати дар сатҳи вилоят оид ба нақшагирӣ ва татбиқи омилҳои асосии саломатии модар ва кудак, фаъолиятҳо оид ба эмкунӣ, давраи пренаталӣ, таваллуд ва постнаталӣ ва ғизои солим.
- Ҳамкории байнисарҳадӣ ба воситаи мубодилаи маълумот ва тиббӣ электронӣ дар ҷор ва исботи таҷрибаҳои пешрафта ва баҳогузори омилҳои асосии саломатии модар ва кудак.

Беҳсозии ҳамҷояи ҳифзулсиҳат ва макони зист дар минтақаи Рашт

- Баланд бардоштани дастрасии аҳоли ба хизматрасонии тиббии сифатнок, пурзур намудани хизматрасонии тиббӣ дар беморхонаҳо ва кормандони ихтиёрии тиб (КИТ);
- Омузонидани кормандони ихтиёрии тиб;
- Ҳамҷоя бо ташкилотҳои деҳотӣ, кормандони Муассисаҳои кумаки аввалияи тиббию санитарӣ (МКАТС);
- Таъмир ва таҷҳизонидани Муассисаҳои кумаки аввалияи тиббию санитарӣ (МКАТС) бо таҷҳизоти тиббии ҳозиразамон;
- Таҷҳизонидани беморхонаи минтақавии водии Рашт бо таҷҳизоти ҳозиразамон;
- Омузонидани табибон ва ҳамшираҳои тиббӣ бар мавзӯҳои тиббӣ, бизнес нақшагирӣ ва идоракунии.

Барномаи байнисарҳадии тандурустӣ

Барнома кайфияти кормандони соҳаи тиб ва сифати хизматрасонии тиббро ба аҳоли ба воситаи “усули бесарҳад” бо назардошти зерин:

- Ёрӣ дар рушд ва тақомули системаи ҳамасли тандурустии байни ВМКБ, Тоҷикистон ва Бадахшони Афғонистон;
- Беҳтар намудани дастрасӣ ба хизматрасонии тиббии сифатнок ба аҳолии ҳамсарҳади Афғонистон;
- Беҳтар намудани дониш ва малакаи кормандони соҳаи тандурустӣ;
- Дар ҳолатҳои очил пурзур намудани интиқоли мариҷони Афғон аз ҷойҳои дурдасти Афғонистон ба беморхонаҳои вилоятӣ ва таъминни хизматрасонии сифатнок;
- Ёрдам дар фирисодани муттаҳассисони тоҷик ба ҷойҳои дурдасти Бадахшони Афғонистон барои хизматрасонии тиббии консуллативӣ ва очил.

Тиббӣ электронӣ:

Тиббӣ электронӣ баҳри беҳбуд дар дастрасӣ ва баланд бардоштани сифати хизматрасонии тандурустӣ, барои баргараф намудани монса, масофа ва вақт. Тиббӣ электронӣ таъминкунандагон ва муҳтоҷонро муттаҳид карда, новобаста

аз он, ки онҳо дар марказҳои гуногун ҷойгир бошанд, барои беморон ва кормандони тиб ғамхорӣ ва барои кормандони тиб, ки дар ҷойҳои дурдаст барои дастрасӣ ба тақмили ихтисоси ҳамчун омӯзиши давомдор пешниҳод мегардад.

Мақсад: Барнома барои беҳтар намудани хизматрасониҳои тиб ва зиёд намудани қобилияти кормандони тиб, ки аз ҳар ду тарафи сарҳад кор мекунанд. Чи хеле, ки маълум аст барнома 4 мақсад дорад:

- Якҷо намудани беморхонаи Хоруғ бо Институти тиббии кудаконаи Фаронсаӣ дар Кобул ва Маркази ҷумҳуриявии Қараболо дар ш. Душанбе;
- Беҳтар намудани натиҷаҳои тандурустӣ ва афзалияти соҳа бо пайваст кардани имконоти тиббии электронӣ дар ноҳияҳои байнисарҳадии ВМКБ ва Бадахшони Афғонистон;
- Якҷо намудани беморхонаи вилоятии Хоруғ бо се беморхонаи ноҳиявӣ дар ВМКБ: беморхонаи Ишқошим, беморхонаи Дарвоз ва беморхонаи Рушон.
- Ҷорӣ намудани омӯзишҳои электронӣ байни Институти тиббии кудаконаи фаронсаӣ дар Кобул ва беморхонаи вилоятии Хоруғ.

Самти барномаҳои оянда

- ХОХТ фаъолияти ҳозираи ҳешро дар соҳаи Барномаи тандурустии ҷамоатӣ, дорусозӣ ва рушди касбии кормандони Раёсати тандурустӣ вилоят давом хоҳад дод;
- ХОХТ диққати худро ба ҷорӣ намудани тиббии оилавӣ дар ВМКБ равона хоҳад кард, ки аз пешбурди консепсияи комилии клиникӣ ва якҷоякунии ҷузъҳои барномаи тандурустии ҷомеа дар СМ иборат аст;
- ХОХТ корро бо Раёсати тандурустии вилоят, Ҳукумат ва ташкилотҳои ҷомеавӣ бо мақсади таҳкими устувории барномаҳои мазкур давом хоҳад дод;
- ХОХТ таъмин намудани аҳолии ВМКБ-ро бо маводи дорувории баландсифат давом хоҳад дод, то ин ки дастрасии муассасаҳои КАТС-ро ба маводи дорувории муҳимтарин кафолат дода тавонад. Маблағҳои Фонди гардон барои харидории доруворӣ аз таҳвилгарони эътирофшуда сарф хоҳад шуд;
- Барномаи доруворӣ дар вилояти Хатлон ва ноҳияҳои он ҷорӣ хоҳад шуд;
- ХОХТ ба ҷорӣ намудани барномаҳои тиббии оилавӣ ва худидоракунии клиникӣ дар ноҳияи Муъминободӣ вилояти Хатлон ва н. Роштқалаи, ВМКБ оғоз менамояд;
- ХОХТ ҷорӣ намудани барномаҳои тиббии оилавӣ ва солимии ҷомеаро дар водии Рашт аз моҳи августи соли 2013 дар амал татбиқ намуда истодааст;
- ХОХТ барномаи солимии модар ва кӯдакро дар ВМКБ дар амал татбиқ карда истодааст;
- ХОХТ оиди нақшаи корӣ, таҷрибаи нақшаи МҚСТ-ро дар ҳамон ноҳияҳо идома медиҳад;
- Хадамоти Оғо Хон оид ба тандурустӣ ҳамкориашро бо ҳукуматҳо, вазоратҳо ва раёсатҳои тандурустии Тоҷикистон ва Афғонистон баҳри беҳтар намудани дастрасии хизматрасонии тиббии сифатнок ба аҳолии ҳамсарҳади Афғонистон боз ҳам густариш медиҳад;
- Созмон додани шӯъбаи ташхисӣ дар касалхонаи вилоятӣ барои беҳтар намудани сифати хизматрасонии тиббӣ ба аҳоли;
- ХОХТ оиди нақшаи Маркази ташхисии ш. Хоруғ бо Маркази ташхисии ҷумҳуриявӣ ва Маркази ҷумҳуриявии Қараболои ш. Душанбе ба воситаи шабакаи электронии тиббӣ пайваст намуд;
- ХОХТ барои баланд бардоштани сифати хизматрасонӣ дар клиникаи дандонпизишкӣ фаъолиятро идома дода истодааст;
- Маркази саломатӣ ва ташхисии ш. Душанбе фаъолиятро пурра оғоз намуд ва хизматрасонии сифатнокро барои аҳолии ш. Душанбе ва тобей он мерасонад.

Ҳазинаи байналмилалӣ асър

Тамос: Ҷ-би Юрий Саболиев Намояндаи доимии ХБА дар Тоҷикистон Тел: (+992 44) 600 32 34 Факс: (+992 37) 251 01 21 Почтаи электронӣ: RR-TJK@imf.org Сомона: www.imf.org/external/country/tjk/rr Суроға: 734003, Тоҷикистон, ш. Душанбе, х. Рӯдакӣ 107А

Самтҳои асосии фаъолияти ташкилот

Ҳазинаи байналмилалӣ асър (ХБА), ба суботи молиявии байналмилалӣ ва ҳамкорӣ дар соҳаи асёру молиявӣ мусоидат мекунад. Он ҳамчунин ба тижорати байналмилалӣ, шуғли баланд ва рушди устувори иқтисодӣ ва паст кардани сатҳи камбизоатӣ дар саросари ҷаҳон кушиш ба харҷ медиҳад. ХБА аз ҷониби 188 кишвари узви ин созмон назорат карда мешавад ва ҳисоботдиҳанда ба онҳо аст.

Фаъолияти асосии ХБА

- Мониторинг (мониторинг ва баҳодиҳии сиёсати иқтисодӣ ва молиявии кишварҳои кишварҳо бо роҳи машварат тибқи моддаи IV ва сафарҳои корӣ аз ҷониби аъзои ҳайат);
- Кумаки техникӣ (таҳкими захираҳои инсонӣ ва иқтисодии институтсионалии кишварҳо ба таҳия ва татбиқи сиёсати самараноки дар асоси таҷрибаи пешқадами байналмилалӣ);
- Кумаки молиявӣ.

Тоҷикистон ва ХБА

- Тоҷикистон ба ХБА 27 апрели, соли 1993 ҳамроҳ шуд (моддаи VIII);
- Намояндагии доимии ХБА дар кишвар соли 1995 кушода шуд;
- Охирин барнома дар моҳи майи соли 2012 анҷом ёфт;
- Охирин ташрифи ҳайати Ҳазинаи байналмилалӣ асър оид ба моддаи IV аз 30 март то 3 апрели соли 2015 баргузор гардид.

Кумаки техникӣ чорӣ ХБА

- Бахши андоз ва буча;
- Ҳалли низоми баҳсҳо дар бахши андоз;
- Ислоҳот дар идоракунии молияи давлатӣ:
 - Гуруҳбандии нави бучетӣ;
 - Ягонагии ҳисобҳои тавозуни ягона;
 - Мониторинги корхонаҳои давлатӣ.
- Омор:
 - Ҳисобҳои милли Оҷонсии омили назди Президенти ҶТ;
 - Омили пулӣ ва молиявии БМТ;
 - Омили тавозуни пардохтҳо дар пардохти Бонки миллии Тоҷикистон.

- Такмили бонкҳои музтариб

Назорати баланд бардоштани самаранокии назорат ва аудити дохилии Бонки миллии Тоҷикистон.

Ҳазинаи байналхалқии рушди кишоварзӣ

Тамос: Ҷ-би Фритс Йепсен,
Рохбари Барномаи Кишварии ХБРК дар Тоҷикистон
Тел: +39 06 5459 2675; Факс: +39 06 5459 3675
Почтаи электронӣ: f.jepsen@ifad.org
Сомона: www.ifad.org
Суроға: Итолиё, ш. Рум, Виа Паоло ди Доно 44

Самтҳои асосии фаъолияти ташкилот

Ҳазинаи байналхалқии рушди кишоварзӣ (ХБРК) агентии Созмони Милали Муттаҳид, ҳамчун институти байналмилалӣ молиявӣ соли 1977 дар асоси қарори Конференсияи Умумиҷаҳонии озуқа (1974) таъсис ёфта буд. Иштироккунандагони конференсия дар қарори худ тасмим гирифтанд, ки «... Ҳазинаи Байналхалқии Рушди Кишоварзӣ бояд барои маблағгузорӣ намудани лоиҳаҳои соҳаи кишоварзӣ, ки мақсади онҳо дар кишварҳои рӯ ба инкишоф ривҷ додани истеҳсолоти кишоварзӣ мебошад, бетаъхир таъсис дода шавад. Ҳафтоду панҷ ғоизи табақаҳои камбизоати аҳолии рӯи замин - 1,05 миллиард нафар занону кӯдакон ва мардон, дар деҳот зиндагӣ мекунанд ва сатҳи зиндагии ин аҳоли ба кишоварзӣ ва фаъолияти бо ин соҳа алоқаманд вобаста мебошад. ХБРК дар фаъолияти худ бо табақаҳои камбизоати аҳоли, бо ҳукумат, донорҳо, ташкилотҳои ҷамъиятӣ ва бисёр шарикони дигар ба қарорҳои асосии мамлакат таъяс мекунанд, ки онҳо ба аҳолии деҳот имкон медиҳанд, ки молия, бозор, технологияҳо, замин ва захираҳои дигари табиӣ ба онҳо дастрас гардад. Ҳадафи ХБРК барои занон ва мардон деҳот муҳаё кардани имконияти тараққӣ додани кишварашон аст, то ки даромади зиёд гиранд ва амнияти озуқавиашон беҳтар ва беҳатар гардад.

Барномаҳои қаблӣ ва амалкунанда

Аз соли 2008 ФБРК дар Тоҷикистон сармоягузори се лоиҳаи қарзиро ба маблағи тахминан 49,3 млн.доллари ШМА амалӣ намуд, зимнан маблағгузори умумӣ маблағи 54,9 млн.доллари ШМА-ро ташкил дод. Сармоягузори ФБРК бевосита барои тақрибан 80.000 хонаводаҳо пешбинӣ гардидааст. Мақсади ниҳони Фонд дар Тоҷикистон беҳтар намудани шароити зиндагии сокинони камбизоати аҳоли тавассути таъҷим бахшидани сохторҳои маҳаллии ниҳодӣ ва ташкилотҳои ҷамъиятии онҳо ва мусоидат барои дастрасӣ ба технологияҳои истеҳсолӣ ва захираҳо мебошад.

Маблағгузорӣ барои лоиҳаи якуми ФБРК дар ҷумҳурӣ – Лоиҳаи мусоидат ба баланд бардоштани сатҳи зиндагӣ дар вилояти Хатлон – аз ҷониби Шурои иҷрияи ФБРК моҳи декабри соли 2008 тасдиқ гардида буд. Маблағгузори ин лоиҳа мутобикӣ Созишномаи байни Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ФБРК моҳи декабри соли 2009 баимзорасида дар шакли грант ба маблағи 12,3 млн.доллари ШМА амалӣ карда шуд.

Барномаи ҷорӣ дар кишвар амалишавандаи ФБРК аз марҳилаҳои I-ум ва II-юми Лоиҳаи рушди ҷорводорӣ ва ҷароғоҳ иборат мебошад, ки аз ҷониби Вазорати кишоварзӣ амалӣ карда мешавад. Мақсади асосии лоиҳаҳо мусоидат дар паст кардани сатҳи камбизоатӣ дар вилояти Хатлон мебошад. Вазифаи инкишофи лоиҳаҳо баланд бардоштани мақоми озуқа ва даромади хонаводаҳои камбизоат тавассути дар асоси устувор баланд бардоштани маҳсулнокии ҷорводорӣ мебошад.

Гурӯҳи асосии мақсаднокӣ марҳилаи I-уми Лоиҳаи рушди ҷорводорӣ ва ҷароғоҳ асосан хоҷагҳои хурди ҷорводорӣ, таҳвилгарони хусусии хизматрасониҳои байторӣ, соҳибкорони хурд, хоҷагӣҳое, ки занон сарварӣ мекунанд, ва занони деҳот дар вилояти Хатлон - яке аз минтақаҳои камбизоаттарини кишвар мебошанд. Аз ҷумла Лоиҳа таъсис ва сафарбаркунии ҷамъиятҳои истифодабарандагони ҷароғоҳро бо мақсади мусоидат ба беҳтар намудани ҷорводорӣ ва рушди ҷароғоҳ дастгирӣ менамояд. Ба ғайр аз ин, тренингоҳ оид ба таҷкими иқтисодӣ сохторҳои мухталифи институтсионалӣ дар сатҳи ҷомеаҳо, мақомоти идоракунӣ маҳаллӣ ва марказӣ, инчунин шарикон оид ба татбиқи лоиҳа пешниҳод карда мешаванд.

Марҳилаи II-юми Лоиҳаи рушди ҷорводорӣ ва ҷароғоҳ ба дастовардҳои марҳилаи I-уми ЛРЧЧ асос меёбад. Марҳилаи дуюми Лоиҳа ба таври илова 38.000 хонаводаҳои камбизоати деҳотро дар панҷ ноҳияи вилояти Хатлон дар бар мегирад. Гурӯҳи асосии мақсаднокӣ марҳилаи II-юми ЛРЧЧ хоҷагҳои хурди ҷорводорӣ, таҳвилгарони хусусии хизматрасониҳои байторӣ, соҳибкорони хурди дорони иқтисодӣ барои хизматрасонӣ ба хоҷагҳои хурди фермерӣ, инчунин хоҷагӣҳое, ки занон сарварӣ мекунанд, ва занони хонаводаҳои камбизоат мебошанд. Вазифаи инкишофи Лоиҳа мусоидат ба паст кардани сатҳи камбизоатӣ дар вилояти Хатлон ва дар сатҳи устувор баланд бардоштани мақоми озуқа ва даромади хонаводаҳои бенефитсиар тавассутибаланд бардоштани маҳсулнокии ҷорводорӣ ва устуворӣ ба тағйирёбии иқлим мебошад. Аз ҷумла Лоиҳа ба рушди сохторҳои ниҳодӣ, баланд бардоштани маҳсулнокии ва беҳтар намудани саломатии ҷорво, инчунин баланд бардоштани самаранокии идоракунӣ ҷароғоҳҳо равона гардидааст. Лоиҳа ҳамчунин имконият медиҳад, ки осебпазирии ҷамъиятҳои истифодабарандагони ҷароғоҳ ба таҳдиди афзоишёфтае, ки аз тағйироти иқлим бармеояд, паст карда шавад, инчунин проблемаҳои ҳалталаби экологӣ ҳал карда шуда, сатҳи камбизоатӣ аз ҳисоби гранти пешниҳоднамудаи Фонди трастии Барномаи ФБРК оид ба мутобикшавии хоҷагҳои хурди фермерӣ ба тағйироти иқлим паст карда шавад.

Самти барномаҳои оянда

Шаҳодатномаи ХБРК имконият медиҳад, ки диққату тавачҷӯҳ ба масъалаи паст кардани сатҳи камбизоатии мардуми деҳот равона карда шавад. ХБРК дар доираи стратегияи худ ба он саъй мекунад, ки ташкили ҳамаи чораҳои заруриро барои расидан ба мақсадҳои зерин ва дастрас намудани онҳо кафолат диҳад:

Захираҳои табиӣ, хусусан бе хавфу хатар дастрас кардани замин, об ва ҳамчунин идораи хуби захираҳои табиӣ ва амалияи эҳтиёт кардани табиат;

Технологияҳои такмилёфтаи кишоварзӣ ва хизматрасонии самарабахши истеҳсоли;

Соҳаҳои гуногуни хизматрасонии молиявӣ;

Нақлиёт ва бозори рақобатпазир барои фиристодани захира ва маҳсулоти кишоварзӣ;

Имкониятҳои барпо намудани ҷои кор берун аз хоҷагиро ва инкишофи истеҳсолот;

Дар сатҳи маҳаллӣ ва миллӣ таҳия намудани сиёсат ва раванди таҳияи барнома;

Барномаҳои минбаъдаи ХБРК дар доираи стратегияи он тартиб дода мешаванд.

Хазинаи Каритас Люксембург

Тамос: Ҷ-би Ёрмаҳмад Холов
Намояндаи Каритас Люксембург дар ҶТ
Тел: (+992 44) 620 39 74
Почтаи электронӣ: hoo.fcl.tojikiston@gmail.com,
yormahmad@gmail.com
Сомона: www.caritas.tj
Суроға: Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. Титов 21, хонаи 19 «А»

Самтҳои асосии фаъолият

Ҳамчун ташкилоти байналхалқии ғайридавлатӣ Намояндагии Каритас Люксембург дар ду самти асосӣ фаъолият намуда, ба ҷумҳурӣ кумак мерасонад. Самти якум - ин назорати тиббии бемории сил дар муассисаҳои ислоҳӣ, дуҷум - барнома оид ба ҳолати фавқулодда - пешгирии офатҳои табиӣ мебошад.

Барномаҳои қаблӣ ва амалкунанда

Барномаи «Назорати бемории сил дар муассисаҳои ислоҳии Тоҷикистон» аз соли 2005 дар доираи татбиқи дурнамои ДОТС дар муассисаҳои ислоҳии Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолият намуда истодааст. Аз ибтидо дар 4 муассисаҳои ислоҳотӣ шурӯъ шуда, аз соли 2008 ҳамаи муассисаҳои ислоҳии РКИ ВА ҶТ - ро дар бар гирифт. Солҳои 2009-2011: лоиҳаи: «Пойдору мустаҳкам намудани Барномаи зиддисилӣ дар муассисаҳои ислоҳии ҷумҳурӣ» фаъолият намуда вазифаҳои ассосиаш (1) Беҳтар намудани дурнамои ДОТС дар сохтор; (2) Шароит фароҳам овардан барои ташхис ва табобати шакли мутобиқгаштаи бемории сил (ШМС); (3) Ташхиси саривақтии бемороне, ки ТБ/ВНМО доранд; (4) Фаъолият дар самти ёрии иҷтимоии беморони сил, ки дар давоми табобат аз маҳбас озод шуданд; (5) тадбирҳо барои фароҳам овардани шароит дар маҳбас барои бемор; (6) Кумаки ғизоӣ барои беморон; (7) Гузаронидани чорабиниҳои арзёбӣ ва баҳодихӣ; (8) Дастрас намудани доруҳои гуруҳи аввал ва барои таъсиротҳои номатлуби доруҳои зиддисилӣ.

Аз солҳои 2012-2015: лоиҳаи «Таҳти назорат қарор додани вазъи бемории сил, дар сохтори иҷроӣ ҷазои ҷиноятии ҷумҳурӣ» фаъолият намуд.

Аз моҳи апрели 2016 Намояндагии Каритас Люксембург фазаи панҷуми лоиҳаи «Васеъ кардани барномаи зиддисилӣ дар муассисаҳои ислоҳии Тоҷикистон»-ро ҷорӣ карда истодааст, ки барои солҳои 2016-2019 пешбинӣ шудааст. Ин лоиҳа давоми мантиқи лоиҳаҳои пештара буда вазифаҳои зеринро амалӣ менамояд:

1. Фароҳам овардани шароити зарурӣ барои дастрас гардондани кумаки таскинӣ ба беморони вазнини сил ва гирифтори шаклҳои васеи мутобиқгаштаи сил, дар сохтори иҷроӣ ҷазои ҷиноятӣ;
2. Беҳтар намудани назорати сироятӣ ва вазъи эпидемиологӣ дар сохтори иҷроӣ ҷазои ҷиноятӣ;
3. Беҳтар намудани сифати хизматрасонӣ ба беморони сил дар сохтори иҷроӣ ҷазои ҷиноятӣ;
4. Беҳтар намудани ташхису табобати саривақтии беморони сил, хусусан шакли мутобиқгаштаи он, дар тамоми муассисаҳо;
5. Кумак дар ташкилу гузаронидани чораҳои маърифатӣ миёни гурӯҳҳои мақсаднок (кормандони ғайритиббӣ ва маҳбусон) дар асоси дурнамои коммуникатсионӣ оид ба сил;
6. Кумак дар самти беҳтар намудани ҳамкорӣ миёни муассисаҳои ислоҳӣ ва тиббии шахрвандӣ барои таъмини табобати бефосилаи беморони сили аз маҳбас озодшуда;
7. Кумак дар омӯзиши минбаъдаи мутахассисони тиббии дар СРИҶЧ фаъолиятдошта;
8. Давом додани таъмиру барқарорсозии муассисаҳои тиббии СРИҶЧ
9. Расондани кумаки ташкилию методӣ дар таҳияи дастуру маводҳои методӣ барои хизматрасонии зиддисилӣ дар сохтор;
10. Мусоидат ба сохтор, бо гузаронидани мониторингу супервиза ва таҳлилҳои когортӣ, барои беҳтар намудани сифати хизматрасонии зиддисилӣ дар сохтор;
11. Идома додани кумаки ғизоӣ ба беморони гирифтори ШМС дар тамоми сохтор;
12. Ёрии иҷтимоӣ-руҳӣ ба беморони сил.

Самти барномаҳои оянда

Нақшаи кории ташкилот баъди соли 2019 дар Тоҷикистон маълум нест.

Ҳазинаи кудакони Созмони Милали Муттаҳид

Тамос: Хонум Лючия Элми

Намоёнда

Тел: (992 44) 6000190/91/92/93

Факс: (992 44) 6000196

E-mail: dushanbe@unicef.org

Website: <http://www.unicef.org/tajikistan>

Нишона: 734025, Тоҷикистон, Душанбе, куч. Бохтар 37/1, ошёнаи 7

Тавсифи мухтасари созмон

Ҳазинаи кудакони Созмони Милали Муттаҳид (ЮНИСЕФ) аз ҷониби Анҷумани Кулли Созмони Милали Муттаҳид ба хоҳири ҳимоя намудани ҳуқуқи кудакону занон, расонидани кумак ба онҳо ҷиҳати қонеъгардонии эҳтиёҷоти асосии худ ва васеъ намудани имконоти онҳо ҷиҳати пурраи қобилиятҳои худ ваколатдор карда шудааст. Тахти дастури Аҳднома оид ба ҳуқуқи кудак (АҲК) ва Аҳднома оид ба барҳам додани ҳамаи шаклҳои таъбиз нисбати занҳо (CEDAW), Ҳазинаи кудакони СММ кушиш менамояд ҳуқуқи кудакро ҳамчун принципи пойдори маънавӣ ва меъёри байналмилалӣ рафтор нисбати кудакон истиқрор намояд. Ҳазинаи кудакони СММ фаъолияти худро дар Тоҷикистон аз соли 1993 пас аз эълон намудани истиқлолияти ҷумҳури оғоз намуд. Дар айни ҳол созмон дар марҳилаи даври панҷуми барномаҳои ҳамкориҳои худ дар Тоҷикистон қарор дорад.

Ҳазинаи кудакон дар Тоҷикистон бо Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, Вазорати маориф ва илм, Вазорати адлия, Вазорати қорҳои дохилӣ, Вазорати рушди иқтисод ва савдо, Вазорати молия, Идораи Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон, Комиссияи миллии ҳуқуқи кудак, Агентии омор, мақомоти худидоракунии маҳаллӣ, созмонҳои сарпараст (донорӣ), созмонҳои дигари СММ ва созмонҳои ғайриҳукуматӣ ҳамкории зич менамояд.

Барномаҳои амалишуда ва ҷорӣ

Барномаи кутӯҳи фосилавии соли 1993-1994 асосан ба қонеъгардонии эҳтиёҷоти гуманитарӣ нигаронида шуда буд. Тадбирҳо ба таҳкими иқтисодии созмонҳои бо масъалаи ҳифзи тансиҳатини кудак сарукордошта равона шуда буданд.

Силсилаи барномаҳои солҳои 1995-1999 ба эътино намудан ба вазъиятҳои фавқулодда дар соҳаи тандурустӣ, маориф, бообтаъминкунӣ, санитария ва ғизо нигаронида шуда буд. Панҷ лоиҳа бо маблағи умумии 9 000 000 доллари ИМА татбиқ шуда буд, ки дар муддати панҷ сол мавриди истифода қарор гирифт.

Силсилаи барномаҳои солҳои 2000-2004 ба коҳиши сатҳи фавти кудак ва модар ва паҳншавии норасоии микроэлементҳои ғизонок, беҳтарнамҳои шароитҳои таҳсилоти кудакон, баланд бардоштани давомот дар мактабҳо ва коҳиши сатҳи тарки мактаб намудани кудакон, мусоидатнамоӣ ба ташаккулдиҳии низоми ҳифзи кудак ва баланд бардоштани сатҳи огоҳии ҷавонон дар бораи ВНМО/БНМО ва тарзи солими ҳаёт нигаронида шуда буд. Силсилаи барномаҳо дар се самт амалӣ шуда буд: 1. Зиндамонӣ, рушд ва ҳифзи модар ва кудак, 2. Баланд бардоштани ғизонокии хуроки кудак, 3. Баланд бардоштани сатҳи некуаҳволии ҷавонон. Буҷети барномаҳо барои 5 сол 18 835 000 доллари ИМА-ро ташкил намуд.

Силсилаи барномаҳо барои солҳои 2005-2009 ба ҳалли масъалаҳои мубрам, ки дар доираи уҳдадорихон байналмилалӣ муайян шуда буданд, аз қабилӣ Ҳадафҳои рушди ҳазорсола, самтҳои афзалиятноки миллии дар Стратегияи миллии рушд ва Стратегияи паст кардани сатҳи камбизоатӣ, Барномаи ҷорҷубавии СММ оид ба расонидани кумак бо мақсади рушд ифодаёфта, аз ҷумла ба таҷриба дар сатҳи ҷамоаҳо нигаронида шуда буд. Барномаи мазкур дар чор соҳа татбиқ шуда буд: 1. Ҳифзи модар ва кудак, 2. Маълумоти босифати ибтидоӣ барои ҳама, 3. Тансиҳатӣ ва иштироки ҷавонон, 4. Ислоҳоти сиёсати иҷтимоӣ ва ҳифзи кудак. Буҷети барнома барои солҳои 2005-2009, 28 520 000 доллари ИМА-ро ташкил намуд.

Силсилаи барномаҳо барои солҳои 2010-2015 аз чор ҷузъи асосӣ иборат буд: 1. Зиндамонӣ ва инкишофи кудак, 2. Маълумоти ибтидоӣ; 3. Ҳифзи кудак; ва 4. Сиёсат ва банақшагирӣ. Буҷети банақшагирифташудаи силсилаи барномаҳо барои солҳои 2010-2015 дар Тоҷикистон 30 047 848 доллари ИМА-ро ташкил намуд. Моҳи март соли 2013 дар Вохурӣ оид ба шарҳи фосилавӣ бо ҳукумат ва дигар ҷонибҳои манфиатдор оид ба вориднамҳои баъзе тағйирот ба барнома бо дарназардошти тағйирёбии вазъи кудакон ва таҷрибаи дар рафти татбиқи барнома андухташуда мувофиқа ба даст оварда шуд.

Ба сохтори силсилаи барномаҳои ҷорӣ барои солҳои 2016-2020 дар Тоҷикистон тағйироти ҷиддӣ дароварда шуд, ки усули таҳияномаи барномаҳои Ҳазинаи кудакони СММ-ро аз соҳавӣ ба байнисоҳавӣ табдил дод, ки тибқи он барои ноилшавӣ ба натиҷаҳои таъминкунандаи кумаки фарогир ба риояи ҳуқуқи кудак дар марҳилаҳои гуногуни рушди у робитаҳо заруранд.

Ҳамин тариқ, барномаи дар Тоҷикистон амалкунанда бо буҷети банақшагирифташудаи 35 676 700 доллари ИМА принципи даври ҳаётро ҷиҳати тезонидани пешравӣ дар самти ҳифзи ҳуқуқи ҳамаи кудакон во таваҷҷуҳи махсус ба ҳалли мушкилоти баробарӣ ва адолат дар марҳилаҳои гуногуни даври ҳаёт мавриди истифода қарор медиҳад. Тавассути чор соҳаи асосии бо фарогирӣ васеъ 1. Солҳои ибтидоӣ, 2. Таҳсилоти фарогир ва босифат, 3. Муҳити ҳифзкунанда – соҳаи

барномавие, ки Ҳифзи кудак ва Ҳифзи иҷтимоиро дар бар мегирад, ва 4. Рушд ва иштироки ноболиғон, барнома ба ноилшавии кудакон ба натиҷаҳо аз лаҳзаи тавлид дар давоми ҳамаи марҳилаҳои минбаъдаи ҳаёт барои гузариши бомуваффақият ба ҳаёти мустақилона нигаронида шуда ба нигарониҳои махсус дар бораи кудакони бештар осебпазир ва бахусус духтарон асос меёбад. Афзалиятҳои байнисоҳавӣ дар доираи ҳар яке аз соҳаҳои афзалиятнок, аз ҷумла шомилнамоии иҷтимоии кудакони маъюб, инчунин зуроварӣ нисбати кудакон, баррасӣ мешаванд. Он омодагӣ ва эътино ба вазиятҳои фавқулодда, аз ҷумла ба назаргирии масъалаҳои қоҳиши хавфи офатҳои табиӣ дар барнома бо дарназардошти сатҳи баланди осебпазирӣ кудакон ба таъсири офатҳои табиӣ ва тағйирёбии иқлим дар кишварро дар бар мегирад.

Самтҳои асосии барномавии силсилаи Барномаи ҳамкориҳои Барномаи ҷорҷубавии СММ онд ба расонидани кумак бо мақсади рушд ва Дафтари Хазинаяи кудакони СММ дар Тоҷикистон барои солҳои 2016-2020 зеринанд:

Зиндамонӣ ва нашъунамоёбӣ дар солҳои нахустини ҳаёт

Хазинаяи кудакони СММ ташаббусхоро дар соҳаи зиндамонӣ ва нашъунамоёбии кудак дар доираи барномаи аз бахши тансиҳатии модар ва кудак, бахши ғизо, аз ҷумла бахши пешгирӣ ва табобати ВНМО/БНМО ташкилёфта дастгирӣ менамояд. Илова бар он, ба тадбирҳои таҳкими зарфияти бахши мазкур таъмини омодагӣ ва эътино ба ҳолатҳои фавқулодда дохил карда шуд. Барнома дар ҳамкорӣ бо Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, дигар агентҳои Созмони Милали Муттаҳид ва созмонҳои маҳаллӣ ва байналмилалӣ ғайриҳукуматӣ татбиқ карда мешавад.

Дар доираи лоиҳаи Ҳифзи модар ва кудак (ҲМК) Хазинаяи кудакон кушишҳои таҳкими системаҳои идоранамоии ҳадамоти эмкунӣ, таъминнамоии вакцинаҳо ва занҷираи хунукунӣ ва ташаккулдиҳии талабот ба хизматгузориҳои босифатро дастгирӣ менамояд. Вазифаҳои афзалиятнок қоҳишдиҳии сатҳи фавти пешгиришавандаи кудакони навзод ва хурдсол аз ҳисоби таҳкими соҳаи тандурустӣ, таҳкими иқтисодии хизматгузориҳои ҲМК ва тақмили таҷрибаи нигоҳубини оилавӣ боқӣ мемонанд. Илова бар он, Хазинаяи кудакон ният дорад дастгириашро бо ҳадафи расонидани кумак ба ошкорнамоии барвақти кудакони аз инкишоф қафмонда/маъюб ва андешидани чораҳои зарурӣ афзоиш диҳад. Хазинаяи кудакон иштироки худро дар ҷамоаҳои соҳаи тандурустӣ ва ислоҳоти он идома медиҳад.

Дар соҳаи Ғизо Хазинаяи кудакон таваҷҷуҳи аввалиндараҷаро ба мусоидатнамоӣ ба таҷрибаи беҳтарини синамакони ва нигоҳубини кудакони синнусоли барвақти кудакӣ, йоднокунӣ умумӣ намак ва дохилнамоии иловагии микроэлементҳои серғизо ба хуроки кудакон ва занҳои ҳомила бо ҳадафи пешгирии қафмонии инкишоф, лоғаршавӣ ва норасоии микроэлементҳои ғизонор қоҳир менамояд. Ҳамзамон, Хазинаяи кудакон назорати ҳолатҳои вазнини норасоии ғизо миёни кудаконро тавассути таъминнамоии табобати парҳезӣ ва дастгирии инкишофи донишу малакаҳои дастгирӣ менамояд. Маълумотҳои дар натиҷаи Таҳқиқоти миллии ғизогирии соли 2009 ва Таҳқиқоти демографӣ ва тандурустии соли 2012 бадастомада барои таъсиррасонӣ ба қарорҳои сиёсӣ дар сатҳи миллий ва ҷаҳонӣ андешидани тадбирҳои зарурӣ дар соҳаи беҳтаргардонии сифати ғизо дар сатҳи ҷамоаҳои мавриди истифода қарор мегиранд. Бо дарназардошти он, ки Тоҷикистон ба Ҳаракати глобалӣ бахри беҳтаргардонии сифати ғизо (SUN) ҳамроҳ шудааст, Хазинаяи кудакон яққол бо USAID ба сифати аъзои кумитаи тадорукотии онди даъватнамоии донорҳо дар мусоидатнамоӣ ба муносибати байнисоҳавӣ ба ғизогирии нақши назаррасро мебозанд.

Дар доираи лоиҳаи онд ба ВНМО/БНМО, Хазинаяи кудакон таваҷҷуҳи асосиро ба васеънамоии дастрасӣ ба машваратгирӣ, муоина ва табобатгирӣ ихтиёрии босифат (МИБ), инчунин ба пешгирӣ ва паст кардани сатҳи бемориҳои таври ҷинсӣ гузаранда (БҶГ) ва ВНМО зоҳир менамояд. Таваҷҷуҳи махсус ба ноболиғони таҳти хатар қарордошта (НТХҚ), занҳои ҳомиладор ва кудакони навзод зоҳир карда мешавад. Лоиҳа инчунин тарғибу ташвиқи сиёсат ва тақмили ихтисоси марбути кудакони гирифтотри БНМО-ро истифода мебарад ва дастрасии кудакони бо ВНМО сироятшударо ба кумаки зарурии тиббӣ, дастгирии равонӣ иҷтимоӣ ва кумаки иҷтимоӣ таъмин менамояд. Пешгирии сироятшавии дохили беморхона низ як афзалияти дигар мебошад.

Таҳсилоти фарогири босифат:

Барномаи мазкур ҳукумат ва ҳамкорони дигарро ҷиҳати таъмини дастрасӣ ба таҳсилоти босифат барои ҳамаи кудакон бо таваҷҷуҳи махсус ба кудакони бештар осебпазир дастгирӣ менамояд. Самтҳои асосии фаъолият чунинанд: 1) Таълими барвақт; 2) Кудакони бо таҳсилот фаро гирифта нашуда; ва 3) Сифати таҳсилот. Дар тамоми ҷанбаҳои барнома омодагӣ ба ҳолатҳои фавқулодда ва қоҳишдиҳии хатари офатҳои табиӣ бо мақсади омода шудан ба ҳолатҳои фавқулодда ва паст намудани таъсири онҳо ба соҳаи маориф ба назар гирифта мешавад.

Лоиҳаи доир ба Омузиши барвақт (маълумоти ибтидоӣ) Вазорати маориф ва илмро дар ҷамоаҳои соҳаи кушишҳои беҳтарнамоии дастрасӣ, сифат, баробарӣ ва адолат дар барномаҳои тайёрии томақтабӣ ва мактабӣ, дар навбати аввал аз ҳисоби дастгирии озмоиш ва баҳодиҳии намунаҳои каммасрафи алтернативии омузиши барвақт ва таҳкими заминаи сиёсӣ ва қонунгузорӣ барои дастгирии Идоранамоии модели омехтаи низомии таҳсилоти томақтабӣ аз ҷониби Вазорати маориф ва илм дастгирӣ мекунад.

Лоиҳаи Кудакони бо мактаб фаро гирифта нашуда Вазорати маориф ва илмро ҷиҳати қоҳишдиҳии нобаробарӣ дар низомии таҳсилоти умумӣ ва баланд бардоштани давомот ва хатми таҳсилот аз ҷониби кудакони аз мактаб берун монда ё зимни хавфи хоричшавӣ қарордошта дастгирӣ менамояд. Фарогири бо таҳсилот ва давомоти толибилмон афзоиш ёфт, ҷамчунин, талабот ба таҳсилот тавассути баланд бардоштани иқтисоди мактабҳо ва мақомоти давлатӣ дар сатҳи ноҳиявӣ ва таъминнамоии дастрасии ҳамаи кудакон ба маълумоти ибтидоӣ афзоиш меёбад. Дар доираи лоиҳаи мазкур Хазинаяи кудакон барои қабул намудани барномаи умумичумхуриявӣ ба фарогирии умумӣ, гирифтани маълумоти ибтидоӣ, аз ҷумла гузариш ба маълумоти миёна фактҳо ва самтҳои стратегиро пешниҳод менамояд. Барномаи нави Хазинаяи кудакон дар Тоҷикистон ба дастовардҳои силсилаи барномаҳои гузашта ҷиҳати ошкорнамоии кудакони бо мактаб фаро гирифта нашуда ё зимни хавфи хоричшавӣ қарордошта таъя мекунад ва ба андешидани тадбирҳои дахлдор аз ҷониби мақомоти маориф ва волидон мусоидат менамояд. Хазинаяи кудакон бо шарикон дар соҳаи андешидани тадбирҳои омузиши босуръати кудакони бо мактаб фаро гирифта нашуда, ё зимни хавфи хоричшавӣ қарордошта кор мебарад. Таваҷҷуҳи махсус ба кудакони имконияташон маҳдуд (КИМ) ва гузариши духтарон ба гирифтани маълумоти пас аз маълумоти ҳатмӣ ибтидоӣ зоҳир карда мешавад.

Лоиҳаи Сифати таҳсилот кушишҳои ҳукуматро ҷиҳати табдилдиҳии барномаи ба дониш асосёфта ба барномаи ба ташаккулдиҳии донишу малакаҳои густурдаи касбӣ нигаронидашуда, аз ҷумла гузариши дарозмуддатро ба таҳсилоти 12-сола дастгирӣ менамояд. Илова бар он, Ҳазинаи қудакон бо Вазорати маориф ва илм ва ҳамкории дигар дар соҳаи тақмили ихтисоси омӯзгорон бо мақсади беҳтарнамоии усулҳои педагогии ба таълими ба толибилм нигаронидашуда, ташвику тарғиби ҷиҳозонидани синфхонаҳо тавре, ки муҳити фароғири таълимӣ гарданд, аз ҷумла дар соҳаи кор дар самти таҳкими таҷрибаи таълимдиҳӣ ва омӯзиш дар шароити таҳсили яқоя дар гуруҳҳои аз толибилмони синфҳои гуногун иборатбуда ҳамкорӣ менамояд. Кушишҳо ба дастгирии низоми миллии баҳогузори натиҷаҳои таълимдиҳӣ дар асоси меъёрҳои беҳтарини байналмилалӣ нигаронида мешаванд.

Муҳити ҳифзунада барои қудак:

Барномаи ҳифзи қудакон ба табдилдиҳии низоми нигоҳубини қудакон ба маҷмуи фароғири хизматгузориҳои ба ҷорабинҳои дар сатҳи ҷамоаҳо асосёфта (бахусус барои қудакони дорон маълумият) ва ивазнамоии нигоҳубини онлайв кушиш менамояд. Барнома кушиш низ менамояд, ки соҳаи адлияи ноболиғон манфиатҳои беҳтарини қудакро ҳимоя намояд ва дар сатҳи ҷамоаҳо усулҳои алтернативие дастрас ва истифода шаванд, ки ба ҳадди ақал овардани маҳрумкунӣ аз озодӣ нигаронида шаванд.

Дар доираи лоиҳаи Ислоҳоти соҳаи нигоҳубини қудакон ҳукумат ҷиҳати таҳиянамоӣ ва ҷоринамоии асосҳои сиёсати миллии нигоҳубини қудак дастгирӣ карда мешавад ва даъват карда мешавад ҳамроҳангсозиро тақвият диҳад ва ҳамкории стратегияҳои умумиро қабул намоянд. Ин тақвиятдиҳии вазифаи кори иҷтимоӣ: ошкорнамоӣ, баҳогузорӣ, сарпарастӣ, раҳсипорнамоӣ (бозравонӣ) ва назорати қудакони осебпазир, васеънамоии доираи фароғири, дастрасӣ ва беҳтарнамоии сифати хизматгузориҳо дар сатҳи ҷамоаҳо, хизматгузориҳои дастгирии онлайн онҳо, ва васеънамоии хизматгузориҳои босифати ивазкунандаи онларо дарбар мегирад. Таваҷҷуҳи махсус ба қудакони имконияташон маҳдуд зоҳир карда мешавад. Интизорӣ меравад, ки кушишҳо дар доираи лоиҳаи мазкур ба коҳиши нигоҳдорӣ дар муассисаҳо, бахусус қудакони синни то сесола сахм мегузоранд.

Дар доираи лоиҳаи Адлияи ноболиғон ислоҳоти ҳуқуқӣ ва сиёсии ба меъёрҳои байналмилалӣ асосёфта дастгирӣ карда мешавад ва ихтисоси кормандони масъули татбиқи адолати судӣ нисбати қудакон тақмил дода мешавад. Ин ба муайяннамоии алтернатива ба маҳрумкунӣ аз озодӣ, аз ҷумла гуногунсозии хизматгузориҳои ҷамоавӣ ва хизматгузориҳои барқароркунӣ бе ҳуҷраи доимӣ мусоидат менамояд. Таваҷҷуҳи махсус ба ҷинояткорони ноболиғ зоҳир карда мешавад, ки бори нахуст ҷиноятҳои сабуктарин содир намуданд. Лоиҳа зина ба зина усули васеътари татбиқи адлияи ноболиғонро мавриди истифода қарор медиҳад ва ба қудакони ҷабрдида ва шохидони ҷиноятҳо кумак мерасонад.

Дар соҳаи ҳифзи иҷтимоӣ, Ҳазинаи қудакон Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоиро дар таҳиянамоии системаи комплексии ҳифзи иҷтимоии аҳоли ва намоишдиҳии мувофиқи мақсад ва муҳим будани он дастгирӣ менамояд. Ин соҳаи кор азназаргузарониҳои нави хизматгузориҳо ва имтиёзҳои мавҷуда, аз ҷумла ҷоринамоии қолабҳои нави хизматгузориҳои ба маълумотҳои воқеӣ ва ба адолат асосёфтаре дарбар мегирад.

Иштироки пурраи ноболиғон:

Барномаи Ҳазинаи қудакон оид ба рушд ва иштироки ноболиғон, ба татбиқи ҳуқуқ ба «имконияти дуҷум» барои қудакони дар даҳсолаи дуҷуми ҳаёти худ қарордошта мусоидат мекунад. Мақсаду мароми он ошкор намудани қобилиятҳои мусбӣи ноболиғон, ҳам писарон ва ҳам духтарон, тавассути дастгирии иштироки пурраи онҳо дар ҳамаи ҷанбаҳои ҳаёт, то онҳо иштирокчиёни фаъоли ҳаёти маҳаллӣ ва ҷомеа гарданд, ҳамчунин мусоидат намудан ба рушди ҷомеаи фароғир, таҳаммуллазир ва осоишта аст. Фаъолият дар соҳаи мазкур ба расонидани кумак ба ноболиғони бештар озордида, аз ҷумла аз ҳисоби ақаллиятҳои этникӣ ва қудакони имконияташон маҳдуд, бо ВНМО басарбаранда ё таърихи ҷиноятидошта нигаронида мешавад. Унсурҳои асосии амалиёт дар соҳаи мазкур чунинанд: а) Малакаҳои ҳаёти ва муошират – мусоидатнамоӣ ба ҳалли мушкилоти марбути қобилияти ноболиғон ҷиҳати дархост намудан ва дастрасӣ ёфтан ба иттилоот ва хизматгузориҳои ба ҷавонон нигаронидашуда. Бо ин ҳадаф, Ҳазинаи қудакон бо муассисаҳои милли ва маҳаллии давлатӣ ва ҷомеаи шаҳрвандӣ ҷиҳати баланд бардоштани сатҳи огоҳӣ дар соҳаи ҳуқуқҳо ва рушди донишу малакаҳои ҳаёти ҳамкорӣ менамояд. Ҳадаф аз он иборат аст, ки ниёзҳо ва афзалиятҳои ноболиғон дар раванди қабулнамоии қарорҳои сиёсӣ ва таҳиянамоии буҷет дар сатҳи миллию маҳаллӣ беҳтар ба инобат гирифта шаванд. Ин барои ноболиғон, аз ҷумла онҳое, ки дар вазъи бадтарин қарор доранд, имконияти дар равандҳои мазкур шунида шуданро фароҳам меоварад. б) Пешгирии ВНМО ва БНМО: Ҳазинаи қудакон дастгирии васеънамоии хизматгузориҳо ба ноболиғон, таъсисдиҳии дармонгоҳҳои бо назардошти ниёзҳои ноболиғон хизматгузор идома дода ба модели пешқадами хизматгузориҳои тандурустии махсусан ба ноболиғон нигаронидашуда таъи мекунад. Ғайр аз он, он таваҷҷуҳи аввалиндараҷаро ба ҳамкорӣ бо созмонҳои ғайриҳукуматӣ ва шӯбаҳои ноҳиявии тандурустӣ бо ҳадафи таъминнамоии дастрасии қудакон ва ноболиғони бо ВНМО сироятшуда ба кумакпулиҳои иҷтимоӣ ва хизматгузориҳои равонӣ ва иҷтимоӣ зоҳир менамояд, ки сифати ҳаёти онҳоро беҳтар менамоянд, аз ҷумла сатҳи худкушиҳоро паст мекунад. в) Сулҳсозӣ – татбиқи лоиҳаҳо бо ҷалбнамоии қудакон ва ноболиғон ба сафарҳои фаромарзӣ ҳам ба Тоҷикистон ва ҳам ба Қирғизистон бо ҳадафи ташвику тарғиби сулҳ ва рушди фароғир.

Самти фаъолияти барномаҳои оянда

Ҳазинаи қудакони СММ тавассути барномаҳои ояндаи худ ҳимоя намудани фаъоли ҳуқуқи қудаконро бо ҳадафи ба онҳо кумак расонидан ҷиҳати қонеъгардонии эҳтиёҷоти асосии худ ва васеъ намудани имконоти онҳо оид ба истифодаи пурраи қобилиятҳои худ бо таваҷҷуҳи махсус ба қудакони осебпазиртарин идома медиҳад.

Ҳазинаи Оғо Хон оид ба рушди иқтисод \ Ҳадамот оид ба рушди саноат – Минтақаи Осиё

Тамос: Ҷ-би Озодхон Давлатшоев
Менечери минтақавии Осиёи Марказӣ
Тел: (+992 37) 227 37 29 Факс: (+992 37) 227 37 39
Почтаи электронӣ: ozodkhon.davlatshoev@akdn.org
Сомона: www.akdn.org
Суроға: 734003, Тоҷикистон, ш. Душанбе, х. Рудакӣ 14, бинои меҳмонхонаи "Серена", ошонаи 6, Идораи АКФЕД

Самтҳои асосии фаъолияти ташкилот

Ҳазинаи Оғо Хон оид ба рушди иқтисод - Индустриал Промоушн Сервисез (IPS)

Ҳазинаи Оғо Хон оид ба рушди иқтисодиёт (ХОХРИ) бо ҳукуматҳо, корпоратсияҳои байналмилалӣ, донишгоҳҳои байналмилалӣ молиявӣ ва донорон оид ба ҳалли масъалаҳои эҳтиёҷоти инфрасохторӣ, аз ҷумла истеҳсоли нерӯи барқ ва телекоммуникатсия кор мебарад. ХОХРИ қариб 50 корхонаҳои истеҳсолии Африқо ва Осиёро маблағгузорӣ намуда, идоракунии онҳоро ба ҷо меорад.

Дар аввали солҳои 1960-ум Гуруҳи ширкатҳо таҳти номи Индустриал Промоушн Сервисез (IPS) муттаҳид гаштанд. Ҳар як ширкат барои пешниҳод намудани сармояи венчурӣ кумаки техникӣ ва дастгирии идоравӣ бо мақсади ҳавасмандгардонӣ ва афзудани корхонаҳои хусусӣ дар Африқо, биёбони Саҳара ва Осиёи Ҷанубӣ таъсис дода шуда буд. Афзуншавӣ, хусусиятҳои ба табдил додани шакли фаъолият аз кам кардани воридот ба мусоидат ба рушди содирот чунин натиҷа дод, ки IPS муносибати худро нисбат ба кор дигар кард. Рушди чунин соҳаҳо ба монанди фуруши маҳсулоти кишоварзӣ, бастабандӣ дар Африқо, минтақаи Саҳара боиси пайдо шудани эҳтиёҷот ба маблағгузории нав ба иқтисодиёти рӯ ба тараққи Осиёи Марказӣ дар соли 1990 ва 2000, аз ҷумла Афғонистон ва Тоҷикистон гашт. Дар айни ҳол ширкатҳои IPS дар иқтисодиёти маҳаллӣ ва минтақавӣ нақши муҳимро мебозанд.

Технологияи истеҳсоли маҳсулоти озуқаворӣ ва коркарди маҳсулоти кишоварзӣ. Яке аз соҳаҳои муҳими коркарди IPS- коркарди маҳсулоти кишоварзӣ мебошад ва ба он ширкатҳо дохил мешаванд, ки маҳсулотро ҳам ба бозори маҳаллӣ ва ҳам ба бозори беруна таҳвил мекунанд. Инчунин онҳо дар дастгирии иқтисодиёти деҳот низ нақши муҳим доранд. Дар Кения, масалан Frigoken дар таблиғи донишҳои кишоварзӣ ва ҷорӣ намудани дастовардҳои 45000 фермерони кениягӣ, ки зироатҳои лубидонагиро парвариш мекунанд, ширкат меварзад. Зироатҳои лубидонагӣ коркард карда шуда, сипас ба бозорҳои Аврупо содир карда мешаванд. Ба фермерони дар боло зикргардида аз ҷониби Агентии ғайрииттиҳоратии Оғо-Хон оид ба Қарздиҳии хурд қарзҳо ҷудо карда мешаванд, то ин ки дар ҳалли мушкилоти молиявӣ ба онҳо кумак кунанд. Одатан чунин мушкилот то ба даст овардани фоида аз фуруши маҳсулоти парварида ба миён меоянд.

Дар Африқои Ғарбӣ ХОХРИ дар таблиғи донишҳои кишоварзӣ ва ҷорӣ намудани дастовардҳои 60000 фермерон, ки бо парвариши пахта машғуланд, ширкат варзида, корхонаҳои пахтатозакуниро идора мекунад ва маҳсулоти тайёрро содир менамояд. Барномаҳои иҷтимоии он иборатанд аз қарздиҳии хурд, маориф, ҳифзи меҳнат ва санитария барои фермерон.

Барои ҳавасмандкунии бо меҳнат машғул шудани занон ширкатҳои мазкур ба намунаҳои миллии дастгирӣ дар масъалаҳои таъминоти иҷтимоӣ, аз ҷумла ҳифзи иҷтимоии кӯдакон ва тандурустӣ табдил ёфтааст.

Инфрасохтор. ХОХРИ бо ҳукуматҳо, корпоратсияҳои байналмилалӣ, донишгоҳҳои байналмилалӣ молиявӣ ва донорон оид ба ҳалли эҳтиёҷоти мубрами инфрасохторӣ, аз ҷумла истеҳсоли нерӯи барқ, телекоммуникатсия ва таъмини оби нӯшокӣ кор мебарад.

Аввалин лоиҳаи сармоягузори ХОХРИ дар бахши энергетикӣ лоиҳаи «Азито Энерджи (\$225млн)» дар кишвари Кот-д-Ивуар, сохтмони калонтарин нерӯгоҳи хусусӣ дар Африқо, Ҷануби биёбони Саҳара буд. Дар айни замон ин нерӯгоҳ 40 фоизи эҳтиёҷоти нерӯи кишварро қонеъ мегардонад. Пас аз лоиҳаи мазкур лоиҳаи сохтмони нерӯгоҳи "Тсаов" дар Момбас амалӣ гардонда шуд, ки он аввалин лоиҳаи хусусии ба воситаи тендери кушод дар Кения анҷомёфта буд. Аввалин маротиба чунин нерӯгоҳ аз рӯи қонунҳои тақмилёфтаи саҳтгирӣ муҳити зист бо муваффақият сохта шуд.

ХОХРИ инчунин бо ҳамкорон бо мақсади барқарорсозӣ ва ривож додани нерӯгоҳи барқӣ обӣ, ки дар даврони шӯравӣ сохта шуда буд ва эҳтиёҷоти нерӯи қисми шарқии Тоҷикстонро қонеъ мегардонд, дар якҷоягӣ кор карда буд, ки натиҷаи он пешгирии несту нобуд кардани ҷангалҳо ва мусоидат намудан ба барқарорсозии иқтисодиёти ин минтақа ба шумор меравад. ХОХРИ дар кишвари Уганда лоиҳаро ба маблағи 860 млн доллар сармоягузорӣ мекунад, ки он лоиҳаи сохтмони нерӯгоҳи Буҷагали 220 МВт, буда, бо мақсади истеҳсоли нерӯи барқӣ ниҳоят дараҷа зарурӣ барои кишвар ва кишвари ҳамсоя-Кения сохта мешавад.

Аввалин лоиҳаи телекоммуникатсионии ХОХРИ -таъсис додани ширкати "Индиго" ширкати алоқаи мобилӣ дар Тоҷикистон мебошад. Дар Афғонистон ХОХРИ қарор дод, ки созмон додани инфрасохтори коммуникатсионӣ барои азнавташкилдихии кишвар хеле муҳим аст ва дуоимин шуда барои оператори алоқаи мобилӣ шудан иҷозатнома гирифт. Ширкати таъсисдодашудаи Рошан беш аз 250 млн. долларро барои васеъ намудани минтақаи фарогирии алоқаи худ

сармоягузори кард. Ҳайати доимии ширкати Рошанро беш аз 900 нафар кормандон ташкил мекунад; ба таври илова қариб 20000 нафар одамон ҳамчун дистрибутерон, пудратчиён ва таҳвилгарон машғуланд.

Барномаҳои қаблӣ ва амалкунанда

Лоихаи Хусусии Энергетикии Помир- (Ширкати Помир Энерҷи) - Ҳазинаи Оғо Хон оид ба рушди иқтисодӣ (ХОХРИ) дар ҳамкорӣ бо Корпоратсияи молиявии байналмилалӣ (КБМ) дар соли 2002 Ширкати Энергетикии Помирро таъсис доданд, ки мақсади он ҳалли бӯҳрони энергетикии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон буд, ки дар арафаи нестшавӣ қарор дошт. Беш аз 30 млн доллар аз ҷониби ширкат барои таъмири инфрасохтори энергетикии ВМКБ ва пурзӯр намудани иқтидори гидроэлектрикии вилоят сармоягузори шуд. Ба тӯфайли ин кӯшишҳо ба беш аз 86 фоизи аҳолии ин минтақа нерӯи барқ дастрас аст ва ин дар ҳолат, ки маблағгузори мақсадноки (субсидияи) тарифҳо имкон медиҳанд, ки ҳатто камбизоаттарин хоҷагӣ ҳам имконияти истифода бурдани нерӯи барқро дошта бошанд. Айни замон Помир Энерҷӣ ба сокинони шабакаи тақсимои қувваи барқ (зиёда аз 80 фоизи истифодабарандагон) шабонарузӣ қувваи барқ медиҳад ва ба сокиноне, ки аз шабакаи барқӣ берун мебошанд тақрибан 18-20 соат бо қувваи барқ таъмин менамояд. Содироти қувваи барқи Помир Энерҷӣ ба деҳаҳои марзии Афғонистон талафоти қувваи барқро коҳиш дод. Помир Энерҷӣ сармоягузори ба рушди шабакаи ягонаи қувваи барқ, аз ҷумла дастгирии нуқтаҳои обии хурдро дар ноҳияи ВМКБ идома дода, тасмим гирифтааст, ки дар давоми 15 соли минбаъда тақрибан 15 миллион сармоягузори намояд. Помир Энерҷӣ, инчунин маблағҳои донорҳои гуногун ва ҳамкории рушдро барои сармоягузори ба рушди таҷҳизоти интиқол ва тақсимои қувваи барқ баҳри ҳарчӣ бештар содир намудани қувваи барқ ба ноҳияҳои ҳаммарзи Афғонистон дар доираи барномаҳои рушди иқтисодии байнимарзӣ (тақрибан 51 млн. дар давоми солҳои 2010-2016) ҷалб хоҳад намуд.

ИНДИГО Тоҷикистон - соли 2001 ХОХРИ бо ВАН дар бораи оғоз намудани кори ширкати мобилӣ дар Тоҷикистон шартнома ба имзо расонданд, ки он барои беҳтар сохтани хизматрасонӣ ва бедор кардани рақобат дар бозори алоқаи мобилии кишвар мусоидат менамуд. Дар айни ҳол ширкати мазкур дар байни ҳашт ширкати мобилии Тоҷикистон яке аз беҳтарин ширкати алоқаи мобилӣ ба ҳисоб меравад. Дар соли 2010 гурӯҳи умумиҷаҳонии пешрафтаи телекоммуникатсионии TeliaSonnera дар доираи ин ташаббус бо АКФЕД ҳамкории зич ба роҳ монд. Номии ИНДИГО Тоҷикистон дар доираи гурӯҳи TeliaSonnera ба Tcell тағйир ёфт. Айни замон ширкати Tcell хизматрасонии мобилӣ ва интернетро ба зиёда аз 3.1 миллион истифодабарандагон мерасонад ва яке аз пешқадамтарин ширкатҳо дар кишвар боқӣ мемонад. Ширкати Tcell 4 сол пайиҳам барандаи ҷоизаи Ҳукумати Тоҷикистон ҳамчун беҳтарин андозсупор ба ҳисоб меравад.

IPS/Фонди Оғохон Оид ба Рушди Иқтисоди (AKFED) айни ҳол дар ҳолати сохтани неругоҳи обии Санобод қарор дорад. AKFED дар соли 2008 барои пешаки озмоиш намудани ҳолати техникӣ иқтисодии лоиҳаи мазкур 300 ҳазор доллари ИМА-ро маблағгузори кард. Дар ҳамкорӣ бо ширкати Швейтсариягии Штуки соли 2016 корҳои тадқиқотиро вобаста ба асоснокунии техникӣ иқтисодӣ ва дизайни лоиҳа оғоз намуд. Арзиши корҳои тадқиқотӣ беш аз 1 миллион доллари ИМА –ро ташкил медиҳанд.

Тибқи ҳисобҳои пешакӣ тахминан арзиши лоиҳаи неругоҳи барқӣ обии Санобод зиёда аз 220 миллион доллари ИМА-ро ташкил мекунад. Амалӣ намудани лоиҳаи мазкур ба иқтисодиёти Тоҷикистон бо ҷалб намудани ширкатҳои дохилӣ ва ташкил намудани ҷойҳои корӣ таъсири мусбӣ мерасонад.

Ба қор даровардани НБО Санобод аз истифода бурдани захираҳои гидроэнергетикии дарёи Панҷ шуруъ мешавад. Қудрати фазаи якум тақрибан 150 – 200 МВт бо қарқарди ҳарсолаи қувваи барқ баробар бо 1 млрд кВт –ро ташкил мекунад. Ин имконияти иштироки фаёлонаро дар рушди бозори фуруши барқ дар Осиёи Марказӣ (Афғонистон, Покистон, Хитой) фароҳам меоварад.

Самти барномаҳои оянда

IPS/AKFED дар оянда низ имкониятҳои иловагӣ барои гузоштани саҳми худро дар рушди инфраструктураи энергетикӣ, агросаноатӣ ва дигар соҳаҳои иқтисодиёт хоҳад гузошт.

Хазинаи Созмони Милали Муттаҳид дар соҳаи нуфус

Тамос: Хонум Азиза Ҳамидова
Намояндагии UNFPA дар Тоҷикистон
Тел: (+992 44) 600 58 44 Факс: 600 55 96
Почтаи электронӣ: aziza.hamidova@undp.org
Сомона: www.untj.org; www.unfpa.org
Суроға: 734025, Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. Бохтар 37/1, устои
501 (маркази тичоратии «Вефа»)

Самтҳои асосии фаъолияти ташкилот

Рисолат: Созмони Милали Муттаҳид дар соҳаи нуфус (UNFPA) - ташкилоти байналмилалӣ оид ба масъалаҳои рушд аст ва барои бунёди оламе, ки дар он ҳар як ҳамаи матлуб, ҳар як тавлид бехатар ва иқтисодӣ ҳар як ҷавон ба пуррагӣ амалӣ мегардад, кушиш ба ҳарч медиҳад.

Барномаи Хазинаи Нуфуси СММ (UNFPA) чунин мақсадҳо дорад:

- Баланд бардоштани иқтисодӣ ташкилотҳои шарикони рушд оид ба амалисозии стратегияҳо ва таъмини хизматрасонӣ, омӯзонидани мутахассисони маҳаллӣ ва таъминот ва дастрасии хизматрасонии тиббии баландсифат оид ба солимии репродуктивӣ, инчунин дар ҳолатҳои фавқулодда;
- Таъмини истифода намудани пайдарпаи таҳлили маълумот оид ба таъйидаи аҳоли барои баландкунии маблағгузори чорабиниҳои оиди баробарҳуқуқии гендерӣ, рушди ҷавонон, солимии ҷинсӣ ва репродуктивӣ, пешгирии ВБНМ ва инчунин барои беҳбудсозии шароити зист, рушди устувор ва паст намудани сатҳи камбизоатӣ;
- Таъмини аҳамият оид ба масъалаҳои наврасон, махсус ҷавондухтарони навра, дар сиёсати миллии рушд ва барномаҳои рушд, аз он ҷумла афзун гардонидани дастрасии таҳсилоти ҳамаҷонибаи оид ба шахвоният инчунин солимии ҷинсӣ ва репродуктивӣ; ва
- Баланд бардоштани имконоти занон барои бархурдор будан аз ҳуқуқҳои шахрвандиашон, аз ҷумла, ҳуқуқҳои репродуктивӣ ва зиндагонии озод аз зуроварӣ ва таҳқирҳо.

Барномаҳои қаблӣ ва амалкунанда

Барномаи кишварии UNFPA барои солҳои - 2016 - 2020 аз чор зербарномаҳои соҳавӣ иборат аст: Саломатии репродуктивӣ (саломатии модар, танзими оила, солимии ҷинсӣ ва репродуктивӣ, пешгирии ВБНМ), ҷавонон ва наврасон, Барномаи рушд ва нуфус, Баробарҳуқуқии гендерӣ.

Самти барномаҳои оянда

Солимии репродуктивӣ, ҷавонон ва наврасон, рушд ва нуфус, баробарҳуқуқии гендерӣ.

UNFPA - Чунки ҳар як шахс аҳамият дорад!

Ҳайати Шафқат дар Тоҷикистон

Тамос: Ч-би Гаррет Хаббард
Директори кишварӣ
Тел: (+992 37) 221 08 60/64/79
Почтаи электронӣ: tj-mct@mercy Corps.org
Сомона: www.mercy Corps.org
Суроға: Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. Носирҷон Масумӣ 21

Самтҳои асосии фаъолият

Ҳайати Шафқат ташкилоти байналмиллалӣ, ғайридавлатӣ мебошад, ки кумаки башардустонаро фароҳам меоварад ва бо масъалаҳои вобаста ба рушду тақмил кору фаъолият мебарад ва ва нерумандшуда аз он эътиқод, ки як ҷаҳони беҳтар имконпазир аст. Ҳайати Шафқат вобаста бо масъалаҳои офатҳои табиӣ, низоъҳо, қашшоқӣ ва ноустуворӣ сару кор мебарад ва ба аҳоли, ҷамъият ва ташкилотҳо кумак мерасонад, ки метавонад ба натиҷаҳои мусбӣ оварда расонад. Ҳайати Шафқат ба аҳоли дастгирӣ мерасонад, то ин ки бӯҳроне, ки онҳо бо он дучор шудаанд тавонанд ҳалли онро ёфта ба имкониятҳо баргардонанд, ки сазовори он мебошанд. Мақсади муассиса қонеъ намудани талаботҳои маҳаллӣ мебошад, аз ҷумла барномаҳои мо ба ҷамъиятҳо, ки дар минтақаҳои шаронии паст дошта саросари ҷаҳон дастгирӣ мерасонанд тавассути таъмин намудани онҳо бо асбобу анҷомҳо ва эҳтиёҷи онҳоро ба хоҳири мубаддал намудани зиндагии худ дар самти беҳтар гардонии зиндагии онҳо дастгирӣ менамоянд. Гурӯҳи байналмиллалӣ мо дар 40 давлати саросари ҷаҳон кӯшиш ба харҷ медиҳад ки рафти зиндагии 19 миллион нафарро беҳтар мегардонад. Барои дарёфт намудани маълумоти мухтасар, метавонед ба ин сомона ташриф оваред: www.mercy Corps.org. Ҳайати Шафқат дар Тоҷикистон аз соли 1994 фаъолият мекунад.

Стратегияи Ҳайати Шафқат дар Тоҷикистон дар самти дарёфт намудани ҳалли мушкилот ба таври инноватсионӣ ва устувор нисбати проблемаҳои маҳаллӣ аҳамияти ҷиддӣ медиҳад. Мақсади умумии Ҳайати Шафқат дар Тоҷикистон ин шароит фароҳам овардан дар Тоҷикистон ҷомеаи солим, самарабахш ва пурқувват мебошад. Стратегияи мо аз 4 вазифаи асосӣ иборат аст, ки ин мақсадро дастгирӣ менамояд:

1. Мусоидат намудан ба бахши хусусӣ ва рушди иқтисодӣ боиси аз ҷониби ҷомеа ташвиқи таҷрибаҳо, ки ба эҷод намудани имкониятҳо барои шуғл ва даромад, ба монанди буҷети хонавода, диверсификасияи ҷараёнҳои даромад ва рушди занҷири аз арзиши иловашуда.
2. Баланд бардоштани иқтисодии ҷомеаҳо барои идоракунии беҳтари захираҳои табиӣ, кам кардани хатари офатҳои табиӣ ва мутобиқ шудан ба тағйири иқлим тавассути омузишҳо, рушди малака ва усулҳо барои истифодаи дониши беҳтар дар амал.
3. Беҳтар намудани дастрасӣ ба, ва сифати мавод ва хизматрасонии тиббӣ ва мусоидат ба тағйирёбии рафтори устувор дар ҷомеа ба самти тандурустии беҳтар, ғизо, танзими оила, гигиена ва беҳдошт.
4. Рушду сайқал додани устуворӣ ва малақаҳои роҳбарии ҷавонон бо мақсади кумак кардан ба онҳо барои самаранок мусоидат кардан дар паст кардани хатари фишори офатҳои табиӣ, иқтисодӣ ва сиёсӣ бо мақсади пешгирии бесуботӣ ва/ё низои дохилӣ.

Барномаҳо:

1. Барномаи USAID ва Ҳайати Шафқат оиди саломатии модару кудак.

Мақсад:

Паст намудани камғизоӣ ва беҳтар намудани солимии модарон ва кудаконе, ки то синни 2 сола мебошанд, дар 12 ноҳияҳои мақсадноки Барномаи Ғизо барои Оянда дар Вилояти Хатлон тавассути ғизогири ва хизматрасонии тиббии беҳтаркардашуда ва муҳолимоти таъсири баланди ҷомеавӣ. Ҳадаф аз васеъгардонидани лоиҳа ин беҳтар намудани ғизогири ва саломатии модару кудак дар дувоздаҳ ноҳияи мақсадноки вилояти Хатлон мебошад.

Барнома ба мақсади худ тавассути ҳадафҳои зерин мерасад:

- НФ 1. Баланд бардоштани сифати амалҳои асосии ғизодихӣ барои ғизогирии модарон дар ҳадамотҳои тандурустӣ ва бо роҳи дастгирии дар сатҳи ҷомеа.
- НФ2. Беҳтар гардонидани таҷрибаҳои ғизодихӣ ба тифли навзод ва кудакони наврас, ки аз тарафи оилаҳо истифода мешавад ва тавассути ҳадамотҳои пешгирии норасоии маводи ғизо ва машварати ҷамъиятӣ ба роҳ монда мешавад
- НФ 3. Таҷрибаҳои оиди беҳдошт ва санитария, ки аз тарафи оилаҳо қабул ва истифода мешаванд ва тавассути алоқа ва тавсияи ҷамъият ба роҳ монда мешавад.

Вазъи амалишавии лоиҳа:

Барномаи мазкур ба қомеъҳои зерини назаррас ноил гашт:

- 1000 Кормандони Ҷамъиятии Тандурустӣ (КЧТ) дар омузиш барои тренерон (ТОТ), ки аз ҷониби Барнома пешниҳод карда шуд оид ба гигиена ва беҳдошт иштирок карданд.

- 500 Кумитаи Тарақиёти Қишлоқ (КТҚ) дар Омузиши сафарбаркунии ҷомеа ва рушди Нақшаи кории КТҚ иштирок карданд.
- 902,790 нафар оид ба ғизо, танзими оила ва гигиена ва беҳдошт аз тарафи Кормандони Ҷамъиятии Тандурустии (КҶТ) ботачриба дар ҷамаи 12 ноҳияҳои мақсаднок омузонда шуданд.
- 1000 Кормандони Ҷамъиятии Тандурустӣ (КҶТ) дар омузиш барои тренерон (ТОТ) оиди захираи озуқаворӣ ва очоронидани бешарар, ки аз ҷониби Барнома пешниҳод карда шуд, иштирок карданд.
- 1300 Кумитаи Тарақиёти Қишлоқ (КТҚ) ва аъзоёни ҷомеа дар омузиш барои тренерон (ТОТ) оиди захираи озуқаворӣ ва очоронидани бешарар, ки аз ҷониби Барнома пешниҳод карда шуд, иштирок карданд.
- Лоихаи 12 ҳуҷраи машваратӣ дар 12 ноҳияҳои мақсаднок ташкил кардааст ва инчунин онҳоро аз 29 адад таҷдизоти муҷаҳҳаз гардондааст.
- Барномаи барои 13 кормандони соҳаи тандурустӣ-Рохбарнои шубҳаҳои Ҳамбастагии Бемориҳои Кудакон (ХБК)-и ноҳияҳои ҳадафӣ омузиш оид ба мутабиқшавӣ ХБК бо усули компютеризатсия шуда ва воситаҳои омузишӣ (ICATT) ташкил кард ва барои ҳар яке аз онҳо лептопҳо бо барномаи ХБК-ICATT насбкарда шуда, тақсим карда шуданд.
- Барнома барои 21 коргарони соҳаи тандурустии КАТСҳо дар ноҳияҳои мақсаднок оид ба кортҳои машваратӣ, омузиш ташкил кард.
- Барнома барои 12 кормандони соҳаи тандурустӣ- Рохбарони Марказҳои репродуктивии ноҳияҳои мақсаднок оид ба идораи контрацептивҳо омузиш ташкил кард.
- Барнома барои 825 коргарон соҳаи тандурустии КАТСҳои ноҳияҳои мақсаднок омузиш оид ба С- ХБК ташкил кард.
- Барнома 4 ҷаласаи ҷамоҳангсозӣ дар 4 минтақа (ҳар минтақа иборат аз 3 ноҳиягӣ) бо шарикони маҳаллӣ - намоёндогони Раёсати тандурустии вилоятӣ, Ҳукуматҳо, марказҳои ХБК, ТТҲС, Ҷамоатҳо ва аъзоёни ҷомеа ва КҶТҳо, ташкил кард,
- 12 кормандони соҳаи тандурустӣ - роҳбарони Марказҳои репродуктивии ноҳияҳои мақсаднок дар омузиш оид ба идораи контрацептивҳо иштирок карданд.
- Барнома барои 156 кормандони соҳаи тандурустӣ (Акушер /гинекологҳо, момодояҳо, духтурони оилавӣ ва ҳамшираҳои шафқат) омузиш оиди нигоҳубини пеш аз таваллуд ва барои ва 266 кормандони соҳаи тандурустӣ (Акушер /гинекологҳо, момодояҳо, духтурони оилавӣ ва ҳамшираҳои шафқат) омузиш оиди банақшагирии оила дар ноҳияҳои мақсаднок ташкил карданд.
- Барнома аз Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии ҚТ барои паёмҳои mHealth (паёмҳои асосӣ оид ба ғизо, танзими оила, гигиенаи шахсӣ ва беҳдошт, ки тавассути СМС-пайёмҳо ба аҳолии мақсаднок дастрас мешаванд) тасдиқи гирифт.
- Зиёда аз 2800 нафар, СМС-паёмҳо оиди ғизо, танзими оила, гигиенаи шахсӣ ва беҳдошт дар ҷамоати Меҳнатободи ноҳияи Бохтар гирифтаанд.
- Барнома бомуваффақият 100 деҳа дар 4 ноҳияи мақсаднок (Қубодиён, Н. Хисрав, Ҷиликул ва Бохтар) барои барномаи Aflteen + интихоб кард ва 150 фасилитатори ҷомеаи дар омузиш барои тренерон (ТОТ) оиди модули Aflteen +, ки аз ҷониби Барнома ташкил шуда буд, иштирок карданд.
- Бо ёрии Кумитаҳои Тарақиёти Қишлоқ (КТҚ) Барнома аксияҳо оиди синамакони ва банақшагирии оила дар ноҳияҳои мақсаднок ташкил карда кард. Тақрибан 800 нафар аъзоёни ҷомеа (аз ҷумла: занон, мардон ва мактаббачагон) дар аксияҳо иштирок карданд ва паёмҳои асосиро оиди моҳияти синамакони, танзими оила, гигиенаи шахсӣ ва беҳдошт қабул карданд.
- 40,000 маводҳои иртиботии таъғирёбии рафтор (ба монанди брошураҳо ва плакатҳо) оид ба ғизо, С- ХБК, гигиенаи шахсӣ ва беҳдошт ва бехатарии ҳифзи маводи ғизоӣ аз ҷониби Барнома тавассути КҶТ дар ҷамаҳои мақсаднок тақсим карда шуданд.
- Барнома бо муваффақият бо TajWSS - (консорсиуми шарикони рушд ТҶДБ, ТҶД маҳаллӣ ва мақомоти давлатӣ) барои беҳтар намудани об ва санитария) ҳамкорӣ кард.
- Барнома Тадқиқоти Маркетинг оид ба беҳдошт дар 12 ноҳияҳои ҳадафӣ гузаронид.
- Барнома барои 10 намоёнда аз 4 ноҳияи пилотӣ (Ҷиликул, Ҷ. Румӣ, Шаҳритус ва Бохтар) омузиш оид ба Маркетинги беҳдошт ташкил кард.
- Барнома барои тарҳи ташнобҳои беҳтар кардашуда аз ҷониби шарикони (ТҶДБ, ТҶД маҳаллӣ ва мақомоти давлатӣ) тасдиқ гирифт.
- Ҳайати Шафқат, дар ҳамкорӣ бо Tcell, ширкати телефони мобилӣ, ташаббуси саломатии мобилӣ «mHealth барои Солимии Модар ва Кудак дар Тоҷикистон» барои Лоихаи Солимии Модар ва Кудак (СМК) дар Хатлонро оғоз кард. Паёмҳои калидӣ оиди ғизо, модар, навзод ва солимии модар ва ба нақшагирии оила ба воситаи СМС ба аҳолии ҳадафнок тақсим карда мешавад - 5,000 баҳрабарандагон дар ҷамоаҳои ҳадафнок. Бо вуҷуди ин, барномаи СМК зиёд намудани шумораи СМС қабул кунандагонро дар оянда дар нақша доранд.

2. DG ECHO “Ҷомеаҳои ба офатҳои табиӣ устувор карда шуда: Усули ҳавзаи обӣ - барои идоракунии хатари Офатҳои табиӣ”

Мақсади Барнома: Паст кардани талафоти ҷонӣ ва иқтисодӣ, ки дар натиҷаи офатҳои табиӣ дар Тоҷикистони марказӣ рӯй медиҳад, ва баргараф намудани он ба воситаи кумитаҳои устувор карда шуда дар ҳамкорӣ бо ҳукумат ва сектори хусусӣ

Ҳадафи Барнома: Паст кардани осебпазирӣ ва ҷойгиршавии хатари ҷомеаҳо дар 6 ҳавзаи обии водии Рашт, ба воситаи методҳои нав дар пешгирӣ ва пешаки оғохонидан инчунин ҳамкории беҳтар дар байни ҷамаи ҳамкории лоиха.

Вазъи амалишавии лоиха:

- Огоҳии хоҷагӣҳо дар бораи сар задани офатҳо баланд бардошта шудааст ва ҷомеаҳои дар таҳти хатар буда устувор шудаанд.
- Натиҷаҳои Тадқиқоти охири (Дониш, Муносибат ва Рафтор) нишон дод, ки дониши аҳоли оиди Гигиена ва Тозагӣ ва Паст кардани хатари офатҳои табиӣ 95% баланд шудааст.
- 6 омузиш оиди “SODIS” 8 омузиш оиди Гигиенаи Шахсӣ ва тозагии муҳити атроф, 6 омузиш оиди “Раванди гуфтушунӣ ва низоъ”, ва 6 омузиш оиди “Тарафдорӣ” гузаронида шуд.
- 12 деҳаи осебпазир нисбати хатар муаян ва интихоб шуда қопҳо тақсимот карда шуданд. 6 000 қоп ба 12 деҳаи осебпазир нисбати хатар тақсимот шуда машқҳои симулясионӣ оиди истифодаи қопҳои рег гузаронида шуд.
- Дар умум 29 лоихаи паст кардани хатари офатҳои табиӣ аз тарафи ҷомеа пешниҳод шуд, барои мисол соҳилмустаҳкамкунӣ, дарахтшинонӣ барои пешгирии тарма, ҳавзҳои об барои пешгирии сухтор, барқарор сохтани каналҳо.

Аз 36 лоиҳаи пешниҳодшуда 25 лоиҳа мувофиқи критерияҳои паст кардани хатари офатҳои табиӣ амалӣ карда шуд. Саҳми ҷомеа дар амалӣ созиш барнома, кори ҷисмонӣ буд.

- 27 CBOs and 29 DRCs have been created during the project period. 17 CBOs have legal status and 10 have been provided with all required documents to register as an organization.

- Дар давоми амалишавии барнома 27 МХЧ ва 29 кумитаҳои паст кардани офатҳо ташкил шуд. 17 МХЧ алақай шакли қонуни дорад ва боқимонда 10 МХЧ бо ҳама ҳуҷҷатҳои лозима барои ба қайдгири қонуни таъмин шудааст.

- ҲШ 25 чорабиниҳои баланд бардоштани сатҳи дониши мардум оиди пешгирии офатҳои табиӣ ва гигиенаи шахсӣ гузаронд. Ин чорабиниҳо пурра аз тарафи хонандагон гузаронида шуданд. Шӯбаҳои маорифи 3 ноҳияи ҳадафӣ, директорони мактабҳо, муаллимони муттасадӣ, роҳбарони ҷамоатҳо ва ихтиёриён дар таёр намудани барномаи чорабиниҳо ба кормандони ҲШ кумаки зиёд расониданд.

Дар моҳи Априли соли 2015 бо ҷалби тренерони Кумитаи ҳолатҳои фавқуллода ва корманди лоиҳа оид ба мактабҳо омузишҳои оиди аз “кудак ба кудакро” шуруъ карданд. Муаллимони муттасадӣ ба донишҷу – муаллимони омузиш оиди паст кардани хатари офатҳои табиӣ ва гигиенаи шахсӣ гузарониданд. Донишҷу – муаллимони донишҳои гирифташонро дар байни ҳамсинфон ва оилашон паҳн мекунанд. Бо ёрии Кумитаи ҳолатҳои фавқуллода 12 машуқҳои симулясионӣ оиди эвакуатсияи мактаббачагон ва беҳатарии мактаб гузарониданида шуд. .

Ноил шудан ба натиҷаҳо: 100%.

3. «Мониторинги Микроэлементҳо (Спринклс)/ Бастаҳои Санҷиши Барои Йоднокӣи Фаврий ва IYCF дар Хатлон»

Мақсаду ҳадафи лоиҳа:

- Баландшавии сатҳи дониши 50 менеҷерони вилоятӣ ва саломатии ноҳиявӣ ва 700 кормандони тиббӣ ва санитарӣ оиди норасоии микроэлементҳо ва пешгирии дар байни занони ҳомиладор ва кудакони хурдсол ба воситаи иловагӣҳои микроэлементӣ ва машварати ғизо дар 12 ноҳияи вилояти Хатлон интиҳоб гардида

- Зиёда аз 70% занҳои ҳомиладор ва модарон/парасторон дар ноҳияҳои ҳадафнок дастрасӣ ба маълумоти лозимӣ ва иловагӣҳои микроэлементиро доранд.

Вазъи амалишавии лоиҳа:

- 40 Кормандони Тиб (КТ) Омузиш барои Омузгорон (ОБО) аз ҷониби лоиҳа оид ба таълим дар бораи микроэлементҳои «Спринклс» - ро гирифтанд

- 855 Кормандони Тиб (КТ) Омузишӣ гирифта оид ба идоракунии ва паҳнсозии микроэлементҳои омухта шуда “Спринклс барои кудакони ҳадафнок (6-24 моҳ)

- 36 Кормандони соҳавии ҲШ СМК ва 350 Кормандони Ҷамъиятии Тандурустӣ (КЧТҳо) омузиши Роҳнамоӣ оид ба мониторинги микроэлементҳо ва ҳисоботдиҳӣ қабул карданд

- 50 менеҷерони тандурустии ноҳиявӣ ва вилоятӣ ва 700 кормандони соҳаи тандурустии ибтидоӣ Омузиш оиди истифодаи IYCF бастаи машваратдиҳӣ барои роҳбарони соҳаи тандурустӣ ва кормандони КАТС

- 10 Кормандони Ҳайати Шафқат Барномаи Ҷаҳонии Озуқаворӣ (БҶО) омузиш оид ба миёнамуҳлат болоӣ бозун гирду атроф (MUAC) Нишондиҳандаро гирифтанд

- Бо дархости Вазорати Тандурустӣ 400 китобҳои бақайдгирии ҷоп ва тақсим карда шуданд ба муассисаҳои тандурустии деҳотӣ дар 12 ноҳияҳои мақсаднок ҷоп барои сабти тақсими Спринклс ба муассисаҳои тандурустии мақсаднок тақсим карда шуданд.

- 8500 Диаграммаҳои мониторинги рушди ТУТ, ба 350 муассисаҳои тиббӣ ҷоп ва паҳн карда шуданд

- Дар ҳамкорӣ бо ЮНИСЕФ, Ҳайати Шафқат роҳнамоии омузиши ним рузаро оиди назорати микроэлементҳо барои 40 нафар кормандони Ҳайати Шафқат ташкил намуд.

Мақсади асосии ин омузиши роҳнамоӣ, муаррифи намудани варақаи назоратӣ ба КЧТҳо, беҳтар кардани малакаҳои мусоҳибагирӣ онҳо барои ҷамъоварии иттилоот ва кумаки ҳамаҷониба ба иштирокчиён дарк ва беҳтар намудани дониши ва малакаҳои онҳо оид ба фаъолияти мониторинги микроэлементҳо. Кормандони Ҳайати Шафқат дар омузиш иштирок намуданд. Лоиҳаи кормандони техникӣ бо дастгирии ЮНИСЕФ ва Иттиҳоди Ҷаҳонӣ барои Ғизои Беҳтаргардида (ИҶҒБ) омузиш гузаронида шуд.

- Модели каскадии омузиш истифода бурда шуд, кормандони минтақавӣ ва саҳроӣ ба сифати тренерон барои гузаронидани омузишҳои давомнок оид ба мониторинги микроэлементҳо дар байни 350 КЧТҳо дар 12 ноҳияҳои мақсаднок.

- Баъд аз ин омузиш, Ҳайати Шафқат пурсиши назорати микроэлементҳо бо ёрии 350 КЧТҳои ботачриба дар 350 муассисаҳои тиббӣ дар 12 ноҳияҳои мақсаднок гузаронид. Мақсади асосии ин назорати тадқиқот чен кардан: 1) Қайд ва тақсими Спринклс дар байни кудакони 6 - 23 моҳа; 2) Қайд ва тақсими микроэлементҳо дар байни занҳои ҳомиладор; 3) Бастаи Санҷиш барои Йоднокӣи Фаврий (БСФ), фарогирӣ дар байни фурушандагони чакана, сардори деҳот ва кормандони соҳаи тандурустӣ, ки минбаъд низ ин БСФ дар байни хонаводаҳо паҳн мекунанд

- Лоиҳа таълими иловагӣ оид ба Назорат ва Ҳисоботдиҳии Микроэлементҳо/Спринклс ва БСФ барои 100 Кормандони Ҷамъиятии Тандурустӣ (КЧТҳо) дар 12 ноҳияҳо гузаронид. Мақсади омузиш баланд бардоштани дониш ва малакаҳои КЧТҳо барои гузаронидани тадқиқоти Микроэлементҳо/Спринклс ва назорат дар ҷамоаҳои онҳо.

- Дар доираи фаъолияти ҷорӣи лоиҳа, ҷаласаҳои омузишӣ тандурустӣ оид ба ғизо, аз ҷумла синамакони, додани ғизои иловагӣ ва муҳимнокии Спринклс бо гуруҳи кормандони тиббӣ, аз ҷониби кормандони саҳроӣ, КЧТҳо ва лоиҳаи кормандони саҳроӣ мусоидат карда шуданд. То имруз 396.436 аъзоёни ҷомеа, аз ҷумла занон, мардон ва хушдоманҳо дар ҷаласаҳои омузишӣ иштирок намуданд.

4. Об, беҳдошт ва тозагӣ ва кумаки равонӣ ба аҳолии зарардида аз офати табиӣ дар водии Рашт, Тоҷикистон.

Мақсаду ҳадафи лоиҳа:

Кумаки равонӣ ба кудакони офатзада ва волидайнӣ онҳо дар ноҳияҳои Рашт ва Тоҷикобод.

Вазъи амалишавии лоиҳа:

- Сохтмони 22 адад ҳоҷатхона дар ноҳияи Рашт ва 18 адад ҳоҷатхона дар ноҳияи Тоҷикобод ба анҷом расид.

- Омузиши кумаки равонӣ ба 11 нафар корманди Ҳайати Шафқат аз тарафи доктори илмҳои психологӣ Юнусова Нафиса Муродовна ва профессор Ғафурова Ибодат Шукуровна аз Донишгоҳи Миллии Тоҷикистон гузаронда шуд.

- Аз 12 омузишҳо оиди об, гигиенаи шахсӣ ва тозагӣ 9 омузиш бо иштироки кудакон ва волидайнашон дар минтақаҳои офатзада гузаронида шуд.
- Қутии гигиенӣ иборат аз (сачоқ, шампун, собун, қайчӣ, вазелин, шона, чуткаи дандоншӯй, хамираи дандоншӯй, ва нохунгирак) ба иштирокчиёни омузиши гигиенаи шахсӣ ва тозагӣ тақсим карда шуд.
- Омузиши кумаки равонӣ ба ҳукуматҳои маҳалӣ дар санаи 28-уми ноябри соли 2015 гузаронида шуд.
- 296 кудак кумаки равонӣ гирифтанд.

5. Кумаки фаври барои аҳолии зарардида аз офати табиӣ дар водии Рашт, Тоҷикистон

Мақсаду ҳадафи лоиҳа:

Кумак ба аҳолии зараадида аз офати табиӣ бо маводҳои ғайрихурока

Вазъи амалишавии лоиҳа:

- Дар давраи якуми тақсими маводҳои ғайрихурока 117 хоҷагӣ маводҳои зеринро дастрас намуд:

Курпача ва болишт, рӯйпуши пашмин, бочкаи 100 литра, субуни антисептикӣ, сачоқ, 6 адади тарелка, 6 адади пиёла, 6 қошукӣ, 6 адади чоршоха, 1 адади чойник.

- Дар давраи дуюми тақсими маводҳои ғайрихурока 68 хоҷагӣ бо маводҳои зерин таъмин карда шуданд:

Рӯйпуши пашмин, печкаи барқӣ, фонарик (фонус), термос, музаи резинӣ, ароба.

Ҳукумати Ҷумҳурии Ислонии Эрон*

Тамос: Ҷ-би Ҳочатулло Фағонӣ
Сафири фавқуллода ва мухтор
Тел: (+99237) 2210072/2210073/2210074 Факс: 2217921
Почтаи электронӣ: [iranembassy.ti\(5\)gmail.com](mailto:iranembassy.ti(5)gmail.com)
Сомона: www.iranembassy-ti.com
Суроға: Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. Бохтар, 18

Профили ташкилот

Ҷумҳурии Ислонии Эрон соли 1991 дар қатори аввалинҳо бо Тоҷикистон соҳибистиқлол муносибатҳои дипломатӣ барқарор намуда, моҳи январӣ соли 1992 сафорати худро дар шаҳри Душанбе ифтиҳо намуд. Президенти Ҷумҳурии Ислонии Эрон зимни сафари нахустини худ ба Душанбе дар самити Созмони Ҳамкории Шанхай иштирок намуд. Як қатор санаду созишномаҳо ба имзо расонидани шуданд, ки аз ҷонибдории ҳарду ҷониб аз густариши муносибатҳои дучониба дар соҳаҳои сиёсат, иқтисодиёт, фарҳанг ва ғ.д. оғоз мекунад. Таъини солҳои охир густариши ҳамкории байни Эрон ва Тоҷикистон идома ёфт, ки аз ҷиҳати ҳаҷми савдо аз ин шаҳодат медиҳад.

Бо дарназардошти муҳимияти муносибатҳои дучониба дар соҳаҳои мухталиф, дар ҷумҳурӣ ба ғайр аз Сафорати Ҷумҳурии Ислонии Эрон маркази фарҳангӣ, дафтари радио ва телевизиони Эрон, оғозҳои IRIMA ва FARS, филиали бонки Тижорат, Наомияндагии Ҳилоли Аҳмар ва наомияндаи кумитаи имдоди эмом Ҳумайни амал мекунад.

Барномаҳои пешнина ва амалкунанда

Ҷумҳурии Ислонии Эрон дар рушду пешрафти кишвар нақши муҳим дорад. Ду ширкати эронӣ («Сангоб» ва «Фароб») дар сохтмони нерӯгоҳи барқии Сангтуда-2 иштироки фаъол доштанд. Ҳамчунин ширкати эронӣ «Собир» сохтмони нақби «Анзоб» (Истиқлол)-ро ба маблағи зиёда аз 70 млн.доллари ШМА анҷом дод, ки аз он 6 млн.доллари ШМА аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷудо карда шуд. Илова ба ин ду лоиҳа сохтмони шифохонаи Ибни Синоро ба маблағи сармоягузори 12 млн.доллари ШМА қайд намудан ҷоиз аст.

Лоиҳаву барномаҳои дигар:

- ба ғайр аз се лоиҳа дар боло зикргардида ширкатҳои зиёди эронӣ дар бахшҳои мухталифи иқтисодиёт ва саноати Тоҷикистон (масалан, энергетика, нақлиёт, саноат, кишоварзӣ, хизматрасонӣ ва ғ.) қору фаъолият менамоянд;
- дах ҷаласаи комиссияи муштараки иқтисодии ду кишвар даъват карда шуда, ҷаласаи охири он моҳи сентябри соли 2014 дар Душанбе баргузор гардид;
- таҷдид ва азнавҷиҳозонии марказҳои таълимӣ;
- ҳамкорӣ бо Вазорати мудофиа.

Самти барномаҳои оянда

- таҳияи нақшаи дарозмуҳлати маҷмуии танзими муносибатҳои иқтисодӣ ва тижоратии байни ду кишвар,
- таъсиси гуруҳҳои қорӣ ва кумитаҳои муштарак, аз он ҷумла шурои муштараки савдо,
- баргузор намудани курсҳои таълимӣ, семинарҳо, наомишгоҳҳои муштарак ва ғ.,
- таҳияи лоиҳаи Ёддошти тафохум оид ба ҳамкорӣ дар соҳаҳои мухталифи иқтисодиёт ва ба имзо расонидани санадҳо дар бораи ҳамкорӣ.

Ҳукумати Ҷумҳурии Ҳиндустон

Тамос: Ҷ-би Сонатх Гош Сафири Ҷумҳурии Ҳиндустон дар ҶТ Тел: (+992 37) 221 71 72 Факс: 2510035 Почтаи электронӣ: amboffice.dushanbe@mea.gov.in Сомона: www.indembassy.tj Суроға: Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. Бухоро 45

Профили ташкилот

Ҳиндустон Сафорати худро дар Душанбе соли 1994 кушод ва Тоҷикистон Консулгарии худро дар Делӣ соли 2003 таъсис дод, ки соли 2006 пурра ба Сафорат табдил гашт. Дар Сафорат ҳафт бахш асосан: Сийёсӣ, Маъмурӣ, Тиҷорат, Консулгарӣ, Иттилоот ва Фарҳанг фаъолият доранд.

Барномаҳои пешина

- Корхонаи коркарди мева (грант ба маблағи 0,6 млн.доллари ШМА соли 2003 пешкаш гардидааст, Лоиха соли 2005 оғоз гардидааст).
- Маркази Бедили Ҳиндустону Тоҷикистон мева (ВITCIT) (грант ба маблағи 0,6 млн.доллари ШМА соли 2003 пешкаш гардида, Лоиха соли 2006 оғоз шудааст).
- Коргоҳи замонавии механикии Ҳиндустону Тоҷикистон (моҳи августи соли 2006 Ҳиндустон барои дар назди Донишгоҳи давлатии техникии Тоҷикистон дар шаҳри Душанбе ташкил намудани ин коргоҳ дар хусуси ба маблағи 0,75 млн.доллари ШМА пешкаш намудани грант эълон намуд. Коргоҳ 2 июни соли 2011 ба истифода дода шуд).
- Лоихаи таҷдиди НОБ-и Варзоб-1 (Ҳукумати Ҳиндустон лоихаро аз ҳисоби маблағҳои 100% грант ба маблағи тақрибан 23 млн. доллари ШМА маблағгузорӣ намуд. Лоиха моҳи декабри соли 2012 оғоз ёфт).
- Соли 2013 Ҳукумати Ҳиндустон ба мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳри Хоруғи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон автомашинаи ёрии таъҷилии тиббиро бо арзиши 56 775 доллари ШМА тухфа кард.
- Соли 2015 ба мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии ноҳияи Дарвози ВМКБ автомашинаи ёрии таъҷилии тиббӣ бо арзиши 55 000 доллари ШМА тухфа карда шуд.
- Барнома оид ба рушди иқтисод:
 - а) Барномаи омузишӣ оид ба «Ҳамкории техникии ва иқтисодии Ҳиндустон» (ҷалби 100 нафар дар як сол) ба сифати грант барои курсҳои кӯтоҳмуддати омузиши касбҳо ва забон таҳия мегардад.
 - б) Барномаи омузиш барои ҷалби 50 нафар хатмкунандагон ва аспирантҳо дар як сол ба тариқи грант пешниҳод мегардад.

Самти барномаҳои оянда/амалкунанда

- Ҳукумати Ҳиндустон дар 37 мактаби ш. Душанбе ва шаҳрҳои дигари Тоҷикистон лабораторияҳои компютерӣ мекушояд. Лоиха аз ҷониби CDAC амалӣ карда мешавад.
- Ҳиндустон ба кор бо фермаҳои дар ш. Душанбе ва шаҳрҳои гирду атроф пешниҳодгардида оғоз намуд, ки дар онҳо коршиносони ҳиндӣ ба мутахассисон ва кишоварзони Тоҷикистон технологияву амалияи муосири кишоварзиро ба намоиш хоҳанд гузошт.
- Ҳиндустон дар Тоҷикистон марказҳои омузиши забонҳои англисӣ ва ҳиндиро боз мекунад. Дар доираи ин лоиха Ҳиндустон таъминоти барномавии омузиши забон ва инфрасохтори зарурии дигари иттилоотию техниро пешниҳод хоҳад кард.

Ҳукумати Ҷумҳурии Туркия

Тамос: Ҷ-би Али Рифат Кёксал Сафири Туркия дар ҶТ Тел: (+993 702-41-00 Факс: 702-41-09 Почтаи электронӣ: embassy.dushanbe@mfa.gov.tr Сомона: dusanbe.be.mfa.gov.tr Суроға: Тоҷикистон, ш. Душанбе, х. Рӯдакӣ 17/2

Самтҳои асосии фаъолият

Ҷумҳурии Туркия яке аз аввалинҳо шуда (16 декабри соли 1991) истиқлолияти Тоҷикистонро эътироф кард. Сафорати Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 1992 кушода шуда, фаъолиятро то ба имруз давом дода истодааст, он ҳатто дар давраи ҷанги шаҳрвандии солҳои 1992 - 1995 низ фаъолияти худро қатъ накарда буд. Аз соли 1992 то 2013 Ҷумҳурии Туркия ёрии башардустонаро (ҳам дар шакли пул ва ҳам кумаки моддӣ) тариқи дастрас намудани хуруқворӣ, таъминоти тиббӣ ва либос расонд.

Ғайр аз ин, донишҷӯёни тоҷик тариқи идропулии аз ҷониби Ҳукумати Туркия ҷудошуда таҳсилоти олиро дар Туркия гирифта истодаанд. Инчунин, маркази таълимӣ - маърифатӣ оид ба омӯзиши забони туркӣ (TTÖMER) дар Душанбе барои тақрибан 1000 донишҷӯи тоҷик ҳамасола ройгон курсҳои омӯзиширо анҷом медиҳад.

Ҷумҳурии Тоҷикистон тариқи Агентии Туркия оид ба ҳамкорӣ ва рушд (TIKA) ба Тоҷикистон кумак расонида истодааст, ки ҳаҷми умумии он аз 8 миллион доллар зиёд мебошад.

Барномаҳои пешин ва амалкунанда

Туркия расонидани кумаки молиявиро ба андозаи 96 млн. доллари ИМА идома медиҳад, ки ба он қарзи Бонки Эскимии Туркия, кумак аз (18,4 млн. доллари ИМА) ва кумакҳо аз дигар муассисаҳои туркӣ дохил мешаванд.

Кумакҳои расмӣ ба мақсади рушди (КРМР) Туркия асосан аз ҳисоби TIKA амалӣ мегарданд. Дар айни замон самтҳои афзалиятдоре, ки TIKA таваҷҷуҳи худро ба онҳо равона кардааст, иборатанд аз:

- Рушди инфрасохторҳои маъмурӣ
- Рушди инфрасохторҳои соҳаи таҳсилот;
- Рушди инфрасохторҳои соҳаи тандурустӣ;
- Омодагии касбӣ.

Лоиҳаҳои асосии ҷорӣ:

Соҳа: Тандурустӣ

Номи лоиҳа: Таъмири дармонгоҳи ёрии таъҷилӣ

Минтақа: Беморхонаи марказии шаҳри Ваҳдат

Намуди фаъолият: Таъмири бино

Бахш: Тандурустӣ

Ном: Сохтмон ва таъмири дармонгоҳ

Маҳалли ҷойгиршавӣ: Донишгоҳи давлатии тиббии ба номи Абу Али Ибн Сино, ш. Душанбе

Намудҳои фаъолият: Таъмир ва сохтмон

Самти барномаҳои оянда

TIKA ният дорад, ки минбаъд фаъолиятро дар Тоҷикистон тибқи афзалиятҳо ва ҳадафҳои Стратегияи миллии рушд барои давраи то соли 2016 идома диҳад.

Ҳукумати Ҷумҳурии Федеративии Олмон

Тамос: Доктор Силке Клёвер
Муовини Сафир, сардори Идораи рушди ҳамкори
Сафорати Олмон дар Тоҷикистон
Тел: 37730136 Факс: (+992 37) 224 03 90
Почтаи электронӣ: info@dusc.diplo.de
Сомона: www.duschanbe.diplo.de
Суроға: Тоҷикистон, ш. Душанбе, х. Исмоили Сомонӣ 59/1

Самтҳои асосии фаъолият

Сафорати Ҷумҳурии Федеративии Олмонро ҳамчун донор намоёндагӣ мекунад. Воситаҳои зерин аз тарафи Вазорати федералӣ оид ба ҳамкориҳои иқтисодӣ (ВФХИ) дар Бонни Олмон тақсими мешаванд. Дигар идораҳои дахлдор Вазорати федералӣ оид ба корҳои хориҷӣ, Вазорати федералӣ оид ба муҳити атроф, ҳифзи табиат, сохтмон ва амнияти ядрӣ, Вазорати федералии адлия, Вазорати федералӣ оид ба робитаҳои иқтисодӣ ва энергетика мебошанд.

Маблағҳои дар зер номбаршуда ба ҳадамотҳои гуногун ҷиҳати созишҳои ғайридавлатии олмонӣ (одатан GIZ - кумаки техникаӣ ва КФВ - кумаки молиявӣ) супорида мешаванд, дигар муассисаҳои дахлдор КАРИТАС, Deutsche Welthungerhilfe, Deutscher Akademischer Austauschdienst ё Sparkassenstiftung мебошанд.

Барномаҳои қаблӣ ва амалкунанда

Аз соли 1993, дар ибтидо ҳамчун кумаки фавқуллода, ҳам кумаки техникаӣ ва ҳам молиявӣ расонида буд. Баъд аз ҷанги шаҳрвандӣ Олмон ва Тоҷикистон майл ба ҳамкориҳои иқтисодии муҳлати миёна ва дарозмуддат доштанд. Ҳар сол гуфтушуниҳои дуҷонибаи байниҳукуматӣ барои муайян намудани лоиҳаҳои кумаки техникаӣ ва молиявӣ калон гузаронида мешаванд. Гуфтушуниди навбатӣ тирамоҳи соли 2016 дар Душанбе гузаронда мешавад. Масъалаҳои асосии баррасишавандаи кумаки иқтисодии дуҷониба ислоҳоти иқтисодӣ, инчунин таҳсилоти ибтидоӣ ва низоми тандурустӣ мебошанд. Ҳоло беш аз 100 лоиҳа маблағгузорӣ мешаванд. Сафорати нақша дорад, ки рӯйхати пурраи лоиҳаҳоро дар сомонҳои худ муаррифӣ намояд.

Лоиҳаҳои асосии дуҷонибаи ҷорӣ:

Хатҳои (самтҳои) қарзӣ барои Бонки якуми маблағгузориҳои хурди Тоҷикистон (ҳамкориҳои молиявӣ - ХТ)

Инфрасохтори маҳаллӣ ва таҳсилоти ибтидоӣ I ва II (ХМ)

Пешкаши маслиҳат ба корхонаҳои хурду миёна (ҳамкориҳои техникаӣ - ХТ)

Дастгирии хизматрасонии микромолиявӣ ба ноҳияҳои деҳот (ХТ)

Мусоидат ба ҷараёни ислоҳоти Низоми таҳсилоти тахассусӣ дар Тоҷикистон

Ҷалби диққат ба барнома оид ба тандурустӣ (ХМ)

Барқарорнамудани Неругоҳи барқӣ обии Мурғоб (ХМ)

Ҳазинаи тадқиқот ва мутахассисон I ва II (ХТ)

Ҳазинаи тадқиқот ва мутахассисон (ХТ)

Таълими омузгорон ва барқарорнамоии мактабҳо (ХТ)

Ҳадамоти Олмон-Тоҷикистон оид ба мубодилаи академӣ ва идропулӣ

Озод намудани замин аз минаҳои тарикӣ гузаронидани таҳқиқоти умумӣ ва аз мина тозакунии

Тақвияти иқтисодии бахши бонкӣ

Муттаҳидсозии барномаи CBR дар Ваҳдат, Конибодом ва Деваштич

Андешидани тадбирҳои ҷиҳати тағйир додани иқлим тавассути идоракунии устувори ҷангалҳо (TC & FC)

Баланд бардоштани даромад, мақоми ҳуқуқӣ ва иҷтимоии занон дар қуҳистони Помир, Муминобод

Лоиҳаҳои минтақавӣ дар Осиёи Марказӣ бо ҷузъҳои дар Тоҷикистон:

Паст кардани ҳавфи офатҳои табиӣ

Тандурустӣ ва ҳуқуқҳои ҷинсӣ ва репродуктивӣ (ХТ)

Ислоҳоти низоми маориф дар Осиёи Марказӣ

Дастгирии таҳсилоти калонсолон дар Осиё ва Қарғоз

Бунёди замина барои амалӣ намудани муносибати «нигоҳ доштан ва афзун намудан» дар доираи барномаи стратегияи кишоварзӣ, ки ба иқлим зарар намерасонад

Дастгирии инфрасохтори минтақавӣ сифат дар ОМ

Муносибгардонӣ дар манотиқи баландкӯҳи Осиёи Марказӣ дар асоси экосистема

Барномаи байналмилалӣ оид ба барҳам додани меҳнати қудакон (ИПЕК)

Қорӣ намудани таҳсилоти касбии дугона барои кормандони бонк дар Осиёи Марказӣ

Иштирок дар лоиҳаҳои бисёрҷониба

Эзоҳ: Олмон яке аз сармугузорони асосӣ дар буҷетҳои институтҳои молиявии байналмилалӣ мебошад ва мутаносибан донори асосӣ дар доираи дастгирии молиявии Тоҷикистон аз тарафи институтҳои мазкур (Бонки умумичаҳонӣ, Бонки Осиёи рушд, Иттиҳоди Аврупо, Барномаи рушди СММ ва ғайра) ба ҳисоб меравад.

Самти барномаҳои оянда

Самтҳои асосӣ: Ислоҳот дар иқтисодиёт, таҳсилоти ибтидоӣ, низоми тандурустӣ, рушди деҳот.

Ҳукумати Ҷумҳурии Халқии Хитой*

Тамос: Ч-би Цзо Сюелян Сафири Ҷумҳурии Халқии Хитой Тел: (+992 37) 224 20 07, 224 41 83 Факс: (+992 37) 224 41 22 Почтаи электронӣ: chinaemb_tj@mfa.gov.cn Сомона: www.tj.china-embassy.org Суроға: ш. Душанбе, Тоҷикистон, х. Рӯдакӣ 143

Профили ташкилот

Сафорати Ҷумҳурии Халқии Хитой дар Ҷумҳурии Тоҷикистон 4 январи соли 1992 дар Душанбе кушода шуда, дар давоми 11 сол лоиҳаҳои зиёдро оид ба расонидани кумак ва мусоидат ба рушди иқтисодиёти Тоҷикистон ба анҷом расондааст. Ба ҳаллу фасли масъалаҳои оид ба иқтисодиёт ва тичорати байни Хитой ва Тоҷикистон Канселярияи мушовир оид ба масъалаҳои тичоративу иқтисодӣ дар назди Сафорат сару кор дорад.

Барномаҳои пешина ва амалкунанда

Солҳои охир Ҷумҳурии Халқии Хитой ба қорҳои зайл мусоидат кард:

Солҳои 2004-2006 барои сохтмони нақби Шар-Шар ва тайёрии мутахассисон ба маблағи 180 млн. юани хитой кумаки роӣгон пешкаш карда буд.

Соли 2007 кумак барои сохтмони нақби Шар-Шар, Маҷмааи сайёри нозириву азназаргузаронӣ, автобусҳо ва радиотехника ва ғайраҳо ба маблағи 79 млн. юани хитой роӣгон пешкаш кардаст

Соли 2008 ба маблағи 105 миллион юани хитой барои сохтмони нақби Шар-Шар кумак расонида шуд, инчунин кумаки башардустона дар намуди автобусҳо, мошинҳо, мошинҳои партовбар, интиқолдиҳандаҳои телевизионӣ ва FM, инчунин компютер, кондитсионер ва лавозимоти хониш барои ДДТТ.

Соли 2009 ба маблағи 65 миллион юани хитой барои сохтмони нақби Шар-Шар кумак расонида шуд, инчунин кумаки башардустона дар намуди масолеҳи сохтмон ва муҳаррикҳои дизелӣ барои мусоидат намудан ба бартарафсозии оқибатҳои борони сел, обхезӣ ва офатҳои дигари табиӣ.

Лоиҳаи амалкунанда: охири соли 2009 дар байни Ҳукумати Ҷумҳурии Халқии Хитой ва Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон Созишномаи техникаи иқтисодӣ оид ба пешниҳод намудани кумаки бебозгашт ба маблағи 60 миллион юани хитой бо мақсади омӯхтани татбиқи лоиҳаи бунёди мактаб дар ноҳияи Данғараи вилояти Хатлон, инчунин лоиҳаҳои дигар, ки аз ҷониби ҳар ду тараф мувофиқа шудаанд, расонида шуд.

Самти барномаҳои оянда

Ҷумҳурии Халқии Хитой дар оянда барои давом додани кумақрасонӣ ба соҳаҳои гуногун баҳри дастгирии рушди иҷтимоӣ ва иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон омодааст.

Ҳукумати Фаронса*

Тамос: Хонум Мелани Садозай
Сафорати Фаронса
Тел: (+992 37) 221 50 37, (+992) 93 440 60 33
Почтаи электронӣ: melanie.sadozai@diplomatie.gouv.fr
Суроға: 734002, Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. Раҳимӣ 17,
гузаргоҳи 2

Профили ташкилот

Муносибатҳои Фаронса бо Тоҷикистон дар соли 2001 ривоч ёфтанд, ҳангоме ки бо даъвати Ҳукумати Тоҷикистон қувваҳои ҳарбии Фаронса дар фурудгоҳи Душанбе қарор гирифтанд. Баъди сафари Раиси ҷумҳур Эмомалӣ Раҳмон ба шаҳри Париж моҳи декабри соли 2002 ин раёсат ба Сафорат табдил дода шуд.

Барномаҳои пешина ва амалкунанда

Тоҷикистон барои Фаронса ширики муҳим дар Осиёи Марказӣ мебошад. Фаронса инчунин дар омӯзиши кормандони давлат дар соҳаҳои гуногун саҳм мегузорад (бонк, ҳуқуқшиносӣ, тандурустӣ, полис...).

Ҳадафҳои асосии мо кумак расондан дар инкишофи волоияти қонун дар Тоҷикистон, ислоҳоти иқтисодӣ, аз навсозии маъмурият ва қонунгузорӣ ва мубориза бо гардиши ғайриқонунии маводи мухаддир мебошанд.

Фаронса сиёсати фарҳангиро тариқи маблағгузориҳои фаъолиятҳои гуногуни фарҳангӣ пеш мебарад. Дар айни замон, Фаронса ба Маркази Фараҳангии «Бохтар» дар Душанбе, ки яке аз бахшҳои Ташкилоти ғайридавлатии фаронсавии АКТЕД аст, кумак мерасонад. Ин кумак тариқи маблағгузориҳои барномаҳо ва инчунин пардохти маоши директори ин марказ амалӣ мешавад. Дар маҷмӯъ ба маблағи 100 000 евро дар як сол.

Фаронса инчунин ба ташкилоти маҳалии ғайридавлатӣ RCVC (тақрибан 40 000 евро) ҷудо мекунад. Ин маблағ барои гурезаҳо ва кӯдакони бесарпараст пешбинӣ карда шудааст, ҳамзамон Ҳукумати Тоҷикистон ин ташкилотро бо бино таъмин мекунад.

Дар соли 2013 Фаронса кумаки молиявиро дар ҳаҷми 3000 евро барои Пажуҳишгоҳи Астрофизикаи Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод намуд (обсерватория дар ноҳияи Ҳисор).

Фаронса инчунин бемористони Хоруғро дар шарикӣ бо бунёди Оғо-хон дар самти амалиётҳои фосилавии тиббӣ дастгирӣ мекунад. Саҳми молиявии Фаронса то 6 миллион евро барои ин шабакаи се бемористон афзуд.

Таи даҳ соли охир Фаронса дар ҳаҷми қариб 60 миллион евро ба бахши ҳавопаймоии граждании Тоҷикистон маблағгузорӣ намудааст.

Самти барномаҳои оянда

Фаронса ба Тоҷикистон қарзи дарозмуддат бо фоизи кам ба миқдори 20 миллион евро барои сохтани терминали нав дар фурудгоҳи байналмилалии Душанбе ҷудо намуд. Низомии фаронсавӣ барои замонавӣ гардондани фурудгоҳ (хати фурудгоҳ, пиёдароҳа, гузоштани бетон дар назди терминал) дар давоми якчанд сол кор карда истодаанд ва сохтмони манораи дидбониро дар нақша доранд. Дар айни замон аз арзиши ин корҳои ниҳоят муҳими инфраструктура, 30 миллион евро кумакупулӣ ташкил мекунад.

Соли равон, Фаронса ба маблағи 35000 евро барои тадқиқоти илмӣ ҳаёти MAFAC дар Тоҷикистон кумак пешниҳод менамояд (Саразм).

Ҳукумати Федератсияи Россия

Тамос: Ҷ-би Лякин-Фролов Игор Семенович
Сафири Федератсияи Россия дар ҶТ
Тел: (+992 37) 235 70 65, 235 09 06 Факс: (+992 37) 235 88 06
Почтаи электронӣ: embassy.dushanbe@yandex.ru
Сомона: www.rusemb.tj
Суроға: 734026, Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. Абу Алӣ ибн Сино 29/31

Профили ташкилот

Муносибатҳои дипломатӣ миёни Федератсияи Россия ва Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 8 апрели соли 1992 муқаррар гардиданд. Шартномаи дустӣ, ҳамкорӣ ва кумаки ҳамдигарӣ 25 майи соли 1993 ба имзо расид. Беш аз 100 созишномаҳои байнидавлатӣ ва байниидоравӣ баста шуданд, ки ҳамкориҳоро дар соҳаҳои сиёсӣ, иқтисодӣ, ҳарбӣ, башардустӣ ва ғайра танзим менамоянд.

Барномаҳои пешина ва амалкунанда

Аз соли 2006 инҷониб аз ҳисоби саҳмгузории донории Россия ба фондҳои махсусгардонидашудаи созмонҳои байналмилалӣ ҳар сол ба Ҷумҳурии Тоҷикистон кумаки башардустона фиристода мешавад. Бо дарназардошти хусусияти дустона ва стратегӣ доштани муносибатҳои байни Россия ва Тоҷикистон, Россия яқоя бо созмонҳои байналмилалӣ кушиш менамояд, то ҷиҳати ноил гардидани Тоҷикистон ба ҳадафҳои худ дар соҳаҳои мухталиф мусоидат намояд. Қобили зикр аст, ки сарфи назар аз ҳамасола тағйир ёфтани ҳаҷми кумаки башардустонаи Россия ба Тоҷикистон, кумаки башардустона ба Тоҷикистон хусусияти мунтазам дорад. Ин бо он алоқаманд аст, ки кумак ҳам тавассути идораҳои Россия ва ҳам аз ҳисоби саҳмгузории Россия ба фондҳои созмонҳои байналмилалӣ ворид мегардад. Ҳамин тариқ, тибқи маълумоти Агентии оморӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳиссаи кумаки башардустонаи Россия аз ҳаҷми умумии кумак аз рӯи натиҷаҳои 11 моҳи соли 2014 дар ҷои сеюм ва тайи чор моҳи соли 2015 ҷои якумро ишғол мекунад.

Ҳукумати Федератсияи Россия тавассути як қатор созмонҳои байналмилалӣ, аз ҷумла Созмони байналмилалӣи тандурустӣ, ЮНЕСКО, Барномаи умумиҷаҳонии озӯқаворӣ СММ, ЮНИСЕФ ва ғ. дар Тоҷикистон чунин лоиҳаҳоро амалӣ намуд:

- «Маркази миллии тести Ҷумҳурии Тоҷикистон»
- «Рушди низомӣ озӯқаи мактабӣ»
- «Эмкунӣ аҳолии Тоҷикистон бар зидди бемории гулзундонак»
- «Барномаи кумаки техникӣ ба кишварҳои Аврупои Шарқӣ ва Осиёи Марказӣ дар соҳаи пешгирӣ ва назорати ВНМО/БНММ ва бемориҳои дигари сирояткунанда»
- «Нимгуруснагии модарону кудакон: даъват барои амалҳои фаврӣ»
- «Беҳтар намудани сифати кумаки педиатрӣ дар бистархонаҳои зинаи якум»
- «Таҳкими низомӣ тандурустӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон онд ба эътинои самаранок ба инкишофи эпидемияи БНММ, аз ҷумла беҳтар намудани назорати сирояти ВНМО, гепатити сироятӣ байни занону кудакон»
- «Беҳтар намудани мақоми озӯқаи занону кудакон 2013-2016 - ЮНИСЕФ»
- «Ҳариди хонаҳои васлу ҷудошаванда дар Федератсияи Россия»
- «Таҷдид ва баланд бардоштани қобилияти рақобатнокии корхонаҳои Тоҷикистон, ки дар бахшҳои қолинбофӣ, гулдӯзӣ ва насосҷӣ машғули фаъолият мебошанд»
- «Беҳтар намудани некуаҳволии 1 млн. аҳолии деҳот дар 9 ноҳияи Ҷумҳурии Тоҷикистон»

Самти барномаҳои оянда

Дастгирии Федератсияи Россия танҳо бо расонидани кумаки молиявӣ маҳдуд намегардад. Ҷониби Россия ҳамчунин ба гузаронидани тренингу семинарҳо бо иштироки мутахассисони пешбари Россия, ки дар навбати худ барои бунёди замина ҷиҳати мубодилаи афкор, табодули таҷриба, ҷустуҷӯи роҳҳои ҳалли мушкилоти дар назди ҷомеаи башарӣ истода имконият фароҳам медиҳад, аҳамияти ҷиддӣ медиҳад.

Дар шароити имрузаи рушди ҷомеа ҳамкорӣ башардустона аҳамияти муҳими иҷтимоӣ дошта, яке аз рухҳои асосии соҳаи иҷтимоӣ мебошад. Федератсияи Россия минбаъд низ ҷиҳати расонидани кумак дар нигоҳ доштани ҳаёти шаҳрвандон ва беҳтар намудани вазъи саломатии онҳо бо истифода аз иқтидорҳои созмонҳои байналмилалӣ кушиш ба харҷ хоҳад дод. Ҳоло Консепсияи мусоидати байналмилалӣ ҷиҳати рушд таҳия гардидааст, ки дар доираи он ба низом даровардани тамоми чараҳои аз ҷониби Россия расонидани кумак ба шарикони байналмилалӣ бо иттиқо ба татбиқи лоиҳаҳои донорӣ дар он кишварҳое, ки Россия бо онҳо муносибатҳои дустонаю иттифоқӣ дорад ва Тоҷикистон бешубҳа шомили ин кишварҳост, пешбинӣ гардидааст.

Ҳукумати Япония

Тамос: Ҷ-би Ҳачиме Китаока Сафир, Сафорати Япония дар ҶТ Тел: (+992 37) 227 54 36, 227 54 46 Факс: 600 54 78, 227 54 49 Почтаи электронӣ: hajime.kitaoka@mofa.go.jp Сомона: www.mofa.go.jp/policy/oda Суроға: Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. Ҳабибуло Назаров 80/А.

Самтҳои асосии фаъолият

Сафорати Япония дар Тоҷикистон соли 2002 ташкил ёфтааст. Ҷаноби Ҳачиме Китаока сафири Сафорати Ҷопон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад. Дар назди сафорат се шуъба: иқтисодӣ, сиёсӣ ва фарҳангӣ мавҷуд аст.

Барномаҳои пешина ва амалкунанда

Лоиҳаҳои асосӣ дар доираи кумаки бебозгашти умумӣ ва фарҳангии Япония: (100 млн иен)
Соли 2007 Лоиҳаи наवсозии шохроҳи Дустӣ-Панҷи Поён ба маблағи 7,37
Соли 2007 Лоиҳаи навсозии шохроҳи Қурғонтеппа-Дустӣ ба маблағи 0,63
Соли 2007 Лоиҳаи беҳсозии обрасонӣ дар ноҳияи Мир Саиди Алии Ҳамадонӣ ба маблағи дар вилояти Хатлон - 0,49
Соли 2009 Кумаки башардустона (ба WFP) - 4,50
Соли 2009 Кумаки башардустона (ба WFP) - 3,00
Солҳои 2010 Кумаки бебозгашти Япония барои барномаҳои дастрас кардани идрорпулиҳо чиҳати рушду тақмили инсон ба маблағи 1,19
Соли 2010 Лоиҳа оид ба ҷорӣ намудани қувваи барқ аз чиҳати экологӣ тоза ва истеҳсоли қувваи барқ аз тариқи низоми неруи офтоб - 4,50
Соли 2010 Лоиҳа оид ба Амнияти озуқаворӣ барои фермерҳои камбизоат - 1,90

Самти барномаҳои оянда

Соҳаи маориф, нигоҳдории тандурустӣ, инфраструктураи кишоварзӣ, иҷтимоӣ/гендерӣ ва хати оби нушокӣ.

Шуъбаи иқтисодии Сафорати Ҷопон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, дар ҷаҳорҷубаи кумақҳои бебозгашти лоиҳаҳои амнияти башарӣ барои бахши аъзамӣ аҳоли, кумақҳои бебозгаштро барои ҳокимиятҳои маҳалӣ, созмонҳои ғайридавлатӣ, соҳаҳои маориф ва тандурустӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мерасонад. Кумақҳои бебозгашти лоиҳаҳои амнияти башарӣ барои бахши аъзамӣ аҳоли дар Тоҷикистон аз соли 1993 фаъл буда дар ҷули ин солҳо 341 лоиҳа дар соҳаҳои маориф (29,8%), тандурустӣ (23,9%), хоҷагии қишлоқ (16,1%), инфрасохтор (9,1%), иҷтимоӣ\масъалаҳои гендерӣ (7,9%), хати оби нушокӣ (4,4%) фаъолияти безараркунии минаҳо (6,6%) ва расонидани кумақ ғангоми ҳодисаҳои табииро (0,4%) ва дигар 1,7% дастгирӣ намудааст. Маблағи умумии лоиҳаҳои дастгирӣёфта дар доираи кумақҳои бебозгашти лоиҳаҳои амнияти башарӣ барои бахши аъзамӣ аҳоли то соли 2015 27, 587, 072 миллион доллари Амрикоиро ташкил медиҳад. Дар доираи кумақҳои бебозгашти лоиҳаҳои амнияти башарӣ барои бахши аъзамӣ аҳоли Ҳукумати Ҷопон тавассути сафорати Ҷопон ҳамасола амалӣ гардонидани 17 то 19 лоиҳаро дастгирӣ менамояд.

Ҷамъияти олмонӣ оид ба ҳамкориҳои байналмилалӣ

Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Тамос: Ҷ-би Карл-Хайнц Франк
Директори GIZ дар Тоҷикистон
Тел: (+992 44) 600 01 07 Факс: (+992 44) 600 67 87
Почтаи электронӣ: giz-tadschikistan@giz.de
Сомона: www.giz.de
Суроға: 734042, Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. Айни/Назаршоёв

Самтҳои асосии фаъолияти ташкилот

«Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH» (Ҷамъияти олмонӣ оид ба ҳамкориҳои байналмилалӣ) 1-уми январи соли 2011 ташкил ёфтааст. Он таҷрибаи бисёрсолаи ташкилотҳои зеринро ба монанди: Deutscher Entwicklungsdienst (DED) GmbH (Ҳадамоти Рушди Олмон), Deutsche Gesellschaft für Technische Zusammenarbeit (GTZ) GmbH (Ҷамъияти олмонӣ оид ба ҳамкориҳои техники) ва InWEnt GmbH– Такамили ихтисос ва рушди он дар сатҳи байналмилалӣ якҷоя оварда таҳти як ном фаъолият менамояд.

Хизматрасонӣ, ки аз тарафи Ҷамъияти олмонӣ оид ба ҳамкориҳои байналмилалӣ (GIZ) пешниҳод мешавад аз таҷрибаи бойи минтақавӣ ва техники асос ёфта борҳо санҷида шудааст. Ҷамчун ташкилоти федеролӣ GIZ Ҳукумати Олмонро барои ба даст овардани ҳадафҳои худ дар доираи ҳамкориҳои байналмилалӣ доир ба устувории рушд мусоидат менамояд. Инчунин GIZ дар қорҳои вобаста ба маориф ва таълим дар тамоми ҷаҳон машғул мебошад.

GIZ бо назардошти хусусиятҳои мавҷудбуда баҳри устувории рушд хизматрасонии мақсаднок пешниҳод менамояд. Бо мақсади иштироки ҳамаи шахмдорон GIZ мафҳумҳоро, ки аз арзишҳо ва принципҳое, ки дар ҷамъияти Олмони маъмуланд маншаъ мегиранд, истифода мебарад. Ин ҷамчун усули GIZ барои мусоидат намудан ба тағйироту дигаргуниҳо буда, ба одамон ҳуқуқи қараёни устувори рушди худро медиҳад. Дар раванди фаъолияти худ, GIZ ҳамеша мафҳуми устувории рушдро ҷамчун намуна истифода бурда омилҳои сиёсӣ, иқтисодӣ, ва экологиро ба назар мегиранд. GIZ шарикони худро дар сатҳи маҳаллӣ, минтақавӣ, миллӣ ва байналмилалӣ вобаста ба таҳия намудани стратегияҳо ва расидан ба ҳадафҳои сиёсии худ дастгирӣ менамояд.

GIZ дар соҳаҳои гуногун фаъолият менамояд: рушди иқтисодӣ ва зиёд намудани ҷойи корӣ; давлатдорӣ ва демократия; амният, азнавсозӣ, сулҳсозӣ ва пешгирии низоъҳои шахрвандӣ; бехатарии озуқаворӣ, тандурустӣ ва таҳсилоти ибтидоӣ; ҳифзи табиат, нигоҳдории захираҳои табиӣ, туризм ва паст намудани тағйирёбии иқлим. GIZ инчунин шарикони худро бо хизматрасонии идоракунии ва логистика дастгирӣ намуда ва ҷамчун миёнарав амал намуда, дар ҳолатҳои нозук манфиатҳои тарафҳоро нигоҳ медорад. Ҳангоми бӯхронҳо GIZ барномаҳои муҳоҷирон ва кумаки фаврӣ амалӣ менамояд. Ҷамчун як ҷузъи хизматрасонии худ, GIZ мутахассисони соҳаи рушдро ба кишварҳои шарикӣ мефиристонанд ва мутахассисони дохилкардашуда ва бозбаргаштаро дар қорҳонаву идораҳои ватанӣ таъин менамояд.

GIZ инчунин алоқаҳои устувори қориро дар байни иштирокчиёни ҳамкориҳои байналмилалӣ дастгирӣ менамояд. Рушди иқтисодӣ барои мутахассисони кишварҳои шарик яке аз ҷузъҳои асосии хизматрасонии GIZ ба ҳисоб меравад, ва GIZ ба иштирокчиёни барнома барои баҳра бурдан аз алоқаву муносибатҳои ташкил намудани худ имконияти васеъро пешниҳод менамояд. Барои қорҳои давон GIZ имконияти дастрас намудани таҷрибаи касбиро дар тамоми ҷаҳон пешниҳод менамояд– барномаҳои мубодилаи барои мутахассисони ҷавон ин пойдевори мустаҳкам барои муваффақ гаштан дар касби ояндаи онҳо дар бозорҳои миллӣ ва байналмилалӣ ба шумор меравад.

Қисми зиёди фаъолияти GIZ аз тарафи Вазорати федеролии ҳамкориҳои иқтисодӣ ва рушди Олмон (BMZ) фармоиш дода мешавад. Ғайр аз ин, GIZ барои дигар вазоратҳои Олмон – ба монанди Вазорати федеролии қорҳои хориҷӣ, Вазорати федеролии ҳифзи табиат ва бехатарии ядрӣ, Вазорати федеролии муҳофиза, Вазорати федеролии иқтисод ва технология ва Вазорати федеролии маориф ва таҳқиқот ва инчунин штатҳои федеролии Олмон ва ҳокимияти шаҳрҳо, мизҷони бахши хусусӣ ва давлатӣ аз Олмон ва фармоишгарони хориҷӣ ба монанди ҳукуматҳои кишварҳои хориҷӣ, Комиссияи Аврупо, Созмони Милалӣ Муттаҳид ва Бонки умумиҷаҳонӣ мебошанд. GIZ бо бахши хусусӣ зич алоқамандӣ намуда, барои пешрафти ҳамкориҳои байни соҳаҳои рушд ва савдои хориҷӣ мусоидат менамояд. Таҷрибаи муҳим ва бисёрсолаи GIZ дар кишварҳои шарик ва Олмон ин сабаби асосии ҳамкориҳои бомуваффақият на танҳо дар тичорат, таҳқиқ, соҳаи фарҳанг буда, балки дар ҷомеаи шахрвандӣ низ мебошад.

GIZ дар бештар аз 130 кишвари ҷаҳон фаъолият менамояд. Дар Олмон, GIZ қариб дар ҳамаи штатҳои федеролӣ мавҷуд мебошад. Идораҳои марказии GIZ дар шаҳрҳои Бонн ва Эшборн ба қайд гирифта шудаанд. Дар ташкилот зиёда аз 17,319 нафар қорҳои давон дар тамоми ҷаҳон қору фаъолият менамоянд ва аз онҳо қариб 70% ҳайати маҳаллӣ ба ҳисоб меравад. Иловатан дар GIZ қариб 730 нафар қорҳои давон рушд. Ба ғайр аз ин СИМ, консорсиум бо GIZ ва Агентии федеролии меҳнат дар соли 2015 1000 нафар мутахассисони дохил кардашуда ва мутахассисони бозбаргашта дар давлатҳои муҳталиф бо қор таъмин намуда, онҳоро маблағгузорӣ намудааст. Ҳаҷми фаъолияти Ҷамъияти олмонӣ оид ба ҳамкориҳои байналмилалӣ (GIZ) 2,1 млрд. Евро дар таърихи декабри соли 2015 ташкил дод, ки ин қавили ҳалли талаботу душвориҳои оянда мебошад.

Барномаҳои қаблӣ ва амалкунанда

Зиёда аз бист сол мешавад, ки Олмон ба Ҷумҳурии Тоҷикистон дар таъмини рушди иқтисодӣ ва ислоҳоти маъмурий ва иҷтимоӣ барои идораи бахшҳои асосии ҷамъиятӣ ва иқтисодӣ дастгирӣ менамояд.

GIZ ва ташкилотҳои пешгузаштаи ӯ (GTZ, DED, InWEnt) бо супориши Ҳукумати Олмон дар Тоҷикистон фаъолият карда, солҳои зиёд аст, ки шароити Тоҷикистон дар соҳаи ҳамкории рушд мебошанд. Баъд аз ҷанги шаҳрвандӣ онҳо дар сатҳи аввал барои таъмини ёрии аввалиндараҷа, кумак барои аз нав барқароркунӣ ва иҷтимоӣ таъмини бехатарии озукаворӣ мусоидат менамуданд. Имрӯзҳо ҳамкорӣ пеш аз ҳама ба соҳаҳои рушди устувори иқтисод ва тандурустӣ, ба ислоҳоти таркибии дарозмуддат ва ба устуворона беҳтар гардонидани имтиёзнокии мардуми Тоҷикистон, ки дучониба тасдиқ гардидаанд, равона карда шудааст.

Дар айни ҳол дар GIZ дар Тоҷикистон 125 нафар, 104 нафар мутахассисони маҳаллӣ, 15 нафар экспертони байналмиллалӣ, 4 нафар мутахассисони дохил кардашуда ва 2 нафар мутахассиси бозбаргаштаи CIM, GIZ дар Тоҷикистон (ба ҳолати моҳи июни 2016) кор ва фаъолият мекунанд.

Рӯйхати лоиҳаҳои дар айни ҳол амалишаванда

а) Барномаҳои Дучониба

1. **Барномаи «Низом ва маблағгузориҳои рушди бахши хусусӣ дар Тоҷикистон»** (бо назардошти дастгирии қарздиҳии хурд дар деҳот, дастгирии рушду ривоҷи корхонаҳои хурд ва миёна дар Тоҷикистон, маслиҳатдиҳӣ оид ба сиёсати иқтисодӣ ва дастгирии савдои сарҳадии байни Тоҷикистон, Афғонистон ва Қирғизистон). Ин барнома аз тарафи Ҳукумати Олмон ва DFID маблағгузорӣ шудааст;

2. «Дастгирии ислоҳот дар соҳаи таълимоти касбӣ ва тартиби омузишӣ дар Тоҷикистон»;
3. «Идоракунии захираҳои об дар Тоҷикистон»;
4. «Мутобиқат ба тағйирёбии иқлим бо воситаи идоракунии рушди устувори хоҷагидорӣ ҷангал»;
5. «Фонд барои тадқиқот ва муттаҳасисон»

б) Барномаҳои минтақавӣ дар Осиёи Марказӣ (бо назардошти фаъолияти онҳо дар Тоҷикистон);

1. «Дастгирии давлатдорӣ ҳуқуқӣ дар Осиёи Марказӣ»;
2. «Истифодаи устувори захираҳои табиӣ барои рушди иқтисодӣ дар Осиёи Марказӣ дар асоси ивазшавии иқлим»;
3. «Идораи фаромарзини захираҳои об дар Осиёи Марказӣ»;
4. «Барномаи минтақавӣ тандурустӣ дар Осиёи Марказӣ» (бо баъзе чорабиниҳои рушди услубӣ дар бахши тандурустӣ бо чорабиниҳои таҷрибавӣ ва ВНМБ/АНМБ ва пешгирии вобастагӣ аз нашъамандӣ ва ҳифзи иҷтимоӣ);
5. «Дастгирии ҳамкории минтақавӣ иқтисодӣ дар Осиёи Марказӣ»;
6. «Дастгирии дар соҳаи ислоҳоти маориф дар Осиёи Марказӣ»;
7. «Барномаи таълимоти касбӣ ва омузишӣ дар Осиёи Марказӣ I»;
8. «Беҳтар гардонидани сатҳи зиндагӣ бо воситаи мутобиқкунӣ ба ивазшавии иқлим дар Қирғизистон ва Тоҷикистон»;
9. «Захираҳои минералӣ барои рушд»;
10. «Барнома оид ба пешгирии паҳн гардидани маводи муҳаддир дар Осиёи Марказӣ»

Самти барномаҳои оянда

Самтҳои асосии кору фаъолияти дучонибаи Тоҷикистону Олмон дар соҳаҳои «Рушди устувори иқтисод» ва «Тандурустӣ» амалӣ мегарданд. GIZ кору фаъолияти худро вобаста ба амаликунони лоиҳаҳо дар Тоҷикистон ва Осиёи Марказӣ яқоя бо шарикони миллӣ ва байналмилалӣ аз номи Ҳукумати Олмон ва дигар ҳамкории рушд идома медиҳад.

Шурои таҳқиқоти байналмилалӣ ва мубодила*

Тамос: Хонум Дилафруз Султанова
Намояндаи Айрекс дар Тоҷикистон
Тел: (+992 37) 227-01-20, 227-58-22, 227-79-49 Факс: 227-66-89
Почтаи электронӣ: dsultanova@irex.org
Сомона: www.irex.tj
Суроға: Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. Лоҳутӣ 21

Самтҳои асосии фаъолият

Шурои таҳқиқоти байналмилалӣ ва мубодила (IREX) ташкилоти байналмилалӣ ғайритиҷоратӣ буда, бо роҳи он барномаҳои сершумори вобаста ба рушди неруи пешқадамӣ (лидерӣ) дар кишварҳои ташаккулёбии демократия амалӣ гардонда мешаванд. Мақсади ташаббусҳои IREX баланд бардоштани сифати таҳсилот, дастгирии воситаҳои ахбори оммаи мустақил ва рушди ҳамаҷонибаи ниҳодҳои (институтҳои) ҷомеаи шаҳрвандӣ мебошад.

IREX соли 1968 таъсис ёфтааст. Дар айни замон муомилоти пулии ташкилот соле 50 миллион долларро ташкил медиҳад ва дар тамоми ҷаҳон қариб 500 корманди баландхисос дорад. Дар ҳамкорӣ бо филиали аврупоии худ дар бештар аз 50 кишвар бо қорҳои маслиҳатдиҳӣ ташкилӣ машғул мебошад.

Дар соҳаи таҳсилот IREX барномаҳо таҳия карда, оид ба дастгирии зинаҳои гуногуни раванди таҳсилот - аз синфҳои ибтидоии мактаби миёна то таҳсилоти олио махсус маслиҳату машваратро пешниҳод менамояд. Дар Тоҷикистон соҳаҳои фаъолияти IREX иҷрои барномаҳои таълими донишҷӯёну аспирантҳо дар хориҷа ва тақмили маҳорату малакаи дарсдиҳии омӯзгорони мактабҳои миёнаро дарбар мегирад.

Дар соҳаи рушди ҷомеаи шаҳрвандӣ IREX ҷиҳати тақвияти самаранокии мусбии фаъолияти ташкилот дар маҳалҳо барномаҳои худро бо талаботи мушаххаси ҷомеаҳо мувофиқ месозад.

Барномаҳои IREX ба вусъати ҳарчи бештари фаъолияти гурӯҳҳои гуногуни иҷтимоӣ-загон, ҷавонон, ақаллиятҳои миллӣ, маъюбон, гирифтгори ВНМБ/АНМБ равона гардидаанд. Соҳаҳои фаъолияти IREX дар Тоҷикистон дар соҳаи дастгирии ҷомеаи шаҳрвандӣ содда кардани дастрасӣ ба технологияҳои муосир, дастгирии ташаккул ёфтани ассотсиатсияҳои касбӣ ва робитаҳои ҷамъиятӣ ва мусоидат ба рушди ниҳодии (институтсионалии) ташкилотҳоро дарбар мегирад.

Барномаҳои қаблӣ ва амалкунанда

- Барномаи мубодилаи донишҷӯён (UGRAD)
- Идропулиҳои Эдмунд Маски (Muskie)
- Барномаи тақмили маҳорати дарсдиҳӣ барои муаллимони мактабҳои миёнаи кишварҳои АвруОсиё/Осиёи Ҷануби (TEA)
- Дастрасӣ ба интернет ва барномаҳои тренинг
- Ташаббуси ҳамкориҳои минтақавӣ I, II, III
- Ҳамкорӣ бо ҷавонон баҳри фардо

Самти барномаҳои оянда

- Барномаи мубодилаи донишҷӯён (UGRAD)
- Ташаббуси ҳамкориҳои минтақавӣ IV
- Барномаи хониши босифат

Шуроҳои америкой оид ба таҳсилоти байналмилалӣ дар Тоҷикистон

Тамос: Хонум Матлюба Мамаҷанова
Директор
Тел: (+992 37) 221 21 03 Факс: 221 17 95
Почтаи электронӣ: mamajanova@americancouncils-tj.org
Сомона: www.americancouncils.org
Суроға: Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. Л. Толстой 86

Самтҳои асосии фаъолияти ташкилот

Шуроҳои америкой оид ба таҳсилоти байналмилалӣ (ACCELS) ташкилоти ғайри тиҷоративу ғайри ҳукуматӣ буда, барномаҳоро, ки аз ҷониби Ҳукумати ИМА дар ҳудуди Россия, Осиё ва Аврупои Ҷануби Шарқӣ маблағгузорӣ мегарданд, амалӣ месозад. Шууроҳои америкой 370 мутахассис дошта, барномаҳои инноватсионии таълим, идеяҳои нав ва таҳқиқоти илмиро таҳия, татбиқ ва дастгирӣ менамоянд.

Соли 1974 ҳамчун ассотсиатсияи соҳаи забоншиносӣ таъсисёфта, Шууроҳои америкой таҷрибаи худро дар соҳаи мубодилаи академӣ, кормузӣ касбӣ, таҳсилоти фосилавӣ, таҳияи нақшаҳои таълимӣ ва инкишофодани тестҳо мутамаккал сохтаанд.

Дар ибтидо ҳамчун Шуурои америкойи муаллимони забон ва адабиёти рус (ACTR) ташкилгардида, Шууроҳои америкой дар фаъолияти илмию методӣ, таҳияи ва фароҳамсохтани маводи таълимӣ оид ба забонҳои русӣ ва англисӣ, ҳамчунин дар соҳаи таҳқиқи робитаҳои миёни олимону муаллимони забон, адабиёт ва кишваршиносӣ дар ИМА ва ҳам дар мамлакатҳои собиқ Иттиҳоди Шӯравӣ ба натиҷаҳои хуби муассир ноил гардиданд. Соли 1987 бо қарори шуурои директорони ACTR Шуурои америкой оид ба ҳамкорӣ дар соҳаи таҳсилот ва забонҳо (ACCELS) таъсисёфта, ки хеле зуд дар таҳияи амалӣ сохтани барномаҳои мубодила, ки аз ҷиҳати ҷониби Ҳукумати Америка маблағгузорӣ мешавад, мавқеи пешравро соҳиб гардид.

Бо мақсади ҳар чи бехтар намудани рушди ташкилот ва возеҳтар муайян кардани вазифаҳои нав шуурои директорони ACTR соли 1998 сохтори нави ташкили робономи Шууроҳои америкой оид ба таҳсилоти байналмилалӣ: ACTR/ACCELS таъсис дод. ACTR ва ACCELS ташкилотҳои сохтории тобеи Шууроҳои америкой мебошанд.

Шууроҳои америкой фаъолияти худро бо қувваи 370 кормандӣ касбӣ дар 47 идораи воқеъ дар 24 кишвари Аврупои Шарқӣ ва Осиёи Марказӣ анҷом медиҳанд.

Барномаҳои қаблӣ ва амалкунанда

Шууроҳои америкой оид ба таҳсилоти байналмилалӣ: ACTR/ACCELS дар Тоҷикистон барномаҳои зеринро ҷамоҳанг месозанд:

FLEX: Барномаи мубодила барои талабагонии синфҳои болоӣ.

Барнома аз ҷониби Конгресси ИМА бо мақсади таҳким бахшидан ба дустии миёни халқҳои ИМА ва ҷумҳуриҳои собиқ Иттиҳоди Шӯравӣ таъсис дода шудааст. Барномаро комилан Ҳукумати Амрико маблағгузорӣ ва Идораи робитаҳои таҳсилоти фарҳангии Департаменти ИМА идора мекунанд. Санҷиш (тест), интихоб самтгирӣ ва пардохти хароҷоти нақлиётро аз руи барнома Шууроҳои америкой ташкилкардаву иҷро менамоянд. Талабагонии синфҳои болоӣ барои ноил гардидан ба FLEX идропулӣ (стипендия) барои як соли таҳсил ба озмуни озод даъват карда мешаванд. Барои аз озмуни барномаи FLEX гузаштан номзадҳо бояд ба талаботи зерин мувофиқ бошанд: шаҳрванди Тоҷикистонбудан; дар синфҳои 9,10 ё 11 хондан; мувофиқат ба синну соли муайян гардида; ҷавобгу будан ба талаботи оиди додани раводид ба Америка; ба нишондодҳои хуби дониш соҳиб будан ва забони англисиро хуб доништан.

Барномаи забон омӯзиши Афросиё Шууроҳои америкой омӯзиши забонҳои Авросиёро дар сатҳи зарурӣ мебошад. Иштирокиён имкон доранд, ки дар семестр, соли академӣ ё ба дарсҳои тобистона шомил шаванд. Ҷамаи дарсҳо аз ҷониби омӯзгорони бо таҷрибаи донишгоҳҳои пешбари маҳаллӣ ё муассисаҳои таълимӣ гузаронда мешаванд. Дарсҳо оиди забони муайян аз ҷониби муассисаи таҳсилоти олии даъваткунанда, ки таҷрибаи ғании омӯзгорӣ бо донишҷӯёни хориҷиро доранд, гузаронда мешавад.

Барномаи стипендияҳо барои дастгирии соҳибкорӣ ва бизнес

U.S.-CAEF ба донишҷӯёни болаёқати кишварҳои Осиёи Марказӣ барои таҳсил дар донишгоҳҳои зерин дастгирии молиявӣ пешниҳод менамояд:

Донишгоҳи америкой дар Осиёи Марказӣ, Бишкек, Қирғизистон:

- Факултаи мудирияти бизнес;
- Факултаи иқтисодӣ

Донишгоҳи КИМЭП, Алмаато, Қазоқистон

- факултаи бизнеси ба номи Бэнг;
- шӯбаи муҳосибот ва аудит;

- финанс, маркетинг ва менеджмент.

Тавсифи Барнома

Барнома аз тарафи U.S.-CAEF маблағгузори карда шуда, аз ҷониби Шуроҳои амрикоӣ оид ба маорифи байналмилалӣ (ACCELS) ба иҷро расонда мешавад. Стипендияи U.S.-CAEF барои муҳлати пурраи таҳсил (4 сол), бо шартҳои таҳсили хуби академикӣ; стипендияи ҳармоҳа, таъмини ҷои хоб ва хароҷоти роҳкиро, дода мешавад.

Самти барномаҳои оянда

Анъанаҳои таълимӣ:

Шуроҳои амрикоӣ оид ба таҳсилоти байналмилалӣ дар бобати муттаҳид сохтани халқҳои ИМА, Россия, Аврупои Шарқӣ ва Осиё дар соҳаи таълим дар ҷаҳон пешқадам мебошанд.

Мо ба ин чӣ тавр ноил гардидем?

- Мо аз руи барномаҳои таълимии таҳсили донишҷӯён, омузгорон ва ғайра дар хориҷа фаъолият мекунем.
- Мо барномаҳои таҳқиқотиро дастрас мекунем ва китобҳои дарсиро ба таъби мерасонем.
- Мо барномаҳои пешниҳод намудаи хатмкардагони барномаҳои мубодилаиро дастгирӣ менамоем.
- Мо конференсро мегузaronем, санҷишҳои (тестҳои) меҷорешуда (стандартшуда)-ро сурат медиҳем, ба марказҳои иттилоотӣ роҳбарӣ мекунем ва оид ба масъалаҳои таҳсилот маслиҳат медиҳем.
- Мо сиёсати омузиши забонҳоро дар тамоми ҷаҳон рушд медиҳем ва дастгирӣ мекунем.

Шуъбаи "Миссияи Шарқ" дар Тоҷикистон

Тамос: Хонум Сурайё Юлдашева
Директори кишварӣ
Тел: (+992 37) 2231685, 2210844 Факс: (+992 37) 221 28 08
Почтаи электронӣ: tajikistan@missioneast.org
Вебсайт: www.miseast.org
Суроға: Тоҷикистон, ш. Душанбе, х. Рӯдакӣ 30, утоқи 25-26

Профили ташкилот

Идоракуний. Соҳаи фаъолияти ташкилот дар Ҷумҳурии Тоҷикистон самтҳои гуногуни барномаҳои зеринро дар бар мегирад: тақмили соҳаи тандурустӣ, тавассути татбиқи барнома оиди обтаъминкунии ва хизматҳои санитарно гигиенӣ (WASH), барномаҳои паст кардани хавфи офатҳои табиӣ (DRM), барномаҳо бо қудакони имконияташон маҳдуд (махсусан тавонбахши дар сатҳи ҷомеа) инчунин таҳсилоти фарогир.

Мо дорои идораи пурра мучаххаз дар 3 минтақаи гуногуни ҷуғрофӣ мебошем, ки ҳайати ихтисосманди маъмурӣ, молиявӣ, таъминотӣ ва барномавӣ доранд. Ҳайати кормандони мо 98 ғоиз аз кормандони маҳаллӣ иборат мебошад.

Таҷрибаи амалӣ: Шуъбаи «Миссияи Шарқ» дар Тоҷикистон таҷрибаи амалии беш аз 16-сола дорад, ки дар ин муддат, асосан дар сатҳи ҷамоатҳо фаъолият пеш бурдааст. Фаъолияти бисёрҷонибаи ташкилоти мазкур хизматҳои бахши тандурустӣ, рушди воситаҳои рӯзгузаронӣ, обтаъминкунии ва санитарно гигиенӣ то амалигардонии барномаҳо барои қудакони имконияташон маҳдуд иборат аст. Донорони Аврупоӣ, ба монанди Комиссияи Аврупо, Вазорати Корҳои Хориҷи Норвегия, Фонди Патрип, Агентии Дания оид ба рушди байналмилалӣ (DANIDA) бо шуъбаи «Миссияи Шарқ» бо тақия ба иқтидори маҳаллӣ ва бо мақсади ноил шудан ба натиҷаҳои шартнома баста шудааст. Миссияи Шарқ аз руи барномаҳои навоар оиди маъҷубият қор бурда дар ин соҳа яке аз агентии фаъол дар Тоҷикистон мебошад. Миссияи Шарқ дар Вилояти Мухтори Бадахшон, дар марзи байни Тоҷикистону Афғонистон аз руи барномаи гигиена ва санитария (WASH) қор мекунад. Барномаҳои мо қораҳои мушаххасро оид ба қумак расонидан ба занон дар масъалаи баробарқуқии гендерӣ пешбинӣ менамоянд.

Имкониятҳои техникӣ: қормандони байналмилалӣ ва миллӣ, сарфи назар аз хусусиятҳои ғайра, дорои вақолатҳо дар соҳаи тандурустии клиникӣ ва қамъиятӣ, назорати сохторӣ кишоварзӣ, системаҳои СИҚ (Системаи иттилоотии ҷуғрофӣ), технологияи обтаъминкунии, тадқиқот оид ба рушд, ҳуқуқ ва инчунин оид ба масъалаҳои маблағгузорӣ, мебошанд. Дар баробари малақаҳои дигар, ҳайат оид ба масъалаҳои таҳияи лоиҳаҳо, мониторинг ва бақодиҳӣ, усулҳои арзёбии дараҷаи хавф, сафарбарқунии ҷамоатҳо, тавонбахши дар сатҳи ҷомеа ва ғайра таҷрибаи қалон дорад.

Иттиқодҳо, шабақаҳо ва ҳамқорӣ: Шуъбаи «Миссияи Шарқ» иштирокчи фаъол аст ва мусоидат менамояд ба сиёсат ва амалияи муқоқимаҳо дар сатҳи миллӣ. Шуъбаи «Миссияи Шарқ» ташкилоти фаъоли пешбаранда дар Гуруҳи асосии ТҒД, форуми РЕАКТ, WASH CMM, инчунин шабақаҳои CBR (Тавонбахши дар сатҳи ҷомеа) аз он қумла таълими гуруҳҳои қорӣ мебошад. Шуъбаи «Миссияи Шарқ» барои ноил шудан ба қораҳои мақсаднок бо назардошти маҳдудияти вақт, саривақт бо дигар иттиқоду ташкилотҳои ғайридавлатии байналмилалӣ ҳамқориро ба роқ мондааст. Шуъбаи «Миссияи Шарқ» ҳамқорҳои фаъоли расмӣ ва ғайрирасмиро бо ТҒД-ҳои маҳаллӣ дастгирӣ менамояд, ки дутои онҳоро занон роқбарӣ мекунанд. Шуъбаи «Миссияи Шарқ» бо муассисаҳои давлатии гуногун ҳамқорҳои босамар дошта, инчунин ба дигар ТҒД-ҳо оид ба масъалаҳои расмиёти сиёсӣ дар соҳаи бақайдгирӣ, истифодаи муқаррароти қонунгузории меҳнат ва андозбандӣ маслиҳатҳо медиҳад.

Шуъбаи Оперейшн Мерсӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон

Тамос: Хонум Андреа Вогт
Директори Шуъбаи Оперейшн Мерсӣ дар ҚТ
Тел: (+992 37) 221 22 10
Почтаи электронӣ: admin@opmercytj.org
Суроға: 734003, Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. Л. Шералӣ 3

Самтҳои асосии фаъолият

Шуъбаи Оперейшн Мерсӣ (Operation Mercy) дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ташкилоти рушди байналхалқии башардустона бо мақсади расонидани кумак ба аҳолии Осиёи Марказӣ барои баровардани эҳтиёҷоташон ташкил шуда буд. Ҳамчун ташкилоти ғайридавлатӣ (НПО) соли 1992 дар ИМА ташкил ёфта, аз ибтидои соли 1993 Оперейшн Мерсӣ дар Тоҷикистон фаъолиятро оғоз намуд. Қароргоҳи асосӣ (Саридора)-и ташкилоти байналхалқии Operation Mercy дар шаҳри Ореброи Шведсия ҷойгир аст. Дар с.2006 ташкилоти байналхалқии Operation Mercy Шведсия роҳбарии фаъолиятро дар Тоҷикистон ба уҳдаи худ гирифт ва дар натиҷаи азнавбақайдгирӣ дар Вазорати адлияи ҚТ бо номи Шуъбаи Оперейшн Мерсӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба қайд гирифта шуд.

Дар Тоҷикистон Оперейшн Мерсӣ ташаббускори технологияи иттилоотиву коммуникатсионӣ, курсҳои таълими забони англисӣ, ёрии фавқуллодаи башардустона ва кумак баҳри рушди деҳотро ба роҳ монда буд. Аз с.2006 Шуъбаи Оперейшн Мерсӣ дар Тоҷикистон кори худро аз нав ба роҳ монда, мақсаду вазифаҳояшро онд ба рафъи мушкилоти мавҷуда аз нав дида баромада, ба амалисозии барномаҳои рушд шуруъ кард. Дар натиҷа фаъолияти ташкилоти Оперейшн Мерсӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба рушд ва дастгирии минтақаҳои деҳоти Ҷумҳурии Тоҷикистон, НТМ, вилояти Суғд ва ВМКБ равона гардид. Фаъолияти ташкилот барномаҳои зеринро дар бар мегирад: барномаи кумак ба шахсони ниёзманд, барномаи дастгирии ҷавонони деҳот, Барномаи саломатӣ, Барнома барои маъюбон ва Барномаи соҳибкорӣ.

Шуъбаи Оперейшн Мерсӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мақсаду мароми худро бо роҳи зерин муайян менамояд: «Шуъбаи Оперейшн Мерсӣ дар Тоҷикистон бо ёрии барномаҳои рушд ба ниёзмандон бо ҳамкории бевоситаи худӣ онҳо кумак мерасонад. Мақсади Шуъбаи Оперейшн Мерсӣ дар Тоҷикистон, ин беҳтар намудани сатҳи зиндагии ниёзмандон аз ҷиҳати ҷисмонӣ, иҷтимоӣ ва иқтисодӣ бо иштироки фаъоли худӣ онҳо ва доду гирифтӣ донишу малакаи омӯхташон ба дигар эҳтиёҷмандон мебошад».

Дар зер ба таври мухтасар лоиҳаҳои қаблӣ ва ҷорӣ ва инчунин нақшаҳои ояндаи муассиса муаррифӣ шудаанд. Барои маълумоти бештар, лутфан ба Ҳисоботи солонаи Оперейшн Мерси Тоҷикистон 2014 ва солонаи он www.ms.investcom.tj муроҷиат намоед.

Барномаҳои қаблӣ ва амалкунанда

I. Кумак баҳри рафъи мушкилот дар вақти ҳолатҳои фавқуллода ва кумак дар офиятбахшии ҷамъиятӣ -Мақсади асосӣ: Кумак ба оилаҳои аз офати табиӣ 11-уми майи соли 2014 ва моҳи августи соли 2015 осебдида ва ба роҳ мондани қорҳои ободонӣ ва расонидани кумаки аввалин.

1.1. Кумак ва тавонбахшӣ ба деҳаи Бунӣ - баҳри дар фасли зимистон ҷойи хушк ва бехатар доштан, дастгирӣ намудани се оилае, ки дар обхезӣ хонаҳояшон зарар дида буданд; Тоza кардани канал ва муътадилсозии қори он барои паст кардани хавфи обхезӣ: Бо маводи озуқои кофӣ барои фасли зимистон таъмин намудани 11 оилаи дигар, ки дар обхезӣ хонаҳояшон зарар дида буданд ва додани имконият барои аз сари нав киштукор кардан дар фасли баҳор.

1.2. Қудакони ниёзманд - Мақсади асосӣ: Аз руи имконот ҷалб намудани қудакони бепарастор ва қудакон аз оилаҳои камбизоат бо роҳи кумак аз руи ниёз барои идома додани таҳсил дар муассисаҳои таълимӣ.

1.3. Кумак ба макотиби деҳот - Мақсади асосӣ: Муҳайё намудани шароити хуби таълимӣ барои хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи асосӣ ва умумӣ бо роҳи таъмин бо масолеҳи сохтмонӣ барои сохтани синфҳои иловагӣ ва беҳтар намудани шароити солимӣ дар деҳот.

1.4. Дастрасӣ ба оби тоза - Мақсади асосӣ: Таъмини дастрасӣ ба оби тозаи нушоқӣ ва бехатар, махсусан ба деҳаҳое, ки дар лоиҳаи Саломатӣ дар вилояти Суғд иштирок намуданд; Таъмини аҳолии деҳаи Сада бо оби тозаи нушоқӣ.

II. Ҳифзи иҷтимоӣ ва маъюбӣ

2.1. Тақмили иқтидори ҷавонони ниёзманд ва шахсони имкониятҳои маҳдуддошта - Мақсади асосӣ: Баланд бардоштани сатҳи зиндагии ҷавонони ниёзманд ва қудакони имкониятҳои маҳдуддошта ба воситаи гузаронидани машғулиятҳои варзишӣ ва омӯзиши забони англисӣ; Баланд бардоштани сатҳи ҷисмонӣ ва ҳифзи иҷтимоии хонандагон.

2.2. Барномаи тавонбахшӣ дар сатҳи ҷамоат - Мақсади асосӣ: Фароҳам овардани имкониятҳо баҳри ба даст овардани ҳуқуқ барои шахсони имкониятҳои маҳдуддошта тавассути фарогирӣ ва ҳамгирӣ дар самти ҳифзи иҷтимоӣ, тандурустӣ ва маориф дар деҳоти Ҷумҳурии Тоҷикистон; Фароҳам овардани дастрасӣ барои қудакони имкониятҳои маҳдуд (минбаъд

КИМ) ва оилаҳои онҳо дар ноҳияи Рудаки ба хизматрасониҳои тиббӣ (пешгирӣ ва тавонбахшӣ) ва таълими фарогир (инклюзивӣ). Баланд бардоштани сатҳи некуаҳволии оилаҳои онҳо.

2.3. Ҳама чиз бахри кудакон – Мақсади асосӣ: кумак ба кудакони имкониятҳои маҳдуддошта (КИМ) барои ноил гардидан ба иқтисоди пурра аз ҷиҳати ақлонӣ, ҷисмонӣ ва иҷтимоӣ тавассути гузаронидани бозиҳо ва машғулиятҳои омузишӣ инкишофдиҳанда; дастгирӣ кардани волидайн аз ҷиҳати оилаи КИМ; фароҳам овардани имкониятҳои мусбӣ якҷоямалкунии КИМ бо ҳамсолони худ; мусоидат намудан ба ташаккули мустақилияти кудак бо воситаи фаъолиятҳои ҳарруза; пешниҳод ва таъмин намудани шароитҳои зарурӣ омузишӣ, манбаъҳо ва таҷҳизот; ҷалб намудани КИМ ба муассисаҳои таълимоти умумӣ ва ҷараёниҳои фарҳангиву истироҳатӣ;

2.4. Кумак бо васоити ҳаракатдиҳанда – Мақсади асосӣ: Таъмини аробаҷаҳои маъҷубӣ ва васоити ҳаракатдиҳандаи мувофиқ, мутобиқи Дастурамали Ташкилоти умумичаҳони тандурустӣ; Таъмини эҳтиёҷоти шахсони имкониятҳои маҳдуддошта, бахри баланд бардоштани имкониятҳои инфиродии онҳо.

2.5. Мудохилаи саривақтӣ дар шаҳри Исфара – Мақсади асосӣ: Кумак дар инкишофи ҷисмонӣ, ақлонӣ ва иҷтимоии кудакони имкониятҳои маҳдуддошта (КИМ); Дастгирии оилаҳои дорои КИМ дар нигоҳубин ва кумак ба кудакони худ дар фаъолиятҳои ҳарруза; Баланд бардоштани ҳамкории иҷтимоӣ ва инклюзивии КИМ дар ҷомеа; Ҳамкорӣ бо тарафҳои ҳавасманд, ки дар самти маъҷубӣ дар шаҳри Исфара фаъолият мекунанд.

2.6. Қудрамандсозии ҳаёти роҳбарикунандаи ҷамъиятҳои маъҷубон ва асосатсияҳои волидайн дар Тоҷикистон дар самти идоракунии ва хизматрасонии иҷтимоӣ – Мақсади асосӣ: Дар давоми се сол, шаш шарикӣ маҳаллӣ-ҶМ ва ТҶД бояд идоракунии молия ва администратсияи худро то дараҷаи баланд бардоранд, ки барои оғоз намудани лоиҳаи пешниҳоди хизматрасонии иҷтимоӣ ва дастгирии лоиҳаҳои дигарон, ки ҳуқуқи маъҷубонро ба назар мегиранд, имконият диҳад. Ҳамчунин, шарикӣ боваринок гаштан барои Сарпарастони давлатӣ ва ғайридавлатӣ дар самти пешниҳоди хизматрасонии иҷтимоӣ; Дар давоми се сол, идоракунадагон ва пешбарандагон шаш шарикӣ маҳаллӣ-ҶМ ва ТҶД бояд сифати идоракунии, сатҳи дониш ва салоҳиятнокии худро беҳтар намоянд. Роҳбарони ҶМ ва ТҶД ҷамъияти миллии Тавонбахшӣ дар сатҳи ҷамоат (ТСҶ) ташкил мекунанд, ки он доду гирифтӣ маълумоти аниқро бо провайдерҳои хизматрасонии давлатӣ ва интегратсияи лоиҳаҳои ҷамъияти шаҳрвандӣ ва хизматрасонии иҷтимоии давлатӣ таъмин мекунанд; Дар давоми се сол, шаш шарикӣ маҳаллӣ-ҶМ ва ТҶД бо дастгирии – тренинг ва мониторинги Оперейшн Мерсӣ хизматрасонии иҷтимоии инклюзивиро мувофиқи стратегияи ТСҶ рушд ва васеъ бояд намоянд. Шарикон хусусиятҳои хоси ҳамдигарро беҳтар фаҳмида, ба лоиҳаҳои амалии беҳтарин ниол мегарданд, ки ин ба ҳамкории ояндадор, дар самти хизматрасонӣ аз ҷиҳати Саломатӣ, Мудохилаи саривақтӣ ва тавонбахшӣ, таълими инклюзивӣ, маҳорати пеш бурдани зиндагӣ ва дастгирии руҳию иҷтимоӣ оварда мерасонад.

III. Барномаи Саломатӣ

3.1. Диабети қанд – Мақсади асосӣ: Кумак ба кудакони гирифтори Диабети қанди навъи 1 дар ташаккули тарзи ҳаёти солим; Ташкили барномаҳои устувор дар сатҳи миллий, беҳтар намудани сатҳи муайянкунӣ ва нигоҳубини кудакони гирифтори Диабети қанди навъи 1 дар Тоҷикистон; Таъмини устувори инсулин ва глюкометрҳо барои кудакони гирифтори Диабети қанди навъи 1.

3.2. Саломатии занон – Мақсади асосӣ: Таъмини маълумоти муҳими тиббӣ ва равона кардани омилҳои тиббӣ фарҳангӣ барои беҳтар намудани сатҳи зиндагии занону духтарони деҳот; Тақсими китоб ва буклетҳо оиди саломатӣ ба иштирокчиёни семинар.

3.3. Саломатӣ дар вилояти Суғд – Мақсади асосӣ: Баланд бардоштани сатҳи маълумотнокӣ оиди саломатӣ; Инкишофи солимии ҷомеа аз ҷиҳати ҷисмонӣ, ҳиссӣ руҳӣ ва иҷтимоӣ. Инчунин, барои беҳтар намудани шароити гармкунии хонаҳо ва сарфаи неруи барқ дар фасли зимистон, лоиҳаи санҷиширо оғоз намуда, гармунак(печка)-и каммасрафи ангиштсангӣ сохта шуд, ки дар оянда пас аз гузаронидани санҷиши он лоиҳаҳо идома хоҳем дод.

3.4. Маълумот барои мардон оиди пешгирӣ намудани бемориҳои сироятӣ ва ВНМО/БПНМ – Мақсади асосӣ: Додани маълумот оиди депрессия, пешгирии бемориҳои сироятӣ, аз ҷумла ВНМО (Вириси норасоии масунияти одам)/БПНМ (Бемории пайдошудаи норасоии масуният), сил, пешгирии нашъамандӣ ва дигар бемориҳо; Паст кардани дискриминатсия (тақриз) нисбат ба одамоне аз бемории ВНМО/БПНМ сироятёфта.

3.5. Лоиҳаи солимии модару кудак ва истеъмоли дурусти ғизо – Мақсади асосӣ: Ташхиси ҷашм дар деҳоти Бидиз, Шавоз ва Дахт; Кор бо ҷомеа ва кормандони соҳаи тиб дар самти мушкилии мушаққустаро ба ниёзмандони деҳоти Бидиз ва Шавоз; Идома додани ташрифҳо ба оилаҳо, ки дар соли 2013 дар тренинги Фалаҷи майнаи сар дар шаҳри Хоруғ иштирок намуданд. Ҳамкорӣ намудан бо кормандони соҳаи тиб дар деҳоти Вери ноҳияи Шуғнон нисбати ниёзмандони мардуми деҳот; Ҳамкории зич бо кормандони соҳаи тиб дар деҳоти Вер, бахри дастгирӣ ва баланд бардоштани сатҳи маълумотнокии онҳо, то ин ки мушкилии шахсони ниёзмандро беҳтар дарк намуда, дар якҷоягӣ онро ҳал намуд.

IV. Барномаи кишоварзӣ ва соҳибкорӣ

4.1. Рушди боғдорӣ ва истеҳсоли мева дар шаҳри Хоруғ – Мақсади асосӣ: Тарҳрезӣ намудани таҷҳизоти шарбаттайёркунии маҳаллии баландсифат ва каммасраф; Тайёр намудани модели хурди истеҳсоли шарбат дар сатҳи деҳа; Ба роҳ мондан ва зиёд намудани дарахтони мевадиҳанда ва чормағз; Баланд бардоштани сатҳи маълумотнокии боғбонон нисбати нигоҳубини боғ.

4.2. Баланд бардоштани сатҳи некуаҳволии оилаҳои дорои кудакони имкониятҳои маҳдуддошта – Мақсади асосӣ: Дастгирӣ бо грантҳои хурд барои рушди соҳаи кишоварзӣ ва оғоз намудани соҳибкории хурд; Гузаронидани тренингҳо оиди оғоз намудани соҳибкорӣ; баланд бардоштани сатҳи некуаҳволии кудакон/шахсони имкониятҳои маҳдуддошта (минбаъд КИМ ва ШИМ) ва оилаҳои онҳо бо воситаи фароҳам овардани дастрасӣ ба хуруқҳои серғизо.

4.3. Гармхона дар шароити куҳистон - Мақсади асосӣ: Нишон додани манфиати истифодаи гармхонаҳо дар шароити куҳистон ҳамчун роҳи беҳтарин барои дастрасӣ ба ғизои хушсифат ва ба даст овардани даромад барои деҳқонон дар ноҳияи Шугнон; Дастгирии 4 оила барои сохтани гармхонаҳо дар шароити куҳистон; Дастгирии 10 оилаи дигар барои бомуваффақият пеш бурдани кори гармхона дар шароити куҳистон; Пайдо намудани имкониятҳои дарозмуддат барои ҷамъият бахри сохтани гармхонаҳо; Беҳтар намудани тарҳи гармхонаҳо дар шароити куҳистон вобаста ба таҷриба ва мушоҳидаҳо аз табиати ВМКБ.

Самти барномаҳои оянда

I. Кумак бахри рафъи мушкิลҳо дар вақти ҳолатҳои фавқулодда ва кумак дар офиятбахшии ҷамъият - Бо имконияти пайдо намудани сарпараст расонидани кумак дар ободонии оилаҳои зарардидаи деҳоти мазкур.

1.1. Кумак ва тавонбахшӣ ба деҳаи Бунӣ - Идома додани дастгирии корҳои мустақкамкунии каналҳо то моҳи апрели соли 2016.

1.2. Қудакони ниёзманд - бо имконияти пайдо намудани сарпараст, кумак ба дигар хонандагони ҷамоат бепарастор ва хонандагон аз оилаҳои камбизоат.

1.3. Кумак ба макотиби деҳот - бо имконияти пайдо намудани сарпараст кумак намудан бо масолеҳи сохтмонӣ барои дигар муассисаҳои таълимӣ ва бунгоҳҳои саломатӣ мувофиқи дархост дар ҷамоатҳои деҳоти ноҳияи Рудақӣ.

1.4. Дастрасӣ ба оби тоза - Гуфтушунӣ бо сарпарастон оиди амалӣ намудани лоиҳа дар дигар деҳаҳо; Бо имконияти пайдо намудани сарпараст кумак намудан ба дигар деҳаҳо мувофиқи дархостҳо.

II. Ҳифзи иҷтимоӣ ва маъҷубӣ

2.1. Қудратмандсозии ҷавонони ниёзманд ва шахсони имкониятҳои маҳдуддошта Дарсҳо дар Литсей ва Имконият то моҳи июни соли 2016; Эҳтимолияти ташкил намудани гуруҳҳои нав дар ноҳияи Рудақӣ.

2.2. Барномаи тавонбахшӣ дар сатҳи ҷамоат - Идома додани фаъолиятҳои мазкур бо ташкилотҳои ҷамъиятии маҳаллӣ ва ташкилотҳои маъҷубӣ дар ноҳияи Рудақӣ ва шаҳри Душанбе.

2.3. Ҳама чиз бахри қудакон - Идома додани фаъолияти лоиҳаҳои амалкунанда; Баланд бардоштани сифати хизматрасониҳо ба воситаи зиёд намудани тренингоҳ ва омузишгоҳ барои кормандони марказӣ ва минтақаҳо; Васеъ намудани лоиҳа тавассути кушодани гуруҳҳои нав.

2.4. Кумак бо васоити ҳаракатдиҳанда - 50% контейнери аробачаҳои маъҷубӣ ба завод ва лоиҳаи ТСЧ дар ноҳияи Рудақӣ дар аввали моҳи январӣ соли 2016 раво карда шуданд; Ба имзо расонидани шартнома оиди хизматрасонии аробачаҳои маъҷубӣ, дар шаҳри Душанбе ва Хучанд дар ҳамкорӣ бо Завод; Кушодани 2 коргоҳи хизматрасонии аробачаҳои маъҷубӣ дар шаҳри Душанбе ва Хучанд дар ҳамкорӣ бо Завод; Оғоз намудани хизматрасонии аробачаҳои маъҷубӣ мувофиқи меъёрҳои ТУТ, ки он баҳодидҳои сифатнок, интиҳоби дурусти аробачаи маъҷубӣ ва басту банди он, ҳамчунин гузаронидани тренинг барои истифодабарандагони 200 аробачаҳои маъҷубиро дар бар мегирад.

2.5. Мудохилаи саривақтӣ дар шаҳри Исфара – Идома додани машваратҳои гуруҳи Мудохилаи саривақтӣ дар як ҳафта 2 маротиба: Бисёртар гузаронидани тренинг ва машваратҳо барои модарони КИМ: Зиёдтар ҷалб намудани қудакони бинашон суғ и ношунаво: Идома додани ҳамкорӣ бо кормандони Шӯбаи хизматрасонии иҷтимоӣ дар хона ва гузаронидани тренингоҳи имконпазир: Дида баромадани имкониятҳои таъмини хизматрасонӣ ва дастгирии КИМ-и деҳаҳои дурдаст: Умедворем, ки устоҳои маҳаллӣ пас аз иштирок дар тренингоҳ, метавонанд васоити ҳаракатдиҳандаро бо масолеҳи маҳаллӣ созанд; Бо имконияти пайдо намудани маблағгузорӣ, зиёдтар ҷалб намудани кормандони маҳаллӣ.

2.6. Қудратмандсозии ҳаёти роҳбарикунандаи ҷамъиятҳои маъҷубон ва ассотсиатсияҳои волидайн дар Тоҷикистон дар самти идоракунӣ ва хизматрасонии иҷтимоӣ – Идома додани фаъолиятҳои мувофиқи нақшаи солҳои 2016-2017 ва бастанӣ шартнома бо шарик SIDA/SMC.

III. БАРНОМАИ САЛОМАТӢ

3.1. Диабети қанд - Гузаронидани дарсҳо дар саросари ҷумҳурӣ, бахри паст намудани мушкилиҳои хатарнок барои ҳаёти қудакони аз ташхиси бемории диабет нагузашта; Идома додани корҳои фармонӣ ва қабул кардани инсулин ва глюкометрҳо аз хориҷи кишвар дар ҳамкорӣ бо МЧКЭ ва барномаи Ҳаёт барои қудак; Бо имконияти пайдо намудани маблағ, ташкили машғулиятҳои тобистона дар ҳамкорӣ бо МЧКЭ барои қудакони гирифтори диабет.

3.2. Саломатии занон - Тайёр намудани мавзӯҳои нав ва идома додани дарсҳо дар деҳаҳо бо занон ва ҳамшираҳо; Тақсими китобҳои ва буклетҳо вобаста ба мавзӯҳои дарс ба иштирокчиёни семинар.

3.3. Саломатӣ дар вилояти Суғд - Идома додани дарсҳои саломатӣ ва васеъ намудани он; Идома додани тадқиқот ва санҷиши таҷҳизоти гармидиҳандаи каммасраф барои деҳаҳои мувофиқ.

3.4. Маълумот барои мардон оиди пешгирии намудани бемориҳои сироятӣ ва ВНМО/БПНМ - Ташкили гуруҳҳои нави мардон барои гузаронидани семинарҳо оиди “Диабети қанд”, “Фишори хун”, “Дарди миён”, “ВНМО/БПНМ”, “Сил”, “Депрессия” ва “Дискриминатсия” (тақриз), “Пешгирии наҷамандӣ” ва дигар бемориҳо; Паст кардани дискриминатсия (тақриз) нисбат ба одамони аз бемории ВНМО/БПНМ сироятёфта.

3.5. Лоиҳаи солимии модару қудак ва истеъмоли дурусти ғизо - Идомаи ҳамкорӣ бо кормандони соҳаи тиб ва ташкили гуруҳи нав дар деҳаи Вер; Оғоз намудани дарсҳои саломатӣ дар ҷамоати Поршнева ва деҳаи Бунӣ; Гузаронидани дарсҳои оиди саломатии бадан ва тарзи нигоҳубини он дар фасли тобистон дар 5 деҳа; Гузаронидани тренингоҳ оиди стресс ва депрессия барои ҳамшираҳои шавқат ва ихтиёрӣ.

IV. Барномаи кишоварзӣ ва соҳибкорӣ

4.1. Рушди боғдорӣ ва истеҳсоли мева дар шаҳри Хоруғ - Идома додани зерлоиҳаи “Дарахт барои дарахт” дар якҷоягӣ бо 30 нафар иштирокчӣ; Идома додани тренингиҳо барои 3 деҳа ва ҷалб намудани шахсони ҳавасманд; Давом додани ҳамкорӣ бо гуруҳҳои амалкунанда баҳри зиёд кардани истеҳсоли шарбати мева ва беҳтар намудани сифати он, то ин ки иштирокчиён тавонанд мустақилона фаъолият намуда, сатҳи зиндагии худро беҳтар гардонанд.

4.2. Баланд бардоштани сатҳи некуаҳволии оилаҳои дорои имкониятҳои маҳдуддошта - Бо имконияти пайдо намудани сарпараст курсҳои соҳибкориҳо ба шахсони имкониятҳои маҳдуддошта ва оилаҳои ниёзманд идома дода, онҳоро бо қадри имкон бо грантҳои хурд дастгирӣ кардан.

4.3. Гармхона дар шароити қуҳистон - Давом додани тренингиҳо бо 10 нафар шарик оиди истеҳсоли сабзавот; Сохтани 12 гармхонаи нав дар 6 макони гуногуни ноҳияҳои Шугнон ва Роштқалъа; Гузаронидани санчиши таҷҳизоти гармдихандаи каммасраф барои гарм нигоҳ доштани гармхонаҳо дар моҳҳои декабр-март; Дастгирии шарик аз ноҳияи Бадҷор бо маводҳои лозима барои сохтмони гармхона.

Шуъбаи Ташкилоти байналмилалӣи Институти «Чамъияти кушода» - Бунёди мадад дар Тоҷикистон

Тамос: Хонум Зухро Ҳалимова
Директори иҷроия
Тел: (+992 47) 441 07 29/44/45 Факс: (+992 47) 441 07 28
Почтаи электронӣ: osi@osiaf.tj
Сомона: www.osiaf.tj
Суроға: 734002, Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. Бохтар 37/1,
Маркази тичоратии "Вафо", ошёнаи 4

Мақсаду вазифаҳои ташкилот

Мақсаду вазифаҳои Шуъбаи байналмилалӣи Институти «Чамъияти кушода» - Бунёди мадад дар Тоҷикистон (ИЧК БМ Тоҷикистон) аз инкишоф додани принсипҳои «чамъияти кушода» дар Тоҷикистон тавассути расондани ёрии башардустона ва хайриявӣ ба Тоҷикистон аст. Самтҳои афзалиятноки фаъолияти Бунёд аз ташаббусҳои шаффофӣ ва зерҳисобият, ҳуқуқи инсон ва ислоҳоти ҳуқуқӣ, рушди маориф, тандурустии чамъиятӣ, дастгирии рушди соҳибкории навташкил, таъмини дастрасӣ ба иттилоот, рушди воситаҳои ахбори омма, баробарҳуқуқии гендерӣ, фарҳанг ва ҳунар иборатанд.

Барномаҳои амалкунанда

ШАФФОФИЯТ ВА ЗЕРҲИСОБИЯТ (ШЗ)

Барномаи «Шаффофият ва Зерҳисобият» дар натиҷаи муттаҳид намудани ҷузъҳои афзалиятноки ду барномаи ИЧК БМ Тоҷикистон – «Рушди иқтисодӣ ва дастгирии соҳибкорӣ» ва «Худидоракунии маҳаллӣ» ба вуҷуд омад. Ҳоло барномаи мазкур ташаббусҳои беназири Бунёдро дар самтҳои зерин: дастгирии ташаббусҳои шаҳрвандӣ дар соҳаи баланд бардоштани шаффофияти буҷети давлатии сатҳҳои гуногун, иштироки фаъолони ҷомеаи шаҳрвандӣ дар раванди буҷет, беҳтар намудани дастрасӣ ба иттилоот ва хизматҳои давлатӣ, мусоидат ба арзёбии идоракунии самараноки бахшҳои гуногуни идораи давлатӣ идома медиҳад.

ТШЗ: (а) ба рушди идоракунии масъулоне, шаффофият, инчунин нури ташкилотҳои чамъиятии Тоҷикистон баҳри таъмини ҳисоботдиҳии ҳукумат ва бахши хусусӣ дар назди ҷомеа тавассути ҷорӣ намудани Низоми байналмилалӣи ҳисоботдиҳӣ дар сохтори маҳаллии идоракунии мусоидат менамояд. Низомии мазкур ташаббусҳои байналхалқии зеринро дар бар мегирад: Шаффофияти соҳаҳои истихроҷкунанда (ШСИ), Индекси шаффофияти буҷет (ИШБ), инчунин Ташаббуси идоракунии нури барқ (ТИНБ); (б) Барнома ба баланд бардоштани дастрасии шаҳрвандон ба иттилоот ва хизматрасониҳои давлатӣ тавассути: (i) таҳкими нури иштирокиёни раванди буҷет ва расондани ёрии техникӣ дар таъмини шаффофияти буҷет; (ii) ҷорӣ намудани ҳукумати электронӣ барои беҳтар намудани шаффофияти мақомоти давлатӣ ва баланд бардоштани дастрасии шаҳрвандон ба хизматрасониҳои давлатӣ; (iii) мониторинги сифати хизматрасониҳои давлатӣ бо қувваи худӣ ҷомеа (мониторинги чамъиятӣ) мусоидат менамояд.

БАРНОМАИ “ДАСТРАСӢ БА ИТТОЛОӢ ВА ХИЗМАТРАСОНӢ”

Барномаи «Дастрасӣ ба иттилоот ва хизматҳо» самти афзалиятнок ва стратегии ИЧК БМ Тоҷикистон дар солҳои 2014-17 ба шумор меравад. Ин самт лоиҳаҳои «Шаффофияти соҳаҳои истихроҷкунанда», «Идоракунии соҳаи нури барқ», «Шаффофияти буҷет», «Дастрасӣ ба иттилоот ва хизматҳо», «Маълумоти ошкоро» ва «Пешниҳоди аёнии маълумот»-ро дар бар мегирад. Ҳадафи он мусоидат ба рушди идоракунии бомасъулиятоне, шаффофият, инчунин таҳкими нури ташкилотҳои чамъиятии Тоҷикистон барои таъмини ҳисоботдиҳии ҳукумат ва бахши хусусӣ дар назди ҷомеа аст. Самтҳои афзалиятноки барнома: 1) Ташаббуси шаффофияти соҳаҳои истихроҷкунанда (ТШСИ). Ҷопи ҳисобот дар ҷаҳорҷубаи ТШСИ ба шаҳрвандон имконият медиҳад, ки дар бораи даромадҳои воқеае, ки Ҳукумати Тоҷикистон аз корхонаҳои саноати истихроҷкунанда мегирад, маълумоти саҳеҳ ба даст оранд; 2) Индекси шаффофияти буҷет (ОВИ). Индекс дараҷаи шаффофияти иттилооти буҷетӣ, имконпазирии ҷалби ҷомеаро ба раванди буҷет ва таъсиррасонии онро ба қарорҳои қабулшавандаи буҷетӣ арзёбӣ менамояд; 3) Ташаббуси идоракунии соҳаи нури барқ (EGI) ташаббуси ҷамъонибааст баҳри баланд бардоштани дараҷаи шаффофияти қабули қарорҳо дар соҳаи нури барқ; 4) Дастрасӣ ба иттилоот ва хизматҳо. Дар ин самт дастгирӣ намудани ниҳодҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ дар пешбурди стандарту технологияҳои кушодаасос барои баланд бардоштани масъулияти давлат ва бахшҳои хусусӣ дар пешниҳод намудани иттилооти пурра, дақиқ, мубрам, саривақт ва дастрас ба шаҳрвандон ба нақша гирифта мешавад; 5) Маълумоти ошкоро. Дар ин самт мусоидат намудан ба гузарондани тадқиқот оид ба омодагии Тоҷикистон ба пешниҳоди маълумоти ошкоро дар ҳамкорӣ бо сохторҳои давлатӣ ва ҷомеаи шаҳрвандӣ ба нақша гирифта мешавад; 6) Таҷассумгардонии маълумот. Дастгирии ташаббусҳои, ки ба таҳкими нури ҷомеаи шаҳрвандӣ ва дигар тарафҳои манфиатдор дар истифодаи технологияҳои муосир баҳри дастрасии осони иттилоот ва маълумот равона гардидаанд.

БАРНОМАИ СОҲИБКОРИИ НАВ (БСН)

Дар солҳои 2014-2015 амалиёти барнома пурра барои мусоидат ба рушди соҳибкории хурду миёна, ки ҷузъи асосии ҷомеаи шаҳрвандӣ мебошад, тавассути таъмини дастрасии озоди соҳибкорон ба маблағи сармоявӣ, иттилоӣ зарурӣ ва донишҳо равона гардидааст. Мақсади барнома - мусоидат ба рушди соҳибкории навташкил, ҳавасмандгардонии рушди

иҷтимоию иқтисодӣ, инкишофи худшиносӣ дар байни ҷавонон, занҳо ва муҳочирони бозгаштае мебошад, ки дар деҳот зиндагӣ мекунанд, ва ҳамчунин дар байни сокинони минтақаҳо, ки дар онҳо сатҳи муҳочират ва бекорӣ баланд аст.

Дар ин барнома хизматрасонии машваратӣ, тавассути созмонҳои ҷамъиятии шаҳрвандӣ, ки ба омузиш ва дастгирии техникии соҳибкорони навоғоз барои пешбурди бизнес машғуланд, ва ҳамчунин қарзҳои имтиёзнок дар ҳамкорӣ бо ҳазинаҳои қарзии хурд барои амалӣ намудани идеяҳои нави бизнес пешниҳод мешаванд.

БАРНОМАИ ҲУҚУҚӢ (БХ)

Барномаи ҳуқуқӣ яке аз барномаҳои асосӣ буда, фаъолияти худро дар самти афзалиятноки «Ҳуқуқҳои инсон: шиканча ва дигар намудҳои муомилаи бераҳмона ва ҷазо» идома медиҳад. Барнома баҳри пурра решакан намудани шиканча дар мамлакат, ба стандартҳои байналмилалӣ мувофиқ кунондани қонунгузории мамлакат ва расондани ёрии тавонбахшӣ ба шахсони аз шиканча зарардида лоиҳаҳои гуногунро амалӣ менамояд.

Солҳои гузашта БХ дар таҳияи қушҳои алоҳидаи ислоҳот, аз ҷумла ислоҳоти ҳуқуқӣ, беҳтар намудани фаъолияти суди конститусионӣ, пешниҳод намудани фикру мулоҳиза ва тавзеҳоти қаршиносон оид ба Кодекси мурофиавии ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва мониторинги иҷрои он фаъолон иштирок карда буд. Ҳоло ба самтҳои афзалиятноки БХ масъалаҳои зерин дохил мешаванд: беҳтар намудани ҳимояи ҳуқуқҳои айбдоршавандагон ва маҳкумшавандагон, тағйир додани муҳити ҳуқуқӣ ва иҷтимоӣ барои решакан намудани амалияи истифодаи шиканча; васеъ намудани имкониятҳои ҳуқуқии табақаҳои камбизоатӣ; баланд бардоштани нуруи насли ҷавони ҳомиёни ҳуқуқ, хусусан дар соҳаи ҳифзи ҳуқуқҳои муҳочирон, занон, шахсони имкониятҳои маҳдуд ва беморон.

Дар солҳои 2014-15 фаъолияти худро дар самти афзалиятноки «Ҳуқуқҳои инсон: шиканча ва дигар намудҳои муомилаи бераҳмона ва ҷазо» идома медиҳад. Барнома баҳри пурра решакан намудани шиканча дар мамлакат, ба стандартҳои байналмилалӣ мувофиқ кунондани қонунгузории мамлакат ва расондани ёрии тавонбахшӣ ба шахсони аз шиканча зарардида лоиҳаҳои гуногунро амалӣ менамояд.

ЛОИҲАИ ҶАЛБИ ҶОМЕАИ ШАҲРВАНДӢ ВА РАСОҶО ДАР РАВАНДИ БУДҶАСОЗӢ

Лоиҳаи мазкур дар доираи барномаи Дастрасӣ ба иттилоот ва хизматрасониҳои ИЧК, бо дастгирии молии Вазорати рушди байналмилалӣи Британияи Кабир (UKaid) амалӣ мешавад. Лоиҳа аз 1 сентябри соли 2015 шурӯъ шуда, тули чор соли оянда идома меёбад.

Лоиҳаи мазкур барои тақвияти нақши шаҳрвандон, ҷомеаи шаҳрвандӣ ва расоҷо ба хоҳири назорати тамоми марҳилаҳои будҷа равона шудааст ва ҳамчунин дар омодашавии қаршиносони мустақиле кумак менамояд, ки метавонанд дар оянда ҳароҷоти давлатиро таҳлил намоянд ва бо шаҳрвандон, мансабдорон ва расоҷо самаранок ҳамкорӣ намоянд.

Дар маҷмӯъ, тадбиқи ин лоиҳа дар таҳияи як қатор тадбирҳо барои беҳбуди раванди буҷасозӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мусоидат менамояд. Ҳамчунин дар доираи лоиҳа гузаронидани силсилаи омузишҳо оид ба таҳқиқбаҳои тавоноии аъзои эътилофи ТҶ "Шаффофият барои рушд" www.tfd.tj дар назар аст.

Лоиҳа тавоноӣ ва маҳоратҳоро оид ба ҳисоботдиҳӣ ва назорат барои аъзои эътилоф беҳтар менамояд, то ки онҳо дар ташаббусҳо оид ба қушодагии раванди будҷа ва таъмини шаффофият дар соҳаи истихроҷ иштирок намоянд.

Дигар қисмати муҳими ин лоиҳа дастгирии расоҷоҳои мустақил ва беҳбуди маҳорати онҳо дар инъикоси масъалаҳои гуногуни будҷа аст. Дар рафти амалӣ намудани лоиҳа афзӯрҳои замонавии мултимедӣ, ба мисли айёнигардонии додаҳо (маълумотҳо) ва инфографика, истифода хоҳанд шуд.

Курсҳои омузишӣ оид ба афзоиши тавоноӣ ба беҳтар шудани маҳорати рузноманигорон, намоёндагони ҷомеаи шаҳрвандӣ.

БАРНОМАИ «АДОЛАТ ДАР НИЗОМИ МАОРИФ»

Мақсади асосии барнома ин муносибати одилона дар низоми маориф аст. Принципи маълумоти одилона паст кардани нобаробарӣ дар пешниҳоди дастрасӣ ба маълумоти босифат дар мамлакат аст.

Барнома лоиҳаҳои мусоидаткунандаи имконпазири қорикунандаи ғояҳои адолат, шаффофият ва масъулиятро дар раванди ислоҳоти низоми маориф дар ҷумҳурӣ амалӣ месозад. Афзалиятҳо: а) мусоидат ба ММТ барои қорӣ кардани системаи ягонаи дохилшавии донишҷӯён ба муассисаҳои таҳсилоти олий. Инчунин ММТ барои: (а) барпо намудани мувозинати оптималӣ дар байни назорати давлатӣ ва макотиби олий оид ба дохилшавии донишҷӯён ба макотибҳои олий; (б) тартиб додани тестҳои оптималӣ барои дохилшавӣ ба макотиби олий; (в) кам намудани муҳити коррупсионӣ дар соҳаи таҳсилоти олий; афзун кардани иқтисоди миллӣ ба ҳоҷузории сифати таҳсил кумак мерасонад. б) фарогирии иҷтимоӣ барои ба даст овардани сифат ва дастрасии баробар ба таҳсилот ҳангоми иштироки фаъоли ҷомеаи шаҳрвандӣ дар кишвар.

БАРНОМАИ «ОМУЗИШ ВА ПАРВАРИШИ БАРВАҚТИИ КУДАК»

Ҳадафи асосии барнома ин таъмини муносибати навоварона ва ҳаматарафа ба рушди ҷомеаи шаҳрвандӣ ба воситаи дастгирии сиёсати рушди барвақтии кудак, омузиш ва парастид аст. Афзалиятҳо: а) Ташаккули барвақтии кудак: моделҳои алтернативии омузиши барвақтӣ – марказҳои ҷамъиятӣ, омодакунии кудакон ба мактаб ба воситаи волидон; б) Фарогирии иҷтимоӣ барои сифати таҳсилот дар синни барвақтӣ, таҳсилоти фарогир дар хурдсолӣ, дастрасӣ ба таълими босифат.

БАРНОМАИ ИДРОРПУЛӢ (БИ)

Мақсади БИ – имконият додан ба донишҷӯён, омузгорон, кормандони академиявӣ ва мутахассисони дипломдор барои амиқтар гардондани донишу таҷрибаи худ дар соҳаҳои дахлдор ва таъбиқ намудани онҳо ба нафъи рушди мамлакат. БИ лоиҳаҳо барномаҳои гуногуни тадқиқотиро барои омузгорони мактабҳои олий маблағгузорӣ менамояд.

БАРНОМАИ ТАНДУРУСТИИ ҶАМЪИЯТӢ (БТҶ)

Барномаи Тандурустии Ҷамъиятии ИҶК БМ дар Тоҷикистон ба ташаббусҳои сохторҳои асосии соҳавии давлатӣ ва ташкилотҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ, ки барои беҳдошти саломатии аҳолии тавассути ёрии бисёрзинагӣ, ба монанди хизматрасонӣ барои аҳолии эҳтиёҷманд, адвокатию ҳуқуқи дастрасии ёрӣ ва таъбабат, дохил намудани тағйирот дар қонунгузорӣ ва санадҳои ҳуқуқӣ, дастгирӣ дар беҳтаргардонии сиёсати фаъолияти барномаҳои тандурустии ҷамъиятӣ, мусоидат менамояд. Мақсади БТҶ: Дастгирии институтҳои саломатӣ дар мустаҳкамгардонии ҳуқуқи инсон аст. Самтҳои афзалиятноки барнома: а) беҳтар гардонидани дастгирии таълим ва хизматрасониҳои тиббӣ барои шахсони хусусиятҳои саломатии раванӣ дошта; б) беҳтаргардонии дастрасии гуруҳҳои эҳтиёҷманд ба хизматрасониҳои тандурустии ҷамъиятӣ; в) баррасии масъалаҳои ҳуқуқи одам дар соҳаи саломатӣ; г) тақмили ихтисоси кормандони тиб. Барномаҳо: а) Барномаи Ёрии Паллиативӣ; б) Барномаи Ташаббусҳои саломатии раванӣ; в) Барномаи Ҳуқуқ ва саломатӣ; г) Барномаи семнаҳои тиббии Залтсбург.

БАРНОМАИ «ФАРҲАНГ ВА ҲУНАР» (БФҲ)

Мақсади барнома ин фароҳам овардани муҳити мусоид барои рушди санъати муосир бо мақсади муҳокимаи масъалаҳои аз ҷиҳати иҷтимоӣ басо муҳим тавассути гузарондани муаррифиҳои оммавии назария ва равияҳои санъати муосир, намоиши перформансҳо, филм скринингҳо барои гуруҳҳои маргинали, ҷавонони баландмаърифат, эҷодкорони фаъоли соҳаи санъати муосир. Самтҳои афзалиятноки барнома инҳоянд: а) рушди неруи ташкилотҳои ҳамшарик; б) таҳкими ҳамкорӣ бо мақсади ба даст овардани рушди иҷтимоӣ дар ҷомеа; в) рушди ниҳони ташкилотҳои ҳамшарик.

Дар соли 2017 барнома лоиҳаҳое, ки ба рушди тафаккури эҷодӣ ва интиқодӣ дар байни ҷавонон, таҳия ва татбиқи барномаҳои маориф оид ба идоракунии санъат дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, рушди фестивалҳо ва санъати муосир равона гардида будаанд, дастгирӣ намуд. Барнома инчунин ба донишҷӯёни имкониятхояшон маҳдуди макотиби фарҳанг ва ҳунар дастгирии бурсӣ расонд.

V. ҲАМКОРОНИ РУШД ДАР МИНТАҚАҲО

ҲАМКОРОНИ РУШД ДАР МИНТАҚАҲО

№	ҲАМКОРОНИ РУШД	Сатҳи ҷумҳуриявӣ	ш. Душанбе	ВМКБ	Вилояти Суғд	Вилояти Хатлон	НТҚ
1	Агентии рушди байналмилалӣ ИМА дар Тоҷикистон	X	X	X	X	X	X
2	Агентии рушди байналмилалӣ Канада	X	X	X		X	
3	Агентии рушди байналмилалӣ Шведсия	X	X		X		X
4	Агентии ҳамкорӣ ва рушди Туркия	X	X	X			X
5	Агентии ҳамкорӣ байналмилалӣ Япония	X	X	X		X	X
6	Агроаксияи Олмон				X		X
7	Барномаи муштаракӣ СММ оид ба ВНМБ/АНМБ	X		X	X	X	X
8	Барномаи рушди Созмони Милалӣ Муттаҳид	X	X		X	X	X
9	Барномаи Ҷаҳонии Озуқаворӣ СММ	X	X	X	X	X	X
10	Бонки Аврупои Таҷдид ва Рушд	X	X	X	X	X	X
11	Бонки байналмилалӣ таҷдид ва рушд	X					
12	Бонки Исломии рушд	X	X	X	X	X	X
13	Бонки Осиёи рушд	X	X	X	X	X	X
14	Бонки содироту воридоти ҚХХ		X			X	X
15	Вазорати рушди байналмилалӣ Британияи Кабир	X		X	X	X	X
16	Глобал Партнерс, Британияи Кабир	X	X	X	X	X	X
17	Гуруҳи Бонки умумиҷаҳонӣ	X	X	X	X	X	X
18	Идораи ҳамкорӣ Швейтсария/Консулгарӣ дар Тоҷикистон	X	X	X	X	X	X
19	Иттиҳоди Аврупо	X	X	X	X	X	X
20	Каритас Олмон дар Тоҷикистон		X				
21	Каритас Тоҷикистон		X			X	
22	Каритас Швейтсария дар Тоҷикистон		X			X	
23	Корпоратсияи байналмилалӣ молиявӣ, узви Гуруҳи Бонки умумиҷаҳонӣ	X					
24	Котибоки Швейтсария оид ба масъалаҳои иқтисодӣ	X		X	X		
25	Кумитаи байналмилалӣ Салиби Сурх	X	X	X	X	X	X
26	Намояндагии Созмони Умумиҷаҳонӣ Тандурустӣ дар Тоҷикистон	X					
27	Олмон/Бонки Олмони рушд			X		X	
28	Созмони байналмилалӣ муҳоҷират	X					
29	Ташкилоти Оғо Хон оид ба рушд	X	X	X	X	X	X
30	Ташкилоти озуқа ва кишоварзии СММ	X				X	X
31	Филиали ташкилоти "Save the Children International" дар Ҷумҳурии Тоҷикистон					X	X
32	Фокус ёрии башардӯстонаи ИМА дар Тоҷикистон		X	X			X
33	Фонди "Абу Даби"					X	
34	Фонди Тоҷикистони Оғо Хон	X		X			
35	Хадамоти Оғо Хон оид ба маориф			X			
36	Ҳазинаи байналхалқӣ рушди кишоварзӣ	X	X	X	X	X	
37	Ҳазинаи глобалӣ оид ба ҳифзи муҳити зист	X	X	X	X	X	X
38	Ҳазинаи Каритас Люксембург	X					
39	Ҳазинаи Кристенсен			X			
40	Ҳазинаи қудаконӣ СММ	X		X	X	X	X
41	Ҳазинаи ОПЕК	X	X		X	X	
42	Ҳазинаи рушди иқтисодии арабии Қувайт	X					
43	Ҳазинаи Саудии Рушд	X	X		X	X	X
44	Ҳазинаи Созмони Милалӣ Муттаҳид дар соҳаи нуфус	X					
45	Ҳазинаи Умумиҷаҳонӣ оид ба мубориза бо АНМБ, Сил ва Вараҷа	X	X	X		X	X

Манбаъ: Маҳзани маълумоти Системи ҳамроҳангсозии кӯмаки беруна ва мониторинги лоиҳаҳо
©Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии ҚТ

ҲАМКОРОНИ РУШД ДАР МИНТАҚАҲО

№	ҲАМКОРОНИ РУШД	Сатҳи ҷумҳуриявӣ	ш. Душанбе	ВМКБ	Вилояти Суғд	Вилояти Ҳатлон	НТҚ
46	ХэндиКап Интернейшнл	X					
47	Ҳайати Аврупо-Кумаки Макро-Молиявӣ				X	X	X
48	Ҳайати Шафқат дар Тоҷикистон						X
49	Ҳукумати Австрия	X				X	X
50	Ҳукумати Дания				X	X	
51	Ҳукумати Иёлотҳои Муттаҳидаи Амрико	X	X	X			
52	Ҳукумати Канада			X		X	
53	Ҳукумати Люксембург	X					
54	Ҳукумати Норвегия	X			X	X	X
55	Ҳукумати Фаронса		X	X			
56	Ҳукумати Федератсияи Россия	X	X		X	X	X
57	Ҳукумати Финляндия	X			X	X	
58	Ҳукумати Ҷумҳурии Ислондӣ Эрон	X			X		X
59	Ҳукумати Ҷумҳурии Туркия	X					
60	Ҳукумати Ҷумҳурии Федеративии Олмон	X	X	X	X	X	X
61	Ҳукумати Швейтсария	X					
62	Ҳукумати Япония		X		X	X	
63	Ҷамъияти олмонӣ оид ба ҳамкории байналмилалӣ (GIZ) дар Тоҷикистон		X		X	X	X
64	Ширкати сармоягузориҳои хусусӣ дар хориҷа (ШСХХ), ИМА	X		X	X	X	
65	Шӯъбаи оиди назорати маводи наشاءдор ва ҳифзи низоми қонунӣ, сафорати ИМА	X	X				
66	Шӯъбаи ассотсиатсияи "OXFAM GB" дар Ҷумҳурии Тоҷикистон	X				X	
67	Шӯъбаи Оперейшн Мерси дар Ҷумҳурии Тоҷикистон	X	X	X	X		X
68	Шӯъбаи Ташкилоти байналмилалӣи Донишқадаи "Ҷомеаи Кушод"- Фонди мусоидат дар Тоҷикистон	X	X	X	X	X	X

VI. ҲАМКОРОНИ РУШД ДАР БАХШҲО

ҲАМКОРОНИ РУШД ДАР БАХШҲО

№	Номгӯи ҲР	Идораи давлатӣ	Кишоварзӣ ва обёрӣ	Мухити зист	Энергетика	Нақлиёт	Обтаъминкунӣ ва канализатсия	Маориф	Ҳифзи саломатӣ	Таъминоти иҷтимоӣ ва шуғли аҳоли	Баҳши хусусӣ ва саноат	Баҳши бисёрсоҳавӣ
1	Агентии рушди байналмилалӣ ИМА дар Тоҷикистон	X	X	X	X		X	X	X	X		X
2	Агентии рушди байналмилалӣ Канада			X					X			
3	Агентии рушди байналмилалӣ Шведсия								X	X		
4	Агентии ҳамкорӣ ва рушди Туркия	X		X			X	X	X	X		X
5	Агентии ҳамкорӣ байналмилалӣ Япония	X	X		X	X	X	X	X	X		
6	Агроаксияи Олмон		X	X						X		
7	Барномаи муштаракӣ СММ оид ба ВНМБ/АНМБ								X			X
8	Барномаи рушди Созмони Милалӣ Муттаҳид	X		X	X		X					X
9	Барномаи Ҷаҳонии Озуқаворӣ СММ		X	X			X	X	X	X		X
10	Бонки Аврупои Таҷдид ва Рушд			X	X	X	X				X	
11	Бонки байналмилалӣ таҷдид ва рушд	X		X					X			
12	Бонки Исломии рушд		X		X	X		X				
13	Бонки Осиёи рушд	X	X		X		X		X		X	
14	Бонки содироту воридотӣ ҚХХ				X	X						
15	Вазорати рушди байналмилалӣ Британияи Кабир	X	X	X	X					X	X	X
16	Глобал Партнерс, Британияи Кабир		X	X	X		X	X	X	X	X	X
17	Гуруҳи Бонки умумиҷаҳонӣ	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
18	Идораи ҳамкорӣ Швейтсария/Консулгарӣ дар Тоҷикистон	X	X	X			X		X			X
19	Иттиҳоди Аврупо	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X
20	Каритас Олмон дар Тоҷикистон									X		
21	Каритас Тоҷикистон						X			X		
22	Каритас Швейтсария дар Тоҷикистон		X	X	X		X	X				
23	Корпоратсияи байналмилалӣ молиявӣ, узви Гуруҳи Бонки умумиҷаҳонӣ				X						X	
24	Котибоки Швейтсария оид ба масъалаҳои иқтисодӣ				X		X				X	
25	Кумитаи байналмилалӣ Салиби Сурх							X	X	X		X
26	Намояндагии Созмони Умумиҷаҳонӣ Тандурустӣ дар Тоҷикистон								X			
27	Олмон/Бонки Олмонӣ рушд			X							X	X
28	Созмони байналмилалӣ муҳоҷират								X	X		
29	Ташкилоти Оғо Хон оид ба рушд			X				X	X			
30	Ташкилоти озуқа ва кишоварзии СММ		X	X								
31	Филиали ташкилоти "Save the Children International" дар Ҷумҳурии Тоҷикистон								X			
32	Фокус ёрии башардӯстонаи ИМА дар Тоҷикистон		X	X								X
33	Фонди "Абу Даби"					X						
34	Фонди Тоҷикистони Оғо Хон		X	X					X			X
35	Хадамоти Оғо Хон оид ба маориф							X				
36	Хазинаи байналхалқӣ рушди кишоварзӣ		X							X		

ҲАМКОРОНИ РУШД ДАР БАХШҲО

№	Номгӯи ҲР	Идораи давлатӣ	Кишоварзӣ ва обёри	Мухити зист	Энергетика	Нақлиёт	Обтаъминкунӣ ва канализатсия	Маориф	Ҳифзи саломатӣ	Таъминоти иҷтимоӣ ва шуғли аҳоли	Баҳши хусусӣ ва саноат	Баҳши бисёрсоҳавӣ
37	Ҳазинаи глобалӣ оид ба ҳифзи муҳити зист			X	X	X						X
38	Ҳазинаи Каритас Люксембург								X			
39	Ҳазинаи Кристенсен		X									
40	Ҳазинаи қудаконаи СММ						X	X	X	X		X
41	Ҳазинаи ОПЕК					X						
42	Ҳазинаи рушди иқтисодии арабии Кувайт		X			X						
43	Ҳазинаи Саудии Рушд					X		X				
44	Ҳазинаи Созмони Милали Муттаҳид дар соҳаи нуфус								X			X
45	Ҳазинаи Умумиҷаҳонӣ оид ба мубориза бо АНМБ, Сил ва Вараҷа								X			
46	Ҳэндиқап Интернейшнл									X		
47	Ҳайати Аврупо-Кумаки Макро-Молиявӣ			X					X			
48	Ҳайати Шафқат дар Тоҷикистон			X								
49	Ҳукумати Австрия		X									
50	Ҳукумати Дания		X									
51	Ҳукумати Иёлоти Муттаҳидаи Амрико	X	X	X				X				X
52	Ҳукумати Канада			X					X			
53	Ҳукумати Люксембург								X			
54	Ҳукумати Норвегия									X		X
55	Ҳукумати Фаронса					X			X			
56	Ҳукумати Федератсияи Россия								X	X		X
57	Ҳукумати Финляндия										X	
58	Ҳукумати Ҷумҳурии Ислондӣ Эрон					X						
59	Ҳукумати Ҷумҳурии Туркия		X						X			
60	Ҳукумати Ҷумҳурии Федеративии Олмон	X	X	X			X	X	X		X	X
61	Ҳукумати Швейтсария	X			X						X	
62	Ҳукумати Япония					X		X	X			
63	Ҷамъияти олмонӣ оид ба ҳамкориҳои байналмилалӣ (GIZ) дар Тоҷикистон		X	X	X						X	
64	Ширкати сармоягузориҳои хусусӣ дар хориҷа (ШСХХ), ИМА							X				
65	Шуъбаи онди назорати маводи нашьадор ва ҳифзи низоми қонунӣ, сафорати ИМА	X										X
66	Шуъбаи ассотсиатсияи "OXFAM GB" дар Ҷумҳурии Тоҷикистон		X									X
67	Шуъбаи Оперейшн Мерси дар Ҷумҳурии Тоҷикистон		X				X	X	X	X	X	
68	Шуъбаи Ташкилоти байналмилалӣ Донишқадаи "Ҷомеаи Кушод"- Фонди мусоидат дар Тоҷикистон	X			X			X	X	X	X	X

